

POMPONIVS MELA.

IULIVS SOLINVS.

ITINERARIVM ANTONINI AVG.

VIBIVS SEQVESTER.

P. VICTOR *De regionibus urbis Romæ.*

Dionysius Afer *de Situ orbis* Prisciano Interprete
iterum castigatus Et cum græco exemplari collatus.

2. 6. 34

2
ANTONIUS FRANCINVS VARCHI/
ENSIS, PETRO VICTORIO
IACOBI FILIO PATRI/
TIO FLORENTI-

NO. S. P. D.

EFFLAGITASTI iamdudum humanissime
Petre & ferè (ut Fabius inquit) quotidiano conuicio,
Pomponij Melæ de situ orbis libros à nobis castigari,
castigatosq; nostris typis excudi. Tuæ profecto morem
gessissem voluntati, cū tantū te faciam (dictum autem
sit citra adulationem) quanti præterea neminem, tum
ut alicui usui bonarum litterarum studiosis forem, tum
quia hic noster, nisi alius q; apud nos de geographia scri-
pserunt albis (ut aiunt) equis præcurrit, at certe nul-
li meo iudicio cedit, placet fateor, Plinius, at hic de-
lectat magis, brevis nanq; atq; dilucidus uerus & el-
gans est, quod uix in huiusmodi scriptoribus, ut ipse
etiam inquit, reperias, propter maximam, regionū, pro-
uinciarū, populorum, fluminumq; & insularū uarie-
tatem. Sed cum opus ipsum aggrediebar, tam adulte-
ratum suisq; numeris perturbatum inueniebam, ut ab
incepto opere sæpissime desisterem. Verum deniq;
antiquissimum nactus codicem litteris scriptum longo-
bardis, multa sanavi uulnera, multa etiam sanan-
da supersunt, non, n. ausim dicere me in integrum re-
stituisse, quod tam falsum esset, quàm est ipsum men-
dacium, forsitan & hæc olim, cum melior dabitur

codex in meliorem lectionem & eam ueram restituē-
tur. Has autē nostras quales quales sunt Pōponij lucas
bratiunculas, additis insuper Solini polyhistoris Dio-
nysijq; libris interprete Prisciano à nobis cum græco
exemplari collatis propter materie affinitatem, ex
quibus & frugem simul & delectationem capient
studiosi, nomini tuo, nuncupauimus, ut tuo pa-
trocinio iā in uulguis prodeant, presertim cū ipse utrūq;
fontem tam græcum q̄ latinum, non, ut pleriq; omnes fa-
ciunt iuuenes hac nostra tempestate, qui bonis corporis
fortunaq; redundant, summis, (ut aiunt) labijs degustau-
isti, at toto te corpore proluisisti, miror certe, laudoq; consi-
lium tuum, teq; hortor uehementius in dies ad bona stu-
dia capessenda, licet (ut græce aliquando loquamur)
ῥὸν τρέχοντα ὀτρεύω. cum potius freno q̄ calcari-
bus indigeas. Omitto victoriae donus splendorem, qui
multis iam seculis omnium oculis uirtute sua affulsit, præ-
tereo altitudinem animi, summam modestiam tuam, mo-
rum facilitatem, humanitatem singularem, benignitatem
in omnes. tum ne epistolæ legem præteream, tum quia
maiori p̄conio laudes tuæ celebrandæ essent, hoc tantum
dixisse uelim fore ut aliquādo posterit te ad sydera tollāt si
bona sequeris studia, Suscipe ergo bona cui hæc nostri
agri manu scula meliora post hæc si hæc quoquo pacto
probaueris & græca & latina suscepturus. Vale &
de me tantum tibi pollicearis quantum de amicorum
optimo.

3

POMPONII MELÆ DE SITU OR-
BIS LIBER PRIMVS.

PROOEMIUM.

ORBIS Situm dicere aggredior, im-
peditum opus, & facundia minime ca-
pax, constat enim ferè gentium locor-
umq; nominibus, & eorum perple-
xo satis ordine, quem persequi lon-
ga est magis quàm benigna materia, uerum aspici ta-
men cognosciq; dignissimum, & quod, si non ope im-
genij orantis, at ipsa sui contemplatione pretiũ operæ at-
tendenũ absoluat. dicã autem aliàs plura, & exactius
nunc autem ut quæq; erunt clarissima, & strictim. Ac
primo q̄dem quæ sit forma totius, quæ maximæ partes,
quo singulæ modo sint, utq; habitentur, expediam. Deinde
de rursus oras omnium, et litora ut intra, extraq; sunt,
atq; ut ea subit, ac circumluit pelagus. Additis q̄ in na-
tura regionũ incolarũq; memoranda sunt. id quo facilius
sciri possit, atq; accipi, paulo altius summa repetetur.

Mundi in quatuor partes diuisio. Cap. I.

MNE igitur hoc quicquid est, cui mun-
di cœliq; nomen indidimus, unũ id est, et
uno ambitu se, cunctaq; amplectitur. Par-
tibus differt, unde sol oritur, Oriens nuncu-
patur, aut Ortus. quo demergitur, Occidens, uel Occa-
sus. Decurrit, Meridies. ab aduersa parte Septentrio.

huic medio terra sublimis cingitur undiq; mari, eademq;
 in duo latera, quæ Hemisphæria nominantur, ab oriẽ
 te diuisa ad occasum, Zonis quinq; distinguitur. medi
 am æstus infestat, frigus ultimas. Reliquæ habitabi
 les paria agunt anni tempora, uerum non pariter. An
 tichthones alteram, alterā nos incolimus. Illius situs ob
 ardorem intercedentis plagæ incognitus, huius dicen
 dus est. Hæc ergo ab ortu porrecta ad occasum, & (quia
 sic iacet) aliquanto quam ubi latissima est longior, am
 bitur omnis oceano, quatuorq; ex eo maria recipit, unū
 ab septentrione, à meridie duo, quartum ab occasu suis
 locis illa referentur. Hoc primum angustum nec amplius
 us decem millibus passuum patens, terras aperit atque
 intrat, tum longe lateq; diffusum abigit uaste tendens
 à litora, usdemq; ex diuerso propè coeuntibus adeo
 in arctum agitur, ut minus mille passibus pateat. Inde
 serusus, sed modice admodum laxat, rursusq; etiam
 quàm fuit arctius, exit in spatium, quo cum est ac
 ceptum ingens iterum & magno se extendit ambitu et
 paludi cæterum exiguo ore coniungitur. Id omne qua
 uenit, quaq; dispergitur, uno uocabulo nostrum ma
 re dicitur. Angustias introitumq; uenientis nos fretum,
 græci *ωογμὸν* appellant, qua diffunditur alia alijs
 locis cognomina accæptat, ubi primum se arctat, Hel
 lespontus uocatur, Propontis ubi expandit. ubi iterum
 pressit, Thracius Bosphorus. uti iterum effundit, pon
 tus Euxinus, Qua paludi committitur, Cimerius Bos
 phorus. Palus ipsa, Mæotis. Hoc mari, & duobus
 inclytis amnibus Tanai, & Nilo, in tres partes uni
 uersum diuiditur. Tanais à septentrione ad meridiem

uergens in mediam ferè Maotida defluit, & ex di-
 uerso Nilus in pelagus. Quod terrarum iacet à freto ad
 ea flumina ab altero latere, Africam uocamus, ab altero
 Europen, ad Nilum Africam, ad Tanain Europen.
 Ultra quicquid est, Asia est. Tribus hanc è partibus
 tangit oceanus, ita nominibus, ut locis differens. Eous
 ab oriente, à meridie Indicus, à septentrione Scythicus
 Ipsa ingenti ac perpetua fronte uersa ad orientem tan-
 tum ibi se in latitudinem effundit, quantum Europa,
 & Africa, & quod inter ambas pelagus immissum
 est. Inde cum aliquatenus solida processit ex illo Oceano
 quem Indicum diximus, Arabicum mare, & Persi-
 cum, ex Scythico Caspium recipit, & ideo qua se reci-
 pit angustior. Rursus expanditur, & fit tam lata quam
 fuerat, deinde cum iam in suum finem aliarumque
 terrarum confinia deuenit, media nostris æquoribus ex-
 cipitur, reliqua altero cornu pergit ad Nilum, à tero
 ad Tanain. ora eius cum alueo Nili amnis, ripis descen-
 dit in pelagus, & diu sicut illud incedit, ita sua litora
 porrigit, deinde fit uenienti obuiam & primum se
 ingenti ambitu incuruat, post se ingenti fronte ad
 Helleponticum fretum extendit, ab eo iterum obli-
 quat ad Bosphorum, iterumq; ad ponticum latus cura-
 ua, aditum Maotidos transuerso margine attingit. Ipsa
 gremio ad Tanain usq; complexa fit ripa, qua Tanais
 est. In ea primos hominum ab oriēte accipimus Indos et
 Seres, & Scythas. Seres media ferè Eoæ præs inscolunt
 Indi ultima, ambo late patentes, neq; in hoc tenti pelag-
 us effusi, spectant. n. etiā meridiē Indi, oraq; Indici ma-
 ris, n. quia æstus inhabitabilē efficiūt, diu continuus gē-

abus occupant. spectant & septentrionem Scythæ, ac lî-
 us Scythicum, nisi unde frigoribus arcentur, usq; ad Ca-
 spium sinum possident. Indis proxima est Ariacne. De-
 inde Aria, & Cedrosis, & Persis ad sinum Persicū. hunc
 populi Persarum ambiunt. Illum alterum Arabes, ab ijs,
 quod in Africam restat, Aethiopū est Illic Caspiani Scy-
 this proximi, sinū Caspiū cingunt ultra Amazones, ul-
 traq; eas Hypborei esse memorantur. Interiora terrarum
 multæq; variaq; gentes habitant, Gādari, et Pariani, &
 Bactri. Susiani. Pharmocotrophi. Bomarei. Coamani.
 Rophanes. Daae. Sup Scythas Scytharūq; deserta ac sup
 Caspiū sinū Comari. massagetæ. Cadusij. Hircani. Ibe-
 ri. sup Amazonas & Hyperboreas Cimmerij Scythæ.
 Eniochi. Georgi. Moschi. Corsitæ. Phoristæ. Riphaces.
 atq; ubi in nostra maria tractus excedit, Mari, Antibal-
 rani, & notiora iā nomina, Medi, Armenij, Comage-
 ni, Murrani, Vegeti, Capadoces, Gallogræci. Lycaones
 Phryges, Pysidæ, Isauri, Lydi, Syroclices. rursus ex ijs q̄
 meridiē spectant, eademq; gentes interiora litora tenēt
 usq; ad sinum persicum. Sup hunc sunt Parthi et Assy-
 rij. Sup illum alterū Babylonij. Et sup Aethiopas Aegy-
 ptū, ripis Nili amnis, & mari proximi ijdem Aegy-
 ptij possident. Deinde Arabia angusta fronte sequētia li-
 tora attingit. Ab ea usq; ad flexum illum, quem supra
 retulimus, Syria, & in ipso flexu, Cilicia, extra autem
 Lycia, & Pamphilia. Caria. Ionia. Aeolis. Troas usque
 Ad Hellepontum. ab eo Bithyni sunt Ad thraciū. Bos-
 phorum. Circa pontum aliquot populi alioq; sine, om-
 nes uno nomine Pontici dicuntur, ad lacum Mæotici, ad
 Tanaim Sauromatæ.

Europa terminos habet ab oriente Tanaim,
 Et Mæotida, et pontum, à Meridie reliqua
 nostri maris, ab occidēte Atlanticū à septē
 trione Britanicum oceanum. Ora eius for-
 ma littorum. Tanais ad hellespontum, qua ripa est dis-
 cti amnis, qua flexum paludis ad ponticum redigit. qua
 propontidi ab Hellesponto latere adiacet, contrarijs lito-
 ribus Asia non opposita modo, uerum etiam similis est.
 Inde ad fretum nunc uaste retracta, nunc prominens tres
 maximos sinus efficit, totidemq; se in altum magnis fro-
 tibus euehit. extra fretum ad occidentem inæqualis ad
 modum præcipue media quæ procurrit ad septentrionē
 nisi ubi semel iterūq; grandi recessu abducitur penè ut
 directo limite extenta est. Mare, quod primo sinu accipit.
 Aegæum dicitur. qd sequenti in ore, Ionium. Adriaticū
 tū interius, quod ultimo nos Thuscum, quod graiū Tyrr-
 henum perhibent. gentium prima est scythia alia q
 dicta est, à Tanai media fermè pontici lateris. hinc in
 Aegæi partem continens Thracia, ac Macedonia adiū-
 gitur. tū Græcia prominet. Aegæūq; ab Ionio mari di-
 rimit. Adriatici latus Illyris occupat, inter ipsum Adria-
 ticum et Thuscū Italia procurrit. In Thusco intimo Gal-
 lia est, ultra Hispania est. hac in occidentem deniq; etiā
 ad septentrionē diuersis frontibus uergit. deinde rursus
 Gallia est longe, Et à nostris litoribus hucusq; promissa.
 Ab ea Germani ad Sarmatas porriguntur. Illi ad Asiam
 Hac de Europa.

a Frica ab orientis parte Nilo terminata, pe-
 lago à cæteris, breuior est quidem quàm
 Europa, quia nec usquam Asiae, & non
 totis huius litoribus obtenditur. longior ta-
 men ipsa quàm latior, & qua ad fluvium attingitur la-
 tissima. Utq; inde procedit, ita media præcipue in iuga
 exurgens pergit incurva ad occasum, fastigiatq; se mol-
 liter, & ideo ex spatio paulatim adductior, ubi finitur,
 ibi maxime angusta est. quantū incolitur eximie fertilis
 est uerum quod pleraq; eius inculta, et aut harenis ster-
 rilibus obducta, aut ob sitū cæli terrarūq; deserta sunt,
 aut infestantur multo ac malefico genere animalium,
 uasta est magis quàm frequens mare, quo cingitur à ser-
 pentrione, Libycum à Meridie Aethiopicum. ab occi-
 dente Atlanticum dicimus. Ab ea parte, quæ Libyco
 adiacet proxima Nilo provincia quam Cyrenas uocant
 Deinde cui totius regionis uocabulo cognomen inditum
 est, Africa. cætera Numidæ, & Mauri tenent. sed Mauri
 in Atlanticum pelagus expositi. ultra Nigritæ sunt
 & Pharsij, usq; ad Aethiopas. hi et reliqua huius,
 & totum latus, quod meridiem spectat, usq; in Asiae cō-
 finia possident. At super ea, quæ Libyco mare abluuntur
 Libyes Aegyptij sunt, & Leucoathiope, & natio fre-
 quens, multiplexq; Genuli deinde late uacat regio ppe-
 riuo tractu inhabitabilis. tum primos ab oriente Garai-
 mantas, post Angilas & Troglodytas, & ultimos ad
 occasum Atlantas audimus. Intra (si credere libet) uix-
 am homines magisq; semiferi Aegyptiæ, & olēmyæ

& *Camphasantes*, & *Satyri* sine tectis ac sedibus passim vagi habent potius terras, quàm habitent. Hæc summa nostri orbis, hæc maximæ partes. hæc formæ gentesq; partium. Nunc exactius oras, situsq; dicturo inde est commodissimum incipere, unde terras nostrum pelagus ingreditur. Et ab ijs potissimum, quæ influenti dextra sunt. Deinde destringere litora ordine, quo iacent, per agratisq; omnibus quæ mare attingunt, legere etiã illa quæ cingit oceanus, donec cursus incepti operis intra, extraq; circumuectus orbem illuc, unde cœperit, redeat.

Particularis Africæ descriptio.

Caput IIII.

dictum est Atlanticum esse oceanum, qui terras ab occidente contingeret. hinc in nostrum mare pergentibus laeva Hispania. Mauritania dextra est. Primæ partes illæ Europæ hæc Africæ, eius oræ finis *Mulucha*, caput atque exordium est promontorium quod Græci ἀμπελοῦσιν Africè aliter sed idem significante vocabulo appellant. In eo est specus *Herculis* sacer, & ultra specum *Tingæ oppidum* peruectus ab *Anteo* (ut ferunt) conditum. Extat rei signum parma elephantino tergite exessto ingens, & ob magnitudinem nulli nunc usuro habilis, quæ locoræ accolæ ab illo gestatam pro uero habent, traduntq; & inde eximie colunt. deinde est mons præaltus, ei quæ ex aduerso Hispania attulit obiectum. hunc *Abylam*, illum *Calpen* uocant columnas *Herculis* utrunq; addit fama nominis fabulam. *Herculè* ipsum iunctos olim per-

petuo iugo diremisse colles, atq; ita exclusum antea ma-
le montium oceanum, ad quæ nunc inundat admissum. hinc
iam mare latius funditur, summotasq; vastius terras ma-
gno impetu inflectit. cæterum regio ignobilis, & uix
ququam illustre sortita paruis oppidis habitatur, parua
flumina emittit, soloq; uiris melior, & segnitia gentis ob-
scura. ex ijs tamen, q̄ commemorare non piget, montes sunt
alii, qui continentur, & quasi de industria in ordinem
expositi ob numerum septem ob similitudinem fratres
uocantur. tum Vada fluminis, & Rusigada, et Siga par-
ue urbes, et portus, cui magno est cognomen ob spatium.
Muluchaille, quem diximus, amnis est, nunc gentium
olim regnorum terminus Bocchi lugartaq; ab eo Numidia
ad ripas exposita fluminis. Ampsagæ spatio qui-
demq; Mauritania angustior est, uerum & culta ma-
gis & ditior. urbium, quas habet, maxima sunt Cyr-
tha procul à mari, nunc Sittianorum colonia, quondam
regnum domus Iubæ, & Siphacis, cum foret opulentissi-
ma. Iol ad mare aliquando ignobilis, nunc quia Iubæ
regia fuit, et quod Castrea uocatur, illustris, citra hanc
(nam in medio firmè litore sita est.) Cartenna, &
Arsenaria sunt oppida, & Ampsa Castellum et Laturus
sinus, & Sardabale fluminis ultra monimentum cõmun-
ne regie gentis. deinde Icosum & Vthisia urbes et ef-
fluentes inter eas Ancus, & Nabar, aliaq; quæ taceri
nullum rerum famæ uel dispendium est interius & lon-
ge satis à litore, si fidem res capit, mirum admodum,
spinæ piscium, muricum, ostrearumq; fragmenta, scissi-
sa & attrita uti solent fluctibus, & non differentia ma-
rinis, infixæ cauitibus anchoræ, & alia huiusmodi si-

gna atq; uestigia effusi olim ~~Ty~~ ad ea loca pelagi, in
campis nihil alentibus esse inueniriq; narrantur. regio
quæ sequitur à promontorio Metagonis ad arcos Phile-
norum proprie nomen Africæ usurpat. In ea sunt op-
pida Hipporegius, & Ruscade, et Tabraca, deinde tria
promontoria, Candidum, Appollinis, & Mercurij, uar-
ste proiecta in altum, duos grandes sinus efficiunt, Hip-
ponensem uocant proximum ab hippone diarrhyto, qd
litori eius appositum est. in altero sunt castra Lalia, ca-
stra Cornelia, flumen Bragada, Utica, & Carthago,
ambæ inclytæ, ambæ à Phœnicibus conditæ, illa fato Car-
tonis insignis, hæc suo, nunc Po. Ro. Colonia olim im-
perij eius pertinax ænula, iam quidem iterum opulenta,
etiã nunc tam priorum excidio rerum, quàm ope
præsentium clarior. Hadrumentum. Leptis. Clupea. Ab-
roton. Taphiæ. Neapolis hinc ad Syrtim adiacent, ut
inter ignobilia celeberrimæ. Syrtis sinus est centum ferè
millia passuum, qua mare accipit patens, trecenta qua-
cungitur. uerum importuosus atque atrox, & ob uador-
um frequentium breuia, magisq; etiã ob alternos mo-
tus pelagi affluentis, & resluentis infestus. super hunc
ingens palus amnem Tritona recipit ipsa Tritonis. un-
de, & Minervæ cognomen inditum est, ut incolæ arbi-
trantur ibi genitæ, faciuntq; ei fabulæ aliquam fidem,
quod quem natalem eius putant, ludicris uirginum in-
ter se decertantium celebrant. ultra est Oea oppidum,
& Cinyps fluius per uberrima arua decidens. tum
Leptis altera, & Syrtis nomine atque ingenio par prior-
i. cæterum altero ferè spatio, qua debiscit, quaque fle-
xum agit amplior. eius promontorium est Borion, ab

eoq; incipiens ora, ^{P. O. R. A. M.} quanta Lophagi tenuisse dicuntur
usq; ad Phycanta, & id promontorium est importuoso
litore pertinax. Arae ipsae nomen ex Philenis fratribus
traxere, qui contra Cyrenaios missi Carthagine ad di-
rimendum conditione bellum diu iam de finibus, &
cum magnis amborum cladibus gestum. Postquam
in eo quod conuenerat non manebatur, ut ubi legati con-
currerent certo tempore utrinq; dimissi, ibi termini sta-
tuerentur, pacti de integro ut quicquid citra esset, popu-
laribus cederet, mirum & memoria dignissimum faci-
nus, hic se uiuos obrui pertulerunt. Inde Ad Catabath-
mon Cyrenaica provincia est, in eaq; sunt Hammonis
oraculum fidei inclytæ. & fons, quem Solis appellant,
& rupes quaedam Austro sacra. Hac cum hominum
manu attingitur, ille immodicus exurgit, harenas que
quasi maria agens sic sæuit, ut æquor fluctibus, Fons me-
dia nocte feruet, mox paulatim tepescens sit luce frigidus
tunc ut sol surgit ita frigidior subinde per meridiem ma-
xime riget. sumit deinde tepores iterum, & prima no-
cte calidus, atq; ut illa procedit, ita calidior, rursus cum
est media perferuet. In litore promontoria sunt Zephyriõ,
& Naustatmos portus Paretonius. Vrbes Hesperia,
Apollonia, Ptolemais, Arsinoe, atq; unde terris nomen
est, ipsa Cyrene, Catabathmos uallis deuexa in Ægy-
ptum, finit Africam. ora sic habitantur ad nostrum mar-
xime ritum moratis cultoribus, nisi quod quidam linguis
differunt, & cultu deorum quos patrios seruant, ac pa-
trio more uenerantur. proximis nullæ quidem vrbes
stant, tamen domicilia sunt, quæ Mapalia appellantur,
uictus asper, & munditijs carens. Primores sagis

zelantur, vulgus bestiarum, ~~Tamquam~~ pellibum, ~~nam~~
 quies epulaq; capiuntur, uasa ligno fiunt, aut cortice,
 potus est lac, succusq; bacarum, cibus est caro plurimū
 ferina, nam gregibus (quia id solum optimum est) quo
 ad potest, parcitur. Interiores etiam incultius, sequun-
 tur uagi pecora, utq; à pabulo ducta sunt, ita se ac uigi-
 ria sua promovent, atq; ubi dies deficit, ibi noctem, agunt,
 quanquam in familias passim & sine lege dispersi, ni-
 hil in commune consultant, tamen q̃a singulis aliquot
 simul coniuges, & plures ob id liberi agnaq; sunt, nul-
 quam pauci, ex his qui ultra deserta esse memorantur,
 Atlantes solem execrantur, & dum oritur, & dum
 occidit, ut ipsis agrisq; pestiferum, nomina singuli non
 habent, non uescuntur animalibus, neq; illis in quiete
 qualia cæteris mortalibus uisere datur. Troglodyta nul-
 larum opum domini, strident magis, quàm loquan-
 tur, specus subeunt, aluntur que serpentibus, Apud Ga-
 ramantas etiam armenta sunt ea, quæ obliqua cernui-
 ce pascuntur, nam pronis directæ in humum cernuæ
 efficiunt, nulli certa uxor est, ex his qui tam confuso
 parentum coitu passim incern' que nascuntur quos pro-
 suis colant, formæ similitudine agnoscunt. Augila ma-
 nes tantum deos putant. per eos deicrant, eos ut ora-
 cula consulunt, præcati que quæ uolunt, ubi uulvis in-
 cubuere, pro responsis ferunt scœnia, foeminiis eorum
 solenne est, nocte qua nubunt, omnium stupro patere,
 qui cum munere adueniunt, & tum cum plurimis
 concubuisse maximum decus, in reliquum pudicitia
 insignis est, Nudi sunt Gamphasantes, armorum que
 omnium ignari, nec uitare sciunt tela, nec iacere, ideo
 que ~~etiam~~ ~~neque~~ ~~aliorum~~ q̃ quibus idem ~~geri~~

*capita absunt, uultus in pectore est. Satyris præter effigiem
nihil humani. Aegyptium quæ celebratur ea forma est.
Hæc de Africa.*

Asia descriptio particularis.

Cap. V.

a SI Æ Prima pars Ægyptus, inter Cata-
 bathmō & Arabas, ab hoc litore penitus
 immissa donec Æthiopiam dorso contin-
 gat. ad meridiem refugit terra expers im-
 brium mire tamen fertilis, & hominum aliorumq;
 animalium perfoecunda generatrix. Nilus efficit ami-
 nium in nostrum mare permeantium maximus. hic ex
 desertis africa missus nec statim navigari facilis, nec sta-
 tim Nilus est, & cum diu simplex sauisq; descendit,
 circa Meroen late patentem insulam in Æthiopiam
 diffunditur, alteraq; ex parte Astaboras, altera Stapus
 dictus est. ubi rursus coit, ibi nomen hoc capit, inde par-
 tım asper, partım navigia patiens, in immanem lacum
 devenit, ex quo præcipiti impetu egressus & Tachem-
 pso alteram insulam amplexus usq; ad Elephantidem
 urbem Ægyptiam atrox adhuc feruensq; decurrit, tum
 demum placidior, & iam penè navigabilis, primum
 iuxta Certasorum oppidum triplex esse incipit, dein
 de iterumque diuisus ad Delta, & ad Melim per om-
 nem Ægyptum uagus atq; dispersus, septemq; ora in
 se scindens, singulis tamen grandis exoluitur, non per-
 rat autem tantum eam, sed æstiuo sydere exundans
 etiā irrigat, adeo efficacibus aquis ad generandū alē-

dumq; ut præter id, quod præter piscibus, quod nippo-
potamos crocodilosq; vastas belluas gignit, glebis etiã
infundat animas, ex ipaq; humo vitalia effingat, hoc eo
manifestum est, quod ubi sedavit diluvia, ac se sibi red-
didit, per humentes campos quædam nondum perfecta
animalia, sed tum primum accipientia spiritum, & ex
parte iam formata, ex parte adhuc terrea uisuntur. cre-
scit porrò, siue quod solutæ magnis aestibus nives ex im-
manibus Æthiopiæ iugis, largius q̃ ripis accipi queât,
defluunt, siue qđ sol hyemi terris propior, & ob id fon-
tem eius minuens tunc altius abit, sinitq; integrum, &
ut est plenissimus surgere, siue quod per ea tempora flā-
tes ethesiæ aut actas à septentrione in meridiem nubes,
super principia eius imbre præcipitant, aut uenienti ob-
uiæ aduerso spiritu cursum descendentis impediunt, aut
arenis, quas cum fluctibus litori applicant, ostia obdu-
cunt, fitq; maior, uel quod nihil ex semet amittit, uel qđ
plus quàm solet accipit, uel qđ minus quàm debet, emit-
tit, quod si ē alter orbis, suntq; oppositi nobis à meridie.
Antichthones, ne illud quidem à uero nimium ascesse-
rit, in illis terris ortum annem, ubi subter maria cæco
alueo penetrauerit, in nostris rursus emergere, & hac
re solstitio accrescere, quod tum hyemis sit, unde oritur,
alia quoq; in his terris mira sunt, in quodā lacu Chem-
nis insula lucos, syluasq; & Apollinis grande sustinens
templum natat, & quocunq; uenti agunt, pellitur, Py-
ramides tricenum pedum lapidibus extructæ, quarum
maxima (tres nanq; sunt) quatuor ferè soli iugera, quæ
sedem occupat, totidem in altitudinem erigitur. Mæris
aliquando campus nunc lacus uiginti millia passuum

in circuitu patens, altior quam ad nauigandū magnis,
 onustisq; nauibus satis est. Psammetichi opus labiryn-
 thus domos mille & regias duodecim ppetuo parietis
 ambitu amplexus marmore extructus, ac tectus, unū i-
 se descensum habet, intus penē innumerabiles uias mul-
 tis ambagibus huc & illuc remeantibus, sed continuo
 anfractu & saepe reuocatis porticibus ancipites, quibus
 subinde alium super alios orbem agentibus, & subin-
 de tantum redeunte flexu, quantum processerat, ma-
 gno & inexplicabili tamen errore perplexus est. Cul-
 tores regionum multo aliter à ceteris agunt, mortuos fi-
 mo obliuī plangunt, nec crenare, aut fodere fas putant,
 uerum arte medicatos intra penetralia collocant. Suis
 litteris peruerse utuntur, lutum inter manus, farinam
 calcibus subigunt. Forum ac negotia foeminae, uiri pen-
 sa ac domos curant, onera illae humeris, hi capitibus ac-
 ciunt, parentes, cum e gent, illis necesse est, his liberum
 est alere, cibos palam & extra sua testa capiunt, obscœ-
 na intimis ædium reddunt, colunt effigies multorum
 animalium, atq; ipsa magis animalia, sed alij alia, adeo
 ut quædam eorum etiam per imprudentiam interemis-
 se capitale sit, & ubi morbo aut forte extincta sint, sepe
 lire ac lugere selenne sit. Apis populorum omnium nu-
 men est, bos niger certis maculis insignis, & cauda lin-
 gua q; dissimilis aliorum, raro nascitur, nec coitu pecu-
 dis, ut aiunt, sed diuinitus & cœlesti igne conceptus,
 diesq; quo gignitur, genti maxime festus est. Ipsi uetustis-
 simi (ut prædicant) hominum trecentos & triginta re-
 ges ante Amasim, & supra tredecim millium annorum
 ætates certis annalibus referunt, mādaturmq; litteris ser-

uant, dum Ægyptij sunt quater cursus suos uertisse syde-
ra, ac soleni bis iam occidisse, unde nunc oritur, uiginti
millia urbium Amasi regnante habitauerunt, & nunc mul-
tas habitant, earum clarissimæ, procul à mari, Says,
Memphis, Syene, Bubastis. Elephātin, & Thebæ utiq;
ut Homero dictum est, centum portas, siue, ut alij aiunt,
centum aulas habēt, totidem olim principum domos,
solitasq; singulas ubi negotiorum exegerat, dena arma-
torum millia effundere. In litore Alexandria Africa cō-
termina. Pelusium Arabia ipsas oras secat. Canopicū,
Volbiticum, Seueniticum, Pathmiticum, Mendesium,
Taniticum, Pelusiacum Nili hostia.

Arabia descriptio. Cap. VI.

a Rabia hinc ad rubrum mare pertinet,
sed illic magis lata & ditior, thure atque
odoribus abundat, hic nisi qua Casio mon-
te attollitur, plana & sterilis portum ad-
mittit Aŕotum suarum mercium emporium. Qua in
altum abit adeo edita, ut ex summo uertice à quarta uē-
gilia ortum solis ostendet.

f Yria late litora tenet, terrasq; etiam latius, in-
trorsus alijs, alijsque nuncupata nominibus,
nam & Cœle dicitur, & Mesopotamia, &
Damascene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudæa
& Sophone, hinc Palæstina est, qua tangit Arabas
cum Phœnice, & ubi se Ciliciæ committit. Antiochia
olim ac diu potens, sed cum eam regno Seniramis
tenuit longe potentissima, operibus certe eius insignia
multa sunt, duo maxime excellunt, constituta urbs.

miræ magnitudinis Babylonia, ac siccis olim regionibus Euphrates & Tygris immissi, cæterum in Palæstina est ingens & munita admodum garza, sic Persæ ararium uocant, & inde nomē est, quod cum Cambyses armis Ægyptum peteret, huc belli opes, & pecuniam intulerat. Est non minor Ascalon, est Iope ante diluuium, ut ferunt, condita ubi Cephæa regnassē eo signo accolæ affirmant, quod titulum eius fratrisq; Phinei ueteres quædam aræ cum religiōe plurima retinent, quin etiā rei celebratæ carminibus, ac fabulis, seruataq; à Perseo Andromedæ clarum uestigium belluæ marinæ ossa immania ostendant.

Hænicen illustrare Phœnices sceleris hominum genus & ad belli, pacisq; munia eximium, litteras & litterarum operas, aliasque etiā artes, maria nauibus adire, classe configere, imperitare gentibus, regnum, præliumq; comitanti. In ea est Tyros aliquando insula, nunc annexa terris deficit, quod ab impugnante quondam Alexandro iacta opera uici tenet ulteriora. & adhuc opulenta Sydon ante q̃ à Persis caperetur, maritimarum urbium maxima. ab ea ad promonterium Euproscon duo sunt oppida Byblos & Botrys, ultra tria fuerunt singulis inter se stadiis distantia, locus ex numero Tripolis dicitur, tum Simyra castellum, & urbs non obscura Marathos, inde iā non obliqua pelago, sed aduersa adiacens à terra grandem sinum inflexo tractu litoris accipit, populi dices circumfident, situs effecit, quia regio fertilis, crebris & navigabilibus alueis fluminū peruia, diuersas opes maris atq; terrarum facili cōmercio permutat, ac miscet. In eo priu

ma est reliqua pars Syria, cui Antiochiæ cognomen
 additur, & in ora eius urbes Seleucia, Paltos, Berytos,
 Ladicea, Arados, amnesque inter eas eunt Lichos &
 Hipatos & Orôtes. Tum mons Amanus, & ab eo sta-
 tim Myriandros & Cilices, at in recessu intimo locus
 est magni aliquando discriminis fusorū ab Alexandro
 Persarum, fugientisq; Darij spectator ac testis, nunc ne
 minima quidem tunc ingenti urbe celebris Issos fuit, &
 hac re sinus Issicus dicitur, procul inde Aminodes pro-
 montorium inter Pyramum, Cydnumq; fluuios iacet.
 Pyramus Isso prior Mallon præterfluit. Cydnuſ ultra p
 Tarsum exit, deinde urbs est olim à Rhodijs, Argivisq;
 post piratis, Pompeio assignante possessa, nunc Pōpeio
 polis, tūc Soloe. Iuxta in paruo tunulo Arati poetæ mo-
 numentū ideo referēdum, q̃a ignotum, quā ob cām ias
 cta in id saxa dissiliunt. Non longe hinc Coricos oppi-
 dum portu, saloq; incingitur angusto ter gore continenti
 adnexū. supra specus est nomine Corycius singulari i ge-
 nio ac supra q̃ ut describi facile possit, eximius, grandi
 nanq; hiatu patens, montem litori appositum, & decē
 stadiorū cliuo satis arduū, ex summo statim uertice ape-
 rit, tunc alte demissus, & quantum demittitur amplior
 uiret lucis pubētibz undiq; & totū se nemoroso latere
 orbe cōplectitur, adeo mirificus, ac pulcher, ut mentes
 accedentium primo aspectu æsternat, ubi contēplati du-
 rare, nō satiat, unus ī eū descensus est angustus asper
 q̃ngentorū & mille passū p amœnas umbras & opa-
 ca syluæ q̃ddam agreste resonantis, riuis hinc atq; illinc
 fluitantibus, ubi ad ima puentum est, rursus specus alter
 apitur. alia dicendus, terret ingredientes sonitu cym-

balorum diuinitus & magno fragore crepitan-
 inde aliquādiu perspicuus, mox & quo magis subitur
 obscurior. ducit ausos penitus, alteq; quasi cuniculo ad-
 mittit. ibi ingens amnis ingenti si ōte se extollēs tantū
 modo se ostēdit, & ubi magnū impetū breui alueo tra-
 xit, iterum demersus absconditur. intra spatiū est magis
 q̄ ut progredi q̄quam ausit horribile, & ideo incogni-
 tum. totus autem angustus & uere sacer, habitariq; a
 dijs & dignus & creditus nihil non uenerabile et q̄si
 cum aliquo numine se ostentat. Alius ultra est, quē Ty-
 phoneū uocant ore angusto, & multum (ut expti tradi-
 dere) pressus, & ob id assidua nocte suffusus, neq; uni-
 quam p̄spici facilis, sed quia aliquando cubile Typho-
 nis fuit, et quia nunc demissa in se confestim exanimat
 natura, fabulaq; memorandus. duo deinde promonto-
 ria sunt Sarpedon finis aliquādo regni Sarpedonis, et
 qd Ciliciam à Pamphilia disiungit Anemuriū, iterq;
 ea Celenderis & Natidos Samiorū coloniæ. sed Celen-
 deris Sarpedoni propior. In Pamphilia est Melas nauī-
 gabilis fluuius, oppidū Sida, & alter fluuius Euryme-
 don. magna apud eū Cymonis Atheniensii ducis ad-
 uersus Phœnicas & Persas naualis pugna atq; uictor-
 ia fuit. mare, quo pugnatum est, ex edito admodū colle
 prospectat. Apendos, quam argui condiderāt, possede-
 re finitimi. deinde alij duo ualidissimi fluuij Oestros et
 Catheractes. Oestros navigari facilis. hic q̄a se præcipi-
 tat, ita dictus. Inter eos Perga est oppidum, et Diana,
 quam ab oppido Pergeam uocant, templū. trās eos dene-
 mons Sardemis & Phaselis à Mopso condita finis Pā-
 philiæ. Lycia continuo cognominata à Lycorē.

nis filio, atq; ut ferūt, infesta olim chimææ ignibus
 Sydæ portu & Tauri promontorio grandem sinu clau-
 dit. Taurus ipse ab eois litoribus exurgens ueste satis at-
 tollitur. deinde dextro latere ad septentrionem sinistro
 ad meridiem uersus it in occidentem rectus & ppetuo
 iugo, magnarumq; gentiū, qua dorsum agit terminus.
 ubi terras dirimit, exit in pelagus. idem autem et totus
 ut dictus est, dicitur etiam qua spectat orientem. deinde
 Hamodes & Caucasus & Paropamisus, tum Caspiæ
 pilæ, Niphates, & Armeniæ pilæ, & ubi iam nostra
 maria contingit Taurus iterum. post eius promontori-
 um flumen est Lymira, & eodem nomine ciuitas, at-
 q; ut multa oppida, sic præter pataram non illustra. il-
 lam nobilem facit delubrum Apollinis quondam opi-
 bus & oraculi fide delphico simile. ultra est Xanthus
 flumen, & Xanthos oppidum, mons Gragus, & quæ
 Lyciam finit, urbs Telmises. Caria sequitur. habitatur
 incertæ originis. alij indigenas, sunt qui pelasgos, qui-
 dam Cretas existimant, genus usq; eo quondam armo-
 rum, pugnaq; amans, ut aliena etiam bella mercede
 agerent. hic castella aliquot sunt deinde promontoria
 duo Pedalion & Crya & secundū Calbin amnē Car-
 nus oppidum ualetudine habitantium infame. Inde
 ad Alicarnasson hæc adiacent. Rhodiorum aliquot co-
 loniæ. portus duo Gelos, & cui ex urbe, quam amplex-
 citur, Thissamissa cognomen est. inter eos oppidum
 Larumna & Padiion collis in mare emissus. tū tres ex
 ordine sinus Tymnias, Schenus, Bubeffus, Tymniæ pro-
 motoriū Aphrodisiū ē Schenus ambit Hylā. Bubeffus
 Cynotū Gnidas in cornu penè insulæ. interq; eā et ce-

panicum sinum in recessu posita Euthenæ. Alicarnas-
sos Arginorum colonia est, & cur memoranda sit præ-
ter conditores, Mausoleum efficit regis Mausoli moni-
mentum, unum de miraculis septem Artemisæ opus.
trans Alicarnasson illa sunt litus Leuca. urbes, Mundus
Aruanda, Neapolis. sinus Iasus, & basilicus. In Iaso est
Bargylos. Post basilicum Ionia aliquot se ambagibus
sinuat, & primum à Possideo promontorio inflexum
inchoans cingit oraculū Apollinis dictū olim Branchi-
dæ, nunc Didymæ. Miletum urbem quondam Ioniæ to-
tius belli, pacisq; artibus principem, patriam Thaleis
astrologi & Timothei musici, & Anaximandri physici,
aliorumq; civium inclytis ingenijs merito inclytam,
utrunq; Ioniam uocant urbem Hyppin amnis Mæan-
dri exiit. Lathmium montem Endymionis à luna, ut fe-
runt adaman fabula nobilem. deinde rursus inflexa cin-
git urbem Prienen & Gesi fluminis ostium, moxq; ut
maiore circuitu, ita plura cōplectitur. Ibi est Panionii
sacra regio, & ob id eo nomine appellata, quod eam
communiter Iones colunt. ibi à fugitiuis, ut aiunt, condi-
ta, nomen famæ annuit Phygela. Ibi Ephesus & Dia-
næ clarissimum templum, quod Amazones Asia poti-
tæ consecrassè traduntur. ibi Caystros amnis ibi Leber-
dos, Clariq; Apollinis fanum, quod Mantho Tiresiæ fi-
lia fugiens uictores Thebanorum Epigonos, & Color-
phon, quam Mopsus eiusdem Manthos filius statuit ad
promontorium, quo sinus clauditur. quod altera parte
aliū, quem Smyrnam uocant, efficit, angustisq; cer-
uicibus reliqua extendit in latius, abit in peninsulæ fa-
ciem. super angustias hiæc Ceos, illinc Clazomenæ. &

quia terga agunt confinio ~~Texa mari diuersa~~ ~~pro~~
bus diuersa maria prospectant. In ipsa peninsula est Co
ryna. in sinu Smyrnæo est Thermodon amnis, & urbs
Leuca. extra Phocis Ioniæ ultima proxima regio, ex
quo ab Aeolis incolæ cœpit, Aeolis facta, ante Mysia et
qua hellespontum attingit, Troianis possidentibus Tro
as fuit. primam urbem à Myrino conditore Myrinā uo
cant. sequentem Pelops statuit uicto Oenomaio, reuersus
ex Græcia. Cymen nominauit, pulsus qui habitabat, dux
Amazonum Cyne. supra Caicus inter Eleam decur
rit & Pytanem illam, quæ Arcesilam tulit nihil affir
mantis academia clarissimum antistitem. tum in pro
montorio est Canna oppidum, quod præteruectos sinus
excipit non paruus, sed longe ac molliter flexus, retrah
ensq; paulatim oras usq; ad ima montis Idæ. is pri
mo paruis urbibus aspersus est, quarum clarissima est,
Cistena, gremio interiore campus Thebæ nomine Adri
metion, Austram, Tereßsam oppida, eodem, quo dicta
sunt ordine, adiacentia continent. in altero latere Antã
drium, duplex causa nominis iactatur. alij Ascanium
Aeneæ filium, cum ibi regnaret, captum à Pelasgis ea se
redemisse commemorant. alij ab ijs putant conditam,
quos ex Andro insula uis & seditio exegerat. Hinc hi
Antandrium quasi pro Andro, illi quasi pro uiro accipi
uolunt. sequens tractus tangit Gargara & Asson Aeto
lorum colonias. tum sinus alter alchæon limen non lon
ge ab Ilío litora incuruat urbe bello, excidioq; clarissi
ma. hic Sygeum fuit oppidum. hic Achiuorum fuit bel
lantium statio. huc ab Ideo monte demissus Scamander
exit et Simois, fama q̃ natura maiora flumina. ipse mōs

~~uenerunt~~ ~~certaminibus~~ ~~et~~ iudicio Paridis memora-
tus. orientem solem aliter, q̄ in alijs terris solet aspici,
ostentat namq; ex summo uertice eius specularibus pe-
nè à media nocte sparsi ignes passim micare, & ut lux
appropinquat, ita coire, ac se coniungere uidentur, dor-
nec magis, magisq; collecti pauciores subinde, & una
ad postremum flamma ardeat, ea cum diu clara et in-
cendio similis effulsit, cogit se ac rotundat, & fit ingēs
globus, diu is quoq; grandis & terris adnexus appar-
ret, deinde paulatim decrescens, & quanto decrescit,
eo clarior fugat nouissime noctem, & cum die iā sol
factus, attollitur. extra sinum sunt rhetæa litora à Rhe-
tæo & Dardania claris urbibus, Aiakis tamen sepul-
chro maxime illustria. ab his fit arctius mare, nec iam
abluit terras, sed rursus diuidens angusto Hellespōti fre-
to, litus obuium findit, facitq; ut iterum terræ, qua fluit
latera sint. interius Bithyni sunt & Mariandyni. in
ora græcæ urbes Abydos & Lampſacum & Parion et
Priapos. Abydos magni quondam amoris cōinertio
insignis est. Lampſacum Phœceis appellantis nomē
ex eo traxit, quod consulentibus in quasnam terras po-
tissimum tenderent, responsum erat ubi primum fulsis-
set, ibi sedem capeſcere. tum rursus fit apertius mare Pro-
pontis. In id Granicus effunditur, pugna, quæ primum
inter Persas & Alexandrum fuit nobilis. trans amnē
sedet in ceruice peninsulæ cīxicum, nomen cīxicus indi-
dit, quem à Minyis imprudentibus, cum Colchos pete-
rent fusum acie, cæsumq; accepimus. post Plagea et S-
dace parua Pelasgorum coloniæ, quibus à tergo immi-
net mons Olympus, ut incolæ uocant, Mysus, is flumen

Rhyndacum in qua sequuntur emittit. circa angues nascuntur immanes, neq; ob magnitudinem modo, sed ob id etiam mirabiles, quod ubi in alueum eius, astus, sclemq; fugerunt, euer gunt atq; hiant, superuolantesq; aues, quauis alte & perniciter ferantur, absorbēt. trās Rhyndacum est Daschylos, & quam Colophonij collocauere, Myrlea. duo sunt inde modici sinus, alter sine nomine Cion amplectitur Phrygiae haud longe iacētis opportunissimum emporiū, alter Olbianos in promontorio fert Neptuni fanū, in gremio Astacon à Megarēsi bus conditam. deinde priores terrae iterum iacent, exitu riq; in pontum pelagi canalis angustior. Europam ab Asia stadijs qnq; determinat Thracius ut dictū est, Bosporus. Ipsis in faucibus oppidum in ore templū est. oppidi nomen Chalcedon. author Archias Megarēsiū princeps, templi numen Iupiter conditore Iascone. hic iā sese ingens pōtus aperit, nisi qua promontoria sunt, huc atq; illuc longo, rectoq; limite extēsus sinuatus cetera. sed qā contra minus q̄ ad lauam & dextram abcessit mollibusq; fastigijs, donec angustos utrinq; angulos faciat, inflectitur, ad formā scythici arcus maxime incuruus, breuis, atrox, nebulosus raris stationibus, nō mollī neq; arenoso circumdatus litore, uicinus aquilonibus, et quia non profundus est, fluctuosus atq; feruens, olim ex colentium sauo admodū ingenio Axenus, post cōmercio aliarum gentium mollitis aliquantum moribus dictus Euxinus. In eo primum Mariandyni urbem habitant ab argiuo, ut ferunt, Hercule datam. Heraclaea uocitatur. id famae fidem adiecit. iuxta specus est Achærusi. immanes, ut aiunt, peruius, atque inde extrahit.

sum Cerberum existimant. tum Fios oppidum, Milesiorum quidem colonia, sed iam soli, gentisq; Paphlagonum, quorum in litoribus penè medijs promontorium est Carambis, citra Parthenius amnis. urbes Sesamus & Cromna, & à Cithisoro Phryxi filio posita Cythoros. tum Cinobus, & Coliris, & quæ Paphlagoniam finit, Armene. Chalibes proximi clarissimas habent Amyson & Synopen cynici Diogenis patriam, amnes Alyn, & Thermodonta. secundum Alyn urbs est Lycasto. à Thermodonte campus. In eo fuit Themysirum oppidum. fuisse & Amazonum castra, ideo Amazonum uocant. Tabereni Chalybas attingunt, quibus in risu, luxuq; summum bonum est. Ultra Carabin Mos sineci turres ligneas subeunt, notis corpus omne persignant. propatulo uescuntur, promiscue concumbunt, et palam reges suffragio deligunt, uinculisq; & arctissima custodia tenent, atq; ubi culpam praeue, quid imperando meruere, inedia diei totius afficiunt, ceterum asperi, inculti, pernoxij appulsis. deinde minus feri uerum & hi inconditis moribus Macrocephali, Discheri, Buxedi. raræ urbes. Cerasus et Trapezus maxime illustres. Inde hic locus est, ubi finem ductus à bosphoro tractus accipit, atq; inde se in sinum aduersi litoris flexus attollens angustissimum ponti facit angulum. Hic sunt Colchi, hinc Phasis erumpit. hic eodem nomine, quo amnis est Themistagora Milesio deductum oppidum, hic Phryxi templum, & lucus, fabula uetere pellis aurea nobilis. Hinc orti montes longo se iugo et donec Ripheis coniungantur, exporrigunt, qui altera parte in Euxinum & Maotida & Tanaim, altera in castrum pe

lagus obuersi Gerauni dicuntur. idem aliubi. Thauri-
ci. Moschi. Amazonici. Caspij. Caraxici. Camcasi, ut al-
ijs alijs'ue apppositi gentibus, ita alijs alijsq; dicti nomi-
nibus. At in primo flexu iam curui litoris oppidum
est, quod graeci mercatores constituisse, & quia, cum ca-
ca tempestate agerentur, ignaris quæ terra esset, cygni
uox notam dederat, Cygnum appellasse dicuntur. Re-
liqua eius feræ, incultæq; gentes uasto mari assidentes
tenent. Melanchleni terrestria. Sex scilicet. coraxi. Pthi-
rophagi. Hæniochi. Chæi. Tercetici, etiam in confinio
Mæotidis Syndones. In Hæniochorum finibus Diosco-
rias à Castore & Polluce pontum cum Iasone ingres-
sis. Syndos in Syndonum finibus ab ipsis terrarum cul-
toribus condita est, obliqua tunc regio, & in latum mo-
dice patens, inter pontum paludemq; ad bosphorum ex-
currit, quam duobus alueis in lacum & in mare pro-
fluens Corocondamam penè insulam reddit. quatuor
urbes ibi sunt Hermonassa, Cepo, Ephanagoria, & in
ipso ore Cimmerium, hac ingressos lacus accipit longe
lateq; diffusus. Qua terras tangit incuruo circumdatus
litore, qua mari propior est, nisi ubi aperitur, quasi mar-
gine obductus citra magnitudinem propè ponto simi-
lis. oram, quæ à bosphoro ad Tanain usq; deflectitur
Mæotici incolunt Thoreatæ, Arichi Phicores & ostio
fluminis proximi Laxamatæ. apud eos easdem artes scæ-
minæ, quas uiri exercent, adeo ut ne militia quidem ua-
cent. uiri pedibus inhaerent, sagittisq; depugnant, illæ
equestre prælium ineunt. nec ferro dimicant, sed quos
laqueis interceptere, trahendo conficiunt. nubunt tamè,
uerum ut nobiles habeantur, non in ætate modus est.

nisi quæ hostem interemere, uirgines manent. Ipse Tarnais ex Ripheo monte deiectus adeo præcepit, ut cuncta uicina flumina, tum mæotis & bosphorus, tum pontus aliqua brumali rigore durentur, solus æstus hyememque iuxta ferens, idem semper & sublimis, incitatusque decurrat, ripas eius Sauromata & ripis hærentia possident, una gens, aliquot populi & aliquot nomina, primi mæotici. Gyneco Cratimene regna Amazonum fecundus, pabulo, at alia steriles, nudosque campos tenent. Budini, Geloni urbem ligneam habitant iuxta. Thissagetæ, Turcæque vastas sylvas occupant, alunturque uenando tum continuis rupibus late aspera, & deserta regio ad Rhipheos usque permittitur, his iustissimi mores, prodombus nemora, alimenta bacca, & maribus & ferminis nuda sunt capita, sacri itaque habentur, adeoque ipsos nemo de tam feris gentibus uiolat, ut alijs quoque ad eos confugisse pro asylo sit. Ultra surgit mons Rhipheus, ultraque eum iacet ora quæ spectat oceanum.

11. 20
POMPONII MELAE LI-
BER SECVNDVS.

Caput. I.

*Sic in nostrum mare, Tanaimq; uergē-
tis, quem dixi finis, ac situs est, ac p eū
dem amnem in Mæotida reueantibus
ad dextram Europæ, modo sinistro la-
tere in nauigantium apposita, ac Rhis-
pheis montibus proxima, & huc enim p̄tinent, cadenti-
tes assiduo nives, adeo inuia efficiunt, ut ultra ne uisum
quidem incedentium admittant, deinde est regio ditis
admodum, soli inhabitabilis tamen, quia gryphi saui
& p̄tinax ferarum genus, aux terra penitus egestum
mire amant, mireq; custodiunt, & sunt infesti attingen-
tibus. Hominum primi sunt Scythæ, Scytharūq; queis
singuli oculi esse dicuntur, Arimaspe ab eis Essedones
usq; ad Mæotida, huius flexū Huges amnis secat, Aga-
thirsi et Sauromatæ ambiunt, q̄a pro sedibus plaustra
habēt dicti Amaxobitæ, obliqua tunc ad bosphoræ pla-
ga excurrentis ponto, ac Mæotide includitur, in paludē
uergentia Satharchæ tenent, in bosphoræ cimmerica op-
rida Myrmetion, Panticapeū, Theodosia, Hermisīū. In
Euxinū mare taurici, sup̄ eos sinus portuosus, & ideo
καλὸς λιμὴν appellatus, promontorijs duobus inclu-
ditur, alter κρηιὸν μέτωπον uocant. Carābico, qđ in
Asia diximus, patet aduersum. Parthenion alterum op-
pidum adiacet Cherronesus à Diana (si credatur) con-
ditum & nymphæo specu, qđ in arce eius Nymphis sa-*

cratum est, maxime illustre, subitum ripam mare, & donec quinque millia passuum absit à Mæotide refugientia usque subsequens litora, quæ Satarchæ & Taurici tenent peninsulam reddit, quod inter paludem & sinum est, Taphræ nominatur. sinus Carcinites, in eo urbs est Carcine, quam duo flumina Gerros et Hypacyris uno ostio effluentia attingunt, verum diversis fontibus, & alium de delapsi. Nam Gerros inter Basilidas & Nomadas euoluitur, sylvæ deinde sunt, quas maximas hæc terræ ferunt, & Panticapes, qui Nomadas, Georgosque distinguunt, terra, tum longe distantia excedens tenui radice littori adnectitur, post spatiosa modice paulatim seipsa fastigiatur, & quasi in micronem longa colligens, latera facie positi ensis allecta est. Achilles infesta classe mare ponticum ingressus ibi ludicro certamine celebrasse victoriam, & cum ab armis quies erat, se ac suos cursu exercitavisse memoratur, ideo dicta est δ' ἔργον αὐτοῦ καὶ χιλλέως: tum Borysthenes gentem sui nominis abluit, inter Scythiæ amnes amœnissimus turbidis alijs liquidissimus defluit, placidior quæ ceteri, potarique pulcherrimus. Alit lætissima pabula, magnosque pisces, quibus & optimus sapor, & nulla ossa sunt. longe uenit, ignotisque ortus è fontibus, quadraginta dierum iter alueo stringit, tantoque spatio navigabilis secundum Borystenidam & Olbida græca oppida egreditur. Calipidas Hypanis includit, ex grandi palude oritur, quam matrem eius accolæ appellant, & diu qualis natus est, defluit, tantum non longe à mari ex paruo fonte, cui ex Ampheo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoque iam sui dissimilis, & non dulcis hinc defluat. Axiaces proximus

intra Calipidas, Axiacasq; ~~Tenenan~~, nos ab Isteris Tyr-
ra separat, surgit in Neuris, qua exit sui nominis oppi-
dum attingit. At ille, qui Scythiae populos à sequentibus
dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quam desinit
nomine, exoritur, nam per immania spatia magnarum
gentium diu Danubius est. Deinde aliter appellan-
tibus accolis Ister fit, acceptisq; aliquot amnibus ingens
iam, & eorum, qui in nostrum mare decidunt, tantum
Nilo minor, totidem quot ille ostijs, sed tribus tenuibus,
reliquis navigabilibus effluit, ingenia, cultusque gen-
tium differrunt. Essedones funera parentum læti & ui-
ctimis ac festo coitu familiarum celebrant, corpora ipsa
laniata & cæsis pecorum uisceribus inniستا epulando
consumunt, capita ubi fabre expoliuere auro uincta pro
poculis gerunt, hæc sunt apud eos ipsos pietatis ultima
officia, Agathyrsi ora, artusque pingunt, ut quique ma-
ioribus præstant, ita magis uel minus, cæterum ipsæ denique
omnes notis, & sic, ut abluui nequeant. Sarmatæ auri,
argentiq; maximarum pestium ignari, uice rerum com-
mercia exercent, atq; ob sæua hyemis admodum assidue
demersis in humum sedibus, specus aut suffossa ha-
bitant, totum braccati corpus, & nisi qua uident etiam
ora uestiti. Tauri Iphigeniæ & Orestis aduentu maxi-
me memorati, immanes sunt moribus, immanemq; fa-
mam habent, solere prouictimis aduenas cadere. Basili-
dijs ab Hercule, & Echidna generis principia sunt, mo-
res regij, arma tantum sagittæ. Vagi Nomades peco-
rum pabula sequuntur, atq; ut illa pecorum durant, ita
diu statam sedem agunt, colunt georgi, exercentq; agros.
Axiacæ furari quid sit ignorant, ideoq; nec sua custodi-

*diunt, nec aliena contingat, interius habitantium ritus
asperior, & incultior regio est, bella, cædesq; amant,
mosq; est bellantibus cruorem eius, quem primum in-
teremerunt, ipsis è vulneribus ebibere, ut quisq; plures
interemerit, ita apud eos habetur eximius cæterum ex-
pertem esse cædis inter opprobria, uel maximum, ne fœ-
dera quidem incruenta sunt, sanciant se, qui paciscuntur,
exemptumq; sanguinem ubi permiscuere, degustant, id
putant mensuræ fidei pignus certissimum. Inter epulas,
quot quisq; interfecerit, referre latissima & frequentissi-
ma mentio, binisq; poculis, qui plurimos retulere, per-
potatis, inter loquentes honos præcipuus est, pocula ut
Essedones parentum, ita inimicissimorum caputibus ex-
poliunt, apud Antropophagos ipsæ etiam epulæ uisceri-
bus humanis apparantur. Geloni hostium cutibus equos,
seq; uelant, illos reliqui corporis, se capium. Melanclanis
atra uestis & ex ea nomen, Neuris statum singulis tem-
pus est, quo si uelint in lupos, iterumq; in eos qui fuerunt,
mutentur. Mars omnium deus. Ei pro simulacris enses
& tentoria dedicant, hominesq; pro uictimis ferunt, ter-
ræ late patent, & ob excedentia ripas suas plerumq; flu-
mina, nusquam non ad pabula fertiles, alicubi usq; adeo
steriles ad cætera, ut qui habitant lignorum egentes,
ignes ossibus alant, his Thracia proxima est, eaq; à pon-
tici lateris fronte usq; in Illyricos penitus immissa, qua la-
tera agit Istro, pelagoq; contingitur, Regio nec cælo
læta nec solo, & nisi qua mari propior est, infœcunda,
frigida, eorumq; quæ feruntur maligne admodum pa-
tiens, raro usquam pomiferam arborem, uitem frequent-
ius tolerat, sed nec eius quidem fructus maturat ac mi*

agat, nisi ubi frigora obiecta frondium cultores arcue-
 re. Viros benignius alit, non ad speciem tamen nam &
 illis asper atq; indecens corporum habitus est, ceterum
 ad ferociam & numerum, ut multi, immitesq; sint, ma-
 xime ferax, paucos amnes, qui in Pelagus euadant, ue-
 rum celeberrimos, Hebrum & Neston Strymona emit-
 tit, montes interior attollit Hæmon & Rhodopen et Or-
 belon sacris Liberi patris, & cœtu Mænadum Orpheo
 primum initiante celebratos, è quæ Hæmus in tantum
 altitudinis abit ut Euxinum, & Adriam ex summo uer-
 tice ostendat, una gens Thraces habitant, alijs, alijsq; præ-
 diti & nominibus & moribus. quidam feri sunt, & ad
 mortem paratissimi, Cete uiaq; id uaria opinio perficit,
 alijs redituras putant animas obeuntium, alijs, & si non
 redeant, non extinguunt tamen, sed ad beatiora transire, alijs
 emori quidem, sed id melius esse quàm uiuere, itaque
 lugentur apud quosdam puerperia, natiq; deflentur, fun-
 nera contra festa sunt, & ueluti sacra, cantu, lusuq; cele-
 brantur, ne fœminis quidem segnis est animus super
 mortuorum uirorum corpora interfici, simulq; sepeliri,
 uotum eximium habent, & quia plures simul singulis
 nuptæ sunt, cuius id sit decus apud iudicatuos ma-
 gno certamine affectant, moribus dantur, est que maxi-
 me laetum, cum in hoc contentiunt, uincere, mœrent
 alijs uocibus, & cum acribissimis plañtibus efferunt
 at quibus consolari eos animus est, arma, opes que ad
 rogos deferunt, paratiq; ut difficiant, cum fato iacen-
 tis, si deur in manus, uel pacisci, uel decernere, ubi nec
 pugna nec pecuniæ locus sit, monentq; dominas proci.
 Nuptæ Virgines non à parentibus uirīs traduntur,

*sed publice aut locantur diuina, aut ueneunt, utrum
fiat ex specie & moribus causa est, proba, formosaq;
in pretio sunt, ceteras qui habent mercede quaeruntur,
uini usus quibusdam ignotus est, epulantibus tamen ubi
superignes, quos circumsident, quaedam semina ingesta
sunt, similis ebrietati hilaritas ex nidore contingit, in li
toribus Istro proxima est Istropolis, deinde à Milesiis
deducta Calatis, & Tritonice, & portus Caria, & Ti
ristris promontorium, quod prateruectos alter ponti an
gulus accipit, aduersus Phasiacos, & nisi amplior fo
ret, similis fuit. Hic Bizone montis terrae intercidit, est por
tus Crunos, urbes Dionysiopolis, Oddeßos, Messembria,
Anchialos & intimo in sinu, atq; ubi pontus alterum
sui flexum angulo finit, magna Apollonia, recta dehinc
ora, nisi quod media fermè in promontoriū, quod Thini
niam uocant, exit, & incuruis contra se litoribus obten
ditur, urbesq; sustinet Halmideson, & Philam et Phino
polim, haftenus pontus, deinde est Bosphorus, & Pro
pontis, in Bosphoro Byzantium, in Propontide Selym
bria, Perinthus, Bathynis, Amnesq;, qui interfluunt, Er
ginus, & Atyras, tum Rheso regnata quondā pars Thra
cia, & Bisaltiae Samiorum, & ingens aliquando Cypse
la. Post locus, quem Graei $\mu\alpha\chi\rho\upsilon\nu\ \tau\acute{\alpha}\ \chi\omicron\varsigma$ appellant,
& in radice magnae peninsulae sedes Lysimachia, terra,
quae sequitur nusquam lata, atq; h:c archissima inter Hel
lespontum, Aegæumq; procurrit. angustias Isthmon, frōi
tem eius Mastusiam totam Chersonesum appellant, ob
multa memorabile est. In ea flumē Aegon naufragio clas
sis atticæ insigne, est & Abydo obiacens Sestos Leandri
amore pernobilis, est & regio, in qua Persarum exerci*

sus diuisas spatio, pelagoq; ~~Teras, alius pontis~~ ~~Præinge~~
 re, mirum atq; ingens facinus, ex Asia in Græciam pe-
 des & non navigata maria transgressus est, sunt Prothe-
 filai ossa consecrata delubro, est & portus Cælos Athe-
 niensibus & Lacedæmonijs navali acie decernentibus,
 Laconicæ classis signatus excidio, est Cynossema tumultus
 Hecubæ, siue ex figura canis, in quam conuersa tra-
 ditur, siue ex fortuna, in quam deciderat, humili nomi-
 ne accepto, est deinde Mathios, est Hellenus, quæ fuit
 Hellepontum, Ægeum statim Pelagus uaste longum
 litus impellit, summotasq; terras hinc ad promontoriū,
 quod Sunium uocatur, magno ambitu, molliq; circum-
 agit, eius tractum le gentibus, præuectisq; Mastusiam
 tum sinus intrandus est, qui alterum Chersonesius ab-
 luens, iugo Phaciæ uallis includitur, & ex flauio, quem
 accipit, Melas dictus, duas urbes amplectitur, Alopeco-
 nesum, & in altero Isthmi litore sitam Cardiam, eximia
 est Ænos ab Ænea profugo condita, circa Hebrum Cico-
 nes, trans eundem Doriscos, ubi Xersem copias suas,
 quia numero non poterat, spatio mensum ferunt, deinde
 de promontorium Serium, ex quo canentem Orpheus se-
 cuta narrantur nemora. Zonæ, tum Scenos fluius, & ri-
 pis eius adiacens Maronia, regio ulterior Diomedem tur-
 lit immanibus equis mandendos solitum obiectare ad-
 uenas, & isdem ab Hercule obiectum. Turris, quam
 Dionedis uocant, signum fabulæ remanet & urbs, quæ
 soror eius suo nomine nominauit, Abdere, sed ea magis
 id memorandum habet, quod Democritum Physicum
 tulit, quam quod ita condita est, ultra Nestos fluit. In-
 ter que eum & Strymonæ urbes sunt, philippi Apollo

~~ma, Acropolis, inter~~ ^{mona} & Athon turris Cal-
larnea, & portus Caprillon, urbs Acanthos & Oesyma,
inter, Athon & Pallene Celeona et Olynthos, Strymon,
sicut diximus, amnis est, longe q; ortus & tenuis, alie-
nis subinde aquis fit amplior, & ubi non longe à mari
Lacum fecit, maiore quā uenerat, alueo erumpit. Athos
mons est adeo elatus, ut credatur altius etiam quā unde
imbres cadunt, surgere, capit opinio fidem quia de aris,
quas in uertice sustinet nō abluuntur cinis, sed quo relinqui-
tur aggere manet, ceterum non promontorio, ut alij,
uerum totus est, totoq; longe dorso procedit in Pelagus,
qua continenti adharet à Xerxe in graios tendente perfos-
sus, transnavigatusq; & actus freto navigabili peruius,
ima eius tenent parua Pelasgorum Colonia, in summo
fuit oppidum Acroathon, in quo ut ferunt, dimidio
longior, quā in alijs terris ætas habitantium erat.
Pallene soli tam patentis, ut quinque urbium sedes sit
atq; ager, tota in altum abit, angusta satis unde inci-
pit, ibi est Potidæa, at ubi laxius patet, Mende, Sciol-
neq; referendæ, illa ab Hæretris, hæc ab Achinis, ca-
pto Ilio remeantibus posita, tum Macedonum populi,
quod urbes habitant, quarum Pellam maxime illustrem
alumni efficiunt Philippus Græciæ domitor, Alexan-
der etiam Asiæ in litore flexus Megybernaeus inter pro-
montoria diuidit Canastreum & portum qui Copos dici-
tur, Urbes Toronem et Physcellam, atq; unde ipsi nomen
est Megybernæ in cingit, canestreo promontorio Scione
proxima est. Megybernaeus autem sinus in medio qua ter-
ra dat gremium modice in litora ingreditur, ceteræ lōgis
in altū inmissis lateribus ingens inter maria sinus est, in

eum Axius per Macedoniam, ~~Tam per Thessaliam~~ Peneus
 excurrit, ante Axium Thessalonice est, inter utrumq;
 Cassandria, Cydna, Aloros, Derris, à Peneo, Sepias, Co
 rinthia, Melibœa, Castanea pares ad famam, nisi quod
 Philoctetes alumnus Melibœam illuminat. Terræ inter
 riores claris locorum nominibus insignes, penè nihil
 ignobile ferunt, hinc non longe est Olympus, hic Pelion,
 hic Ossa montes gigantum fabula, belloq; memorati, hic
 musarum parens, domusq; Pieria, hic nouissime calcatu
 graio Herculi solum, saltus Oetaeus, hic sacro nemore no
 bilia Tempe, hic Libetra, carminumq; fontes obiacent,
 tum iam uaste & multum prominens Græcia, & dum
 Myrthorum Pelagus attingat, à septentrione in meridiē
 uersa, qua sol oritur Ægeis, qua occidit Ionijs fluctibus
 obiacet, ac proxime spaciola, & Hellas nomine grandi
 fronte procedit, mox mari utroq; & Ionio magis latere
 eius intrante donec, quinque millia passuum pateat media
 fermè propè inciditur. Deinde rursum terris huc se & il
 luc uerum in Ionium mare magis expandentibus, pro
 gressisq; in altum, non tam lata q̄ cœperat, ingens tamē
 iterum, & quasi peninsula extenditur, uocaturq; Pelopo
 nesos, ob sinus & promontoria, quæ, ut fibris, litora
 eius incisa sunt, simul quod tenui tramite in latas effundi
 tur, platani folio simillima. In Macedonia prima est Thes
 salia deinde Magnesia, Phthiotis, Doris, Locris, Phocis,
 Bœotis, Atthis, Megaris, sed omniū Atthis clarissima, in
 Peloponeso Argolis, Laconice, Messania Achaia, Elis,
 Arcadia, ultra Ætolia, Acanthia. Epiros usq; in Adriā,
 de locis atq; urbibus, quæ mare non abluit, hæc maxi
 me memoranda sunt, in Thessalia, Larissa, aliquan

do Iolcos, in Magnesia, Aetolia, in Phthiotide Phthia
in Locride Cynos & Callicros, in Phocide, Delphi &
mons Parnassus, & Apollinis fanum atq; oraculum, in
Boeotia Thebae & Citharon fabulis, carminibusq; cele-
berrimus. in Attide Eleusin Cereri consecrata, & clari-
iores, quam ut indicari egeant, Athenae, in Megaride,
unde regioni nomen est, Megara, ut in Argolide Argos
& Mycenae, & templum Iunonis vetustate & religio-
ne percelebre, in Laconide Terapne, Lacedaemon, Amy-
clae, mons Taygetus, in Messenia Messina & Methone,
in Achaia atq; Elide quondam Pise Oenomai Elis &
numen delubrumq; Olympij Iouis certamine gymnii-
co & singulari sanctitate, ipso quidem tamen simulac-
chro, quod Phidiae opus est maxima nobile. Arcadiam
Peloponnesiaca gentes undiq; incingunt, in ea sunt ur-
bes Psophis & Tenia Orchomenos, montes Pholoe,
Cyllenius, Parthenius, Maenalus flumina, Erymanthus
& Ladon, in Aetolia Naupactus, in Acarnania Stra-
tos oppidum. In Epiro Dodonaei Iouis templum, &
fons ideo sacer, quod cum sit frigidus, & immensas fa-
ces (sicut caeteri) extinguat ubi sine igne procul admo-
uentur, accendit, at cum litora leguntur à promontorio
Sepiade per Demetrium & Boion & Pteleon & Echiv-
non ad Pagasum sinum cursus est, ille urbem Pagasam
amplexus amnem Sperchion accipit, & quia Minyae
Colchida petentes inde argo navem soluere, memoran-
tur, ab eo ad Sunium tendentibus illa praenaviganda.
Maliacus & Opuntius grandes sinus, & in ijs caesori-
etiam Laconum trophaea Thermopylae opus, Scarphia
Enemides, Alope, Anteon, Larumnae, Aulis Agamem

noria graiorumq; classis in ~~Thesio~~ ^{Thesio} coniuuantium stas
 tio. Marathon magnarum, multarumq; uirtutum tes
 tis, iam inde à Theseo persica maxima clade pernotus
 Ramnus parua illustris tamen quod in ea sanum est Am
 phiarai, & phidiaca Nemesis. Thoricos & Brauron
 on olim urbes, iam tantum nomina. Sunium promonto
 rium est, finitq; id litus Hellados, quod spectat ad orientem,
 inde ad meridiem terra conuertitur usq; ad Megara
 ram. Attice ut modo latere, ita nunc fronte pelago ad
 iacens, ibi est Piræus Atheniensium portus. Scyronia sa
 xa seuo quondam Scyronis hospitio etiam nunc infam
 ia. Megarensium tractus Isthmum attingit, hoc illi co
 gnomen est, quia quinque millium spacio Ægeum mare
 ab Ionio submouens, angusto tramite Helladi Peloponneson
 annectit, in eo est oppidum Cenchrea, sanum Neptu
 ni. Ludi quos Isthmicos uocant celebres. Corinthos olim
 clara opibus, post clade notior, nunc Romana Colonia.
 ex summa arce, quam Acrocorinthon appellant, maria
 utraq; conuens, Peloponnesiorum, sicut diximus, sinus
 et promontoria lacerant, ab oriente Bucephalos et Chersonesus
 & Scyleon, ad meridiem Malæa, Tanaros, Achritas, Icthis,
 ad uesperum Chelonates & Araxos, Habitant, ab Isthmo ad
 Scyleon Epidaurij Æsculapij templo inclyti et Træzenij fide
 societatis atticæ illustres, Portus Sarronicus & Schœnus,
 et Pagonus, oppida autem Epidaurus & Træzen & Hermiona
 his litoribus apposita sunt, inter Scyleon & Malæam Laconicus.
 inter Tanaron & Acritam & Icthyon Cyparissius in argo
 lico sunt noti amnes Erasinus atq; Inachus, & notum
 oppidum Lerne. In laconico Cithius & Eurotas, in ipso

Tanaro Neptūni templum, & specus illi, quem in Pon-
to Acherusium diximus, facie & fabula similis, in Asi-
neo flumen Pamisus, in Cyparissio Alpheus, nomen de-
dit urbs in litore sita, hinc Cyparissus, illinc Asine, Messe-
nij, Pylīq; terras colunt, & ipsa Pelago Pylos adiacet,
Cyllene Calipolis Patræ oram illam tenent, in quam
Chelonatas et Araxos excurrunt, sed Cyllene, quod Mer-
curium ibi natum arbitrantur, insignis, Rhion deinde,
maris id nomen est angusta & uelut fretolacus ore fre-
quenti incidens, inter Ætolos & Peloponesiacos usq; ad
Isthmon irrumpit, in eo ad septentrionem spectare litora
incipiunt, in his est Ægeon & Ægina & Olyros & Si-
cyon ac in aduersis Page, Creusis, Anticyra, Oeanthia,
Cyrtha & notior aliquanto noīe Calydon & Euenos,
Extra Rhion in Acarnania maxime clara sunt oppidum
Leucas, flumen Achelous. In Epiro nihil bracio finis na-
bilis est. Facit sinus qui angustis faucibus, et quæ minus
mille passibus pateant, grande Pelagus admittit, faciūt
urbes, quæ assident, Acciū, Argi, Amphilochis, Ambra-
cia Æacidarum regna, Pyrrhiq; Butroton ultra est, dein-
de Cerauni montes, ab ijs flexus in Adriam, hoc Mare
magno recessu litorum acceptum, et ueste quidem in lati-
tudinem patens, quæ penetrat tamen uastius Illyricis usq;
Tergestum, cætera Gallicis, Italisq; gentibus cinguntur,
Parthenij & Dasarethæ prima eius tenent, sequentia
paulatim Enthellæ, Phæaces, deinde sunt, quos prop-
rie Illyricos uocant. tum Pyræi & Liburni & Istria, ur-
bium prima est Oricum, secunda Dyrachium Epidam-
nos ante erat, Romani nomen mutauere, quia uelut in-
damnum ituris omen id uisum est. Ultra sunt Apollo-

nia, Salone, Iadera, Nona, Trogirium, finis polaticus;
 & Pola quondam à Colchis, ut ferunt, habitata, in
 quantum res transeunt, nunc Romana Colonia. Amnes
 autem Eas & Nar, & Danubius, qui iam dictus est
 Ister, sed Eas secundum Apolloniam. Nar inter Pyre-
 os, & Liburnos per Istros Ister emittitur. Tergeste intimo
 in sinu Adriæ situm finit Illyricum.

Italiæ descriptio.

Caput. II.

d

E Italia magis quia ordo exigit, quàm quia
 monstrari eget, pauca dicentur, nota sunt
 omnia, ab Alpibus incipit in altum exce-
 dere, atq; (ut procedit) semedia perpetuo

Apennini iugo montis attollens inter Adriacum et Thu-
 scum siue (ut aliter eadem appellantur) inter superum
 mare & inferum excurrit diu solida, uerum ubi longe
 abit, in duo cornua scinditur, respicitq; altero siculum
 Pelagus, altero Ionium, tota angusta, & alicubi multo
 quam unde cepit, angustior, interiora eius aliæ aliæq;
 gentes, sinistram partem Carni, & Venati colunt togatâ
 Galliam, tum Italici populi Picentes Frētani, Daunii, Ap-
 puli. Calabri, Salētni, ad dextram sunt sub Alpibus Li-
 gures Sub Apēnino Hetruria, post Latium, Volci Cam-
 pani & super Lucaniam Brutij, urbium, quæ procul à
 mari, habitantur, opulenatissima sunt ad sinistram Patav-
 ium Antenoris, Mutina & Bononia Romanorum Co-
 loniæ, ad dextram Capua à Thuscis, & Roma quon-
 dam à pastoribus condita, nunc si pro materia dicatur,
 alterum opus. At in oris proxima est à Tergeste Coni-

cordia. interfuit Timavus novē capitibus exurgens uno ostio emissus, deinde Natiso non longe à mari ditem attingit Aquileam, ultra est alinum, superiora late occupat litora Padus. Nanq; ab imis radicibus Vesuli montis exortus, parvis se primum fontibus colligit, & aliqua tenus exilis ac macer, mox alijs amnibus adeo augetur atq; alitur, ut se per septem ad postremum ostia effundat. Vnum de his magnum Padum appellant, inde tam citus profilit, ut discussis fluctibus diu qualem emisit, undam agat. suumq; etiam in mari alueum seruet, donec eum ex aduerso litore Istriae eodē impetu profluens Ister amnis excipiat, hæc re per ea loca nauigantibus, qua utrinq; amnes eunt, inter marinas aquas dulcium hamstus est, à Pado ad Anconam transitur Rauenna, Ariminum, Pisaurum, Fanestris Colonia, fluuen Metaurus atq; Esis, & illa in angusto illorum duorum promontoriorum ex diuerso coeuntium inflexi cubiti imagine sedens, & ideo à grais dicta Ancona, inter gallicas, Italicasq; gentes quasi terminus interest, hæc enim prægressos Piceni litora excipiunt, in quibus Numana Potentia Cliterna, Cupra urbes, castella autem Firmum, Adria, Truentinum, Id ei fluxio, qui præterit, nomen est. ab eo Seno gallia maritima Aterni fluminis ostia, urbes Bucara & Histonium. Dauni autem Tifernum amnem Claternam, Lucrinum, Theanum oppida montemq; Garganum, sinus est continuo Apulo litore incinctus nomine Vrias modicus spatium, pleraq; asper accessu, extra Sympuntum, uel, ut grai dixerunt, Sipuntum, & flumen, quod Canusium attingens, Aufidum appellant, post Barium et Egnatiam et Ennio cive nobiles Rudia, & in Calabria

Brundisium. Valeum Libya Idrus mons, tum Salen-
tini campi, & Salentina litra, & urbs graia Gallipolis,
hucusq; Adria, hucusq; Italiae latus alterum pertinet.
frons eius in duo quidem se cornua, sicut supra dixi-
mus, scindit. ceterum mare, quod inter utraq; admis-
sit tenuibus promontorijs semel iterumq; distinguens, non
uno margine circuit nec diffusum patensq; sed per sinus
recipit, primus Tarentinus dicitur inter promontoria, Sa-
len, & Lacinium. In eoq; sunt Tarentus, Metapontum,
Heraclea, Croto, Turium, secundus Scyllacius inter
promontoria Lacinium & Zephirium, in quo est Peti-
lia, Corinthus, Scyllaceum. Misra, tertius inter Zephi-
rium & Brutium, Consentiam, Canloniam, Locrosq;
circundat, in Brutio sunt columna regia Rhegium, Scyl-
la, Taurianum & Metaurum, hinc in thyscum mare
deflexus est, & eiusdem terrae latus alterum Terina Hip-
ponunc Vibon, Temesa, Campana, Blanda, Buxentum,
Velia, Palinuri olim phrygijs gubernatoris, nunc loci
nomen, Paestanus sinus. Paestum oppidum. Silarnus am-
nis. Picentia, Petrae, quas Syrenes habitauere. Mineruae
promontorium, omnia Lucaniae loca, sinus puteolanus.
Surrentum, Herculaneum, Vesuvij montis aspectus,
Pompeij Neapolis, Puteoli, Lacus lucrinus & Avernus
Baiae, Misenum, id nunc loci aliquando Phrygijs militis
nomen, Cumae Linternum, Vulturnus amnis, Vultur-
num oppidum. Amoena Campaniae litora, sinuessa,
Liris, Minturnae, Formiae, Fundi, Terracina. Circes do-
mus aliquando Cyrceij, Antium, Aphrodisium, Ardea
Laurentum ostia citra Tyberim in hoc latere sunt, ul-
tra Pyrgi, Anio, Castrum novum, Graviscæ, Cossa, Te-

Lamon, Populonia, Cecina Pisæ hebrusca & loca & nomina. Deinde Luna Ligurum, & Liguria, & Genua, & Sabatia, et Albiganum cum Paulon et Varum flumina utraq; ab Alpibus delapsa, sed Varum, quia Italianam finit, aliquanto notius, Alpes ipsæ ab ijs litoribus longe, lateq; diffusæ, primo ad septentrionem magno gradu exurrerunt, deinde ubi Germaniam attigerunt uerso impetu in orientem abeunt, diremptis populis immanibus usq; in Thraciam penetrant.

Galliæ descriptio. Caput. III.

g Allia Lemano lacu & Cebennicis montibus in duo litora diuisa, atq; altero Thiuscum Pelagus attingens, altero Oceanum, hinc à Varo illinc à Rheno ad Pyrenæum usq; promittitur, pars nostro mari apposita fuit, aliquando Braccata, nunc Narbonensis, magis culta & magis consita, ideoq; etiam latior, urbium, quas habet opulentissimæ sunt Vasio Vocuntiorum, Vienna Allobrogum, Auenio, Camarum, Areconicorum, Nemausus, Tolosa, Tello sagum secundanorum, Arausio sextanorum, Arulate septimanorumq; Bæteræ, sed Antestacionis Atacinarum, Decimanorumq; Colonia, unde olim ijs terris auxilium fuit nunc & nomen et decus est Martius narbo, in litoribus aliquot sunt cum aliquibus nominibus loca, ceterum raræ urbes, quia rari portus, & omnis plagæ austro, atq; Africo exposita est, Nicæa tangit Alpes, tangit oppidum Deceatium, tangit Antipolis, deinde est forum Iulij Octavianorum Colonia, tunc post Athe-

nopolim, & Olbiam, & Glanon & Citharistes et Har-
 lycidon Massiliensium portus, & in eo ipsa Massilia,
 hæc à Phoeis oriunda, & olim inter asperas posita,
 nunc ut pacatis ita dissimillimis tamen vicina gentibus,
 mirum quod facile & tunc sedem alienam cæperit et adhuc
 morem suum teneat, inter eam & Rhodanum maritima
 Avaticorum stagno affidet fossa mariana, partem eius
 amnis navigabilis alveo effundit, alioquin limus ignobile
 est lapideum, ut vocant, in quo Herculem contra Albior-
 na & Bergion Neptuni liberos dimicantem, cum tela de-
 fecissent, ab invocato Ioue adiutum imbre Lapidum fer-
 runt, credas pluisse, adeo multa passim & late iacent.
 Rhodanus non longe ab Istri, Rhenique fontibus surgit,
 deinde Lemano Lacu acceptus tenet impetum, sequitur per
 medium integer agens quantus venit, egreditur et inde
 contra in occidentem ablatus aliquando Gallias dirimit,
 post cursu in meridiem abducto hæc intrat, accessumque alio-
 rum amnium iam grandis & subinde grandior, inter
 Volcas & Camaras emittitur, ultra sunt stagna Volcarum.
 Ledum fluvium, castellum Latara, Mesua collis in ædus
 mari penè undique, ac nisi quod angusto aggere continenti
 annectitur insula, tum ex Gebenis demissus Arouris iux-
 ta Agatam, secundum Bleteras orbis fluit. Atax ex Pyre-
 neo monte digressus, quævis fontis aquis venit exiguis,
 vadusque, & iam ingenuis alioquin alvei tenens, nisi ubi
 Narbonem attingit, nusquam navigabilis, sed cum hybernis in-
 tumuit imbribus, unde eò solitus insurgere, ut seipsum non
 capiat. Locus accipit eum Rubresus nomine spatiosus ad-
 modum, sed quæ mare admittit, tenuis aditus, ultra est Len-
 cata litoris nomen, et Salsulæ fons non dulcibus aquis des-

fluens, sed salioribus etiam quàm marinæ sunt, iuxta campum minuta arundine, graciliq; peruiridis, cæterum stagnum subeunte suspensus, id manifestat media pars eius, quæ abscissa proximis ripis uelut insula natat, pellicq; se atq; attrahi patitur, quin & ex ijs, quæ ad immum perfossa sunt, suffusum mare ostenditur, unde graijs, nostrisq; etiam authoribus uerine ignorantia, an prudentibus etiam mendacij libidine uisum est tradere posteris, in ea regione piscem è terra penitus erui, quod ubi ex alto hucusq; penetravit, per ea foramina ictu captantium interfectus extrahitur, inde est ora sardonum, & parua flumina Thelis et Thicis, ubi accreuerunt, immania fiunt, Colonia Ruscino, uicus Eliberri magnæ quondam urbis & magnarum opum tenuæ uestigiū. Tum inter pyrenæi promontoria portus Veneris est sinus salso & Caruaria locus, finis Galliæ.

Hispaniæ descriptio. Caput. IIII.

PYrenæus primo hinc in Britannicum procurrit oceanum, tum inter terras fronte conuersus Hispaniam irrumpit, & minore eius parte ad dexteram exclusa, trahit perpetua latera continuus per omnem, donec provincia longo limite immissus in ea litora, quæ occidenti sunt aduersa, perueniat, ipsa Hispania, nisi qua Gallias tangit, pelago undiq; incincta est, ubi illis adheret maxime angusta, paulatim se in nostrum & oceanum mare extendit, magis magisque latior ad occidentem abit, ac sitibi latissima uiris, equis, ferro, plumbo, ære, argento, auroq;

Et tam abundans, Et adeo fertilis, ut sicubi ob penuriam aquarum effœta, Et sui dissimilis est, linum tamen aut spartum alat. Tribus autem est distincta nominibus, parsq; eius Tarraconensis, pars Bætica, pars Lusitania vocatur. Tarraconensis altero capite Gallias, altero Bæticam Lusitaniamq; contingens, mari latera obijcit nostro, qua meridiem, qua septentrionem spectat Oceano, illas fluvius Anas separat, Et ideo Bætica Maria utraq; prospicit, ad occidentem Atlanticum ad meridiem nostrum, Lusitania Oceano tantummodo obiecta est, sed latere ad septentriones, fronte ad occasum. Urbium de mediterraneis in Tarraconensi clarissimæ fuerunt Pallantia et Numantia, nunc est Cæsar augusta, in Lusitania, Emerita, in Bætica, Astagi, Ispalis, Corduba, at si litora legas, Ateruaria proxima est rupes, quæ in altum Pyrenæum extrudit, dein Thicis flumen ad Rhodam Clodiumnum ad emporia, tum mons Iovis, cuius parti occidenti aduersam eminentiam castrum habet, quæ inter exigua spacia, ut gradu subinde consurgunt, scalas Annibalis appellant, inde ad Tarraconem parua sunt oppida Blanda, Illuro, Betullo, Barchino, Subur, Tholobi, parua flumina Bettulo iuxta Iovis montem Rubricatum in Brachionis litori inter Subur Et Telobin maius Tarraco. Urbs est in his oris maritimarum opulentissima Tulcis, eam modicus amnis super ingens Iberus deorsum attingit, inde se in terras Pelagus insinuat, Et primum magno impetu admissum, mox in duos sinus promontorio, quod Ferrariam vocant, finditur, prior Sacronensis dicitur maiorq; ac magno satis ore Pelagus accipiens, Et quo magis penetratur, angustior. Sorobin Et Due

riam & Sucronem non magna excipit flumina. Urbes
 complexus & alias quidem, sed notissimas Valentiam
 & Saguntum, illam fide, hanc ærumnis inclutam, se-
 quens Ilicitanus Alonem habet & Lucentiam, & unde
 ei nomen est Ilicen, hic iam terræ magis in altum eunt,
 latioremq; q̄ fuerat, Hispaniam faciunt, uerum ab ijs,
 quæ dicta sunt, ad principia Bæticæ præter Carthaginē,
 quam dux Pœnorum Asdrubal condidit, nihil referen-
 dum est, in illis oris ignobilia sunt oppida, & quorum
 mentio tantum ad ordinem pertinet. Virgi, in sinum,
 quem Virgitanum uocant, extra Abdera, ouel, Hexi, Me-
 noba, Malaca, Salduba, Lacippo, Berbesul, aperit deini-
 de angustissimum Pelagus, & proxima inter se Euro-
 pæ, atq; Africæ litora montes efficiunt, ut initio dixi-
 mus, Columnæ Herculis Abyla & Calpes, uterque qui-
 dem, sed Calpes magis et penè totus in mare prominens,
 is mirum in modum concavus, ab ea parte, qua spectat
 occasum, medium ferè latus aperit, atq; inde ingressus
 totus admodum peruius, propè quantum patet sinus,
 & specus ultra est in eoq; Cartheia, ut quidam putant,
 aliquando Tartessos. & quam transuecti ex Africa Phœ-
 nices habitant, atq; unde nos sumus, Cingenteratum,
 Mellaria, & Bello & Besipho usq; ad Iunonis promon-
 torium oram freti occupat, illud iam in occidentem &
 Oceanum obliquo iugo excurrent, atq; ei quod in Afri-
 cam Ampelusiā esse dixeramus aduersum, qua nostra
 Maria sunt, finit Europen. Gades insula, quæ egressis fre-
 tum obuia est, admonet ante reliquas dicere quàm in
 Oceani litora, terrarumq; circuitum, ut initio promi-
 simus, oratio excedat. Pauca sunt in Mæotide, inde

enim videtur commodissimum incipere, neque omnes tamen incoluntur, nam nec pabula quidem large ferunt, hac re habitantibus caro magnorum piscium sole siccata, & in puluerem usque confusa pro farre est, pauca & in Ponto, Leuce Boristhenis ostio obiecta parua admodum, & quod ibi Achilles situs est, & chillea cognomine, non longe accoliuntur Aria quae Marti sacrata, ut fabulis traditur, tulit aues cum summa clade aduenientium pennas quasi telai aculantes. Sex sunt inter Istri ostia. Ex ijs Peuce notissima & maxima, Thinnias Mariandynorum finibus proxima urbem habet, quam quia Bithyni incolunt, Bithynida appellant, contra Thracium Bosphorum duae paruae, paruoque distantes spatio, & aliquando creditae, dictaeque concurrere, & Cyaneae uocantur & Symplegades. In Propontide tantum Proconnesos habitatur, extra Hellespontum earum, quae Asiaticis regionibus adiacent, clarissimae sunt Tenedos, & geis aduersa litoribus, & quo dicuntur ordine ad promontorium Tauri montis expositae, quas quidam dici putant $\mu\alpha\chi\alpha\rho\omega\upsilon$, siue quod fortunati admodum caeli, soli que sunt, siue quod eas suo suorumque regno Macar occupauerat, in Troade Lesbos, & in ea quinque olim oppida Antissa, Pyrrha, Ereossos, Cirama, Mithilene, in Ionia Chios & Samos, in Caria, Cos, in Lycia Rhodos, in illis singulae sunt iisdem nominibus urbes, in Rhodo tres quondam erant Lindos, Camiros, Ialysos, quae contra Tauri promontorium importune nauigantibus obiacent. Celidonia nominantur, in sinu, quem maximum Asia recipit, prope media Cypros, ad ortum, occasumque se immittens re, est igitur inter Ciliciam, syriasque porrigitur ingens.

ut quæ aliquando nouem regna cæperit & nunc aliquot
urbes ferat, quarum clarissima Salamis & Paphos,
& quo primum ex mari Venerem egressam accolæ af-
firmant, Palæpaphos, Arados etiam in Phœnice est par-
ua, & quantum patet, tota oppidum. frequens tamen
quia etiam super aliena tecta sedem ponere licet, parua,
& Canopos Nili ostio, quod Canopicum uocant, obuia
est, Menelai gubernator Canobus ibi forte moriens no-
men insulæ, illa ostio dedit. Pharos Alexandria nunc pō-
te coniūgitur, olim, ut Homérico carmine proditum est,
ab eisdem oris cursu diei totius abducta, etsi ita res fuit,
uideri potest coniectantibus in tantum mutata rei cau-
sas Nilum præbuisse, dum limum subinde, & præcipue
cum exundaret, litori adnectens, auget terras, spatiumq;
augescantium in uicina uada promouet, in Africa con-
tra maiorem Syrtim Cuteletos, contra minoris promon-
toria Meninx, & Cercinna, contra Carthaginiis sinum
Tarichia & Ægates Romana clade memorabiles, plu-
res Europæ litoribus sunt appositæ, in Ægeo mari pro-
pè Thraciam Thasos, Imbros, Samothrace, Scandile, Pol-
lyagos, Scyatos, Halonesos, & quæ aliquando oibus, qui
mares erant cæsis, tantum fœminæ tenuisse dicuntur Atho-
monti Lemnos aduersa Pegasus sinus, Scyathon prospu-
cit, Scinison amplectitur. Eubœa ad meridiem promon-
torium Gereston & Caphaream, ad septentrionem Can-
num extrudit, & nusquam lata duum millium spatium
habet, ubi arctissima est. Cæterum longa, totiq; Boœtiæ
apposita, angusto freto distat à litore, Euripon uocant,
rapidum mare & alterno cursu septies die, ac septies no-
cte fluctibus inuicem uersis, adeo immodice fluens, ut uē-

eos etiam de plena uentis uanigia frustretur. Aliquot in
 ea sunt oppida Hestia, Eretria, Pyrrha Nesus, Oechalia,
 Verum opulentissima Carystos & Chalcis. In Attide
 Helene est nota stupro Helena, & Salamis excidio
 classis Persicae notior circa Peloponnesum etiam nunc in
 Aegeo Phthiusa, & Aegina Epidaurico litore proxima,
 Troezenio Calauria iter ignobiles, alias leto Demosthe-
 nis nobilis, in Myrthoo Cythera contra Maleam Enne-
 sa, & Teganusa contra Acritam, in Ionio Protheyria,
 Cephalenia, Neritos, Same, Zacynthos, Dulychium, &
 inter non ignobiles, Vlyssis nomine Ithaca maxime il-
 lustris, in Epiro Echinades, & olim Plotæ nunc Stro-
 phades contra Ambracium sinum Leucadia, & vicina
 Adriaco Mari Corcyra, hæ Thracium Graiorumque
 terris obiacent, at interius Melos, Olearos, Aegina, Co-
 thon, Ios, Therea, Gyaros, Hippuris, Donissa, Cianos,
 Chalcis, Icaria, Pinaria, Nisyros, Lebynthos, Calydnæ,
 Asinæ, hæ quia dispersæ sunt Sporades. Ab eis Sicynus,
 Hipanos, Sipanos, Seriphos, Aenea, Paros, Syros, Tenos,
 Myconos, Naxos, Delos, Andros, quia in orbem iacent,
 Cyclades dictæ sunt, super eas iam in medio mari ingens
 & centum quondam urbibus habitata Crete ad orientem
 promontorium Samonium, ad occidentem $\chi\epsilon\iota\tau\epsilon\upsilon$
 $\sigma\upsilon\mu\epsilon\tau\alpha\tau\omega\upsilon$ immittit, nisi maior esset, Cypri similis,
 multis famigerata fabulis aduentu Europæ, Pasiphaes,
 & Ariadnæ amoribus, Minotauri feritate, fatoque, Dæda-
 li operibus & fuga, tum statione atque morte, maxime tamen
 eo quod ibi sepulchrum Iouis penè clæ uestigium sepulchrum,
 cui nomen eius insculptum esse accolæ ostendunt, urbium
 notissima Gnosso, Gortina, Lycos, Lycastos, Holopæ

xos, Pæstos, Cydon, Marathusa, Diſtina inter colles, quod
 ibi nutritum Iouem accipimus, ſania Idai montis excel
 lit, iuxta è Aſticla, Naulachos, Zephire, Chriſſe, Gaudos
 Et quas Muſagorus numero tres uno tamen uocabulo
 appellant, atq; unde Carpathio mari cognomen eſt, Car
 pathos. In Adria Abſyros, Celaduse, Abſyrtis, Iſſa Linco
 nes, Hidria, Electrides, Nigra Corcyra, Tragurium,
 Diomedia, Æſtria, Aſine, atque ut Alexandria, ita
 Brundusio adiacens Pharos.

Siciliæ descriptio. Caput V.

Sicilia (ut ſerunt) aliquando continens, Et
 agro Brutio annexa, poſt freto maris Sici
 li abſciſſa eſt. Id anguſtum, Et anceps al
 tero curſu, modo in Tuſcum, modo in io
 niū pelagus perfluit, atrox ſæuū Et Scyllæ, Caryb
 diſq; ſæuis nominibus inclutum. Scylla ſaxum eſt, Cha
 rybdis mare. Vtrūq; noxiū appulſis, ipſa ingens Et
 tribus promontorijs in diuerſa prouurrens græcæ litteræ
 imaginem, quæ delta dicitur, efficit. Pachynum uocatur,
 quod Græciam ſpectat. Lilybæum, quod in Africā. Pelo
 rum, quod in Italiam uergens Scyllæ aduerſum eſt, cauſa
 nominis Pelorus gubernator ab Annibale ibidem conſi
 tus, quem idē uir profugus ex Africa, ac p ea loca Syriā
 petens, q̄a procul intuenti uidebātur continua eſſe litora,
 et nō peruiū pelagus, proditū ſe arbitratus occiderat. Ab
 eo ad Pachynū ora quæ extēditur Ioniū mare attingens
 hæc fert illuſtria, Meſſanam, Taurominiū, Cantinū,
 Megarida, Syracuſas et in his mirabilē Arethuſam, fons

est, in quo uisuntur iacta in Alpheum amnem, ut diximus, Peloponesiacolitori infusum, unde ille creditur non se consociare pelago, sed subter maria. terrasq; depressus, huc agere alueum, atq; hic se rursus extollere, inter Pachinum & Lilybaeum & Agragas est, & Heraclea & Therme, inter Lilybaeum & Pelorida, Panormus, & Imera, interius uero Leontini & Centuripinum & Hibla, aliaq; complures. famam habet ob Careris templum Aetna praecipua montium Erix maxime memoratur, ob delubrum Veneris ab Aenea conditum, et Aetna, quae Cyclopes olim tulit, nunc assiduus ignibus flagrat, de omnibus Inera referendus, quia in media admodum ortus in diuersa decurrit, scindensq; eam utrinq; alio ore in Lybicum, alio in Thuscum mare deuenit. Circa Siciliae in siculo freto est Aëæ, quam Calypso habitasse dicitur. Africam uersus Gargos, Melita, Cosura, propius Italiam Galata, & illae septem, quas Æoli appllant, Ostrodes, Lipara, Heratea, Didyma, Phœnicussa, Ericussa, Aetna perpetuo flagrat igne. Hiera & Strongile & Pithecussa, Leucothea, Ænaria, Sidonia, Caprea, Prochita, Pontia, Pandatoria, Sinonia, Parmaria Italico lateri citra Tyberina ostia iacent, ultra aliquot sunt paruae Dianium, Iginiuum, Carbania, Gorgona, Ilua, Capraria, duae grandes, fretoq; diuisae hebrusco Corsica & Sardinia, quarum Corsica litori propior inter latera tenuis, longa praeterquam ubi aperta & marianae coloniae sunt, à barbaris colitur. Sardinia Africum pelagus attingens, nisi quod in occidentem q̄ in orientem angustius spectat, par & quadrata undiq; & nusquam non aliquanto spatiosior, q̄ ubi longissima est Corsica, ceterum

fertilis & soli quam cœli melioris, atq; ut fœcunda, ita
 penè pestilens, in ea antiquissimi populorum sunt Ilien-
 ses urbium antiquissima Calaris, & Sulci, at in Gallia,
 quas referre conueniat, solæ sunt Stbœcades, ab ora Li-
 gurum ad Massiliam usq; dispersæ Baleares in Hispa-
 nia, contra terraconensia litora sitæ non longe inter se di-
 stant, & ex spatio sui cognominibus acceptis maiores,
 minoresq; perhibentur, Castella sunt in minoribus Lami-
 no & Mago, in maioribus palma & polentia Colonia
 Ebusos eregione promontoriij, quod in Sucronensi sinu
 Ferrariam uocant, eodem nomine urbeni habet, frumen-
 tis tantum non fœcunda, ad alia largior, & omnium
 animalium, quæ nocent, adeo expers, ut nec ea quidem
 quæ de agresibus mitia sunt, aut generet, aut si inuecta
 sunt sustineat, contra est Colubraria, cuius meminisse suc-
 currit, quod cum scateat nullo ac malefico genere serpen-
 tum, & sit ideo inhabitabilis, tamen ingressi eam intra
 id spaciwm, quod Ebusitana humo circum signauerunt, si-
 ne pernicie & tanta est ijsdem illis serpentibus qui solent
 obuios appetere, aspectum eius pulueris aliud ne, quod
 uerius, procul & cum pauore fugientibus.

POMPONII MELÆ LI

BER TERTIVS.

Descriptio circuitus Oceano Mari cincti. Caput. I.

d Ista est ora nostri maris, dictæ insu-
læ, quas amplectitur, restat ille cir-
cuitus, quem, ut initio diximus, cin-
git Oceanus, ingens & infinitum
Pelagus & magnis æstibus concu-
tum, ita enim motus eius appellant,
modo inundat campos, modo late nudat ac refugit,
nunc alios, aliosq; invicem, neq; alterius accessibus, nunc
in hos, nunc in illos impetu versum, sed ubi in omnia li-
tora, quavis diversa sint terrarum insularumq; in me-
dio pariter effusum est, rursus ab illis colligitur in medium
& in semetipsum reddit, tanta vi semper immissum, ut
vasta etiam flumina retro agat, & aut terrestria depre-
hendat animalia, aut marina destituat, neq; adhuc sciri
cognitum est anhelitūe suo id mundus efficiat, retra-
ctamq; cum spiritu reget at undam undiq; si, ut doctiori-
bus placet, unum animal est, an sint depressi aliqui spe-
cus, quo reciproca maria residant, atq; unde se rursus exu-
berantia attollant, an Luna causas tantis meatibus præ-
beat, ad ortus certe eius, occasusq; variantur, neq; eodem
assidue tempore, sed ut illa surgit, ac demergitur, ita res
cedere atq; aduentare comperimus, huc egressos, sequen-
tesq; ea, quæ exeuntibus dextra sunt, æquor Atlanti-
cum & ora Beticæ frontis excipit, quæ (nisi quod semel

iterumq; paululum in semet abducitur) usq; ad fluvium
 Anam penè recta est. Turduli & Bastuli habitant, in
 proximo sinu portus est, quem Gaditanum, & Lucus
 quem Oleastrum appellant, tum castellum Eboræ in li-
 tore, & procul à litore Asta colonia, extra lunonis ara-
 templumq; est. In ipso mari monimentum Geryonis sco-
 pulo magis, quàm insulæ impositum. Bætis ex terraco-
 nensi regione demissus, per hanc ferè mediam diu sicut
 nascitur, uno amne decurrit, post ubi non longe à mari
 grandem lacum fecit, quasi ex uno fonte geminus exor-
 ritur, quantusq; simplici alveo venerat, tam us singulis
 effluit, tum finis alter usq; ad sinem provinciæ inflecti-
 tur, cūq; parva oppida Olitingi, Ossunoba contingunt,
 at Lusitania trans Anam, qua mare Atlanticum spectat
 primum ingenti impetu in altum abit, deinde resistit
 ac se magis etiam q̃ Bætica abducit, qua prominet bis
 in semet recepto mari in tria promontoria dispergitur.
 Anæ proximum, quia lata sede procurrrens paulatim se,
 ac sua litora fastigiat. Cuneus ager dicitur, sequens sa-
 crum uocant, magnum quod ulterius est. In Cuneo sunt
 Myrtilis Balsa Ossunoba. In sacro Lacobriga, & portus
 Annibalis, in magno Eboræ, Sinus intersunt, & est in
 proximo Salacia. in altero Vlyssipo, et Tagi ostium am-
 nis aurum, gemmasq; generantis, ab ijs promontorijs
 ad illam partem, quæ recessit, ingens flexus aperitur, in
 eoq; sunt Turduli ueteres, Turdulorumq; oppida, am-
 nes autem in medium ferè. Munda ultimi promontorijs
 latus effluens, & radices eiusdem abluens Durius fons
 illa aliquandiu rectam ripam habet, deinde modico fle-
 xu accepto mox paulum eminet, tum reducta iterum, ite

riumq; recta margine iacens ad promontorium, quod
Celticum vocamus, extenditur, totam Celtici colunt, sed
à Durio ad flexum Groni fluuntq; per eos Auo Celādis
Nabis, Minius, & cui obliuionis cognomen est, Limia,
flexus ipse Lambriacam urbem amplexus recipit fluui
osleros, et illam partem, quæ prominet, Prasamarchi ha
bitant, perq; eos Tamaris & Sars, flumina non longe or
ta decurrunt. Tamaris secundum Eborapontum. Sars
iuxta turrim Augusti titulo memorabilem, cetera super
Tamarici, Herijq; incolunt in eo tractu ultimi, hætenus
enim ad occidentem uersa litora pertinent, deinde ad sep
tentriones toto latere terra conuertitur, à celtico promon
torio ad Scythicum usq; perpetua eius ora, nisi ubi modi
ci recessus ac parua promontoria sunt, ad Cantabros per
nè recta est in ea primum Artabri sunt, & Lanasum
celticæ gentis, deinde Astures, in Artabros sinus ore
angusto, admistum mare, non angusto ambitu excipiens
Adrobicam urbem & quatuor annuum ostia incingit.
duo èt inter accolentis ignobilia sunt, per alia duo mea
tus exit in Libunca. In Asturum litore Neogesta est oppi
dum, & tres aræ, quas Sestianas vocant in peninsula
sedent, & sunt Augusti nomine sacræ illustantq; terras
ante ignobiles, at ab eo flumine, quod Saliam vocant,
incipiunt oræ paulatim recedere, & latæ adhuc Hispa
niæ magis magisq; spacia contrahere, usq; adeo semet
& terras angustantibus, ut earum rerum spacium in
ter duo maria dimidio minus sit, qua Galliam tangunt
q; ubi ad occidentem litus exporrigunt, tractum Cantab
ri & Varduli tenent. Cantabrorum aliquot populi,
omnesq; sunt, sed quorum nomina nostro ore concipere

nequeant, per eundem & Salenos, Saurium, per Autrigones & Origeniones quosdā Nefua descendit, et Deuil duplex Triciū Robolium attingit. & deinde Iturissam & Easchem et Megrada. Varduli una gens hinc ad Pyrenæi ingi promontoriū pertinens claudit Hispanias. Sequitur Galliæ latus alterum, cuius ora primo nihil progressa in altum, mox tantūdem penè in Pelagus excedens, quantum retro Hispania abcesserat, Cantabricis fit aduersa terris, & grandi circuitu amplexa ad occidentē latus aduertit, tunc ad septentriones conuersa itæ longo, rectoq; tractu ad ripas Rheni amnis expanditur. Terra est frumenti præcipue et pabuli ferax, et amœna lucis immanibus, quicquid ex satis frigoris impatiens est, ægre, nec ubique alit. Salubris & noxio genere animalium minime frequens, gentes superbae, superstiosae, aliquando etiam immanes, adeo ut hominem optimam et gratissimam diis victimam crederent, manent uestigia ueritatis iam oblita atque ut ab ultimis cædibus temperant, ita nihilo minus ubi deuotas altaribus ad mouere, delibant, habent tamen & facundiam suam, magistrosq; sapientiæ Druidas, hi terræ, nundiq; magnitudinem & formam, motus cæli & syderū, ac quid dii uelint, scire profitentur, docent multa nobilissimos gentis clam & diu uicenis annis in specu, aut in abditis salibus. Vnum ex ijs, quæ præcipiunt, in uulgus effluit, uidelicet ut forent ad bella meliores æternas esse animas, uitamq; alteram ad manes, itaq; cum mortuos cremant ac defodiunt, apta uiuentibus olim negotiorum ratio; etiam & exactio crediti deferrebat ad inferos, erantq; qui se in rogos suorum uelut una uicturi libenter immitterent, regio, quam incolunt, omnis comata Cal-

lia, populorum tria summa nomina sunt, terminaturq; fluvius in gentibus, nam à Pyrenæo ad Garumnæ Aquania, ab eo ad Sequanæ Celtæ, inde ad Rhenum pertinent Belgæ Aquitanorum clarissimi sunt Ausci, Celtarum Hedui Belgarum Treueri, urbesq; opulentissimæ in Treueris Augusta. In Heduis, Augustodunum. In Auscis, Elusaberrim, Garumna ex Pyrenæo monte delapsus, nisi cum hyberno imbre aut solutis nivibus intumuit, diu vadus & vix navigabilis fertur, at ubi obuius Oceani exestuantis accessibus adauctus est, iisdem retro remeantibus suas, illiusq; aquas agit aliquantum plenior, & quâto magis procedit, eo latior fit, ad postremum magni freti similis, nec maiora tantum navigia tolerat, verum etiam more Pelagii saevientis exurgens iactat navigantes atrociter utiq; si aliò eventus, aliò unda præcipitat. In eo est insula Antros nomine, quam pendere & attolli aquis incrementibus ideo incolæ existimant, quia cum videantur editior, aquis obiacet, ubi se fluctus implevit, illam operit, nec ut prius, tantum ambit, et quid ea quibus ante ripa collesq; ne cernerentur obstitant, nunc velut ex loco superiore perspicua sunt, à Garumnæ exitu latus illud incipit terræ procurrentis in Pelagus, & ora Cantabricis adversa litoribus, alijs populis media eius habitantibus ab Santonis ad Osismos usq; deflexa, ab illis enim iterum ad septentrionem frons litorum respicit, pertinentq; ad ultimos Gallicarum gentium Morinos, nec portus, quem Gesoriacum vocant, quicquam habent notius. Rhenus ab Alpibus decidens propè à capite duos lacus efficit Venum & Acronum, mox diu solidus, & certo alveo lapsus haud procul à mari huc & illuc dispergitur. Sed

ad sinistrum amnis, etiamnum & donec effluat Rhenus ad dexteram, primo angustus & sui similis, post ripis longe ac late recedentibus iam non amnis, sed ingens lacus, ubi cāpos implevit, Flevo dicitur, eiusdēq; nominis insulā amplexus fit itaq; arctior, iterumq; fluvius emititur.

Germaniæ descriptio.

Cap. II.

Germania hinc ripis eius usq; ad Alpes, à meridie ipsis Alpibus, ab oriente Sarmaticarum confinio gentium, qua septentrionē spectat, Oceanico litore obducta est, qui habitant, immanes sunt animis, atq; corporibus & ad insitam ferietatem uaste utraq; exercent bellando animos, corpora ad consuetudines laborū, maxime frigora, nudi agunt, ante quā puberes sint, & longissima apud eos pueritia est, uiri sagis uelantur, aut libris arborum, quamuis sæua hyeme nandi non patientia tantum, illis studium etiam est, bella cum finitimis gerunt, causas eorum ex libidine accersunt, neq; imperitandi, prolatandiq; quæ possident, nam ne illa quidem enixe collunt, sed ut circa ipsos, quæ iacent uasta sint. Ius in uiribus habent, adeo, ut ne latrocinij quidem pudeat tantum hospitibus boni, mitesq; supplicibus, victu ita asperim cultiq; ut cruda etiam carne uescantur, aut recentia, aut cum rigentem in ipsis pecudum, ferarumq; corijs manibus pedibusq; subiigendo renouarunt, terra ipsa nullius impedita fluminibus, nullis montibus aspera, & magna ex parte syluis ac paludibus inuia, paludum, Suesia, Metia, & Melsiacum, maxima sylvarum Hercynia,

Et aliquot sunt, quæ nomen non habent, sed illa dierum
 sexaginta iter occupans, ut maior alijs, ita & notior. Mō-
 tium altissimi Taunus & Rhetico, & alij quorum no-
 mina vix est eloqui ore Romano, amnium in alias gen-
 tes exeuntium Danubius et Rhodanus. In Rhenū Mœ-
 nis & Lupia. In Oceanum Amisus. Visurgis & Albis
 clarissimi, super Albin Codanus ingens sinus magnis,
 parvisq; insulis refertus est. Acre mare, quod gremio li-
 torum accipitur, nusquam late patet, nec usquam mari
 simile, verum aquis passim interflorentibus, ac sæpe trās-
 gressis vagum atq; diffusum, facie amnium spargitur,
 quæ litora attingit ripis contentum insularum non lon-
 ge distantibus, & ubiq; penè tantundem, ut angustum
 & par freto, curuansq; subinde se longo supercilio infle-
 xum est. In eo sunt Cymbri & Teutoni, ultra ultimi Ger-
 manie Hermiones. Sarmatia intus, quam ad mare lar-
 tior ab ijs quæ sequuntur, Visula amne discreta, qua res-
 tro abit usq; ad Istrum flumen immittit, gens habitu,
 armisq; Parthica proxima, verum ut Cæli asperioris
 ita ingenij, non se urbibus tenent, & ne statis quidem
 sedibus, ut invitare pabula, ut cedens & sequens ho-
 stis exigit, ita res, opes que secum trahens semper castra
 habitat bellatrix, libera indomita, & usque adeo im-
 manis atque atrox, ut fœminæ etiam cum viris bella in-
 eant, atque ut habiles sint, natæ statim dextera aduri-
 tur mamma, inde expedita in iōtus mamme, quæ exer-
 tur, virile fit pectus, arcus tendere, equitare, venari, puel-
 laria pensa sunt, ferire hostem adulterium stipendium
 est, adeo ut non percussisse pro flagitio habeantur, sit que
 eis pœnæ virginitatis nota, inde Asiæ confinia, nisi

ubi perpetua hyemes sedent, & intolerabilis rigor, Scythici populi incolunt, ferè omnes etiam in unum Sagæ appellati. In Asiatico litore primi Hiperborei super Aquilonem, Ripheosq; montes sub ipso syderum cardine iacent, ubi sol nō quotidie ut nobis, sed primum uerno æq; noctio exortus, autumnali demum occidit, & ideo sex mensibus dies, & totidem alijs nox usq; continua est, terra angusta, aprica, per se fertilis, cultores iustissimi, & diutius, quàm ulli mortalium & beatius uiuunt, quippe festo semper ocio læti, non bella nouere, non iurgia, sacris operati maxime Apollinis, quorum primitias Delon misisse initio per uirgines suas, deinde per populos, subinde tradentes ulterioribus, moremq; eum diu, & donec uitio gentium turbatus est, seruasse referuntur, habitant lucos, syluasq; & ubi eos uiuendi facietas magis quàm diu cæpit, hilares redimitti fertis semetipsi in pelagus ex certa rupe præcipiti dant, id eis finis eximium est, mare Caspium, ut angusto, ita longo etiam freto primum terras quasi fluxus irruumpit, atq; ubi recto alueo influxit, in tres sinus diffunditur, contra os ipsum Hyrcanum, ad sinistram in Scythicum, ad dexteram in eum, quem proprie & totius nominis Caspium appellant, omne atrox sæuum sine portibus, procellis undiq; expositum, ac belluis magis quàm cætera refertum, et ideo minus navigabile, ad introeuntium dextram Scythæ Nomades freti litoribus insident. Intus sunt ad Caspium sinum Cassij & Amazones, sed quas Sauromatidas appellant, ad Hyrcanum Albani, & Moschi, & Hyrcani in Scythico Amerdi & Persici, etiam ad fretum Babilices, multi in eo sinu magni, paruiq; amnes fluunt,

sed qui famam habent, ex Ceraunis montibus uno alveo descendit, duobus exit in Caspium Araxes Tauri latere demissus quoad campos Armenia secatur, labitur placidus & silens, neque in utram partem eat, quanquam inueneris, manifestus, cum in asperiora deuenit hinc atque illinc rupibus pressus & quanto angustior, tanto magis pernix, frangit se subinde ad opposita cauitum, atque ob id ingenti cum murmure, sonansque deuoluitur adeo citus, ut quae ex praecipiti casurus est in subiecta non declinet statim unda, sed ultra quam canalem habet, euehat plus ingeris spatio sublimis, & aquis pendentibus semetipsum sine alveo ferens, deinde ubi incuruus, arcuatoque amne descendit, fit tranquillus, iterumque per campos tacitus & uix fluens, in id litus elabatur Cyrus & Cambyses ex radicibus Coraxici montis vicinis fontibus editi, & in diuersa abeunt, perque Iberas & Hyrcanos diu & multum distantibus alveis defluunt, post non longe a mari eodem lacu accepti in Hyrcanum sinum uno ore perueniunt. Laxartes et Oxos per deserta Scythiae ex Sogdianorum regionibus in Scythicum exeunt. Ille suo fonte grandis, hic incursum aliorum grandior, & aliquandiu ad occasum ab oriente occurrens iuxta Daas primum inflectitur, cursuque ad septentrionem conuerso inter Amardos & Persicas aperitur, Syluae alia quoque dira animalia, uerum & Tigres ferunt, utique Hyrcaniae, saeuum ferarum genus, & usque eo pernix, ut illis longe quoque progressum equitem consequi, nec tantum semel, sed aliquoties etiam, cursu unde ceperit, subinde repetito, solitum & facile sit, causa ex eo est, quod ubi ille interceptos earum catulos citus coepit auertere, & rabiem appropin-

quantum frustraturus astu, unum de pluribus omittit, hæ proiec- tum accipiunt, & ad cubilia sua referunt, rursumq; & sæpius remeant, atq; idem efficiunt, donec ad frequentiora quàm adire audeant, profugus raptor euadat, ultra Caspium sinum quidnam esset, ambiguum aliquandiu fuit, idem ne Oceanus, an tellus infesta frigori- bus sine ambitu, ac sine fine proiec- to, sed præter physicos, Homerumq;, qui uniuersum orbem mari circumfusum esse dixerunt, Cornelius Nepos, ut recentior auctoritate, sic certior, testem autem rei Q. Metellum Cel- rem adiicit, eumq; ita retulisse commemorat. Cum Gal- liæ proconsul præesset, Indos quosdam à rege Sueuorum dono sibi dados. Vnde in eas terras deuenissent requiren- do cognosse, ut tempestatum ex indicis æquoribus abrei- ptos, emensosq;, quæ intererant, tandem in Germaniæ li- tora exisse, restat ergo Pelagus, sed reliqua lateris eius- dem assiduo gelu durantur, & ideo deserta sunt, his oris, quas angulo Bæticæ adhuc usq; perstrinximus, multa ignobiles insulæ, & sine nominibus etiam adiacent, sed earum, quas præterire non libeat, Gades fretum attingit, eaq; à continenti angusto spatio, & ueluti flumine abscis- sa, qua terris propior est penè rectam ripam agit, qua Oceanum spectat, duobus promontorijs euecta in al- tum, medium litus abducit, & fert in altero cornu eiusdè nominis urbem opulentam, in altero templum Ægyptij Herculis, conditoribus, religione, uetustate, opibus illu- stre. Tirij condidere, cur sanctum sit, ossa eius ibi sita effi- ciunt, annorum quis manet numerus ab iliaca tempesta- te principia sunt, opes tempus aluit. In Lusitania En- thia, quam Gerione habitata accepimus, aliæq; sin-

erās nominibus, adeo agri fertiles, ut cum semel sata frumenta sint, subinde recidiuis seminibus segetem nouantibus, septem minimum, interdum plures etiam messes ferant, in Celticis aliquot sunt, quas, quia plumbo abundant, uno omnes nomine Cassiteridas appellant. Sena in Britanico mari opincis aduersa litoribus. Gallici numinis oraculo insignis est, cuius antistites perpetua uirginitate sanctæ numero nouem esse traduntur. Gallicenas uocant, putantq; in genijs singularibus præditas, maria ac uentos concitare carminibus, seq; in quæ uelint animalia uertere, sanare, quæ apud alios insanabilia sunt, scire uentura & prædicare, sed non nisi dedita nauigantibus, & in id tantum, ut se consulerent profectis.

Britaniæ descriptio.

Caput. III.

b Britania qualis sit, qualesq; progeneret, mox certiora & magis explorata dicentur, quippe tandem clausam aperit ecce Principum maximus, nec indomitum modo ante se, uerum ignotarum quoque gentium uictor, propriarum rerum fidem ut bello affectauit, ita triumpho declaraturus portat, cæterum ut adhuc habuimus, inter septentrionem, occidentemq; proiecta grandi angulo Rheni ostia prospicit, deinde obliqua retro latera abstrahit, altero Galliam, altero Germaniam spectans, tum rursus perpetuo margine directi litoris ab tergo se abducta, iterum se in diuersos angulos cuneat triquetra, & Sicilia maxime similis, plana, ingens fecunda, uerum ijs, quæ pecora, quam homines benignius

*alant, fert nemora, saltus, ac prægrandia flumina alter
 his motibus modo in pelagus, modo retro fluentia, &
 quædam gemmas, margaritasq; generantia, fert popu-
 los, regesq; populorum, sed sunt inculti omnes, atq; ut
 longius à continenti absunt, ita aliarum opum magis
 ignari, tantum pecore ac finibus dites incertum ob de-
 corem, an quid aliud, ultro corpora infecti. Causas au-
 tem bellorum & bella contrahunt, ac sic frequenter inui-
 cem infestant, maxime imperitandi cupidine, studioque
 ea prolatandi, quæ possident, dimicant non equitatu ma-
 do aut pedite, uerum & bigis & curribus gallice arma-
 ti. Conninos uocant, quorum falcatis axibus utuntur,
 super Britanniam Ibernia est, penè par spacio, sed utrinq;
 equalis, tractu litorum oblonga, cœli ad maturanda
 semina iniqui, uerum adeo luxuriosa herbis non latis
 modo, sed etiam dulcibus, ut se exigua parte diei pecor-
 ea impleant, & nisi pabulo prohibeantur, diutius pasta
 dissiliant, cultores eius inconditi sunt, & omnium uir-
 tutū ignari, magisq; aliæ gentes, aliquatenus tamē gnari,
 pietatis admodum expertes, triginta sunt Orcades aut
 gustis inter se deductæ spatijs, septem Homodes contra
 Germaniam uectæ in illo sinu, quem Codanum dixi-
 mus, ex ijs Codanonia, quam adhuc Tentoni tenent, &
 ut fecunditate alias, ita magnitudine antestat, quæ Sar-
 enatis aduersa sunt ob alternos accessus, recursusq; pelagi,
 & quod spacia quæ distant modo operiuntur un-
 dis, modo nuda sunt, aliàs insulæ uidentur, aliàs una &
 continens terra. In his esse Oonas, qui ouis æuium palu-
 strium, & auenis tantum alantur, esse equinis pedibus
 Hippopodas, & Satmelos, quibus magnæ aures, &*

ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioquin pro-
 uecti sunt præterquam quod fabulis traditur, authores
 etiam, quos sequi non pigeat, inuenio. Thyle Belgarum
 litori apposita est, graijs & nostris celebrata carminibus,
 in ea quod sol longe occasurus exurgit, breues utiq; no-
 ctes sunt, sed per hyemem, sicut alibi obscuræ, æstate lu-
 cidæ, quod per id tempus iam se altius euehens, quanq̃
 ipse non cernatur, vicino tamen splendore proxime illus-
 trat, per solstitium uero nullæ, quod tum iam manifestius
 or non fulgore modo, sed sui quoq; partem maximam of-
 fentat, Talge in Caspio mari sine cultu fertilis, omni fru-
 ge ac fructibus abundans. Sed vicini populi, quæ gigni-
 tur attingere nefas, & pro sacrilegio habent, dijs parata
 existimantes, dijsq; seruanda, aliquot & in ijs oris, quas
 desertas diximus, æque deserte adiacent, quas sine prorijs
 nominibus Scythicas uocant, ab ijs in eorum recursus in-
 flectitur, inq; oram terræ spectantis orientem pertinet,
 hæc à Scythico promontorio apposita primum omnis
 obruines inuia est, deinde ob immanitatem habitantium
 inculta. Scythæ sunt Androphagi, & Sage distincti
 regione, quia feris scatet, inhabitabili, uasta deinde ite-
 rum loca belluæ infestant, usq; ad montem mari imminē-
 tem nomine Thabin, lōge ab eo, Taurus attollitur. Seres
 inter sunt genus plenum iustitiæ & commercio, quod
 rebus in solitudine relictis absens peragit.

INDIÆ DESCRIPTIO.

CAPVT. IIII.

Otissima India non eo tantum ap-
 posita pelago, sed & quod ad me-
 ridiem spectans indicum diximus,
 & hinc Tauri iugis ad occiden-
 tem inde finita, tantum spaciū li-
 toris occupat, quantum per sexa-
 ginta dies, noctesque uelificantibus cursus est, ita mul-
 tum à nostris abducta regionibus, ut in aliqua parte
 eius neuter septentrio appareat, aliterque quam
 in alijs oris umbræ rerum ad meridiem iacent. Ceter-
 um fertilis, & uario genere hominum aliorumque
 animalium scatet, alit formicas non minus maximas
 canibus, quas more gryphorum aurum penitus ege-
 stum, cum summa perniciæ attingentium custodire com-
 memorant. Immanes & serpentes aliqui ut Elephan-
 tes morfu atque ambitu corporis afficiant, tam pin-
 guis alicubi & tam feracis soli, ut in eam mella
 frondibus defluant. Lanas syluæ ferant, arundinem
 scissa internodia, ueluti nauitas binos & quædam
 ternos etiam uehant, cultorum habitus moresque dissi-
 miles, lino alij uestiuntur, aut lanis, quas diximus. Alij
 ferarum auiumque pellibus, pars nudi agunt, pars tan-

tum obscæra uelati . alij humiles paruique , alij ita
proceri & corpore ingentes , ut elephantibus etiam
& ibi maximis , sicut nos equis facile atque habiliter
utantur . quidam nullum animal occidere , nulla car
ne uesci optimum existimant . quosdam tantum pi
scēs alunt . quidam proximi , parentes , prius quàm
annis aut ægritudine in maciem eant , uelut hostias
cædunt , cæsorumque uisceribus epulari fas , & ma
xime pium est . at ubi senectus aut morbus incescit ,
procul à cæteris abeunt , mortemque in solitudi
ne nihil anxij expectant . prudentiores eis , quibus
ars studium sapientiæ contingit , non expectant eam ,
sed ingerendo semet ignitus læti & cum gloria ac
cersunt . urbium , quas incolunt (sunt autem plu
rimæ) Nisa est clarissima & maxima , montium Neo
ros Ioui sacer , famam hinc præcipuam habent in
illa genitum , in huius specu Liberum patrem arbi
trantur esse nutritum , unde Græcis authoribus , ut
femori Iouis insitum dicerent , aut materia ingessit ,
aut error . oras tenent ab Indo ad Gangem Palibot
tri , à Gande ad solida Nisij , ubi magis quàm ubi
habitatur , exæstuat , atræ gentes , & quodammodo
Æthiopes , ab Iolide ad Cudum recta sunt litora ,
nudique populi , & marinis opibus affatim dites .
Tamos promontorium est , quod Taurus attollit , col
lis alterius paræ angulus , initiumque lateris ad meri
diem uersi , Ganges & Indus amnes , ille multis fontib
us in Hæmo Indiæ monte conceptus , simul unum al
ueum fecit , sit omnium maximus , & alicubi latius
quando angustissime fluit , decem millia passuum per

tens, in septem ora dispergitur. Indus ex monte Paropa-
 miso exortus, & alia quidem flumina admittit, sed cla-
 rissima Cophen, Acesinen, Hydaspem, conceptamq; plu-
 ribus alueis undam lato spacio trahit, hinc penè Gan-
 gem magnitudine exæquat, post ubi aliquot saepe ma-
 gnis flexibus cingit iugum ingens, iterum rectus, soli-
 dusq; descendit, donec ad laeam, dextramq; se dedu-
 cens duobus ostiis longe distantibus in Oceanum exeat
 ad Tamum insula est Chryse. Ad gangem Argyre, al-
 tera aurei soli (ita ueteres tradidere) altera argentei,
 atq; ita, ut maxime uideatur, aut ex re non uen, aut ex uo-
 cabulo fabula est. Taprobane autem grandis admodum
 insula ut prima pars orbis alterius à plerisq; esse creda-
 tur, sed quia habitatur, nec quisquam circum eam esse
 traditur, propè uerum est, contra inde illa ostia sunt, qua
 uocantur solis, adeo inhabitabilia, ut ingressos uis cir-
 cumsi aeris exanimet confestim, & inter ipsa ostiara-
 ra tenet regio ob æstus intolerabiles alicubi cultoribus
 egens, inde ad principia rubri maris pertinet ipsa inuia,
 atq; deserta humus cineri magis fit quàm pulueri simi-
 lis, ideoq; per eam rara, & non grandia flumina eman-
 nant, quorum Tiberonem & Arusacem notissima acci-
 pimus, Rubrum mare graeci, siue quia eius coloris est,
 siue quia ibi Erythras regnavit, ἐρυθρὸν ἀλάσ τεον
 appellant protellosum, asperum, mare profundum, &
 magnorum animalium magis quàm cetera capax, pri-
 mo recedentis oras aequaliter impellit, & ut non in-
 tret interius aliquantum patens sinus erat, sed quas ri-
 pas inflexerat bis irrupit, duosq; iterum sinus aperit
 Persicus uocatur dictis regionibus propior, Arabicus ul-

terior. Persicus qua mare accipit utrinque rectis lateribus grande ostium, quasi cervice complectitur. deinde terris in omnem partem vastis & aqua portione cedentibus magno litorum orbe pelagus incingens reddit formam capitis humani. Arabici & os arctius, & latitudo minor est, maior aliquanto recessus, & multo magis longa latera inuit penitus, introrsusque dum Aegyptum penè & montem Arabiae Casium attingit, quodam fastigio minus, ac minus latus, & quo magis, penetrat, angustior, ab ijs quæ diximus, ad sinum persicum nisi ubi Chelonophagi morantur deserta sunt, in ipso Carmanij nauigantium dextra positi sine ueste ac fruge, sine pecore ac sedibus, piscium uita se uelant, carne uescuntur, præter capita toto corpore hirsuti, interiora Cedrosi dehinc Persæ habitant, Cethis per Carmanios supra Andanis & corios effluunt, in parte, quæ pelagi ostio aduersa est, Babiloniorum fines Chaldaeorumque sunt, & duo clari amnes, Tigris Persidi propior, ulterior Euphrates, Tigris ut natus est, ita descendens usque ad litora perineat. Euphrates immani ore aperto non exit tantum unde oritur, sed & uaste quoque decedit, nec secat continuo agros late diffusus in stagna diu sedentibus aquis piger, & sine alneo paulus, post ubi marginem rupit, uere fluuius, acceptisque ripis celer & fremens per Armenios & Capadocas occidentem petit, ni Taurus obstat, in nostra maria uenturis, inde ad meridiem avertitur, & primum Syros, tum Arabas ingressus non perdurat in pelagus, uerum ingens modo & nauigabilis, inde tenuis riuus despectus emoritur, & nusquam manifesto exitu effluit, ut alij amnes

sed deficit, alterum latus ambit plaga, quæ inter utrumque pelagus excurrit, Arabia dicitur, cognomen εὐδαίμων, angusta, uerum Cinnami & Thuris aliorumque odorum maxime ferax, maiorem Sabæi tenent partem ostio proximam & Carmanijs, contrariam partem Macæ, quæ inter ostia ostenditur, syluæ, cautesque exasperant. aliquot sunt in medio insulæ sitæ, Ogyris, quod in ea Erythræ regis monimentum est, magis clara, quam ceteræ. Alterum sinum undique Arabes incingunt ab ea parte, quæ introeuntibus dextra est, Vrbes sunt Carthæ & Arabia & Gadamus, in altero ab intimo Angulo prima Beronice inter Hieropoliticum & Scrobilum, deinde inter promontoria Moronenon, & Callacaphiloteris, & Ptolemais ultra Arsinoe, & alia Beronice, tum sylua quæ Hebenum, odoresque generat, & manu factus amnis, ideoque referendus, quod ex Nili alueo Dioryge adductus extra sinum uerum in flexus, tamen etiam nunc rubri maris pars bestijs infesta, ideoque deserta est, partem Panchai habitant, hi quos ex facto, quia serpentibus nescuntur ὀφιοφάγους uocant, fuerit interius Pygmæi minutum genus, & quod pro satyris frugibus contra grues dimicando defecit, sunt multa uolucrum, multa serpentum genera, de serpentibus memorandi maxime quos paruos admodum, & uenient præsentis certo anni tempore, ex limo concretarum paludium, emergere in magno examine uolantes Ægyptum tendere, atque in ipso introitu sinum ab auibus quas Ibidas appellant aduerso agmine excipi, pugnasque confici traditum est, de uolucris præcipue referenda Phoenix semper unica, non enim coiti concipitur,

paruiue generatur, sed ubi quingentorum annorum ævo perpetuo duravit, super exaggeratam varijs odoribus struem sibi ipsa incubat, soluiturq; deinde putrescentium membrorum tabe concrevens ipsa se concipit, atq; ex se rursus renascitur, cum adolevit, ossa pristini corporis inclusa myrrha Ægyptum exportat, atq; in urbē quā solis appellant, fragrantibus nardo bustis inferens memorando funere consecrat, ipsum promontorium, quo id mare clauditur à Ceraunis saltibus inuium est Æthiopes ultra sedent. Mercem habent terram quam Nilus primo ambitu amplexus insulam facit, pars quia uita spatium dimidio ferè, quàm nos longius agunt Macrobiij, pars, quia ex Ægypto aduenere, dicti Automolæ, pulcri ferma, æqui corporis, parumq; ueneratior, ueluti optimarum alūni uirtutum in illis mos est, cui potissimum pareant specie, ac uiribus legere, apud hos plus auri, quàm Persis est. Ideo quod minus est, pretiosius censent, ære exornantur, auro uincula sentium fabricant. Est locus, apparatus epulis semper refertus, & quia ut libet uesci uolentibus licet, ἡ αἰὼν τρεῖς αἰῶνες appellant, & quæ passim apposita sunt, affirmant innasceri subinde diuinitus. Est lacus, quo perfusa corpora quasi uncta pernitent, bibitur idem, adeo est liquidus & ad sustinenda quæ incidunt aut immittuntur, infirmus, ut folia etiam proximis decisa frondibus non innatantia ferat, sed passim & penitus accipiat, sunt & sæuissimæ feræ, omni colore uarij Lycæones, & quales accipimus sphingas. sunt miræ æues cornutæ. Thragopomenes & equinis auribus pegasi cæterum oras ad Euxinum sequentibus nihil memo

rabile occurrit, uasta omnia uastis præcisa montibus, si-
 pe potius sunt, quàm litora, inde ingens & sine cultu-
 ribus tractus dubium. Atq; aliquandiu fuit, esset'ne ul-
 tra pelagus, caperet'ne terra circuitum, an exhausta an-
 fracto sine fine Africa se extenderet, uerum & si Han-
 no Carthaginensis exploratum missus à suis, cum per
 Oceani ostia exisset, magnam partem eius circumuectus
 non se mari, sed commeatu defecisse memoratu retulerat.
 & Eudoxus quidam auorum nostrorum temporibus
 cum Lanthanum regem Alexandria profugeret arabi-
 cosinu egressus per hoc pelagus, ut Cornelius Nepos as-
 firmat, gades usq; peruectus est ideo eius ora nota sunt
 aliqua, sunt autem transe a, quæ modo deserta diximus
 multi populi, & quibus pro eloquio nutus est, alij sine
 sono linguæ, alij sine linguis, alij labris etiam coherenti-
 bus, nisi quod sub naribus etiam fistula est, per quam
 bibere auent, sed cum incessit libido uescendi, grana sin-
 gula frugum passim nascentium absorbere dicuntur, sunt
 quibus ante aduentum Eudoxi adeo ignotus ignis fuit,
 adeoq; uisus mirum in modum placuit, ut amplecti
 etiam flammæ & ardentia sinu abdere donec noceret,
 maxime libuerit, super eos grandis litoribus flexus gran-
 dem insulam includit, in qua tantum fœminas esse na-
 rant toto corpore hirsutas, & sine coitu marium sua
 sponte fœcundas, adeo asperis efferisq; moribus, ut qua-
 dam contineri, ne reluctentur, uix uinculis possint hoc
 Hanno retulit, & quia detracta occisis coria pertulerat,
 fides habita est. Ultra hunc sinum mons altus ut gra-
 uocant, ὄρεϊν χημæ perpetuis ignibus flagrat ul-
 tra montem uiret, collis longo tractu longis litoribus

obductus, unde uisuntur patentes magis campi, quam
 ut prospici possint. Panum Satyrorumque hinc opinio
 consae fidem cepit, quod cum in his nihil culti sit, nul-
 la habitantium sedes, nulla uestigia solitudo in diem
 uasta, & silentium uastius, nocte crebri ignes micant
 & uelut castra late iacentia ostenduntur. Crepant cym-
 bala, & tympana, audiunturq; tibiae sonantes maius
 humanis, tunc rursus Aethiopes, nec iam dices, quos dixi-
 mus, nec ita corporibus similes, sed minores incultiq;
 sunt, & nomine Hesperio, in horum finibus fons est,
 quem Nili esse aliquibus credibile est. Nichil ab incolis
 dicitur, & uideri potest non alio nomine appellari,
 sed à barbaro ore corruptus, aliter purum, & minora
 quidem eiusdem tamen generis animalia alijs omnibus
 in Oceanum uergentibus, solus in mediam regionem
 ad orientem abit, & quonam exeat incertum est, in-
 de colligitur Nilum hoc fonte conceptum, auctumq;
 aliquandiu perinuiat & ideo ignotum, iterum se ubi ad
 ea possit, ostendere, ceterum spacio, quo absconditur,
 effici ut hic alio cedere, ille aliunde uideatur exurgere.
 Catoblepas non grandis fera, uerum grande & peri-
 grande caput aegre sustinens, atq; ob id in terram pluri-
 mum ore conuersa apud ho. gignitur, ob uiam singula-
 rem magis etiam referenda, quod cum impetu, morsuq;
 nihil unquam sauiat, oculos eius tantum uidisse mortis-
 ferum. Contra eosdem sunt insulae Dorcades, domus
 (ut aiunt) aliquando Gorgonum, ipsae terrae promonto-
 rio, cui εσπερου κέρας nomen est finiuntur. inde inci-
 pit frons illa, quae in occidentem uergens mari Atlantico
 abluatur, prima eius Aethiopes, tenent media nulli, nam

aut exusta sunt, aut arenis obducta, aut infesta serpentibus exustis insulæ appositæ sunt, quas Hesperidas tenuisse memoratur, in arenis mons est satis dense consurgens, verum incisus undiq; rupibus præceps, inuius & quo magis exurgit exilior, quiq; altius q̃ conspici potest, usq; in nubila erigitur, Cælum & Sydera non tangere modo uertice, sed sustinere quoq; dictus est, contra Fortunatæ insulæ abundant sua sponte genitis, & subinde alijs super alijs innascentibus, nihil sollicitos alunt beatius, quam aliæ urbes excoltæ, una singulari duorum fontium ingenio maxime insignis, alterum qui gustauere risu soluantur in mortem, ita affectis remedium est ex altero bibere, ab eo tractu, quem feræ infestant, proximi sunt Himantopodes inflexi lentis cruribus, quos serpere potius q̃ ingredi referunt, deinde Pharusi aliquando tendente ad Hesperidas Hercule dices, nunc inculti, et nisi quod pecore aluntur, admodū inopes hinc iam latiores, agri, amœniq; saltus, Terotæ, Berini ebore abundant. Nigritarum, Getulorumq; passim uagantium, ne litora quidem infœcunda sunt purpura, & murice efficacissima ad tingendum, & ubi quæ tinxere, clarissima, reliqua ora Mauritaniæ exterior, & in finem sui fastigiantis Africæ nouissimus angulus, ijsdem opibus, sed minus diues, cæterum solo etiam diuor, & adeo fertilis est, ut frugum genera non cum serantur modo benignissime procreet, sed quædam profundat etiam nota, hic Antæusrogasse dicitur, & signum, quod fabulæ clarum, propositum ostenditur collis modicus resupini hominis imagine iactis, illius, ut incolæ ferunt, tumulus, unde ubi aliqua perierita est, solent imbres, spargi, & donec effossa repleantur.

er, eueniunt, hominum pars sylvas frequentant minus
 q̃ quos modo diximus uagi, pars in urbibus habitant, qua-
 rum ut inter paruas opulentissimæ habentur procul à
 mari Gildano, Dulbrikania, propius autem Sala & Ly-
 zo flumini Iunxo proxima. Ultra est Colonia, & flu-
 uius Gna, & unde initium fecimus, Ampelusia in noi-
 strum iam fretum uergens promontorium, operis huius
 atq; Atlantici litoris terminus,

INDEX.

EX PRIMO LIBRO

Mundi in quatuor partes diuisio.	Caput.	I.
Summa Europæ descriptio.	Cap.	II.
Summa Africæ descriptio.	Cap.	III.
Particularis Africæ descriptio.	Cap.	IIII.
Asiæ descriptio particularis.	Cap.	V.
Arabiae descriptio.	Cap.	VI.

EX SECUNDO LIBRO

Asiæ descriptio.	Cap.	I°
Italiæ descriptio.	Cap.	II°
Galliæ descriptio.	Cap.	III°
Hispaniæ descriptio.	Cap.	IIII°
Siciliæ descriptio.	Cap.	V°

EX TERTIO LIBRO

Descriptio circuitus Oceano mari cincti.	Cap.	I.
Germaniæ descriptio.	Cap.	II.
Britaniæ descriptio.	Cap.	III.
Indiæ descriptio.	Cap.	IIII.

POMP. MELÆ
SOLINI EPISTOLA AD AVTIVM

EX VETVSTISSIMO CODICE

DESCRIPTA.

*q*uoniam quidam impatientius, quàm studioſius opusculum, quod moliebar, intercipere properarunt, idq; etiam tum minus polium prius in medium dederunt, q̃ inchoata rei ſumma manus imponeretur, & nunc exemplaribus corruptis, quæ damnata ſibi quaſi prolata etiam referunt. Poſterius quod ad incrementum cognitionis acceſſerunt cura longiore ne forte rudis, & imperfecta materia, uelut ſpectatus in me liber, in manus tuas deferretur opusculum ſententiæ, à me digeſtum, ut noſceres miſi. Primo quod referendus ad induſtriam tuam fuit tenor diſpoſitionis, deinde ut ſcabra adhuc in formationis prodiſio, editione uera extingueretur. Exit igitur titulus operiſti Polyhiſtor. Nanq; in exordio deſignaueram ſolum collectanea rerum memorabilium, cum ijs, quæ liberauimus, placuit obueterari. Collecta igitur hac epiſtola cum ea, quæ auſpiciũ ſcriptionis facit, intelligis eodẽ te loco habitum, quo cũ tu laboris noſtri ſummã dedicauimus.

C. IVLIVS

C. IVLIVS SOLINVS AV-
TIO SVO .S.P.D.

Vm & aurium clementia, & optima-
 rum artium studiis præstare te cæteris sen-
 tiam, idq; oppidò expertus, de beneuolen-
 tia tua nihil temere perciperim, putavi
 examen opusculi huius tibi potissimum dare, cuius uel
 industria promptius suffragium, uel benignitas ueni-
 am spondebat faciliorem. Liber est ad compendium
 præparatus, quantuncumq; ratio passa est ita moderate
 repressus, ut nec in eo prodiga sit copia, nec damno-
 sa concinnitas, cui si non propius intenderis, uel fermentū
 cognitionis magis ei inesse, quàm bractæas eloquentiæ
 deprehendes. Exquisitis enim aliquot uoluminibus, stu-
 diuisse me compendio fateor, ut & à notioribus pedem
 referrem, & remotis longius immorarer, locorum com-
 memoratio plurimum tenet in quam partem ferme in-
 clinatio est uniuersa materies, quorum cum meminisse,
 ita uisum est, ut inclytos terrarum situs, & insignes
 tractus maris, seruata orbis distinctione, suo quæq; or-
 dine redderemus. Inseruimus etiam pleraque differenter
 congruentia, ut si nihil aliud, saltem uarietas ipsa, legen-
 tium fastidio mederetur, inter hæc hominum, & alio-
 rum animalium naturas expressimus. Addita sunt pau-
 ca de arboribus, & de lapidibus exoticis, de extimarum
 gentium formis, de ritu dissono abdicarum nationum.
 Nonnulla etiam memorata digna, quæ prætermittere
 incuriosum uidebatur, quorumq; authoritas, quod in
 Pomp.

primis industriae tuae insinuatum uelim, de scriptoribus
 emanat receptissimis. Quid enim proprium nostrum es-
 se poterit? cum nihil omiserit antiquitatis diligentia, quod
 intactam ad hoc usque aui perseveret. Quapropter quaeso
 te, ne de praesenti tempore editionis huius fidem liberes,
 quandoquidem uestigia ueteris monetae persecuti opinio-
 nes uniuersas eligere maluimus, potius, quam innouare.
 Ita quae si qua ex istis secus, quam opto, in animum tuum ueni-
 ant, des uelim infantiae meae ueniam. constantia uerita-
 tis penes eos est, quos secuti sumus. Sicut ergo ii, qui corpo-
 rum formas annulantur, postpositis quae reliqua sunt an-
 te omnia effigiant modum capitis, nec in alia membra
 prius lineas destinant, quam ab ipsa, ut ita dixerim, figuram
 arce auspicium faciant inchoandi. Nos quoque a capite or-
 bis, id est ab urbe Roma principium capebamus, quan-
 uis nihil super ea doctissimi authores reliquerint, quod
 possit in nouum praconium suscitari, ac penè superuas-
 cuum sit relegere tramitem decursum tot annalibus, ne
 tamen prorsus dissimulata sit, originem eius, quanta uale-
 mus, prosequamur fide.

IVLII SOLINI POLYHISTOR.

De origine urbis Romæ Caput I.

VNT Qui uideri uelint Romæ uocabulum ab Euandro primum datum, cum oppidum ibi offendissent, quod exstructum antea Valentiam dixerat iuuentus latina, seruataq; significatione impositi prius nominis, POMHN græce Valentiam nominatam, quam Arcades quoniam in excelsa parte montis habitassent, deriuatum deinceps ut tutissima urbium artes uocarentur. Heraclydi placet Troia capta quosdam ex Achiuis in ea loca, ubi nunc Roma est, deuenisse per Tyberim, deinde suadente R'ome nobilissima captiuarum, quæ his comes erat, incensis navibus posuisse sedes, struxisse mœnia, Et oppidum ab ea R'omen uocasse. A gathocles scribit R'omen non captiuam fuisse, ut supra dictum est, sed A scanio natam Æneæ Nepotem appellationis istius causam fuisse. Traditur etiā proprium Romæ nomen. Verumtamen uetitum publicari, quandoquidem quo minus enunciarentur caerimoniarum arcana sanxerunt, ut hoc pacto notitiam eius aboleret fides placitæ taciturnitatis. Valerium deniq; Soranum, quod contra interdictum eloqui id ausus foret ob meritum profanæ uocis, neci datum. Inter antiquissimas sanè religiones sacellum colitur Angerona, cui sacrificatur ante diem. XII. Cal. Ianua. diua præsul silentij ipsius prænexo, ob signatoq; ore simulachrum habet.

E temporibus Urbis conditæ ambiguita,
 d rem quæstiones excitant, quod quædam ibi
 munito ante Romulum condita sint. Quip-
 pe aram Hercules, quam uouerat, si amis-
 sas boues reperisset, punito Caco patri inuentori dicauit.
 Qui Cacus habitauit locum, cui Salinae nomen est,
 ubi trigemina nunc porta. Hic, ut Cælius tradit, cum à
 Tarchone Tyrrheno, ad quem legatus uenerat Marsya
 Regis, socio Megale Phrigæ custodiæ foret datus, fru-
 stratus uincula, unde uenerat rediit, præsidys amplio-
 ribus occupato circa Vulturum, & Campaniam rei-
 gno, dum etiam ea attrectare auderet, quæ concesserāt
 in arcadium iura, duce Hercule, qui tunc forte aderat,
 oppressus est, & Megalem Sabini recaperunt, discipli-
 nam augurandi ab eo docti, suo quoq; numini idem Her-
 cules instituit aram, quæ maxima apud Pontifices habe-
 tur, cum se ex Nicostrate Euandri matre, quæ à uaticinio
 Carmentis dicta est, immortalem comperisset, conse-
 cratum etiam intra quod ritus sacrorum factis bonicia-
 dyis docuit poticios. Sacellum Herculis in Boario foro
 est, in quo argumenta conuiuij lætæ maiestatis ipsius rei-
 manent. Nam diuinitus illò neq; canibus neq; muscis
 ingressus est. Et enim cum uiscerationem sacrificij liba-
 ret, Myagrum deum dicitur imprecatus, clauam uero
 in aditu reliquisse, cuius olfatu refugerent canes, id usq;
 nunc durat. Ædem etiam, quæ Saturni ærarium fer-
 tur, comites eius condiderunt in honorem Saturni,
 quem cultorē regionis illius cognouerāt. extitisse. Item &

montem Capitolinum Saturnium nominarunt, castelli quoque, quod excitarant, portam appellarunt Saturniam, quæ postea Pandana uocitata est. Pars autem Capitolini montis infima, habitaculum Carmentæ fuit, ubi Carmentis nunc fanum est, à qua Carmentali portæ nomen datum est. Palatium uero nemo dubitauerit, quin Arcadas habeat authores, à quibus primum Palanteum oppidum conditum, quod aliquandiu ab originibus habitauit. Sed propter incommodum uicinæ paludis, quam præterfluens Tyberis fecerat, profecti Reate postmodum reliquerunt. Sunt qui uelint à balatibus ouium mutata littera, uel à Pale pastorali dea, aut, ut Silenus probat, à Palante Hyperborei filia quam Hercules ibi compressisse uisus est, nomen monti adoptatum. Sed quanquam ista sic congruant, palam est prospero illi augurio deberi gloriam nominis Romani, maxime cum annorum ratio faciat cardinem ueritati. Nam, ut affirmat Varro author diligentissimus, Romam condidit Romulus Marte genitus, & Rhea Sylua, uel ut nonnulli, Marte & Ilia, dicta quæ est primum Roma quadrata, quod ad æquilibrium foret posita. Ea incipit à sylua quæ est in area Apollinis, & ad supercilium scalarum Caci. Habet terminum ubi Tugurium fuit Faustuli, ibi Romulus mansitauit, qui auspiciato numerorum fundamenta iecit duodeuiginti natus annos XI. Cal. Maias hora post secundam ante tertiam, sicut L. Taruntius prodidit Mathematicorum nobilissimus Ioue in piscibus, Saturno, Venere, Marte, Mercurio in scorpione, sole in Tauro, Luna in Libra constitutis, & obseruatum deinceps nequa hostia parilibus, cederetur, ut dies

iste à sanguine purus esset, cuius significationem de partu
 illa tractam uolunt, idem Romulus regnavit annos
 septem triginta, de Ceninsibus egit primum triūphū,
 & Acroni rege eorū detraxit spolia, quæ Ioui Feretrio
 primus suspendit, & opima dixit. Rursum de Antennas
 tibus triumphavit, de Veientibus tertio. Apud Caprea
 paludē nonis quintilibus apparere desijt. Ceteri reges q
 bus locis habitauerint, dicemus. Tatius in arce ubi nunc
 est ædes Iunonis Moneta, qui anno. V. quā Ingressus
 fuerat urbem à Laurentibus interemptus septima & uir
 gesima olympiade hominem exiit Numa in colle primū
 Quirinali deinde propter ædem Vestæ in regia, quæ ad
 huc ita appellatur, qui regnavit annis tribus & qua
 draginta sepultus sub ianiculo. Tullius Hostilius in Ver
 lia, ubi postea Deum penatum ædes facta est, qui regnar
 uit annos duos & triginta, obiit olympiade quinta &
 trigesima. Ancus Martius in summa sacra uia ubi ædes
 Iarium est, qui regnavit annis IIII, et uiginti, obiit olym
 piade prima & quadragesima. Tarquinius Priscus ad
 Mugoniam portam supra summam nouam uiam, qui
 regnavit annos septem & triginta. Servius Tullius Æs
 quilijs supra Cliū. Urbicum, qui regnavit annos. XIII.
 Tarquinius Superbus & ipse etiam Æsquilijs supra cli
 uum pullium fœcundalem lacum, qui regnavit annos
 quinq; & uiginti. Cincio Ramam duodecima olympia
 de placet cōditam. Pictori octaua. Nepote et Luctatio opi
 niones Eratosthenis, & Appollodori comprobantibus
 olympiadis septimæ anno secundo. Pomponio Attico, et
 Mar. Tullio olympiadis sextæ anno tertio. Collatis igitur
 nostris, & graecorum temporibus inuenimus incipien-

te olympiade septima Romam conditam, anno post illi-
um captum quadringentesimo trigesimotertio. Quippe
certamen Olympicum, quod Hercules in honorem ata-
ui materni Pelopis ediderat, intermissum Iphiclus filius
eius instauravit post excidium Troiae anno quadringeni-
tesimo octavo. Ergo ab Iphiclo numeratur olympias pri-
ma. Ita sex medys olympiadibus interiectis, quibus sin-
gulis anni quaterni imputantur cum septima ceptante
Roma condita est. Sic inter exortum urbis, & Troiam
captam iure esse annos quatuorcentum & triginta tres
constat. Huic argumento id accedit, quod cum C. Pompe-
ius Gallus, & Q. Veranius anno urbis conditae octin-
gentesimo primo fuerunt consules, Consulatu eorum
olympias septima & ducentesima actis publicis annota-
ta est. Quater ergo multiplicatis sex & ducentis olympia-
dibus erunt anni octingenti. XXXIII. Quibus de
septima olympiade annectendus est primus annus, ut
in solidum colligantur DCCCXXV. Anni. Ex
qua summa detractis viginti annis, & quatuor olym-
piadum retro sex manifeste anni. DCCC. & .I.
reliqui fient. Quapropter cum octingentesimo primo
anno Urbis conditae ducentesima septima olympias com-
putatur, par est Romam septimae olympiadis anno
primo credi conditam. In qua regnatum est annis due-
centis quadraginta uno. Decemviri creati anno tre-
centesimo secundo. Primum Punicum bellum anno
tricentesimo octogesimo nono. Secundum quingentesimo
trigesimo quinto. Tertium sexcentesimo quarto. Sociale sex-
centesimo sexagesimo secundo, ad Hircium, et C. Pansam
C.O.S.S. anni DCC. & XXXX. quorum consulatu

Cæsar Augustus consul creatus est, Octauum decimum
 annum agens, qui principatum ita ingressus est, ut ui-
 gilia illius non modo securum, uerum etiam tutum
 imperium esset. Quod tempus fermè solum repertum
 est, quo plurimum & arma cessarunt, & ingenia flo-
 ruerunt, scilicet ne inerti iustitia Languesceret uirtutis
 opera bellis quiescentibus. Tunc ergo primum cursus
 anni, perspecta q̃ ratio, quæ à rerum origine profunda
 caligine tegebatur. Nam ante Augustum Cæsarem in-
 certo modo annum computabant. qui apud Ægyptios
 quatuor mensibus terminabatur. Apud Arcades tribus
 apud Acarnanas sex in Italia apud Latinios tredecim
 quorum annus trecentis septuaginta quatuor diebus
 ferebatur. Romani initio annum decem mensibus com-
 putabant, à Martio auspicantes adeo, ut eius die pri-
 ma de aris Vestalibus ignes accenderent, mutarent uel
 teribus uirides laureas, Senatus, populusq; comitia age-
 rent, Matronæ seruis suis cœnas ponerent, Sicuti Satur-
 nalibus domini, illæ ut honore promptius obsequium
 prouocarent. hi quasi gratiā repræsentarent perfecti labo-
 ris. Maxime quæ hunc mensem principem testantur
 fuisse. Et qui ab hoc quintus erat, Quintilis dictus est,
 deinde numero decurrente December solennem circui-
 tum finiebat, intra diem trecentessimum quartum. Tunc
 enim iste numerus explebat annum, ita ut sex menses tri-
 centum dierum essent, quatuor reliqui tricenis & singu-
 lis explicarent. Sed quoniam ratio illa ante Numam lu-
 næ cursu discrepabat, lunari computatione annum per-
 æquarunt, quinquaginta & uno die adiectis. Vt ergo
 perficerent XII. menses, de sex mensibus prioribus de

traxerunt dies singulos, eosq; quinquaginta istis & uni
adnexerunt, factiq; quinquaginta VII. diuisi sunt in
duos menses, quorum alter XXIX. alter XXVIII.
dies continebat. Sic annus habere quinque & quinquaginta & trecentos dies coepit. Postmodum cum perspicerent temere annum clausum intra dies, quos supra diximus, quandoquidem appareret solis meatum non ante trecentessimum sexagesimumquintum diem abundante insuper quadrantis particula, Zodiacum conficere decursum, quadrantem illum & decem dies addiderunt, ut ad liquidum annus trecentis sexagintaquinque diebus, & quadrante constaret hortante obseruatione imparis numeri, quem Pythagoras monuit praeponi in omnibus oportere. Vnde propter dies impares Dijs superis & Ianuarius dicatur, Et propter pares Februarius quasi abominosus Dijs inferis deputatur. Dumq; ita haec definitio toto orbi placuisset, custodiendi quadrantis gratia, a diuersis gentibus uariae intercalabatur, nec unquam tamen ad liquidum fiebat temporum adaequatio. Graeci ergo singulis annis XI dies et quadrantem detrahebant eosq; octies multiplicatos in annum nouum reseruabant ut contractus nonagenarius numerus in tres menses per tricenos dies scinderetur. Quin anno nouo restituti efficiebant dies quadringentos quadragintaquatuor quos εμβολισμοῦς, uel ὑπερβάλλοντας noninabant. Quod cum initio Romani probassent, contemplatione numeri parilis offensione neglectum breui perdidērunt, translata in sacerdotes intercalandi potestate. Qui plerumque gratificantes rationibus publicanorum pro libidine sua subtrahebant tempora, uel augebant.

Cum hæc sic forent constituta, modusq; intercalandi in-
 terdum cumulator, interdum fieret imminutor, uel om-
 nino dissimulatus præteriretur, nonnunq; accidebat, ut
 menses, qui fuerant hyeme transacti, modo in æstiuum,
 modo in autumnale tēpus inciderent. Itaq; C. Cæsar uni-
 uersam hanc inconstantiam incisa temporumurbatione
 composuit, et ut statum certum præteritis acciperet error
 dies XXI & quadrantem simul intercalauit. Quo pa-
 cto regradati menses de cætero statuta ordinis sui tem-
 pora detinerent. Ille ergo annus solus trecentos XLIII
 dies habuit. Alij deinceps trecentos sexagenos quinos,
 & quadrantem, & tunc quoq; uitium admissum est p-
 sacerdotes. Nam cum præceptum esset anno IIII, ut in-
 tercalarent unum diem, & oporteret confecto quarto an-
 no id obseruari, ante q̄ quintus auspicaretur, illi incipien-
 te quinto intercalarunt non desinente. Sic per annos sex,
 & XXX cum nouem dies tantum sufficere debuissent,
 XII sunt intercalati, quod deprehensum Augustus refor-
 mavit, iussitq; annos XII sine intercalatione decurrere,
 ut tres illi dies, qui ultra nouenarios temere fuerant inter-
 calati hoc modo possent repensari. Ex qua disciplina om-
 nium postea temporum fundata ratio est. Verum cum
 & hæc, & multa alia Augusti temporibus debeantur, qui
 penè solus sine exemplo rerum potitus est, tot & tanta
 in uita eius inueniuntur aduersa, ut non sit facile discer-
 nere calamitosior, an beator fuerit. Primum quod apud
 amunculum in petitione magisterij equitum prælatus est
 ei Lepidus tribunus cum quadam auspantium cepto-
 rum nota. Mox triumuiratus collegium prægrami pote-
 state Antonij Philippensis inde proscriptionis inuidia.

Abdicatio posthumi Agrippæ post adoptionem. Deinde
Desyderio eius insignis pœnitentia, Naufragia sicula.
Turpis ibi in spelunca occultatio. Seditiões militum
plurimæ. Perusina cura. Detectum filia adulterium, &
uoluntas paricidialis. Nec minore dedecore neptis infar-
mia causata mortes filiorum, & amissis liberis non solū
orbitatis dolor, sed Urbis pestilentia. Fames Italiae bello Il-
lyrico. Angustia rei militaris. Corpus morbidum, Contu-
meliosa dissensio priuigni Neronis. Vxoris etiam, & Ti-
berij cogitationes parum fida, atq; in hunc modum plu-
ra. Huius tamen suprema quasi lugeret seculum, penu-
ria infecuta est frugum omnium. At ne fortuitum quod
acciderat uideretur, imminetia mala non dubijs signis
apparuerunt, Nam Fausta quædam ex plebe partu uno
edidit quatuor geminos, mares duos, fœminas totidem
monstruosa fœcunditate portendens futura calamitatis in-
diciū, quāuis Trogus author affirmet in Ægypto se-
ptenos uno utero simul gigni. Quod ibi minus mirum,
cum fœtifero potu Nilus, non tantum terrarum, sed &
hominum fœcundet arua. Legimus Cn. Pompeium,
Eutychiden fœminam Asia exhibitam, quam constabat
trices enixam cum XX eius liberis in Theatro suo pu-
blicasse. Vnde competens hoc loco duco super hominis ge-
neratione tractare. Etenim cum de animalibus, quæ dictis
digna uidebūtur, prout patria cuiusq; admonebit, simus
notaturi, iure ab eo potissimum ordiemur quod res natu-
ra sensus indicio, & rationis capacitate præposuit oībus.

De menstruis, de homine, De Alefforio lapide. Caput III.

Emocritus physicus ostendit mulier, solum animal menstruale est, cuius profluvia non parvis spectata documentis inter monstrifica merito numerantur. Contactæ his fruges non germinabunt, accrescent musta, morientur herbae, amittent arbores fetus, ferrum rubigo corripiet, nigrescent aëra. Siquid canes inde ederint in rabiem efferebuntur, nocituri morsibus, quibus lymphaticos faciunt. Parua hæc sunt Bitumen nascitur in Iudæa quod Asphaltites gignit lacus, adeo lentum molliæ glutinosa, ut à se nequeat separari. Enimvero, si abrumperè partem uelis, uniuersitas sequetur, scindiq; non potest, quoniam in quantum ducatur extenditur. Sed ubi admota fuerint cruore illa polluta fila, discerpitur sponte, & applicata tabe deducitur paulo ante corpus unum. Fitq; de tenacitate connexa contagione partitione pentina. Habet planè id solum salutare, quod auertit syldus Helenes perniciosissimum nauigantibus. Ceterum ipsæ fœminæ, quibus munus est necessitatis huiusmodi, quandiu sunt in sua lege non innocentibus oculis contuentur. A spectu specula uitiunt, ita ut hebetetur uisu fulgor insensus, & solitam æmulationem uultus extinctus splendore amittat, faciesq; obtusi nitoris quadam caligine nubiletur. Mulierum aliæ in æternum steriles sunt, aliæ mutatis coniugijs exuunt sterilitatem, nonnullæ tantum semel pariunt. Quædam aut fœminas aut mares semper. Post annum quinquagesimum fœcunditas omni

um conquiescit. Nam in annum. LXXX. uiri generant
sicuti Masinissa rex Methymnum filium. LXX. & se
xtum agens annum genuit. Cato octogesimo exacto ex
filia Salonij clientis sui, animum Uticensis Catonis procrea
uit. Compertum & illud est, quod inter duos conce
ptus cum intercesserit paulum temporis uterque residet,
sicut in Hercule & Iphicle apparuit fratre eius, qui ge
stati eodem onere intervallis tamen quibus concepti fue
rant, nati videntur. Et de Proconesia ancilla, quæ è du
plici adulterio geminos edidit, utrumque patri similem.
Hic Iphicles Iolaum creat, qui Sardiniam ingressus pa
lantis incolarum animos ad concordiam eblanditus
Olbiam & alia græca oppida extruxit. Iolenses ab eo
dicti sepulcro eius templum addiderunt, quod imita
tus uirtutes patris malis plurimis Sardiniam libera
set. Ante omnia sobolem cogitantibus sternutatio post
coitus cauenda, ne prius semen excutiat impulsus repen
tinus, quam penetralibus se maternis insinuet paternus
humor. Quod si naturalis materia hæserit, decimus à cō
ceptu dies dolore gravidas admonebit. Iam inde incip
iet & capitis inquietudo, & caligine uisus hebetabi
tur. Giborum quoq; fastidijs stomachi claudetur cupi
do. Conuenit inter omnes corda primum ex uniuersa
formari carne, eaque in diem quintum & sexagesimum
crescere, deinde minui, Ac ex ossibus spinas, ea propter
capitale est, si pars alterutra noceatur, planè si corpuscu
lum in marem figuratur, melior est color gravidis, &
promior paritudo uteri. Deniq; à quadragesimo die mor
tus est. Alter sexus nonagesimo die primum palpitat.
Et concepta fœmina gestantis uultu pallore ificit. Crura

quoque præpedit languida tarditate, in utroque sexu cum capilli germinant incommodum maius est. Fitque plenilunijs auctior ægritudo, quod tempus etiam editis semper nocet. Cum falsiores escas edit gravida, ungiculis caret partus. At cum propè ad uterum liberandum uenerint momenta maturitatis, enitenti spiritum retinere plurimum congruit, quoniam quidem lætali mora oscitatio suspendit puerperia. Contra naturam est in pedes procedere nascentes, quapropter uelut a grege parti, appellantur Agrippæ. Ita editi minus prospere uiuunt, & de uita æuo breviori decedunt. Denique in uino M. Agrippa felicitatis exemplum est. Nec tamen usque eò inoffensa, ut non plura aduersa peruulerit, quàm secunda. Namque & misera pedum ualetudine, & aperto coniugis adulterio, & aliquot infelicitatis notis retrouersi ortus omen luit. Fœminis proinde est infauista natiuitas, si concretum uirginale fuerit, quo pacto genitalia fuere Corneliæ, quæ editis Gracchis ostentum huc cepit sinistro exitu liberorum. Rursum necatis matribus, ortus est auspiciator, sicut Scipio Africanus prior, qui defuncta parente, quod exciso utero in diem uenerat, primus Romanorum Caesar dictus est. E' geminis si remanente altero, alter abortiuo fluxu exciderit, alter qui legitime natus est, Vopiscus nominatur. Quidam etiam cum dentibus procreantur, ut Cn. Papyrius Garbo, & M. Curio dentatus ob id cognominatus. Quidam uice dentium continui ossis armatur soliditate, qualem filium Bithynorum rex Prusias habuit. Ipsum dentium numerum discernit qualitas sexus, cum in uiris plures sint, in fœminis pauciores, quos $\chi\upsilon\phi\acute{o}\delta\omicron\upsilon\tau\alpha\varsigma$ uocant. Et quibus gemini pro-

cedunt à dextra parte, fortunæ blandimenta promittunt. Quibus à læua, uersa uice. Nascentium uox prima uagitus est. Latitiæ enim sensus differtur in quadragesimum diem. Itaq; unum nouimus eadem hora risisse, quæ erat natus scilicet Zoroastem, mox optimarum artium peritissimum. Aulus Crassus auus eius, quem rapuerunt bella Parthica, quod nunq̃ riserit fertur Agelastos cognominatus Inter alia Socratis magna præclarum illud est, quod in eodem uultu tenore etiam aduersis interpellantibus persistit. Heraclius, & Diogenes Cynicus nihil unq̃ de rigore animi remiserunt, calcatisq; turbinibus foruitorum aduersus omnem dolorem, & miseriam uniformi durare proposito. Pomponium poetam consularem uirum nunq̃ ructasse habetur inter exempla. Antoniam Drusi non spuisse per celebre est. Nonnullos accipimus enasci concretis ossibus, eosq; neq; sudare, neq; suture consuesse, qualis Syracusanus fertur Lygdamus, qui tertis & tricesima olympiade primus ex olympico certamine Pancratiæ coronam reportauit, eiusq; ossa deprehensa sunt medullas non habere. Maximam uirium substantiam neruos facere certissimum est, quantoq; fuerint densiores, tanto propensius aulescere firmitatem. Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis annotauit Tritanum gladiatorem natura Sannitem fuisse, qui & rectis, & transuersis neruis non modo crate pectoris, sed & manibus cancellatis, & brachijs omnes aduersarios lauitaetu, ac penè securis congressionibus uicerit, eiusq; filium militem Cn. Pompeij parimodo nauum, ita spreuisse hostem prouocantem, ut inerini eum dextra & superaret, & captum digito uno in castra imperatoris sui reporta-

ret, & captum digito uno in castra imperatoris sui re-
portaret. Milonem quoq; Crotoniensem ferunt egisse om-
nia supra quàm homo ualet. De quo etiam hoc prodii-
tur, quod ictu nudæ manus taurum fecit uictimam, eiq;
solidum, qua mactauerat die assumpsit solus non grana-
tus. Super hoc nihil dubium. Nam factum eulogium
extat. Victor ille omnium certaminum, quæ obiuit. Sa-
nè Alektorius traditur lapis, qui crystallina specie in mo-
dum fabæ, in gallinaceorum uentriculis reperitur, ap-
tus, ut dicunt, præliantibus. Milo uero Tarquinij Super-
bi Prisci temporibus enituit.

De similitudine, & corporum proceritate. De men-
surâ hominis, & pudore defunctorum.

Caput IIII.

Am uero qui deflexum animum referat
ad similitudinem causas, quantum artifi-
cis naturæ ingenium deprehendet. Inter-
dum enim ad genus spectant, & per so-
bolem in familias transitus faciunt. Sicut plerumq; par-
uuli modo neruos, modo cicatrices, modo qualescunq;
originis suæ notas ferunt. Vt in Lepidis, quorum tres
interuulsa tamen serie ex eadem domo obducto membra-
na oculo similes geniti reperiuntur. Vti Byzantio no-
bili pugile, qui, cum matrem haberet adulterio ex Æthio-
pe conceptam, quæ nihil patri comparandum reddi-
disset, ipse in Æthiopem auum regenerauit. Sed hoc
minus mirum, si respiciamus ad ea, quæ spectata sunt
inter externos. Regem Antiochum Arceon quidam ex
plebe

plebe Syriaca sic facie æmula mentiebatur, ut postmodum Laodice uxor regia, obiecto populari isto tandiu dissimulauerit defunctum moritum, quoad ex arbitratu eius regni successor ordinaretur. Inter Cne. Pompeium, & Vibium humili loco natum, tantus error extitit de paribus liniamenis, ut Romani Vibium Pompeij nomine, Pompeium Vibij uocabulo cognominarent. Oratorem L. Plancum Rubrius histrio sic impleuit, ut & ipse Plancus à populo uocaretur. Armentarius Mirmillo & Cassius Senerus orator, ita se mutuo reddiderunt, ut si quando pariter uiderentur, dignosci non possent, nisi discrepantiam habitus indicaret. M. Mesalla Censorius, & Menogenes ex fece uulgaris hoc fuerunt uterq; quod singuli nec alium Mesallam, q̃ Menogenem, nec Menogenem alium, q̃ Mesallam putarunt. Piscator ex Sicilia proconsuli Suræ præter alia etiam rictu oris comparabatur. Ita in eodem uocis impedimento & tarditate sono lingua naturalibus offendiculis congruebant. Interdum uero non modo inter externos, sed etiam inter conductos ex diuersissima parte orbis miracula indiscreti uultus fuisse. Deniq; cum Antonio iam triumphuro Thoranius quidam eximios forma pueros uelut geminos trecentis sesterijs uendidisset, quorum alterum de transalpina Gallia, alterum ex Asia comparauerat, adeoque una res uiderentur, nisi solus sermo fidem panderet. Atque ideo cum se Antonius illusum grauaretur, non in facere Thoranius id uel præcipue, quod emptor criminabatur, pretiosum comprobauit. Neq; enim mirum si foret pares gemini, illud nullis posset taxationibus æstimari, quod tantis spatijs diuersitas separatos, plusq; geminos

contulisset. Quo responso adeo Antonius mitigatus est, ut
deinceps nihil se habere carius in substantia sua iacta-
ret. Nunc si de ipsis hominum formis requiramus, li-
quido manifestabitur, nihil de se antiquitatem menda-
citer prædicasse, sed corruptam de generis successione so-
bolem nostri temporis per nascentium detrimenta decus
ueteris pulchritudinis perdidisse. Licet ergo plerique defi-
niant, nullum posse excedere longitudinem septem pe-
dum, quod intra hunc modum Hercules fuerit, depre-
hensum est tamen Romanis temporibus, sub D. Augusto
Pusionem, & Secundillam denos pedes, & amplius ha-
buisse proceritatis, quorum reliquæ adhuc in conditorio,
Sallustianorum videntur, postmodum D. Claudio princi-
pe Gabbarum, nomine, ex Arabia aduectum nouem pe-
dum, & totidem unciarum. Sed ante Augustum annis
mille ferme non apparuit forma huiusmodi, sicut, nec post
Claudium uisa est. Quis enim æuo isto non minor suis pa-
rentibus nascitur? Priscorum autem molem testantur etiã
Orestis suprema, cuius ossa olympiade quinquagesima
et octaua Tegeæ inuenta, à Spartanis oraculo monitis,
didicimus implese longitudinem cubitorem septem. Scri-
pta quoque ex antiquitate memorias accessunt in fidem
ueri, quibus receptum est, quod bello Cretico, cum ela-
ta flumina impetu plus quàm ui amica inuecta, terras
rupissent, post discessum fluctuum inter plurima humi
dissidia humanum cadauer repertum sit cubitum trium
atque triginta, cuius inspectandi cupidine L. Flaccum le-
gatum, Metellum etiam ipsum impendio admodum ca-
ptos miraculo, quod auditu refutarant, oculis poti-
us. Non omiserim Salamiæ Euthymenis filium cre-

uisse in triennio tria cubita sublimitate, sed incessu tardum, sensu hebetem, robusta uoce, pubertate festina, statimq; obsessum morbis plurimis, immoderatis ægritudinum supplicijs compensasse præcipitem incrementi celeritatem. Mensuræ ratio bifariam conuenit. Nam quantus manibus expansis inter digitos longissimos modus est, tantum constat esse inter calceis, & uerticem. Ideoq; phisici hominem minorem mundum esse iudicarunt, paræ dextræ habilior ascribitur motus. Læuæ firmitas maior. Vnde altera gesticulationibus promptior est, altera oneri ferendo accommodatior. Pudoris disciplinam etiam inter defuncta corpora natura discernit, ut si quando cadauera necatorum fluctibus euehuntur, uirorum prona, supina fluitant fœminarum. Verum iam ad pernicitatis titulum transeamus.

De uelocitate, Visu, & fortitudine. Caput. V.

Rinom palmam uelocitatis Ladas quidam adeptus est, qui ita supra cauum puluerem cursitauit ut arenis pendentibus nulla indicia relinqueret uestigiorum. Polymnestor Milesius puer, cum à matre locatus esset ad caprarios pastus, ludicro leporem consecutus est, & ob id statim productus à gregis domino olympiade sexta et quadragesima, ut Bæthus author est, uictor in stadio meruit coronam. philippides biduo mille ducenta quadraginta stadia ab Athenis Lacedæmonem decurrit. Anistius Laton, & Philonides Alexandri magni cursores à sicyone Elin usq; mille ducenta sta-

di una die transierunt. Fonteio, Vipfanoq; COSS. in
 Italia octo annos puer natus quinq; & XL. millia pas-
 suum à meridie transiit ad uesperum. Visu deinde plu-
 rimum potuit Strabo nomine, quem perspexisse per cen-
 tum XXXV millia passuum Varro significat, solitumq;
 à Carthagine exeuntem classem punicam, numerumq;
 nauium manifestissime è Lilybitana specula denotare.
 Cicero tradit Iliada Homeri ita subtiliter in membranis
 scriptam, ut testa nucis clauderetur. Callicrates for-
 micas ex ebore ita scalpsit, ut portio earum à cæteris se-
 cerni nequiverit. Apollonides perhibet in Scythia fœ-
 minas nasci, quæ Bithiæ uocantur, hasq; in oculis pupil-
 las geminas habere, & perimere visu, si quem forte ira-
 te aspexerint. Hæ sunt & in Sardinia. Præualuisse for-
 titudine apud Romanos L. Sicinium dentatum titulo-
 rum numerus ostēdit. Tribunus hic plebis fuit nō mul-
 to post exactos reges. Spurio Tarpeio, A. Thermo COSS.
 Idem ex prouocatione octies uictor XL. & V. habuit
 aduersas cicatrices, intergo nullam notam. Spolia trici-
 es ex hoste & quater capit. In phaleris, hastis puris, ar-
 millis, coronis trecenta XII dona meruit. Nonem im-
 peratores, qui opera eius uicerant, triumphantes prosecu-
 tus est, post hunc M. Sergius duobus stipendijs, primo
 aduerso corpore, ter & uicies uulneratus. Secundo sti-
 pendio in prælio dextram perdidit. Qua de causa feri-
 ream sibi fecit, & cum neutra penè idonea ad prælian-
 dum ualeret, una die quater pugnavit, & uicit, sinistra
 duobus equis eo insidente confossis. Ab Annibale bis ca-
 ptus refugit, cum uiginti mensibus, quibus captiuitatis sor-
 tem perferebat, nullo momento sine compedibus fuerit, et

cathenis. Omnibus asperrimis prælijs, quæ tempestate illa Romani experti sunt insignitus donis militaribus à Thrasimeno, Trebia, Ticinòq; coronas civicas retulit, Cannensi quoque prælio, de quo refugisse eximium opus virtutis fuit, solus accepit coronam. Beatus profecto tot suffragijs gloriarum, ni hæres in posteritatis eius successionem Catilina tantas ad oreas odio damnati nominis obumbrasset. Quantum inter milites Sicinius, aut Sergius, tantum inter duces, immo ut verius dicam, inter omnes homines Cæsar dictator enituit. Huius ductibus undecies centum & nonaginta duo millia cæsa sunt hostium. Nam quantum bellis civilibus fuderit, noluit annotari. Signis collatis quinquagies, & bis dimicavit. M. Marcellum solus supergressus, qui novies & tricies pari modo fuerat præliatus. Ad hæc nullus celerius scripsit. Nemo uelocius legit. Quaternas etiam epistolas simul distasse perhibetur, benignitate adeo præditus, ut quos armis subegerat, clementia magis uicerit.

De memoria. De uoce adepta. De morum laude. De eloquentia. De pietate. De pudicitia, & felicitate.

Caput V.

Yrus memoria bono claruit, qui in exercitu, cui numerosissimo præfuit, nominatim singulos alloquebatur. Fecit hoc idem in populo Romano L. Scipio. Sed & Cyprium, & Scipionem consuetudine credamus profecisse, Cynedus Pyrrhi legatus postero die, quàm ingressus Romam fuerat, & equestrem ordinem, & Senatum proprijs nomi-

nibus salutavit. Rex Ponticus Mithridates duabus, & viginti gentibus, quibus imperitabat, sine interprete iura dixit. Memoriam ex arte fieri palam factum est, sicut Metrodorus philosophus, qui temporibus Diogenis Cyrenici fuit, in tantum se meditatione assidua prouexit ut à multis simul dicta non modo sensum, sed etiam uerborum ordinibus detineret. Nihil autem in homine aut metu, aut casu, aut morbo facilius intercipi, saepe perspectum est. Qui lapide ictus fuerat, accipimus obliam litterarum. Messalam certe Coruinum post ægritudinē, quam peritulerat, percussum proprii nominis obliuione, quālibet aliās ei sensus uigeret. Memoriam metus perimit. Inuicem uocis timor est incitamentum, quam nō solum auit, sed etiam, si nūquam fuerit, extorquet. Deniq; cum olympia de octaua & quinquagesima uictor Cyrus intrasset Asiæ oppidum Sardas ubi tunc Cræsus latebat, Athis filius Regis mutus ad id usq; temporis in uocem erupit ui timoris. Exclamasse enim dicitur, Parce patri meo Cyre, & te hominem esse uel casibus disce nostris. Tractare de moribus superest, quorum excellentia maxime in duobus enituit. Cato princeps Portiæ gentis senator optimus, optimus imperator, orator optimus. Causam tamen quadragies & quater dixit, diuersis odiorum simultatibus appetitus, semper absolutus. Verum Scipionis Æmiliani laus propensior, qui præter bona, quibus Cato clarus fuit etiā publico amore præcessit. Vir optimus Nasica Scipio indicatus est, non priuato tantum testimonio, sed totius senatus sacramento. Quippe quod inuentus dignior nō fuit cui præcipue religionis crederetur ministerium, cum oraculum moneret arcessi sacra Deum matris Pessinuntia.

plurimi inter Romanos eloquentia floruerunt. Sed hoc bonum hereditarium nunquam fuit, nisi in familia Curiorum. In qua tres, serie continua, oratores fuere. Magnum hoc habitum est sanè, hoc seculo, quo facundiam præcipue & humana, & divina mirata sunt. Quippe tunc percussores Archilochi poetæ Apollo prodidit, & latronum facinus deo arguente detectum. Cumq; Lysander Lacedæmonius Athenas obsideret ubi Sophoclis Tragicæ inhumatum corpus iacebat idētidē Liber pater ducem admonuit per quietem, ut sepeliri delicias suas sineret. Nec prius desistit, q̃ Lysander cognito, q̃s obiisset diem, & quid à numine posceretur, inducias bello daret, usq; dum congrue supremis tabulis exequiæ ducerentur. Pindarum lyricū eo conuiuij loco, cui imminebat ruina, ne cū cæteris interiret, forinsecus eum Castor, & Pollux uocarunt, inspectantibus uniuersis. Quo effectum est, ut solus impendens periculum euaderet. Numerandus post deos Cn. Pompeius magnus intraturus Possidonij domum clarissimi tunc sapientiæ professoris, percuti ex more à lictore uenit forens, summissisq; fascibus, quālibet confecto Mithridaticō bello, & orientis uictor sententia propria cessit iannæ litterarū. Africanus prior. Q. Ennij statuā imponi sepulchro suo iussit. Vticēsis Cato unū ex tribunatu militū philosophū, aliū ex Cypria legatione Romā aduexit, professus plurimū se eo factō Senatui & Po. Ro. contulisse, quīs proamus eius sæpissime censuisset Græcos urbe pellendos. Dionysius tyrannus uittatam nauem Platoni obuiam misit. Ipse cum albis quadrigis egredientē è litore occurrēs honoratus est p̃fectam prudentiam soli Socrati oraculum

Delphicum adiudicavit. Pietatis documentum nobilius quidem in Metellorum domo effulsit. Sed eminentissimum in plebe à puerpera reperitur, Humilis hæc, atque ideo famæ obscurioris, cum ad patrem, qui supplicij causa claustris panalibus continebatur, ægre obtinuisset ingressum, exquisita sæpius à ianitoribus, ne forte parenti cibum subministraret, alere eum uberibus suis deprehensa est. Quæ res & factum, & locum consecravit. Nam qui morti destinabatur, donatus filia, in memoriã tantæ præconijs reservatus est. Locus dicatus suo numini Pietatis sacellum fuit. Navis à Phrygia gerula sacrorum, dum sequitur uittas castitatis, contulit Claudia principatam pudicitia. Et Sulpitia Paterculi filia. M. Fulvii Flaccæ uxor censura omnium matronarum è centum probatissimis haud temere electa est, quæ simulacrum Veneris, ut Sybillini libri monebant, dedicaret. Qui attingat ad titulum felicitatis, nec dum repertus est & qui felix censeretur iure debuerit. Nanq; Cornelius Sulla dictus potius est, quàm fuerit felix. Solum certe beatum Cortina Aglarum iudicavit, qui in angustissimo Arcadiæ angulo pauperis soli dominus, nunquam egressus paterni cespitis terminis inuenitur.

ITALIA, in qua multa exponuntur, quæ ad animalium quadrupeda, tum uolucra, & lapides pertinent.

Caput. VII.

d E homine satis dictum habeo. Nunc,
 ut ad destinatum reuertamur, ad loco-
 rum commemorationem stilus dirigendus est. Atq; adeo principaliter in Italiam, cuius decus iam in urbe contigimus. Sed Italia tanta cura ab omnibus dicta est, præcipue M. Catone, ut iam inueniri non possit, quod non ueterum authorum præsumpserit diligencia, largiter in laudem excellentis terræ materia suppetente, dum scriptores præstantissimi reputant locorum salubritatem, cæli temperiem, ubertatem soli, aprica collium, opacæ nemorum, innoxios saltus, uitium, olearumq; prouentus, ouilia, pecuaria, tot amneis, lacus tantos, bisera uolaria, inter hæc Veseuum flagrantis animæ spiritum uaporantem, tepentes fontibus Baias, Colonias tam frequentes, tam assiduam nouarum urbium gratiam, tam clarum decus ueterum oppidorum, quæ primo Aborigines, Arunci, Pelasgi, Arcades, Siculi totius postremo Græciæ aduenæ, & in summa uictores Romani condiderunt. Ad hæc latera portuosa, orasq; habet patentibus gremijs commertio orbis accommodatas. Verum ne prorsus intacta uideatur in ea, quæ minus trita sunt animum intendere haud absurdum uidetur, & parcius depasta leuibus uestigijs inuiare. Nam quis ignorat uel dictam, uel conditam, à Iano Ianiculum, à Saturno Latium, atq; Saturnium, à Danae Ardeam, à comi

ribus Herculis Polydem, ab ipso in Campania Pompe-
 ios, quia uictor ex Hispania Pompam boum duxerat.
 In Liguria quoque lapidarios campos, quod ibi eo dimican-
 te creduntur saxa pluuisse. Regionem Ionicam ab Ione
 Naulochi filia, quam procaciter insidentem uias Her-
 cules interemit, ut ferunt, Archippe nam à Marsyare
 ge Lydorum, quod hiatus terræ haustum dissolutum est
 in lacum fucinum. Ab Iasone templum Iunonis Argi-
 uæ. A Pelope Pisas, à Cleolao Minois filio Daunios, La-
 pygas à Iapyge Dædali filio Tyrrhenos à Tyrrheno Ly-
 dia rege, Coram à Dardanis Agillam à Pelasgis, qui pri-
 mi in Latium litteras intulerunt. A Phalero Argiuo
 Phaliscam à Phalerio argiuo Phalerios, Fescennium
 quoque ab Argiuis, portum Parthenium à Phocensibus,
 Tybur, sicut Caco facit testimonium, à Catillo Arcade
 præfecto classis Euandri, sicut Sextius ab Argiua iuuentu-
 te Catillus enim Amphiarai filius post prodigiale pa-
 tris apud Thebas interitum Oecleiani iussu, cum omni
 fœtu uel sacro missus tres liberos in Italia procreauit
 Tiburnum, Coram, Catillum, qui depulsis ex oppido Si-
 cilie ueteribus Sicanis à nomine Tiburti fratris nam
 maximi urbem uocarunt. Mox in Brutijs ab Ulyssæ ex-
 tractum templum Minervæ Insula Ligea appellata ab
 iecto ibi corpore Sirenis ita nominata. Parthenope à
 Parthenopes sirenis sepulcro, quam Augustus postea
 Neapolim esse maluit. Preneste, ut Zenodorus refert, à
 Preneste Ulyssis nepote Latini filio, aut, ut Prenestini
 sonant libri, à Cæculo, quem iuxta igneis foruitos inue-
 nerunt, ut fama est, Digitiorum sorores. Notum est à
 Philoctete Petiliam consiliatam. Arpos, Et Beneuenti à

Diomede, Patanium ab Antenore. Metapontum à Pylis,
 Scyllacium ab Atheniensibus, Sybarim à Trœzenijs,
 Et à Sagari Aiadis Locri filio, Salentinos à Lycijs. An-
 conam à Siculis. Gabios à Galatio, Et Bio Siculis fra-
 tribus, ab Heraclidis Tarentum, insulam Tensam ab Io-
 niibus. Pastum à Dorensibus. A Myscello, et Archia Cro-
 tonam, Rhegium à Chalcidensibus, Caulonam, Et Ter-
 rinam à Crotoniensibus, à Naritijs Lotros. Heretrum à
 Græcis in honorem Heræ, sic enim Iunonem græci vo-
 cant. Aritiam ab Archiloco Siculo. Vnde Et nomen, ut
 Cassio Hemina placet tractum. Hoc in loco Orestes
 oraculo monitus simulacrum Scythicæ Dianæ, quod
 de Taurica extulerat, prius quàm Argos peteret, conse-
 crauit, à Zancleis Metaurum locatum à Locrensis
 Metapontum, quod nunc Iubo dicitur. Bocus absoluit
 Gallorum ueterem propaginem. Umbros esse M. Anto-
 nius asseuerat eosdem quod tempore aquosæ cladis im-
 bribus superfuerunt. Umbros græce nominatos. Licinio
 placet à Mesappo græco Mesappiæ datam originem uer-
 sam postmodum in nomen Calabria, quam in exordio
 Oenotris frater Peucetius Peucetiam nominarat. Par sen-
 tentia est inter authores, à gubernatore Æneæ appel-
 latum Palinurum, à Tubicinæ Miseno Misenum, à
 consobrina Leucosiam insulam. Inter omneis perspicue
 conuenit à nutrice Caieta Caietam, ab uxore Lavinia
 Lavinium esse nuncupatum, quod post Troiæ excidium
 sicut Cussonius perhibet, quarto anno extructum est.
 Nec omissum sit Æneam æstate ab Ilio capto secundo,
 Italicis litoribus appulsum, ut Hemina tradit, socijs non
 amplius sexcentis in agro Laurenti posuisse castra. Vbi

dum simulacrum, quod secum ex Sicilia aduexerat, de-
 dicat Veneri matri, quæ ἀφροδίτη dicitur, à Diome-
 de Palladium suscipit, tribusq; mox annis cum Latino
 regnat, socia potestate quingentis iugeribus ab eo ac-
 ceptis. Quo defuncto summam biennio adeptus apud
 Numicum apparere desijt. Anno septimo patris indi-
 getis ei nomen datum. Deinde constituta ab Ascanio
 longa Alba, Fidenæ, Antium, Nola à Tyrijs, ab
 Eubæensibus Cumæ. ibidem Sibylle sacellum est, sed eius,
 quæ rebus Romanis quinquagesima^a olympiade interi-
 fuit, cuiusq; librum ad Cornelium usque Sullam Pon-
 tifices nostri consulebant, tunc enim unà cum Capito-
 lio igni absumptus est, nam priores duos Tarquinio
 superbo parcius pretium offerente, quàm postulabat,
 ipsa exusserat, cuius sepulcrum in Sicilia adhuc manet.
 Delphicam autem Sibyllam ante Troiana bella uaticina-
 tam Boethus perhibet, cuius plurimos uersus operi suo
 Homerum inseruisse manifestat. Hanc Heriphilen Ery-
 thræa annis aliquot intercedentibus consecuta est, Sibyl-
 laq; appellata est de scientiæ parilitate, quæ inter alia
 magnifica Lesbios amissuros imperium maris multo
 ante pramonuit, quàm id accideret, ita Cumanam ter-
 tio fuisse post has loco, ipsa æui series probat. Ergo Ita-
 lia, in qua Latium antiquum antea à Tyberinis ostijs
 ad usque Lirim amneni pertinebat uniuersa consurgit à
 iugis Alpium porrecta ad Rheginum uerticem, & li-
 tora Brutiorum, quo in mare meridiem uersus protendi-
 tur. Inde procedens paulatim se Apennini montis dor-
 so attolli, extensa inter Thuscum & Adriaticum, id est
 inter superum mare & inferum, similis querno folio

scilicet proceritate amplior, quàm latitudine. Vbi longius processit in cornua duo scinditur, quorum alterum Ionium spectat æquor, alterum Siculum. Inter quas prominentias non uno margine accessum infirmati freti recipit, sed linguis proiectis sæpius à procurrentibus distinctum promontorijs Pelagus accipit. Ibi, ut obuia passim notemus, Arcis Tarentinæ Scyllæ regio, cum Scyllæo oppido, & Crathe flumine Scyllæ matre, ut uelut fabulata est, Rhegini saltus, Pæstana ualles, Syrenum saxa, æmicemissimus Campaniæ tractus, Phlegræi campi, Circes domus. Tarracina insula ante circumflua immenso mari, nunc æuo neccente addita continenti, diuersamq; fortunam à Rheginis experta, quos fretum medium à Siculis ui abscidit. Formiæ etiam Læstrygonibus habitata, multa prætereapollentissimis igniis ediserta, quæ præterire, quàm inferius exequi, tutius duximus. Verum Italiæ longitudo, quæ ab Augusta prætoriam per orbem, Capuamque porrigitur usque ad oppidum Rhegium, decies centena & uiginti millia passuum colligit. Latitudo ubi plurimum CCCCX. Vbi minimum CXXXVI. millia. Arctissima est ad portum quem Annibalis castra dicunt. Neq; enim excedit quadraginta millia, Umbilicum, ut Varro tradit, in agro Reatino habet. At insolidum spatium circuitus uniuersæ uiciæ quadragies nouies centena sunt. In quo ambitu aduersa Locrensi frontæ ortus à Gadibus finitur Europæ sinus primus, nam secundus à Lacinio auspiciatus in Acroceraunijs metas habet. Ad hæc Italia pado clara est, quem mons Vesulus superantissimus inter iuga Alpium gremio suo fundit Visendo fonte in Ligu-

rum finibus, unde se primum Padus proruit, subinert
 susq; cuniculo rursus in agro Vibonensi extollitur, nulli
 amminum inferior claritate. A' græcis dictus ἡγι' δ' αὐγος.
 Intumescit exortu canis, tabefactis nivibus & liquentib
 bus brumæ pruinis, auctusq; aquarum accessione XXX.
 flumina in Adriaticum deferunt mare. Est è memorabilib
 bus inclytum, & insigniter per omnium ora vulgatum,
 quod perpauca familiæ sunt in agro Phaliscorum, quos
 Hirpos vocant. Hi sacrificium annuum ad montem So-
 ractem Apollini faciunt. Idq; operantes gestulationib
 bus religiosis impune exultant, ardentibus lignorum
 struibus, in honorem diuinæ rei flammis parcentibus,
 ob cuius deuotionis ministerium munificentia senatus ho-
 norata Hirpis perpetuo munerum uacationem dedit con-
 sulis omnium. Gentem Marsorum serpentibus illasam
 esse nihil mirum. A' Circes filio genus ducunt, & de
 auita potentia deberi sibi sentiunt seruitium uenenorū,
 ideoq; uenena contemnunt C. Cælius Oetæ tres filias
 Angitiam, Medeam, & Circen dicit fuisse, Circen Cir-
 cæos insedisse montes carminum maleficijs uarias imagi-
 num facies mentientem, Angitiam uicina fucino occu-
 pauisse, ibiq; salubri scientia aduersus morbos resistente
 cum desisset hominem uiuere, deam habitam. Medeam
 ab Iasone Buthroni sepultam, filiumq; eius Mysis impe-
 rasse. Sed quis Italia habeat hoc præsidium familiare
 serpentibus non penitus libera est. Deniq; habitatores ab
 Amyclis, quas antea græci condiderunt, serpentes fugi-
 uere. Illic frequens Vipera insanabili morfu. Breuior hæc
 cæteris, quàm in alijs aduertimus orbis partibus, ac pro-
 pterea, dum despectui est, facilius nocet. Calabria Chet

Sydris frequentissima est, & Boam gignit, quem anguē ad immensam molem ferunt coalescere, Captat primo greges bubulos, & quæ plurimo lacte rigua bos est, eius se uberibus innectit, suctuq; continuo saginata, longo seculo ita funebri facietate ultimo extuberatur, ut obsistere magnitudini eius nulla uis queat. Postremo de populatis animantibus regiones, quas obsederit ad uastitatem cogit. Deniq; D. Claudio principe in loco ubi Vaticanus ager est, in alueo occisæ Boæ spectatus est solidus infans. Italia lupos habet, qui cum cæteris similes non sint, homo quem prius uiderit, conticescit, & anticipatus obtutu nocentis licet clamandi uotum habeat, non habet uocis ministerium. Sciens de lupis multa prætereo. Spectatissimum illud est, quod caudæ animalis huius uillus amatorius inest perexiguus, quem spontaneo damno abicit, cum capi metuit, nec habet potentiam nisi uiuenti detrahatur. Coeunt lupi toto anno non amplius dies XII Vescuntur in fame terra. At ij, quos Cernuarios dicimus quauis post longa ieiunia repetas ægre carnes mandere cœperint, ubi quid casu respiciant obliuiscuntur, & inmemores præsentis copiae eunt quæsitum, quam reliquerunt satietatem. In hoc animalium genere numerantur & Lynces, quarum urinas coire in duriciem pretiosi calculi fatentur, qui naturas lapidum exquisitius sunt persecuti. Istud etiam ipsas Lynces persentiscere hoc documento probatur, quod egestum liquorem ilico arenarum cumulis, quantum ualent, contegunt, inuidia scilicet, ne talis egeries transeat in nostrum usum, ut Theophrastus perhibet, lapidi isti succini color est, pariter spiritum attrahit propinquantia, dolores renum se-

dat, medetur regio morbo. *Λουκονόγιος* græce dicitur, cicada apud Rhēginos inuita, nec usquam alibi, quod silentium miraculo est, nec immerito, cum uicina, quæ sunt Locrensiū multæ cæteras sonitent. Causas Granius tradit, cum obmurmurarent illic Hercule quiescente, deum iussisse ne streperent. Itaque ex eo coeptum silentium permanere. Ligusticum mare frutices procreat, cui quantissæ fuerint in aquarum profundis, fluxu sunt tractu propè carnulento. Deinde ubi in supra attolluntur, geminis natalibus derogatis lapides fiunt. Nec solum qualitas illis tantum, sed & color uertitur, nam puniceo protinus erubescunt. Ramuli sunt quales arborum uisimus ad semipedem frequentius longi, rarum est pedaneos deprehendi. Excuduntur ex illis multa gestamina. Habet autem, ut Zoroastes ait, materies hæc quandam potestatem, ac propterea quicquid inde fit, habetur inter salutaria Ciraliū alij dicunt. Nam Metrodorus *γῶγι' αἶ* nominat. Idem est, quod resistat typhonibus & fulminibus affirmat. Erunt gemma in parte Lucaniæ facie adeo iucunda, ut languentes intrinsecus stellas, & sub nubilo renidenteis croceo colore perfundat. Et quoniam in litore Syrtium inuenta primo est, Syrtites uocatur. Est & Veientana gemma à loco dicta, cui nigricoloris superficies nigra, quam ad gratiam uarietatis albi limites interfecant, notis candidantibus. Insula quæ Appuliæ oram uidet tumulo, ac delubro Diomedis insignis est, & Diomedæas auis sola nutrit. Nam hoc genus alitis præterquam ibi nusquam gentium est, idq; solum poterat memorabile indicari, nisi accederent non omittenda. Forma illis penè, quæ Fulicis, color

eis, color candidus, ignei oculi, ora dentata, congreges
uolitant, nec sine ratione pergendi duces duæ sunt, quæ
regant agmen. Altera agmen anteit, altera insequitur,
illa ut ductu certum iter dirigat, hæc ut instantium ur-
geat tarditatem. Hæc in meatibus disciplina est, & cum
foetuum adest tempus, rostro scrobeis excavant. Deinde
surculis inuersum suppositis, imitantur texta cratium,
& sic contegunt subtercauata, & ne operimenta desint,
si forte lignorum casas ueni auferant, hanc struem com-
primunt terra, quam egresserant, cum puteos excava-
rent. Sic nidos moluntur bifori accessu nec fortuito,
adeo ut ad plagas cœli metiantur exitus, uel ingressus.
Aditus, qui dimittit ad pastus, in orum destinatur, qui
excipit reuertenteis occasum uersus est, ut lux & morâ-
teis excitet, & receptui non denegetur. Leuatur æ aliuum
aduersis flatibus subuolant, quibus proluuies longius au-
feratur. Iudicant inter aduenas, si græcus est, & propius
accedunt, & quantum intelligi datur, ut ciuem blan-
dius adulantur. Siquis erit gentis alterius inuolant, &
impugnant. Ædem sacram omni die celebrant studio
huiusmodi. Aquis imbuunt plumas, alisq; impendio
madefactis confluent rorulentæ, ita ædem excusso humo-
re purificant. Tunc pinnulis superplaudunt. Inde
discedunt quasi peracta religione. Ob hoc ferunt Dio-
medis socios aneis factos. Sanè ante aduentum Ætoli
ducis nomen Diomedis non habebant. Inde sic dictæ.
Italicus excursus per liburnos, quæ gens Asiatica est, pro-
cedit in Dalmatiæ pedem, Dalmatia in limitem Illyri-
cum, quo sinu Dardani sedes habent homines ex Troi-
ana prosapia in mores barbaros efferati. At ex altera

parte per Ligurum oram in Narbonensem provinciam pergit, in qua phocenses quondam fugati Persarum adventu Marsiliam urbem olympiade quadragesima quinta condiderunt. C. Marius bello Cimbrico factis manibus inuitavit mare perniciosamq; feruentis Rhodani navigationem temperavit, qui amnis præcipitatus alpi- bus primo per Heluetios ruit occurfantium aquarum agmina secum trahens, auctuq; magno, ipso, quod inuadit, freto turbulentior, nisi cum fretum ventis excitatur. Rhodanus sauit & cum serenum est, atque ideo inter tres Europæ maximos fluuios, & hunc computant, Aquæ quoque Sextiæ eo loco claruerunt, quondam hyberna consulis, postea ex cultæ mœnibus. Quarum calor olim acrior exhalatus per tempora euaporauit, nec iam par est famæ priori. Si graecos cogitemus, præstat respicere litus Tarentinum. Vnde à promontorio, quod Arcen Iapygian uocant, Achaiam cursum destinantibus ætissima navigatio est. Flectendus hinc stylus est terrarūq; uocant alia, & longum est, ut moratim insularum omnium oras legamus quasunque promontoria Italica prospectant, quāuis sparsæ recessibus amœnissimis, & quodam naturæ quasi spectaculo expositæ non erant obmittendæ. Sed quantum residendum est, si dilatis quæ præcipua sunt per quandam desidiā, aut Pandateriam, aut Prochyta dicamus, aut ferri feracem Vilbā, aut Caprariam, quam græci αἰγυλάειν dicunt, aut Planasiam, de facie supinitatis sic uocatam, uel ab Ulyssis erroribus, uel Columbariam auium huius nominis matrem, uel Iaccesiam, quæ Ulyssis proditur specula, uel Ænaria & Ænarūnen ab Homero nominatam, alii

asq; non secus latas, inter quas Corsicam plurimi in dis-
cendo latius circumuecti plenissima narrandi absolue-
runt diligentia, nihil'que omissum, quod retractari non
sit superuacuum, ut exordium incolæ Ligures dede-
rint, ut oppida ibi extructa sint, ut Colonias ibi dedu-
xerunt Marius, & Sulla, ut ipsam Ligustici sinus æquor
alluat, sed hæc facessant.

De Corsica, & Catochite lapide. Cap. VIII.

u Erum ager Corsicanus, quod in eo agro
solus edit unicum est, quem Catochiten
uocant lapidem fatu dignissimum. Maior
est cæteris, qui ad ornatum destinantur,
nec tam gemma quam cautes. Idem impositas manus
detinet ita seiunctis corporibus adnectens, ut cum ipsis
hareat, quibus tangitur. Sed ei inest uelut de glutino len-
tiori nescio quid par, atq; gummi. Accepimus Democri-
tum Abderiten ostentatione scrupuli huius frequenter usum
ad probandam occultam naturæ potentiam in certami-
bus, quæ contra Magos habuit.

De Sardinia. De Solfuga. De Sardonia herba. De ad-
mirandis aquarum uiribus. Caput IX.

f Sardinia quoque, quam apud Timæum
Sādaliaten legimus, Ichnusan apud Chry-
sippum, in quo mari sita sit, quos incolar-
um authores habeat satis celebre est. Ni-
hil ergo attinet dicere, ut Sardinus ab Hercule, & Norax

à Mercurio procreati, cum alter ab Libya, alter ab usq;
 Tarteso Hispaniæ in hosce finis permeassent à Sardo
 terræ à Norace Noro oppido nomen datum. Mox Ari
 stæum regnando his proximum in urbe Corali, quam
 condiderat, ipse coniuncto populo utriusq; sanguinis se
 iugis usq; ad se gentes ad unum morem coniugasse im
 perium ex insolentia nihil aspernatas. Sed & hic Ari
 stæus Iolaum creat, qui ad id locorum agros ibi inse
 dit. Præterea & Ilienſeis, & Locrenſeis tranſeamus.
 Sardinia est quidem absq; serpentibus. Sed quod alijs
 locis serpens, hoc Solfuga Sardois agris. Animal pere
 xiguum, simileque Araneis forma, Solfuga dicta,
 quod diem fugiat. In metallis argentarijs plurima est,
 nam solum illud argenti dives est, occultum reptat, &
 per imprudentiam supersedentibus pestem facit. Huic
 incommodo accedit & herba Sardonia, quæ inde flui
 vijs fontanis provenit largius iusto. Ea si edulio fuerit,
 uescētibz nervos contrahit, rictu ora diducit, ut qui mor
 tem oppetunt, uelut ridentium facie intereant. Contra
 quicquid aquarum est uarie commodis seruit. Stagna pi
 sculēſſima, hybernæ pluviæ in æſtiuam penuriam reſer
 uantur. Nam homo Sardus opem plurimam de imbrido
 cælo habet. Hoc collectaneū depascitur, ut sufficiat usui,
 ubi defecerint ſcaturigines, quæ ad uictum uſurpari ſol
 lent. Fontes ſanè calidi & ſalubres aliquot locis efferue
 ſcunt, qui medelas afferunt, aut ſolidant oſſa fracta, aut
 abolent à Solfugis inferum uenenum, aut etiam ocula
 rias diſſipant ægritudines. Sed qui oculis medentur,
 & coarguendis ualent furibus. Nam quiſquis ſacramē
 tum raptum negat lumina aquis attrectat. Vbi periuriū

non est, cernit clarius si perfidia abnuat, detegitur faci-
nus cecitate, & captus oculis admissum tenebris fateatur.

De Sicilia, & Peloriade terra & de aquis memoran-
dis & montibus. Caput. X.

I respiciamus ad ordirem temporum, uel
5 locorum, post Sardiniam res uocant sicu-
la. Primo quod utraq; insula in Romanam
potestatem redacta iisdem temporibus pro-
uincia facta est, cum eodem anno Sardiniam M. Vale-
rius, alteram C. Flaminius praetor sortiti sunt. Adde qd
freto siculo excipitur nomen Sardoi maris. Ergo Sicilia,
quod cum primis assignandum est, diffusis promontorijs tri-
quetra specie figuratur. Pachynus aspectus in Pelopone-
sum, & meridianam plagam dirigit. Pelorus aduersa
uespero Italiam uidet. Lilybaeus in Africam extenditur.
Inter quae Pelorias praestat, soli temperamento egregia,
quod neq; humido in lutum diluatur, neq; fatiscat in ua-
gum puluerem siccitate, ea ubi introrsum recedit, & in la-
titudinem panditur, tres lacus optinet. Quorum unus
quod piscium copiosus est, non equidem ad miraculum du-
xerim, sed quod ei proximas condensis arbutis inter uir-
gultorū opaca feras nutriat, & admissis uenantibus per
terrenos tramites, quibus pedestres accessus excipit, du-
plicem piscandi, uenandiq; pbeat uoluptatē. Numeratur
inter eximia Tertium, ara sacrum approbat, quae in me-
dio sita breuia diuidi à profundis, qua ad eā pgitur aqua
eriretenus puenit. Quod ultra est nec explorari licet, nec
attingi. Et si fiat, qui id ausus sit malo plectitur, quantūq;

sui partem ingurgitauerit, tantam it perditum. Ferunt
 quendam in hoc alta quantam longissimam poterat ie-
 cisse lineam, eam ut recuperaret, dum uerso brachio ni-
 sum adiuuat, cadaver manum factam. Peloritana ora
 habitatur colonia Taurominia, quam prisci Naxum vo-
 cabant. Oppidum Messana regio Italiae, oppositum est,
 quod Rhegium à dehiscenti argumento ῥήγιος, graeci
 dicebant. Pachyno multa Tunnorum uest copia, E-
 chinis, & omnibus mari nantibus pisculentissimum, ac
 propterea semper captura lar ga. Lilybitano Lilybaeum op-
 pidum decus est, Sibyllae sepulcro. Sicaniae diu ante Troia-
 na bella Sicanus rex nomen dedit, aduectus cum amplis-
 sima Hiberorum manu. Post Siculus Neptuni filius. In
 hac plurimi Corinthiorum, Argiuorum, Iliensium, Doriensium,
 Cretensium confluxerunt. Inter quos Dædalus fabricae
 artis magister principem Urbem Syracusas habet. In qua
 etiam cum hyberna conuincuntur serena nullo non die sol ē.
 Adde quod Arethusa fons in hac urbe est. Eminent monti-
 bus Aetna, & Erix. Vulcano Aetna sacer est. Erix Veneri.
 In Aetnae uertice hiatus duo sunt, Crateres nominati, per
 quos eructatus erumpit uapor, praemisso prius fremitu,
 qui per aestuantes cauearnarum latebras longo mugitu intra ter-
 rae viscera diu uoluitur, nec ante flammularum globos attol-
 lit, quàm interni strepitus antecedant. Mirum hoc est, nec il-
 lud minus, quod in illa feruentis naturae peruicacia mistas
 ignibus niueis profert, & licet uastis exudeant incendijs,
 apices canicie perpetua brumalem detinet faciem. Itaque in-
 uicta in utroque uolentia, nec calor frigore mitigatur, nec
 frigus calore dissoluitur. Sunt & alij montes duo Nembro-
 des et Neptunius. E Neptunio specula ē in pelagus Thur-

scum, & Adriaticum. Nebrodi Damarum copia nomen dedit. Damæ & hinnuligregatim peruagantur. Inde Nebrodes dictus. Quicquid Sicilia gignit siue soli, siue hominis ingenio proximum est, ijs quæ optima iudicantur, nisi quod foetus terræ centuripino croco uincitur. Hic primum inuenta comædia, hic & cauillatio mimica in scena stetit. Hic domus Archimedis, qui iuxta syderum disciplinam machinarius commendator fuit. Hic Laïs illa, quæ eligere patriam maluit, quàm sateri, Gentem Cyclopium uasti testantur specus. Lastrygonum sedes adhuc sic uocantur. Ceres inde magistra sationis frumentariæ. Hic ibidem campus Ætnensis in floribus semper & omni uernus die. Quem propter demersum est foramen, quo Ditem patrem ad raptus Proserpina libere exeuertem fama est in lucem ausum. Inter Catinam & Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoria, quorum nomina sibi diuersæ partes adoptant. si Catinenses audiamus Anapias fuit, & Amphinomus, si quod malunt Syracusæ, Æmanthiam putabimus, & Critonem. Catinensis tamen regio causam dedit factæ, in qua se tum incendia Ætnæ protulissent, iuuenes duo sublato parente euexerunt inter flammæ illæsi ignibus. Horum memoriam ita posteritas mirata est, ut sepulcri locus nominaretur campus Piorum. De Arethusa, & Alpheo uerum est, hætenus quod conueniunt fons, & amnis. Fluminum abunde uaria miracula. Dianam, qui ad Camerinam fluit nisi habitus pudicæ hauserit, non cohibet in corpus unū latex uineus, & latex aquæ. Apud Segestanos Helbesus in medio flumine subita æstuatione feruet. Ac in quauis demissum Ætna, nullus frigo

re anteuertit, Himerum cœlestes mutant plagæ. Amarus
 denique est dum in Aquilonem fluit, dulcis ubi ad meri-
 diem flectitur. Quanta in aquis tanta nouitas in salinis.
 Salem Agrigentinum si igni iunxeris, soluitur uestione,
 cui si liquor aquæ proximauerit, crepitat uelut torreatur.
 Purpureum Ætna mittit, in Pachyno translucentus in-
 uenitur. Cætera salinarum metalla, quæ sunt, aut A-
 grigento, aut Centuripis proximitia funguntur cau-
 tum ministerio. Nam illinc excidunt signa ad faci-
 es hominum, uel deorum. Themitanis locis insula
 est arundinum ferax, quæ maxime accommodatissi-
 mæ sunt in omnem sonum tibiarum, siue præcintorias
 facias, quarum locus est ad puluinaria præcinendi, siue
 Vascas, quæ foraminum numeris præcintorias antec-
 dunt, siue Puellatorias, quibus à sono clariore uocamen
 datur, siue Gingrinas, quæ breuiores licet, subtilioribus
 tamen modis insonant, aut Miluinas, quæ in accentus
 exeunt acutissimos, aut Lydias, quas & Turarias di-
 cunt, uel Corinthias, uel Ægyptias, alias uel à musicis
 per diuersas officiorum, & nominum species separatas.
 In Helesina regione fons aliàs quietus & tranquillus
 cum siletur si insonent tibiæ, exultabundus ad cantum
 eleuatur, & quasi miretur dulcedinem uocis ultra mar-
 gines intumescit. Gelonium stagnum retro odore abi-
 git proximantes. Ibi & fontes duo. Alter si sterilis
 sumpserit, fœcunda fiet, alter si fœcunda hauserit, uer-
 titur in sterilitatem. Stagnum Petrensiū serpentibus
 noxiū est homini salutare. In lacu Agrigentino oleum
 supernatat. Hoc pingue hæret arundinum comis de ass-
 duo uolutabro, è quarum capillamentis legitur unguent-

um medicum contra armentarios morbos. Nec longe in de collis Vulcanius, in quo qui diuinæ rei operantur, ligna vitæ super aras struunt, nec ignis apponitur in hac congeriem, cum porricias intulerint. Si adest deus, si sacrum probatur, sarmenta licet uiridia ignem sponte concipiunt, & nullo inflagrante à litato numine fit incendium. Vbi epulantibus alludit flamma, quæ flexuosis excessibus uagabunda, quem contigerit non adurit. Nec aliud est, quam imago nuncia perfecti rite uoti. Idem ager Agrigentinus eructat limosas scaturigines, & ut uenæ fontium sufficiunt riuus subministrandis, ita in hac Sicilia parte solo nunquam deficiente reiectione terra euomit. Achatem lapidem Sicilia primum edidit in Achatis fluminis ripis repertum, non uilem cum ibi tantum inueniretur. Quippe inter scribentes eum uenæ naturalibus sic notant formis, ut cum optimus est, uarias perferat rerum imagines. Vnde anulus Pyrrhi regis, qui aduersus Romanos bella gessit non ignobilis famæ fuit. Cuius gemma Achates erat, in quo nouem Musæ cum insignibus suis singulæ & Apollo tenens citharam uidebantur non impressis figuris, sed ingentis. Nunc diuersis locis apparet. Dat Creta, quem Ciriachatem uocant curatio similem, sed illi guttis auro micantibus, & scorpionum ictibus resistentem dat India reddentem nunc nemorum, nunc animalium facies, quem uidisse oculis fuit, quique intra os receptus sedat sitim. Sunt & qui usti redolent mirrhæ odorem. Achates sanguineis maculis irrubescit. Sed qui maxime probantur uitream habent perspicuitatem, ut Cyprius. Nam qui sunt facie cerea abundantes trivialiter

negliguntur. Omnis ambitus huius insulae clauditur stadiorum tribus millibus.

De insulis Vulcaniis.

Caput

XI.

In freto Siculo in septuaginta insulae XXXV. millibus passuum ab Italia absunt. Itali Vulcanias vocant. Nam et ipsa natura soli ignea per occulta commercia, aut mutuatur Aetnae incendia, aut subministrat. Hic dicta sedes deo ignium. Numero septem sunt. Lipara nomen dedit rex Liparus, qui eam ante Aëolum rexit. Alteram Hieram vocauerunt, ea praecipue Vulcano sacra est, et plurimum colle eminentissimo nocte ardet. Strongyle tertia, aëoli domus uergit ad solis exortum minime angulosa, quae flammis liquidioribus differt à ceteris. Haec causa efficit, quod ex eius fumo potissimum incolae praesentiscunt, quinam flatus in triduo portendant. Quo factum, ut Aëolus rex uenturum crederetur. Didymen, Ericusam, Phoenicisam, Euonymon, quoniam similes sunt dictas habemus.

Ex tertio Europae sinu Epeirus. Aetolia, Peloponnesus, Attica, Boeotia, Phocis. Multae insulae, et in his memoranda omnia.

Caput. XII.

Eritius Europae sinus incipit ab Acroceramiis montibus, desinit in Hellespontum, in eo apud Melossum, ubi Dodonaei Iouis templum est, Tomarus mons est. Circa radice

centeno fonte nobilis Theopompo . In Epeiro sacer fons
est, frigidus ultra omnes aquas, & spectata diuersitatis.
Nam si in eo ardentem demergas facem extinguit, si pro
cul, ac sine igne admoueas, suo pte ingenio inflammat.
Dodone Ismaro celsa est . Delphis Cephiso flumine, Car
stio fonte, & Parnasi iugis celebris. Acarnania Ara
cyntho eminet . Hanc ab Ætolia Pindus diuidit, q̄ Ache
loum parit, cum primis Græciæ amnibus prædium uer
tericlaritate. Nec iniuria cum inter calculos, quibus ripæ
eius micant inueniatur Galactites, qui scrupulus ipse ater
si teratur, reddit succum album ad lactis saporem. Fœ
minis nutrientibus illigatus fœcundat ubera, sub nexus
paruulis largiusculos haustus facit salinarum. Intra os re
ceptus liquefcit, cum soluitur, tantum memoriæ bonum
perimit, quem post Nilum Achelous dat, tertium nemo.
Propter oppidum patras sciaffa locus nomen collium
opacitate umbrifus, & radijs solis fermè inuisus, nec
aliam ob causam memorabilis. In Lanconia spiraculum
est Tænaron. Et Tænaron est promontorium aduersum
Africæ, in quo fanum est Methymnæi Arionis, quem
delphine eò aduectum imago testis est ærea ad effigiem
casus, & ueri operis expressa . Propterea tempus signa
tum olympiade unde trigesima, quàm in certamine Si
culo idem Arion uictor scribitur, id ipsum gestum proba
tur . Est & oppidum Tænaron nobili uetustate. Propter
rea aliquot urbes, inter quas * Leuctræ non obscuræ iam
pridem Lacedæmoniorum fœdo exitu. Amyclæ silentio
suo quondam pessundatæ . Sparta insignis cum Poli
lucis, & Castoris templo, tum etiam Otryadis illustris
uiri titulis Theramne, unde primum cultus Dianæ. Pi

tane, quam * Archesilaus Stoicus inde ortus prudentiae
 suae merito in lucem extulit. Anthea, & Cardamyle, ubi
 quondam fuere Thyrae, nunc locus dicitur, in quo an-
 no XVII Regni Romuli inter Laconas, & Argi-
 uos memorabile fuit bellum. Nam Taygeta mons, &
 flumen Eurotas notiora sunt, quam ut stylo egeant. Ina-
 chus Achaiae amnis Argolicum secat tractum, quem
 rex Inachus à se nominavit, qui exordium Argivae no-
 bilitati primus dedit. Epidauro decus est Aesculapij sa-
 tellum, cui incubantes aegritudinum remedia cape-
 sunt de monitis somniorum. Pallanteum Arcadiae op-
 pidum, quod platio nostro per Euandrum Arcada ap-
 pellationem dederit, sat est admonere, in qua montes
 Cyllenae & Lycæus, Mænalus etiam dijs alumnis in-
 claruerunt. Inter quos nec Herymanthus in obscuro este
 Inter flumina Herymantus Herymanto monte demissus
 est, & Ladonille, Herculis pugnae hic planè clarescunt.
 Varro prohibet fontem in Arcadia esse, cuius interimat
 haustus. In eadem terrarum parte de quibus hoc so-
 lum esse non indignum relatu comperimus, quod
 cum alij locis Merula fulva sit, circa Cyllenem candi-
 dissima est. Nec lapidem spreuerimus, quem Arcadia
 mittit, Asbesto nomen est, ferri colore. Hic accensus se-
 mel extinguere non potest. In Megarensium sinum Isthmos
 exit ludis quinquennialibus, & delubro Neptuni in-
 clytus. Quos ludos ea propter institutos ferunt, quod
 sinibus quinque Peloponnesi ora abluuntur. A septentrio-
 ne, Ionio, ab occidente, siculo, à brumali occidēte, Ægeos
 à solstitiali oriente, Myrtoo, à meridie, Cretico. Hoc spe-
 ctaculum per Cypselum tyrannum intermissum Cor-

*vinthij olympiade quadragesimanona solennitati pristinae reddiderunt. Cæterum Peloponneson à Pelope Rege datum nomen indicio est. Ea ut Platani folium recessibus, & prominentys figurata diuortium facit inter Ionium, & Ægæum mare, quatuor non amplius millibus disspescens utrunq; litus excursu tenui, quem Isthmon dicunt ob angustias. Hinc Hellas incipit, quam proprie ueram uolunt esse Græciam. Quæ nunc Attica Acte prius dicta Ibi Athenæ, cui urbi saxa Scyronia propinqua sunt porrecta sex millibus passuum ob honorem ultoris Thesei & memoriam nobilis pœnæ sic nominata. Ex istis rupibus Ino se cum Palamone filio in profundum præcipitem iaculata auxit maris numina. Nec Atticos montes in partem tacebimus. Est Icarus, est Brilessus, est Lycabettus, & Ægylus. Sed Hymetto merito ac iure attribuitur principatus, quod apprime florulentus eximio mellis sapore, & externos omnes, & suos uincit. Callirhoen stupent fontē, nec ideo * Cræneon fontem alterum nulli rei numerant. Atheniensibus iudicij locus est Ariopagus, Maratho campus factus memorabilis opinione prælij cruentissimi. Et multæ quidem insulæ obiacent Atticæ continenti, sed suburbane fermè sunt. Salamis * Sunium, * Cœs Cœs, quæ, ut Varro testis est, subtilioris uestis amicula arte lanificæ prima in ornatum sceminarum dedit Bœotia. Thebis enitet. Thebas condidit Amphion, non quod lyra saxa duxerit, neque enim par est id ita gestum uideri, sed quod affatus suauitate homines rupium incolas, & incultis moribus rudeis ad obsequij civilis pellegerit disciplinam. Vrbs ista numinibus apud se oris gloriatur*

ut perhibent qui sacris carminibus Herculem, & Liberum celebrant. Apud Thebas Helicon lucus est. Cithæron saltus. Amnis Ismenius, Fontes Arethusa, Oedipodia, Psammate, Dirce. Sed ante alios Aganippe, & Hippocrene. Quos Cadmus litterarum repertor primus, quoniam equestri exploratione primusprehendisset, dum rimatur, quænam adisset loca incensa est licentia Poetarum, ut pariter utrumque disseminaretur, scilicet quod eorum alter alitis equi ungula sollicitatus foret, alter potius faciundia animas irrigaret. Et quod aperta foret alitis equi ungula, & quod poti inspirationem facerent litterariam. Eubœa insula laterum obiectu efficit Aulidis portum, Siculis traditum græcæ coniurationis memoria Bœoti iidem sunt, qui Leleges fuerunt, per quos defluens Cephissus amnis se in maria condit. In hac continetia Opuntius sinus, Laryssa oppidum, Delphiræ quæque in qua Amphiarai fanum, & Phidiæ signum Dianæ. Varro opinatur duo in Bœotia esse flumina, natura licet separari, miraculo tamen non discrepante. Quorum alterum si ouillum pecus debibat pullum, fieri coloris, quem induerit. Alterius hauri quæcumque uellerum fusca sunt, in candidum uerti. Addit etiam uideri ibi putrum pestilentem, cuius liquor mors est haurientibus. Perdices sanè cum ubique liberae sint, ut aues uniuersæ, in Bœotia non sunt. Nec cum uolant sui sunt iuris. Sed in ipso aere quas transire non audeant, metas habent. Inde ultra notatos iam terminos nunquam exeunt, nec in Atticum solum transmeant. Hoc Bœotius proprium. Nam quæ communia sunt omnibus generatim post persequemur. Concinnantur à Petri

dicibus nidi munitione solerti. spineis enim fruticibus, ac surculis receptus suos uestiunt, ut animalia, quæ infestant, arceantur à spinis surculorum. Ovis stragulum pulvis est, atque clanculo reuertuntur, ne indicium lociconuersatio frequens faciat. Plerumque fœminæ transuehunt partus, ut mares fallant, qui eos impatientius affligunt sæpissime adulantes. Dimicatur circa connubium, victos que credunt fœminarum uice uenerem sustinere. Ipsas libido sic agitat, ut siuentus à masculis flauerit, fiant prægnantes odore. Tunc si quis hominum ubi incubant, propinquabit, egressæ matres uenientibus sese sponte offerunt, & simulata debilitate uel pedum, uel alarum quasi statim capi possint, gressus fingunt tardiores. Hoc mendacio sollicitant obuios, & eludunt, quo ad prouecti longius à nidis auocentur. Nec in pullis studium segnius ad cauendum. Cum enim uisos se persentiscunt, resupinati glebularum pedibus attollunt, quarum obtutu tam callide protegentur, ut lateant etiam deprehensi.

De Thessalia, & Magnisia, & altissimis montibus, & Philippo Macedonum Rege, cui alter oculus ad Methonen erutus est. Caput XIII.

Thessalia eadem est & Hæmonia, quam Homerus *πυλαγυγὸν ἄργος* nominat. Vbi genitus Hellen, à quo Reges Hellenes nominati. Huius à tergo Pierus ad Macedoniam protenditur, quæ deuicta sub Macedonum uenit iugum. Multa ibi oppida, flumina multa de oppidis egregia

sunt Phthia, Larissa, Thessalia, & Theba. De omnibus
 Penens, qui propter Ossa, Olympumq; decurrens col-
 libus dextra, laeva q; mollitur curvis, nemorosis conualli-
 bus Thessalica facit tempe, undisq; apertior Macedoni-
 am ac Magnesium interluens, inter Thermæum sinum
 conditur. Thessalia sunt Pbarsalici campi, in quibus ciui-
 lium bellorum intonnerunt procellæ. Ac ne in montis
 notos eamus, Pindum, & Othryn agitent, qui Lapi-
 tharum originem prosequuntur. Ossa, quos Centau-
 rorum fabulis immorari iuuat. Pelion autem nuptiale
 conuiuium Thetidis, atq; Pelei in tantum notitiæ obtu-
 lit, ut taceri de eo magis mirum sit. Nam Olympum ab
 Homero non per audaciam celebratum docent qui in eo
 uisitantur. Primum excellenti uertice tantus attollitur,
 ut summa eius cælum accolæ uocent. Ara est in cacumi-
 ne Ioui dicata, cuius altaribus siqua de extis inferuntur,
 nec difflantur uentosis spiritibus, nec pluuijs diluuntur,
 sed uolente altero anno cuiusmodi relicta fuerint, eius-
 modi reperiuntur. Et omnibus tempestatibus à corrupte-
 lis aurarum uindicatur quicquid ibi semel est Deo conse-
 cratum. Litteræ in cinerem scriptæ usq; ad alteram anni
 cærimoniam permanent. In regione Magnesia Methone
 oppidum situm est, quod cum obsideret Philippus Ale-
 xandri Macedonis magni pater, damnatus est oculo ictu
 sagittæ, quam iecerat Aster oppidanus inscriptam suo
 nomine, loco uulneris nomine, quem petebat. Populum
 istum callere artem sagittariam credere possumus, uel
 de Philoctete, quoniā Melibœa in hoc pede cōputatur.
 Sed ne transeamus præsidium poeatarum, fons Liber-
 thrus, & ipse Magnesiæ est.

De Macedonia, & Regum successione, ac Peanite la-
pide. Caput XIII.

VI Edonij quondam populi, quæq; Myg-
donia erat terra, aut Pierium solum, uel
Emathium, nunc omne uniformi uocabulo
Macedonia res est, & partitiones, quæ spe-
cialiter antea seiuugebantur, Macedonum nomini con-
tributæ, factæ sunt corpus unum. Igitur Macedoniam
præcingit Thracius limes, meridiana Thessalia Epiro-
ta tenent, à uesperali plaga Dardani sunt & Illyrij,
qua Septentrione tenditur, Pæonia, ac Pelagonia prote-
gitur. A Triballis montanis excessibus aquilonio frigo-
ri obiecta. Inter ipsam, & Thraciam Strymo amnis fa-
cit terminum, qui ab Hæmi iugis irrigatur. Verum, ut
fileam, aut Rhodopen Mygdonium montem, aut Atha-
Classibus persicis navigatum, continentiq; abscissum mil-
le quingentorum passuum longitudine. Simul de auri
uenis, & argenti quæ optima in agris Macedonum,
& plurimæ eruantur, Orestiden dicam populi sunt, qui
ut Orestidæ dicerentur, inde ceptum. Mycenis profugus
matricida cum abscessus longius destinasset, natum sibi
in Æmathia paruulum de Hermione, quam in omneis
casus sociam descinerat, hic mandauerat occulendum.
Adoleuit puer in spiritu regij sanguinis nomen pa-
tris sui referens. Occupatoq; quicquid esset, quod proce-
dit in Macedonicum sinum, & Adriaticum salum ter-
ram, cui imperitauerat Orestiden dixit. Admonet Phle-
gra, ubi ante q̃ oppidum fieret, rumor est militiam mun-
di dimicatam cum gigantibus, ut penitus persequamur
Pomp.

quantis probationibus ibidem imperij indicia diuina
expeditonis in hoc seculo perseuerarint. Illic siquan-
do, ut accidit, nimbis torrentes excitantur, & aucta a-
quarum pondera ruptis obicibus ualentius se in campos
ruunt eluione, ossa etiam nunc ferunt detegi, quæ sunt
ad instar corporis humani sed modo grandiore, quæ ob
enormem magnitudinem monstrofi exercitus iactitant
extitisse, idq; adiunatur argumento saxorum immansi-
um, quibus oppugnatum cælum crediderunt. Pergam
ad residua, quæ in Thessaliam & Hamoniam porri-
guntur. Sunt enim arrectiora, quam usquam proce-
ritas montana attolli ualeat. Nec est in terris omnibus,
quod merito ad istas eminentias comparetur. Quippe
quas solas diluualis irruptio cum uniuersa obduceret
humido situ inaccessas reliquit. Durant uestigia non
languidæ fidei, quibus apparet hos locos superstites un-
dosæ tempestati fuisse. Nam in latebrosis rupium caui-
minibus, quæ fluctuum confligijs tunc adesa sunt redu-
uina Conchyliorum, & alia multa, quæ affatim mari in-
cito expuuntur. Ita ut sint licet facie mediterranea, appa-
rent tamen specie littorali. Nunc de incolis reddam.
Emathius, qui primus in Emathia accepit principa-
tum, seu quia indago originis eius æuo disperijt seu quia
alta res est, genuinus terræ habetur. Post hunc in Ma-
cedonijs exortum Emathia nomen persistit. Sed Mace-
do Deucaliconis maternus nepos, qui solus cum domus
sue familia morti publicæ supersuerat, uerit uocabulum,
Macedoniamq; à se dixit. Macedonem Caranus insequi-
tur dux Peloponnesiacæ multitudinis, qui iuxta respon-
sum datum è deo ubi caprarum pecus resedisse aduer-

terat, urbem condidit, quam dixit αἰγά, in qua sepe
liri reges mos erat, nec alter excellentium virorum bustis
apud Macedonas priscos dabatur locus. Succedit Car-
rano Perdicea II & XX Olympiade primus in Mace-
donia rex nominatus, cui Alexander Amyntæ filius
diues habitus est, nec immerito. Ita enim affluenter suc-
cessus eius ampliandis opibus proficiebant, ut ante om-
nes Apollini Delphos, Ioui Eliden statuas aureas do-
no miserit. Voluptati aurium indulgentissime deditus,
sicut plurimos, qui fidibus sciebat, dum vixit, in usum
oblectamenti donis tenuit liberalibus, inter quos, & Pin-
darum Lyricum. Ab hoc Archelaus regnum excipit,
prudens rei bellicæ, navalium etiam commentor præ-
liorum. Is Archelaus tantum litterarum mire amator
fuit, ut Euripidi Tragico consiliorum suorum summam
crederet. Cuius suprema non contentus prosequi sumptus
funeris, crinem tonsus est, & mærorem, quem animo
conceperat, uulgi publicavit. Idem Archelaus Pythias,
& Olympicas palmas quadrigis adeptus, græco potius
animo, quàm regali gloriam illam præ se tulit. Post Ar-
chelaum Macedonica res dissensionis iactata in Amyn-
tæ regno stetit, cui tres liberi. Sed Alexander patri
succedit. Quo exempto, Perdicea primum data copia
amplissimæ potestatis, qui obiens hæreditarium regnum
fratri Philippo reliquit. Quem captum oculo dextro
apud Methonen supra diximus, cuiusq; debilitatis omen
præcesserat. Nam cum nuptias ageret, accisi tibicines
carmen cyclopæum, quasi de colludio concinuisse tradun-
tur. Hic Philippus magnum procreat Alexandrum,
quālibet Olympias Alexandri mater nobiliorem ei pa-

trem acquirere affectauerit, cum se coitu draconis confatā affirmaret. Ita tantum ipse egit, ut Deo genitus crederetur. Peragratit orbem rectoribus Aristotele, & Calisthene usus, subegit Asiam, Armeniam, Iberiam, Albaniam, & Cappadociam, Syriam, Ægyptum, Taurum, Caucasumq; transgressus est. Bactras domuit. Medis, & Persis imperitauit, cepit Indiam, emensus omnia, ad quæ Liber, & Hercules accesserant. Forma supra hominem angustiore, ceruice celsa, latis oculis, & illustribus malis ad gratiam rubescentibus, reliquis corporis liniamentis non sine maiestate quadam decorus. Victor omnium uino & ira uictus. Morbo uinolentia apud Babylonem humilior, q̄ uixerat, fortuna exemptus est. Post quem quis uerit magis ad segetem Romanæ gloriæ, q̄ ad hereditatē tanti nominis ortos inuenimus. Macedonia lapidem gignit, quem Peaniten uocant. Hunc eundem, & concipientibus, & parientibus opitulari fama prodiga est. Circa Tyresia sepulcrum plurimus inuenitur.

Thracum mores, & instituta, & Provincia situs, ac
 natura Caput XV.

Vnc in Thraciam locus est pergere, & ad ualidissimas Europæ gentes uela obuerrere. Quas qui sedulo experiri uelint, non difficulter deprehendent, Thracibus barbaris inesse contemptum uitæ, & ex quadam naturalis sapientiæ disciplina concordant omnes ad interitum uoluntarium, dum nonnulli putant obeuntium animas reuerti, alij non extinguī, sed beatas magis fieri

ti. Apud plurimos luctuosa sunt puerperia. Deniq; retentum natum flexu parens excipit. Contra uersum lata sunt funera adeo ut exemptos gaudio prosequantur. Vxorum numero se uiri iactitant, & honoris loco ducunt multiplex coniugium. Quæ fœminæ tenaces sunt pudicitiae, defunctorum insiliunt coniugum rogos, & quod maximum insigne dicunt castitatis, præcipites inflammas eunt. Nuptura non parentum arbitratu transeunt ad maritos, sed quæ præceteris specie ualent, subhastari uolunt, & licentia taxationis admissa non moribus nubunt, sed præmijs. Quas formæ premit dedecus, erunt, quibus coniugantur. Vterq; sexus epulantes focos ambiunt herbarum, quas habent semine ignibus superiecto. Cuius nidore percussi pro lætitia habent imitari ebrietatem sensibus sauciatis. Derunt ista sunt. De locis, & populis quæ sequuntur. Strymonem accolunt dextro latere Denfalata. Bessorum quoque multa nomina ad usq; Nestum amnem, qui radices Pangei circumfluit. Hebrum Odrysarum solum fundit, qui fluuius excurrit inter Brians, Dolancas, Thunos, Corpillos, aliosq; barbaros tangit, & Cyconas. Deinde Hæmus sex millibus passuum arduus, cuius auersa Mysi, Getæ, Sarmathæ, Scythæ, & plurimæ insidunt nationes. Ponticum litus Sithonia gens obtinet, quæ nato ibi Orpheo uate decus addidit nomini. Quem siue sacrorum, siue cantuum secreta in promontorio agitaſſe tradunt. Deinde stagnum Bistonium, nec longe regio Maronea, in qua * Tyrida oppidum fuit equorum Diomedis stabulum Sed cessit æuo, solumq; turris uestigium adhuc durat. Inde non procul urbs Abdera, quam Diomedis soror & condidit, & à

se sic uocauit. Mox Democriti domus phisici, ac si uerum
 rimere, ideo nobilior. Hanc Abderam olympiade prima
 Et tricesima senio collapsam Clazomenij ex Asia ad ma
 iorem faciem restitutam, oblitteratis quæ præcesserant, no
 mini suo uindicarunt. Locum Doriscon illustrem reddi
 dit Xerxæ aduentus, quod ibi recoluit militis sui numerus.
 Polydori tumulum ostendit Hæmus in parte quam ara
 tores Scythæ celebrant. Quondam urbem Geraniam, Car
 truæ an Barbari uocant, unde à gruibus Pygmaeos ferunt
 pulsos. Manifestum sanè est in septentrionalem plagam
 hyeme grues frequentissimas conuolare. Nec piguerit
 meminisse, quatenus expeditiones suas dirigant Et sub
 quodam militiæ eunt signo, Et ne pergentibus ad de
 signata uis flatuum renitatur, arenas deuolant, sublatisq;
 lapillulis ad moderatam gravitatem suburrantur. Tunc
 se tollunt in altissima, ut de excelsiore specula metentur
 quas petant terras, fidens meatu præit cateruas. Volat
 ius desidiæ castigat, uoce, quæ cogit agmen. Ea ubi obra
 ucata est, succedit alia. Pontum transiture angustias cap
 tant. Et quidem eas promptum est oculis deprehender
 re. Quæ inter Tauricam sunt Et Paphlagoniam, idest
 inter Caramben, Et νεῖον μέτωπον. Cum trans me
 dium alueum aduentasse se sciunt, scrupulorum sarcina
 pedes liberant. Ita nautæ prodiderunt, compluti sæpe
 ex illo casu imbre saxatili. Arenas non prius euoluunt, q̃
 securæ sedis suæ fuerint. Concors cura omnium profati
 gatis, adeo ut si quæ defecerint, congruant uniuersæ, las
 sasq; sustollant usq; dum uires otio recuperentur. Nec
 in terra cura segnior, Excubias nocte diuidunt, ut ex
 somnis sit decima quæquigil. Ponduscula digitis ample

Et tunc, quæ si forte exciderit, somnū coarquant. Quod
cauendum erit, clangore indicant. Ætatem in illis prodit
color, nigrescunt senectute. Veniamus ad promonto-
rium Chrysocera Byzantio oppido nobile, antea Lygos
dictum, quod à Dyrrachio abest septingentis undecim
millibus passuum. Tantum enim patet inter Adriaticū
cum mare & Propontidem In Cænica quoque regione
non longe à Flaviopoli Colonia, Bizæ oppidum quon-
dam rex Tereiregis, nunc inuisum hirundinibus, & de
inceps alitibus inaccessum, quanquam & Thebas quod
illa mœnia sæpius capta sint aspernentur subire. Nam
inter cætera habere illas quiddam præsciūm, inde nosci-
tur quod lapsura non petunt culmina, & aspernantur pe-
ritura quoquomodo testæ. Minime certe à diris avibus
impetuntur, nec unquā præda sunt, ut sacra, cibos nun-
quam sumunt residentes, sed in aere capiunt escas, &
hauriunt. Alter Isthmos in Thracia est similibus angus-
tiss, et pari latitudine arcti maris, cuius litora urbes utri-
que secus ostentant. Propontidis oram insignit Pæctæ.
Melana finum Cardia, quod in cordis facie sita sit, di-
cta Cardia est. Omnis autem magnus Hellepontus strin-
gitur in stadia septem, quibus ab Europa Asiaticam pla-
gam uindicat. Hic quoque urbes duæ Abydos Asiæ est, &
Sestos Europæ. Deinde contraria inter se promontoria Ma-
susia Cherronesi ubi finitur Europæ, sinus tertius, Sigæ
Asiæ, in quo tumultus est Cynosema dictus Hecubæ se-
pulcrum, et turris Protefilai delubro data. Finibus Thra-
ciæ à septentrione Ister intenditur, ab oriente pontus, ac
Propontis, à meridie Ægæum mare.

V L I I S O L I N I

Insula Claros, cuius facies Ægæo mari nomen dedi
Cytheræa, Creta, In qua multa referuntur, quæ tum ad
animalium omnium generatum ad plantas pertineant
Carystos, cū aquis Hellopijs mire salubribus, Cyclades,
Sporades, Atho montis umbra.

Caput

XVI.

Inter Tenedum, & Chium est claros insu-
la, qua Ægæus sinus panditur, ab dextra
Antandrium navigantibus saxum est. Hoc
enim uerius, q̃ insula meruit cognominari,
id quoniam uidentibus procul capræ simile creditur, q̃
græci αἶγαν νῦν cupant, Ægæus ab ea sinus dictus ē. A
Phalacro Corcyræ promontorio ad nauis effigiem scopu-
lus eminet, in quem transfigurata, Vlyssis nauem cre-
diderunt. Cytheræa quæ à Malea abest quinque millib.
passuum, Porphyris antea nomen fuit. Pronius est
Cretam dicere, quàm absolvere in quo mari iaceat. Ita. n.
circumfluis illius nomina græci permiscuerunt, ut diu-
alijs alia inferunt, penè oblimarint uniuersa. Quanta
possumus tamen in designanda fide, operam locabimus,
nequid hæreat sub ancipiti. Inter ortum porrigitur, &
occasum tractu longissimo, hinc Græcia, inde Cyrenis
obiacentibus. A septentrione Ægæis, & suis, id est Cre-
ticis æstibus uerberatur. Ab Austro Libycis undis perfun-
ditur, & Ægyptijs, constipata centron urbibus, sicut per-
hibent qui prodige linguâ largiti sunt, sed magnis et am-
bitiosis oppidis. Quorum principatus est penes Cortynā,
Cydonā, Cnosson Therapneon, Scylletion, Dosiades eam
à Cretæ nymp̃ha Hesperidos filia, Anaximander à Cre-

te rege Curetum, Cratus Ariam prius dictam, mox
Curetim nonnulli etiam à temperie Cæli $\mu\alpha\chi\alpha\gamma\omicron\varsigma$
 $\nu\eta\sigma\omicron\upsilon$ appellatam prodiderunt. Prima mari potuit na-
uibus, & sagittis. Prima litteris iura iunxit Pyrrho re-
pertore equestres turmas. Prima docuit lasciuas uer-
tigines implicare. Ex qua disciplina bellicæ rei ratio,
usus datus est. Studium musicum inde cœptum cum
Idæi Dactyli modulos crepitui, ac tinnitu acis deprehen-
sos in uersificum ordinem transtulissent. Albet iugis
montium Dictynæi, & Cadischi, qui ita exande-
scunt, ut eminus nauigantes magis putent nubila. Præ-
ter ceteros Ida est, qui ante solis ortum solem uidet
Varro in libro quem de litoralibus fecit, etiam suis
temporibus affirmat sepulcrum Iouis ibi uisitatum. Cre-
tes Dianam religiosissime uenerantur, $\beta\epsilon\iota\tau\omicron\mu\alpha\epsilon\gamma\tau\upsilon\upsilon$,
gentiliter nominantes, quod sermone nostro senai uirginē
dulcem. Ædem numinis præterquam nudus uestigia
nullus licito ingreditur. Ea ædes ostentat manus Dædali
Gortynam amnis Lethæus præterfluit, quo Europæ Tam-
ri dorso Gortyni ferunt uelitatam. Iidem Gortyni, &
Cadmum colunt Europæ fratrem. Ita enim memorant.
Videtur hic, & occurrit, sed die iā uesperato angustiore
se facie uisendum offerens. Cnossii Minervam ciuem De-
am numerant, primumq; apud se fruges satas affirmant
audacter, cum Atticis contendentes. Ager Creticus syl-
uestrium caprarum copiosus est, ceruo eget. Lupos, uul-
pes, aliaq; quadrupedum noxia nusquam educat. Ser-
pens nulla, larga uitis, mira solis indulgentia, arborum
prouentus abundantes. Nam in huius tantum insulæ par-
te repullulant cæse cupressi. Herba ibi est, quæ $\alpha\lambda\iota\mu\omicron\varsigma$

dicunt. Et aduersa diurnam famem prohibet. Proinde et
 hac Cretica est. Phalangium aranei genus est, si niscum
 queras, nulla uis corporis, si potestatem, ictum hominem
 ueneno interficit. Lapis quoque idæus dactylus dicitur in
 sulæ istius alumnus, coloris ferrei, humano pollicis similis.
 Auem noctuam creta non habet, etsi iuehatur emoritur.
 Carystos aquas calentes habet, quas ἑλλοπιᾶσιν uocant,
 & Carystias aueis, quæ flammam impune inuolant. Car
 bafa etiam, quæ inter igneis ualent. Chalcis eadem habi
 ta est apud priscos, ut callidemus author est, ære ibi pri
 mum reperto. Titanas in ea antiquissime regnasse ostendunt
 ritus religionum, Briarco enim rem diuinam Caristij
 faciunt, sicut Ægeoni Chalcidenses. Nam omnis ferme
 Eubæa Titanum fuit regnum Cycladas autumant inde
 dictas, quia licet spatijs longioribus à Deo proiectæ in
 orbem tamen circa Delum sitæ sunt. Orbem κύκλον Græci
 ferunt Ios Homeri tumulto cæteras antecedit. Meminisse
 hoc loco par est post primum diluuium Ogygij temporibus
 notatum, cum nouem et amplius mensibus diem continua
 nox inuibrasset, Delon ante omnes terras radijs
 solis illuminatam, sortitamque ex eo nomen, quod prima red
 dita foret uisibus. Inter Ogygium sanè & Deucalionem
 medium æuum. DC. annis datur. Eadem est et Ortygia
 quæ clarissima est, in Cycladium numero multisarie tradi
 tur. Nunc * Asteria à cultura Apollinis, nunc à uena
 tibus Lagia, uel Cynethus Pyrpole etiam quoniam tabu
 la ibi, & ignis inuenta sunt. In hac primum uisæ cotur
 nices aues, quas οἰστύρας Græci uocant. Has easdem
 in Latonæ tutela existimant constitutas, nec semper appar
 rent adueniendi habent tempora æstate depulsa. Cū ma-

via tranant impetus differunt ex metu spatij longioris
uires suas nutriunt tarditate. Vbi terram persentiscunt,
coeunt cateruatim, deinde globitæ uehementius prope-
rant, quæ festinatio plerumque exitum portat nauig-
antibus. Accidit enim plerumq; noctibus, ut uela in-
cidant, & præponderatis sinibus alueos inuertant, am-
stro nunquam exeunt, nam metuent uim flatus tumi-
dioris. Plurimum se Aquilonibus credunt, ut corpora
pinguiuscula, atque eotarda facilius prouehat siccior
& uehementior spiritus. Οἰτυοῦ μὲν τῆς dicitur, quæ
gregem ducit eandem terræ proximantem accipiter
speculatus rapit. Ac propterea opera est uniuersis, ut
solicitent ducem generis externi, per quem frustren-
tur prima discrimina. Cibos gratissimos habent semē-
na uenenorum quam ob causam eas damnauere pru-
dentium mensæ. Solum hoc animal, præter hominem,
morbum patitur comitalem. Eubœa tam modico æstu
diuidua est à Bœotiæ continenti, ut dubitandum sit, an
numerari inter insulas debeat. Nam latæ quam uo-
cant terræ, ponte iungitur, & per fabricam breuissi-
mæ machinæ aditur pede, Cæneo promontorio uadit
in septentrionem, duobus alijs in meridiem extenditur,
quorum Geræstos spectat Atticam, Caphareus promi-
net in Hellepontum. Vbi post Ilij excidium Argi-
uam classem uel Minervæ ira, uel, quod certior prodit
memoria, sydus Arcturi gravibus affecit casibus. Mar-
more Paros nobilis à Delo oppido frequentissime prius
tamen Minoia quàm Paros dicta. Nam subacta à Mi-
noe, quoad in creticis mansit legibus, Minoiam loque-
bantur. Præter marmora dat & sardam lapidem, qui

*marmore quidem præstat inter gemmas uero uilissimas
 ducitur. Naxon à Delo duodeuiginti millia passuum se-
 parant, in qua Strongyle oppidum, Sed Naxos Dionysia
 prius quàm Naxos dicta, uel quia hospita Libero pa-
 tri, uel quod fertilitate uitium uincat ceteras. Sunt præ-
 terea Cyclades plurimæ, sed in supradictis præcipuum
 est, quod memoriæ debeatur. De Sporadibus est & Icaros
 quæ Icario mari nomen dedit. Hæc inter Samum &
 Myconum procurrentibus saxis inhospita, ac nullis fi-
 nibus portuosa ob inhumana litora infamis est. Vult er-
 go Varro Icarum Creten ibi naufragio interisse, & de
 exitu hominis impositum nomen loco. Nam in Samo ni-
 hil nobilius quàm Pythagoras ciuis, qui mox offensus fa-
 stu tyrannico relicta domo patria, Bruto consule, qui re-
 ges urbe exegit Italiam aduectus est, Melos, quam calli-
 machus * μελαυῖ δ' αὖ dixit, omnium insularum ro-
 tundissima est, iuxta Æoliam. Nam Carpathus, à
 qua carpathium sinum dicimus Nunquam ita cælum
 nubilum est, ut in sole Rhodos non sit. Lemnij Vulca-
 nū colunt, ideo in Lemno metropolis Hephestia. Præte-
 rea oppidum Myrina, in cuius forum mons Athos è
 Macedonia umbram iacit. Quod non frustra inter mira-
 cula notauerunt, cum Athos à Lenino sex & octo
 ginta millibus passuum separaretur. Est sanè Athos sub-
 limis adeo, ut altior æstimetur, quàm unde imbres ca-
 dunt. Quæ opinio eo fidem concepit, quod in aris, quas
 cacumine sustinet, nunquam cineres eluuntur, nec quici-
 quam ex aggeribus suis perdunt, sed quo relicti fue-
 rint cumulo permanent. In summo oppidum Acrothofus
 it quo dimidio longior, q̃ in alijs terris incolentium atas*

prolongabatur, * Ideo inde homines μακροβίου & græci,
nostri appellare longæuos.

Ex quarto Europæ sinu Hellespontus Propontis, Bo
sphorus Thracius & mira de Delphinis.

Caput.

XVII.

q Vartus Europæ sinus Hellesponto incipit,
Maotidis ostio terminatur, atq; omnis hæc
latitudo, quæ Europam, Asiamq; diuidit in
septem stadiorum angustias stringitur. Hic
est Hellespontus, hac Xerxes ponte nauibus facto p̄ueauit
Tenuis deinde Euripus porrigitur ad Asiæ urbem Pri-
pum, quam magnus Alexander potiundi orbis amore
transcendit, & positus est. Inde diffusus æquore patentis-
simo rursus stringitur in Propontidem, mox in quingenti-
tos passus coarctatur, fitq; Bosphorus Thracius, qua Da-
rius copias transportauit. Hæc profunda Delphinæ plu-
rimos habent, in quibus causæ miraculi multiformes. An-
te omnia nihil uelocius habent maria, sic ut plerūq; salie-
tes transuolent uela nauium. Quoquo coniuges euagan-
tur, Catulos edunt. Decimus mensis maturæ facit paruum,
Lucinam æstiuus dies soluit. Vberibus fœtus alunt. Tene-
ros in faucibus receptant. Inuálidos aliquanti sper prose-
quuntur. In tricesimum annū uiuunt, quod exploratum
est in experimentū caudis amputatis. Ora non quo cæte-
ræ belluæ loco habent, sed fermè in uentribus. Contra na-
turam aquatiliū soli linguas mouent. Aculeatæ sunt
spinæ dorsuales, cum iræ subiacet, inhorrescunt. Cū ani-
mi conquiescunt, qbusdā receptaculis operiuntur. Spirare

eos in aquis negant, & vitales auras non nisi in aere su-
 pero recipere. Pro uoce gemitus est similis humano.
 Certum habent uocabulum, quo accepto uocantes se-
 quuntur. Nam proprie Simones nominantur. Voces ho-
 minum aquilonis flatu celerius hauriunt. Contra am-
 stro spirante auditus obstruuntur. Mulcentur musica,
 gaudent, cantibus tibiarum, ubicunque symphonia est,
 gregibus aduentant. D. Augusto principe in Campa-
 nia Delphinus puer fragmentis panis primo illexit, &
 in tantum consuetudo ualuit, ut alendum se etiam ma-
 nibus ipsius crederet. Mox cum profluxisset puerilis
 audacia, intra spatia eum Lucrini lacus uectitauit.
 Vnde effectum ut à Baiano litore equitatem puerum
 Putolos usque perueheret, hoc per annos plurimos tan-
 diu gestum est, donec assiduo spectaculo desineret mi-
 raculum esse, quod gerebatur. Sed ubi obiit puer, sub
 oculis publicis desiderij mærore delphin. interiit. Pigeret
 hoc asseuerare ni Mæcenatis, & Fabiani multo-
 rumq; præterea esset literis comprehensum. In Africano
 mox litore apud Hipponem Diarrhyton Delphin ab
 Hipponensibus pastus tractandum se præbuit, imposi-
 tos quoque frequenter gestauit, nec populi tantum ma-
 nibus acta res. Nam & proconsul Africae Flavianus ip-
 se eum contigit, unguentis etiam delibuit, qui odoris
 nouitate ob sopitus aliquanti per pro ex animi iactatus est,
 multisq; mensibus desciuit à solita conuersatione. Apud
 Assum urbem Babylonie puerum Delphinus adama-
 uit, quem dum post assueta colludia recedentem impati-
 entius sequitur arenis inuectus hæsit. Alexander magnus
 amorem illum numinis fuisse interpretatus, præfecit

puerum Neptuni sacerdotio iuxta eandem urbem, ut Ege-
sidemus author est. Alium puerum Hermiam nomine
per maria similiter insidentem cum undosior fluctus
necasset. Delphin ad terram reuexit, & uelut fateretur
reatum pœnitentiâ suam morte mulctauit, nec reuerti
uoluit amplius in profunda. Suppetunt & alia exem-
pla, ut Arionem transeamus, cuius exitum annalium fi-
des comprobauit. Ad hæc si quando lasciuunt noui fœ-
tus à maioribus datur adulator gregi custos. Quo magi-
stro eludere impetus incurfantium belluarum addiscât,
quanquam ibi præter Phocas rara bellua est, plurimus
Thynnus in ponto, nec alibi penè fœtificant. Nusquam
enim citius adolescunt, scilicet ob aquas dulciores. Illabû-
tur ueris tempore, intrant dextro litore, læuo exeunt,
hoc inde accidere credunt, quod dextris oculis acutius
cernunt, quàm sinistris.

De Istro, Hypani, & Borysthene fluijs, & Scythiæ
parte, & de memorandis fere omnibus, quæ in his na-
scentur locis.

Caput XVIII.

Stet Germanicis iugis oritur, effusus, mon-
te, qui in Tauracos Galliæ spectat, sexa-
ginta amnes in se recipit, omnes ferme
nauigabiles, septem ostijs pontum influ-
it. Quorum primum Peuce, Secundum Narcastoma,
Tertium Calostoma, Quartum Pseudostoma. Nam Bo-
reostoma, ac deinde Sternostoma languidiora sunt cæte-
ris. Septimum uero pigrum, ac palustri specie non habet,
quod amni comparetur priora. Quatuor adeo magna

sunt, ut per longitudinem quadraginta millium passuum non misceantur aequori, dulcemque haustum incorrupto detinent sapore per uniuersum pontum. Fiber plurimus, quem alio uocabulo dicunt Castore, Lutrae similis est animal morsu potentissimum adeo, ut cum hominem inuadat, conuentum dentium non prius laxet, quam concrepuisse persenserit ossa fracta, Testiculi eius appetuntur in usu medelarum, idcirco cum urgeri se intelligit, ne captus proficiat, ipse geminos suos deuorat. Mittit pontus et gemmas, quas a patria ponticas dicimus genere diuerso, Aliae aureas, aliae sanguineas habent stellas, Et haec quidem iter sacras habentur. Namque ostentationi potius quam usui deleguntur, Non guttis aspersae sunt, sed longis colorum ductibus linuntur.

De Hypani, & Borysthene, Ceput. XIX.

a
 Mnisi Hypanis oritur inter Auchetas, Scythicorum amnium princeps, purus, & haustu saluberrimus usque dum Callipodum terminis inferatur, ubi fons Exampeus infamis est amara scaturigine, qui Exampeus liquido admistus fluiori amnem uino suauertit, adeo ut dissimilis sui in maria condatur. Ita inter gentium opiniones fama de Hypane discordat, qui in principiis eum norunt, praedicant, qui in fine experti sunt, non iniuria execrantur. Apud Neuros nascitur Borysthene flumen, in quo pisces egregij saporis, & quibus ossa nulla sunt, nec aliud quam charitilagine tenerrimae. Verum Neuro, ut accepimus, aestatis temporibus in lupos transfigurantur. Deinde exacto spatio, quod huic sortis attributum est,

tum est, in pristinam faciem reuertuntur. Populis istis deus Mars est, pro simulacris enseis colunt. Homines victimas habent, ossibus adolent ignes focorum. Geloni ad hos proximant. De hostium cutibus & sibi indumenta faciunt, & equis suis tegmina. Gelonis Agathyrsi collimitantur cœruleo picti colore, fucatis in cœrulum crinibus, nec hoc sine differentia, nam quanto quis altero præstat, tanto propensiore nota tingitur, ut sit indicium humilitatis minus pingi. Post Antropophagi quibus execrandi cibi sunt humana viscera, quem morem impie gentis adiacentium terrarum prodit tristissima solitudo. Quas ob nefarium ritum finitimæ nationes, metu profugæ reliquerunt, & ea causa est, ut usq; ad mare, quod Tabin uocant per longitudinem eius oræ, quæ æstiuo orienti obiacet, sine homine terra sit, & immensa deserta, quoad perueniatur ad Seras. Chalybas, & Dacæ in parte Asiaticæ Scythiæ crudelitate ab immanissimis nihil discrepant. At Albani in ora gentes, qui posteros se Iasonis credi uolunt, albo crine nascuntur, canitiem habent auspicium capillorum. Ergo capillorum color genti nomen dedit. Glauca oculis inest pupilla, ideo nocte plus q̃ die cernunt. Apud hos populos nati canes feris omnibus anteponiuntur, frangunt tauros, Leones perimunt, detinent quicquid obiectum est. Quibus ex causis meruerunt etiam annalibus tradi. Legimus petenti Indiam Alexandro à rege Albanie dono duos missos, quorum alter sues sibi, & ursos oblatus usq; adeo spreuit, ut offensus de generi præda, ignauo similis diu accubaret, quem per ignorantiam uelut inertem, Alexander extingui imperauit. Alter uero monitu eorum, qui donum

prosecuti erant, leonem missum necavit. Mox viso Elephanto notabiliter exultans belluam primum astu fatigavit, deinde cum summo spectantium horrore terræ affixit. Hoc genus canum crescit ad formam amplissimam, terrificis latratibus ultra rugitus insonantes, hæc sunt de canibus albanis, reliqua communia universis.

Dominos æqualiter canes omnes diligunt, sicut exemplis palam factum est. In Epeiro denique domini percussorem in cœtu agnitum latratu canis prodidit. Iasone Lycio interfecto canis ipsius aspernatus cibum inedia obiit. Lysimachi regis canis, flammis se iniecit, accenso domini rogo, & pariter igni absumptus est, Garamantum regem ducenti canes ab exilio reduxerunt præliati aduersus resistentes. Colophonij, & Castabarlenses canibus in bella productis primas acies instruebant. Appio Iunio, & P. Silio COS S. damnatum dominum canis cum abigi non posset, comitatus in carcerem mox percussum, ululatu prosecutus est. Cumq; ex miseratione populi Romani potestas ei cibi fieret, ad os defuncti escam tulit. Ultimo abiectum in Tyberim cadaver adnatans sustentare conatus est. Canes soli nomina sua recognoscunt, itinerum meminerunt. Indi coitus tempore in saltibus canes fœminas religant, ut cum his tigres coeant, quarum ex primis conceptibus ob nimiam feritatem inutiles partus iudicant. Idem secundos tertios educant. Ægyptij canes è Nilo nunquam nisi currentes lambitant, dum à crocodillis insidias cauent. Inter Antropophagos in Asiatica parte numerantur Essedones, qui & ipsi nefandis funestantur inter se cibis. Essedonum mos est parentum funera cantibus Prosequi,

Et proximorum corrogatis cætib; cadauera ipsa denti-
bus laniare, pecudumq; carnibus mista dapes facere.
Capitum etiam ossa, auro incincta in poculorum trade-
re ministerium. Scythotauri pro hostijs cedunt adue-
nas. Nomades pabula sequuntur. Georgi in Europa siti
agros exercent. Asiatae perinde in Europa siti, neque mi-
rantur aliena, neque sua diligunt. Scytharchæ usu auri,
argentiq; damnato in æternum se à publica amaritia abi-
dicarunt. Scytharum interiorum habitantium asperior vir-
tus est. Specus incolunt, pocula non ut Essedones, sed de
inimicorum capitibus moliuntur, amant prælia, inter-
emptorum cruorem ex uulneribus ipsis bibunt. De nu-
mero cædium honor crescit, quarum expertem esse apud
eos probrium est, haustu mutui sanguinis fœdus sancir-
unt, non suo tantum more, sed medorum quoq; usurpa-
ta disciplina. Bello deniq; quod gestum est olympiade no-
na Et quadragesima, anno post ilium captum sexcente-
simo quarto, inter Aduatem Lydum Et Astyagen Mediæ
regem hoc pacto firmata sunt iura pacis. Colchorum ur-
bem Dioscuriaden Amphitus, Telchius, Aurigæ Casto-
ris, Et Pollucis condiderunt, à quibus Heniochorum gens
exorta est. Ultra Sauromatas in Asia sitos qui Mithrida-
ti latebram, Et qui originem Medis dederunt, confines
sunt Thaliæ. His nationibus, quas ab oriente contingunt
Caspj maris fauces, quæ fauces mirum in modum ua-
cuantur imbribus, crescunt aestibus. Henicorum mon-
tes, Araxen Moschorum Phasiden fundunt, sed Ara-
xes breuibus intervallis ab Euphratis ortu caput tollit, ac
deinde in Caspium fertur mare. Arimaspi circa Bes gli-
thron positi unoula gens est. Ultra hos Et Riphæum

ingum regio est assiduis obsessa nimbis, *ἄερος φόβος*
 dicunt. Quippe casus continuarum ruinarum quiddam
 ibi exprimit simile pennarum. Damната pars mundi, &
 à rerum natura in nubem æternæ caliginis mersa, ipsiq;
 prorsus aquilonibus conceptaculis rigentissima. Sola
 terrarum non novit vices temporum, nec de cælo aliud
 accipit, quàm hyemem sempiternam. In Asiatica Scythi-
 ca terræ sunt locupletes inhabitabiles. Nam cum au-
 ro, & gemmis affluant, griphes tenent uniuersa. Alites
 ferocissimæ, & ultra omnem rabiem sæuientes, quarum
 immanitate obsistente aduenis accessus difficilis, ac ra-
 rus est. Quippe uisos discrepant, uelut geniti ad plecten-
 dam auaritiæ temeritatem. Arimæspi cum his dimicant,
 ut intercipient lapides, quorum non aspernabimur perse-
 qui qualitates. Smaragdus hic locus patria est, quibus
 tertiam inter lapides dignitatem Theophrastus dedit.
 Nam licet sint & Ægyptij, & Chalcedonij, & Mei-
 dij, & Laconici, præcipuus honor est Scythicis. Nihil
 his incundius, nihil utilius uident oculi, in primis ui-
 rent ultra irrigua gramina, ultra amnicas herbas. De-
 inde obtutus fatigatos coloris reficiunt leuitate. Nam
 uisus, quos alterius gemmæ fulgor retuderit, Smaragdi
 recreant, & exacuant. Nec aliam ob causam placuit, ut
 non scalperentur, ne offensum decus imaginum lacuni
 corrumperetur, quanquam qui uerus est, difficulter
 uulneretur, probantur hoc pacto, si aspectus transmu-
 tatur, sed cum globosi sunt proxima sibi insciunt aere
 repercusso, aut cum concavi sunt, inspectantium facies
 æmulentur si neq; umbra, neq; lucernis, neq; sole mutan-
 tur. Optimos tamen sortiuntur situs, quibus planities re-

supina est, & extenta. Inueniuntur Etesijs flantibus.
Tunc enim detecto solo facillime internitent. Nam Etesia plurimum arenas mouent. Alij minus nobiles in cōmissuris saxorum, uel in metallis ærarijs apparent, quos Chalcos, maragdos nuncupant. Vitiosi eorum intrinsecus quasdam sordes habent, uel plumbo, uel capillamentis, uel etiam sali similes. Laudantur austro mero, sed uiridi proficiunt oleo, quauis natura imbuatur. Et Cyaneus lapis à Scythia est optimus, si cœruleo coruscabit, cuius gnari in marem, & fœminam genus diuidunt. Fœminis nitor purus est. Mares punctulis ad gratiam interlucentibus auratis puluisculis uariat. Illic & Crystallus, quam licet pars maior Europæ, & particula Asiæ subministrant, pretiosissimum tamen Scythia edit. Multus ad pocula destinatur, non fert calorem præcipue quamlibet nihil aliud, quàm frigidum pati possit, sex angulus inuenitur. Qui eligunt purissimum captant, nequid rufum, nè ne nubilum uel spumis obsitum arceat perspicuitatem.
Tunc ne duritia iusto propensior obnoxium fragilitati magis faciat, putant glaciem coire, & in crystallum corporari, sed frustra. Nam si ita feret, nec Alabanda Asia, nec Cyprus insula hanc materiam procrearet, quibus regionibus incitatissimus calor est. Livia Augusti ad magnitudinem CL librarum inter capitolina donaria Crystallum dedicauit.

De Hyperboreis, & Riphæis, Cimmeriis, & Hyrcanis, & Tigribus, Leonibus, & Pantheris.

Caput XX.

f Abula erat de Hyperboreis, & rumor irritus, si quæ illinc ad nos usq; fluxerunt forent' credita. Sed cum probissimi aucthores, & satis idonei sententias pares faciant, nullus falsum reformidet. De Hyperboreis rem loquimur. Incolunt penè Pterophoron, quem ultra Aquilonem accipimus iacere, gens beatissima, eam Asiæ magis quàm Europæ dederunt. Alij statuunt mediam inter utrumque solem Antipodum occidentem & nostrum renascentem orientem, quod aspernatur ratio tam vasto mari duos orbem interfluente. Sunt igitur in Europa, apud quos mundi cardines esse credunt & extremos siderum ambitus, semestrem lucem auersum tantum una die solem, quanquam existant, qui putant non quoti die ibi solem, ut nobis, sed uernali æquinoctio exoriri, autumnali occidere, ita sex mensibus infinitum diem, sex alijs continuam esse noctem. De cælo magnam clementiam auræ spirant salubriter, nihil noxiæ flatus habent. Domus sunt nemora, uel luci, in diem uictum arbores subministrant. Discordiam nesciunt. Ægritudine non inquietantur. Ad innocentiam omnibus æquale uotum. Mortem arcessunt, & uoluntario interitu castigant ob eundi tarditatem. Quos satias tenet uitæ, epulati, delibutiq; de rupe nota præcitem casum in mare profundum destinant, hoc sepulturæ genus optimum arbitrantur. Aiunt etiam solitos per uirgines probatissimas pri-

mitias frugum Apollini Delio missitare. Verum hæc,
quoniam perfidia hospitum, non illibata, reuenissent
deuotionis quam peregre prosequabantur, pontificium
mox intra fines suos recaperunt. Altera in Asia gens
est ad initium orientis æstiu, ubi deficiunt Rhiphæo-
rum montium iuga, Hyperboreis similes, quos dicunt
Rhiphæos. Et ipsi arborum frondibus gaudent. Bac-
cas edunt, iuxta viros, ac fœminas tædet crinium. itaq;
uterq; sexus comas tondet. Amant quietem, non amant læ-
dere. Sacri habentur attrectariq; eos etiam à ferocissimis
nationibus nefas ducitur. Quicumq; periculum à suis
metuit, si ad Rhiphæos transfugerit, tutus est, uelut
Asylo tegatur. Ultra hos Cimmerij & gens Amæzonum
porrecta ad Caspium mare, quod dilapsum per Asiaticæ
plagæ terga Scythicum irrumpit Oceanum. Sed mar-
gnis deinde spatijs intercedentibus, ostia Oxi fluminis
Hyrçani habent, gens syluis aspera, copiosa, immanibus
feris, feraq; tigribus. Quod bestiarum genus insigne ma-
culis notæ, & pernicitas memorabile reddiderunt, ful-
uo nitent, hoc fuluum nigrantibus segmentis interune
datum, uarietate apprime decet. Pedum motum nescio
uelocitas, an peruicacia magis adiuet. Nihil tam lon-
gum est, quod non breui penetrent, nihil adeo antecedit,
quod non illico assequantur. Ac maxime potentia earum
probatum cum maternis curis incitantur, cum catu-
lorum insistant raptoribus, succedant sibi equites licet
& astu quamlibet amoliri prædam uelint, nisi in præsi-
dio maria fuerint, frustra est ausum omne. Notantur fre-
quentissimæ si qñ latrones suis asportatis catulis renauis-
gantes uident in litore irritata rabie se dare præcípites ue-

lut, propriam tarditatem uoluntaria castigantes ruina,
 quanquam de foetu uniuerso uix unus queat subtrahi.
 Pantheræ quoq; numerosæ sunt in Hyrcania, minutis or-
 bicularis superpictæ, ita ut oculatis ex fuluo circulis uel cœ-
 rulea, uel alba distinguatur tærgi suppellex, tradunt odorē
 earum, & in contemplatione armenta mire affici' atq;
 ubi eas persentiscant, properato conuenire, nec terreri nisi
 sola oris toruitate. Quam ob causam Pantheræ abscon-
 ditis capitibus, quæ corporis reliqua sunt spectanda præ-
 bent, ut pecuarios greges stupidos in obtutu populentur
 securæ uastatione. Sed Hircani ut hominibus intentatum
 nihil est, frequentius eas ueneno, quàm ferro necant. Aco-
 nito carnes illinunt, atq; ita per compita spargunt semi-
 narum. Quæ ubi esæ sunt, fauces earum angina obsiden-
 tur. Ideo græmen τὰ ποδὶ ἀλὶα γ χέε appellauerunt. Sed
 Pantheræ aduersus hoc uirus excrementa humana deuor-
 rant, & suapte ingenio pesti resistunt. Lenta illis uiuaci-
 tas, adeo ut eiectis interaneis, mortem diu differant. In
 his syluestribus & Pardi sunt secundum à Pantheris
 genus, noti satis nec latius exequendi. Quorum adulteri-
 nis coitibus degenerantur, partus leonarum, & Leones
 quidem procreantur, sed ignobiles.

De ortu marium internorum. De insula Apollinitarum. De spatijs inter scythas, & Indos. De formis hominum. De cervis, & Tragelaphis.

Caput

XXI.

q Voniam in ponticis rebus sumus, non erit
omittendum, unde * Mediterranea maria
caput tollant. Existimant enim quidam si-
nus istos à Gaditano freto nasci, nec aliam
esse originem, quàm inundationem irruumpentis Oceani.
Cuius spiritu peruagante apud aliquod Mediterranea
litora, sic in Italia parte fieri accessus, uel recessus.
Qui contrarium sentiunt, omnem illum fluorem aiunt
à ponticis faucibus inundare, idq; fulciunt argumento
non inani, quod æstus è Ponto profluit nunquam reci-
proceat. Insula Apollinitarum LXXX millibus pas-
suum abest à Bosphoro Thraciæ citra Istrum sita, et qua
M. Lucullus Apollinem capitolinum nobis extulit, ante
Borustenem Achillis insula est, cum æde sacra, quam æ-
dem nulla ingreditur ales, & quæ forte aduolauerint,
raptim fugam properant. Oceanum septentrionalem ex
eaparte, qua à Paropamisso amne Scythiæ alluitur, He-
cathæus Amalchium appellat, quod gentis illius lin-
gua significat congelatum mare. Philemon à Cimbris
ad promontorium rubeas Morimarumam dicit uoca-
ri, hoc est mare mortuum. Ultra Rubeas quicquid est
Cronium nominant. Mare autem caspium ex altero
ponti latere ultra Massagetas Appellaos Scythas esse
in Asiatica plaga dulce haustum, sicut Alexandro magno
probatum est. Mox Pompeio magno, qui bello Mithri-

datico, sicut commilito eius Varro tradit ipsis haustibus periclitari fidem uoluit. Id euenire produnt è numero fluminum, quorum tanta copia ibi confluit, ut naturam maris uertant. Non omiserim, quod per idem tempus eidem Magno licuit ex India diebus octo à Baëtris usq; Icarum flumen, quod influit in Oxum amnem peruenire, deinde ad mare Caspium, deinde per Caspium ad Cyri amnis penetrare fluentem, qui Iberiæ & Armeniæ fines linterluit. Itaq; à Cyro diebus non amplius quinque itinere terreno subuectis nauibus, ad aluenum Phasidos pertendit, per cuius excursus in pontum usq; uenientes India, liquido probatum est inuehi posse. Author Xenophon Lampfacenus, à litore Scytharum in insulam Baltiam petentibus triduo nauigari eius magnitudinem immensam & penè similem continenti. Nec longe Oonas separari, quas q̄ habitant, uiuunt ouis auiū marinarum, & auenis uulgo nascentibus. Proinde alias propter constitutas æque insulas, quarum Hippopodas indigenæ humana usq; ad uestigium forma in equinos pedes desinunt. Esse insulas & Fanstorum gentem, quorum aures adeo in effusam magnitudinem dilatentur, ut reliqua uiscerum illis contegant. Nec amiculum aliud sit, quàm ut membra membranis aurium uestiant. Ante quàm digrediamur ab Scythia religio est nos præterire quænam feræ sint peculiæ Scythiæ. Cerui plurimi in hac terra. Igitur ceruos persequemur, Mares generis huiusce cum statutum tempus uenerem incitant sæuiunt rabie libidinis efferati, fœminæ licet prius cōserantur, non concipiunt ante Archuri sydus. Nec quâlibet patus suos educant, teneros studiose occultunt, &

absconditos inter profunda fruticum, uel herbarum per
dum uerbere castigant ad latendum. Cum maturuerit
ad fugam robur exercitio docent cursus, & assuescunt sa
lire per abrupta, acceptis canum latratibus secundum
uentos uias dirigunt, ut odor cum ipsis recedat. Miran
tur sibilum fistularum, rectis auribus acutissime audi
unt, submissis uero nihil. Stupent omnia, propterea faci
lius obuios se præbent sagittantibus. Si maria tranant, non
aspectu petunt litora, sed olfactu. Infirmos ponunt in ulti
mo, & lassorum capita clunibus per uices sustinent. E cor
nibus quod dextrum fuerit, efficacius est ad medelam.
Si fugare angues gestias, utrum uelis uas. Quæ ustrina
præterea nidore uitium aperit, ac detegit, si cui inest mor
bus comitialis, pro ætate ramulos augent. Id incremen
tum in sex annos perseverat. Denique numerosiora non pos
sunt fieri cornua, possunt crassiora. Quæ quidem cas
stratis nunquam crescunt, nec tamen decidunt. Dentes
indignant senectutem, cum aut pauci inueniuntur, aut
nulli. Serpentes horriunt, & spiritum narium extrahunt
de latebris cauernarum. Dictamnium ipsi prodiderunt
dum eo pasti excutiunt accepta tela, herbam quoque,
quam Cynaren uocant, contra noxia edunt gramina.
Aduersus uenena mirificum est hinuli coagulum occisi
in matris utero, patuit eos nunquam febrescere. Quam
ob causam confecta ex medullis eorum unguenta sedant
calores hominum languentium. Legimus plurimos ma
tutinis diebus ceruinam carnem degustare solitos, sine
febris longæuos fuisse. Quod denique proderit, si uno
uulnere fuerint interempti. Ad dignoscendam uiuacitatē
Alexander Magnus torques plurimis cervis innexuit

qui post annum centesimum capti, nec dum senij indicium præferebant. Eadem penè specie sunt, quos Trachelaphos dicunt, sed non alibi, quam circa Phasidem apparent tantum, quod illi villosos habent armos, & menta promissis hirta barbis.

De Germania. De avibus Hercynijs, Bisontibus, & Vribus. De alcibus, & insulis Oceani septentrionalis, ac de Succino, lapide Callaite, & Ceramniarum generibus. Caput XXII.

mons seuo ipse ingens, nec Riphæis minor collibus, initium Germaniæ facit, huc Ingenones tenent, à quibus primis post Scythas nomen Germanicum consurgit. Divæ virorum terra, frequens populis numerosis, & immanibus. Extenditur inter Hercynium saltum, & rupes Sarmatarum, ubi incipit Danubio, ubi desinit, Rheno perfunditur. De internis eius partibus Albis. Gutallus Vistula, amnes altissimi præcipitantur in Oceanum. Saltus Hircynius aves gignit, quarum pennæ per obscurum emicant, & interlucent, quannis densa nox obtegat, & denset tenebras. Unde homines loci illius plerumque nocturnos excursus sic destinant, ut illis utantur ad præsidium itineris dirigendi, præiactisq; per opaca callium ratione viæ moderentur indicia plumarum resurgentium. In hoc tractu sanè, & in omni septentrionali plaga Bisontes frequentissimi, qui boues feris similes setosi colla iugis horrida. Ultra tauros pernicitate vigentes capti assuescere manu nequeunt. Sunt & Vri, quos imperitum vulgus uo-

cat Bubalos cum Bubali, penè ad Ceruinam faciem in Africa procreentur. Istis porro, quos Vros dicimus, taurina cornua in tantum modum protenduntur, ut dempta ob insignem capacitatem inter regias mensas potuum gerula fiant. Sunt & Alces mulis comparandæ, adeo propenso Labro superiore, ut nisi recedens in posteriora vestigia pasci nō queant. Scandinavia insula è regione Germaniæ mittit animal, quales Alces, sed cuius suffragines ut Elephantis flecti nequeunt, propterea non cubar, cum dormiendum est. Tamen somnolentam arbor sustinet, quæ propè casura sectatur, ut fera, dum assuetis salicinis innititur, faciat ruinam. Ita capitur, alioqui difficile est eam manu capi. Nam in illo rigore poplitum incomprehensibili fuga pollet. De germanicis insulis Scandinavia maxima est. Sed nihil in ea magnum præter ipsam. Nam Glessaria dat crystallum, dat & Succinum, quia Succinum Germani gentiliter uocant Glessum. Qualitas materiæ istius summam antea. Germanico autem Casare omnes Germaniæ oras scrutante cōperta arbor est, pinei generis, cuius mediale autumnī tempore succino lachrymat. Succum esse arboris de nominis qualitate capeffas Pinum uero unde sit genitum, si iusseris ipsius Succī odor indicabit, præter opus est ire longius ne padanæ sylvæ credantur lapidem fleuisse. Hanc speciem in Illyricum barbari intulerunt. Quæ cum Pannonica commertia usu ad transpadanos homines foret delata, quod ibi primum nostri uiderant, ibi etiam natam putauerunt. Munere Neronis principis apparatus omnis absq; succino inornatus est, nec difficulter cum per idem tempus XIII millia librarum Rex Germaniæ dono

ei miserit. Rude primum nascitur & corticosum. Deinde incoctum adipe lactentis suis expoliunt, ad quem uiderimus nitorem. Pro facie habet nomina. Melleum dicitur, & Falernum, utrumq; de similitudine aut uini, aut utiq; mellis. In aperto est, quod rapiat folia, quod trahat paleas, quod uero medeatur multis uitalium incommodis, merdentium docuit disciplina. Et India habet succinum, sed Germania plurimum, optimumq; quoniam ad insulam Glessariam ueneramus, à succino ceptum, ut superius dictum. Nam in Germania continentibus Callais reperitur, quam gemmam Arabicis anteponunt. Vincit enim gratia Arabes, quidam dicunt eam non alibi deprehendi, q̄ in nidis animum, quas μελαγχορῦφους uocant, quod nullus recipit, cum apud Germaniæ populos quauis rara in saxis tantum appareat. Honore & pretio ad Smaragdus uiret pallidum, nihil incundius aurum decet. Cerauniarum porrò genera diuersa sunt. Germanica candida est, splendet tamen cœrulo, & si sub dio habeas fulgorem rapit syderum.

De Gallia, unde in uniuersum orbem terrarum aditus patet. Et de oleo medico. Caput XXIII.

g Alliæ inter Rhenum, & Pyrenæum item inter Oceanum, & montes Gebennam, ac Iuram porriguntur, felices præpinguibus glebis, ac commode prouentibus fructuarijs, pleræq; consistæ uiribus, & arbusis, omnia ad usum animantium fœtu beatissima. Riguæ aquis fluminum, & fontium, sed fontanis interdum sacris, ac ual-

porantibus. Infamantur ueneni periculo ritu incolarum, qui ut aiunt (ueri enim periculum non ad me recipio) detestabili sacrorum ritu non ad honorem, sed potius ad iniuriam religionis, humanis litant hostijs. Ex isto sinu quoquo orbis uelis ex eas in Hispanias, & in Italiam terra, mariq; in Africam mari tantum, si Thracia sit petenda, excipit ager Reticus optimus, & ferax.

Brigantino lacu nobilis. Inde Noricus frigidus & parcius fructuosus qua subducitur à iugis alpium admodum latus. Dehinc Pannonia uiro fortis, & solo plano lata, atque uber, Dravo, Sautoq; inclytis amnibus circumflua. Mox Mysia, quas maiores nostri iure Cereris horreum nominabant, in quarum parte quæ pontica est, apparet herba, qua inficitur oleum, quod uocant medicum, hoc ad incendium excitatum si obruere aqua gestias, ardet magis, nec alio sopitur, quam iactu pulueris.

De Britania & lapide Satage. Caput XXIIII.

f Iniserat orbis ora Callici litoris, nisi Britania insula non qualibet amplitudine nomen penè orbis alterius mereretur. Octingentis enim & amplius millibus passuum longa porrigitur, ita ut eam in Calydonicum usq; angulum metiantur. In quo recessu Vlysses Calidoniæ appulsum manifestat ara græcis litteris inscripta uoto. Multis insulis, nec ignobilibus circumdatur, quarum Iuerna ei proximat, magnitudine inhumana est, ritu incolarum aspero. Alia ita pabulosa, ut pecuaria nisi interdum æstate à pastibus arceantur, in periculum

agat satias, illic nullus anguis, avis rara, gens inhospita & bellicosa. Sanguine interemptorum hausto, prius victores vultus suos oblinunt, fas, ac nefas eodem animo ducunt, puerpera siquando marem edidit, primos cibos gladio imponit mariti, inq; os paruuli summo mucrone auspiciū alimentorum leuiter infert, & gentilibus uotis optat non aliter quā in bello, & inter arma mortem oppetat. Qui student cului, dentibus mari nantium beluarum insigniunt ensium capulos. Candicant enim ad eburneam claritatem. Nam præcipua uiris gloria est in armorum tutela. Apis nusquam aduectum inde puluerem, seu lapillos siquis sparserit inter aluearia examina, fauos deserunt. Mare, quod Iuuernam & Britanniam interluit undosum & inquietum toto in anno, non nisi æstiuis pauculis diebus est nauigabile. Nauigant autem uimineis alues, quos circumdant ambitione tergorum bubalorum. Quantocunq; tempore cursus tenebit, nauigantes escis abstinent, freti latitudinem in centum uiginti millia passuum diffundi, qui fidem aduentum rationati sunt, æstimarunt. Siluram quoque insulam ab ora, quam gens Britannia detinet, turbidum fretum distinguit. Cuius homines etiam nunc custodiunt morem uetustum Nundinas, ac numum refutant, dant res, & accipiunt. Mutationibus necessaria potius, quā pretijs parantur, deos percolunt, scientiam futurorum pariter uiri, ac fœminæ ostentant. Athenatis insula abluatur freto gallico, à Britanniae continente æstuario tenui separata frumentarijs campis felix, & gleba uberi, nec tantum sibi soli, uerum & alijs salubris locis. Nam cū ipsa nullo serpatur angue, asportata i de terra quoquo gentium

gentium inuenta sit, angues necat. Multæ & aliæ circum Britanniam insulæ, è quibus Thule ultima, in qua æstivo solstitio sole de Cancrisydere faciente transitum nox penè nulla. Brumali solstitio perinde nullus dies, ut ortus iunctus sit occasui. Ultra Thulen accipimus pigrum esse & concretum mare, à Calydonia promontorio Thulen petentibus bidui navigatio est. Inde excipiunt, Hæbudes insulæ, quinque numero, quarum incolæ nesciunt fruges, piscibus tantum, & lacte uiuunt. Rex unus est uniuersis. Nam quotquot sunt, omnes Angusta interluuie diuiduntur. Rex nihil suum habet, omnia uniuersorum ad æquitatem certis legibus stringitur. Ac ne auaritia diuertat à uero, discit paupertate iustitiam, ut pote cui nihil sit rei familiaris. Verum alitur è publico, nulla illi datur fœmina propria, sed per uicissitudines in quacunque commotus fuerit usurariam sumit. Vnde ei, nec uotum, nec spes conceditur liberorum. Secundam à continenti stationem Orcades præbent, quæ ab Hæbudibus porrò sunt septem dierum totidemq; noctium cursu. Numero tres * uacant homine, non habent syluas, tantum iunceis herbis inhorrescunt. Cætera earum nude arena, & rupes tenent. Ab Orcadibus Thulen usq; quinque dierum, ac noctium navigatio est. Sed Thule largæ, & diutina Pomona copiosa est. Qui illic habitant, principio ueris inter pecudes pabulis uiuunt, deinde lacte, in hyeme conserunt arborum fructus. Vtuntur fœminis uulgo, certum matrimonium nullis. Circuitus Britaniæ quadragies octies septuaginta quinque millia passuum sunt. In quo spatium magna & multa flumina sunt, fontes calidi opiparo exculi apparatus ad usum

*mortalium. Quibus fontibus præsul est Minervæ numē,
 in cuius æde perpetui ignes nunquam canescunt in fa-
 millas, sed ubi ignis tabuit, uertitur in globos saxeos.
 Præterea ut taceam metallorum largam, uariamq; co-
 piam, quibus Britaniæ solum undique generum pollet
 uenis locupletibus, Gagates hic plurimus, optimusq;
 lapis. Si decorem requiras, nigro gemmeus, si quali-
 tatem, nullius ferè ponderis, si naturam, aqua ardet,
 oleo restinguitur, si potestatem, attritu calfactus appli-
 cita detinet, æque ut Succinum. Regionem partim te-
 nent barbari, quibus per artifices plagarum figuras, iã
 inde à pueris uariæ animalium effigies incorporantur,
 inscriptisq; uisceribus hominis incremento pigmentis
 notæ crescunt. Neque quicquam magis patientiæ loco,
 nationes ferè ducunt, quàm ut per memores cicatrices plu-
 rimum fuci artus bibant.*

De Hispania, Gaditano freto, interno mari & Oceano.

Caput XXV.

*Euersus ad continentem res Hispanienses
 uocant. Terrarum plaga comparanda opti-
 mis, nulli posthabenda frugum copia siue
 soli ubere, siue uinearum proventus respice-
 re, siue arborarios uelis. Omni materia affluit quæcumq;
 aut pretio ambitiōsa est, aut usu necessaria. Argentū, uel
 aurum si requiras, habet, ferrarijs nunq; deficit, nec cedit
 uitibus, uincit oleas, diuidua ē provincijs tribus. Secūdo
 punico bello nostra facta, & nihil in ea ociosum, nihil ste-
 rile. Quicqd cuiuscūq; modi negat mussem, uiget. Pabulis*

etiam quæ arida sunt, ac sterilia rudentium materiem
nauticis subministrant. Non cogunt ibi sales, sed effo-
diunt, depurgant in minimum nitelas pulueris, fucant uel
lera, ut ad ruborem mirum deputent Cocci uenenum.
In Lusitania promontorium est, quod Artabrum, alij O-
lyssipponense dicunt. Hoc cælum terras, & maria distin-
guit. Hispaniæ latus finit, cælum & maria hoc modo
diuidit, quod à circuitu eius incipiunt Oceanus gallicus,
& septentrionalis oceano Atlantico, & occasu termina-
tis. Ibi oppidū Vlysippo ab Vlyssæ conditum. Ibi Tagus
flumen. Tagum ob arenas auriferas cæteris amnibus
prætulerunt in proximis, Vlyssipponis equæ lasciuunt
mira fecunditate, nam spirante fauonio uento concipi-
unt, & sitientes uiros aurarum spiritum maritantur. Ibe-
rus amnis toti Hispaniæ nomen dedit Bætis provinciæ
uterq; nobilis. Carthaginem apud Iberos, quæ mox Colo-
nia facta est, pœni condiderunt. Tarraconem Scipiones,
ideo caput est provinciæ Tarraconensis, Lusitanum lū-
tus pollet gemma ceraunia plurimum, quam etiam
iudicis præferunt, huius cerauniæ color est è Pyropo,
qualitas igni probatur. Quem si sine detrimento sui p-
ferat, aduersus uim fulgurum creditur opitulari. Cassi-
terides insulæ spectant aduersum Celtiberiæ latus pluri-
bi fertiles, & tres fortunata, è quibus solum uocabulum
signandum fuit, Ebusus è Balearibus, quæ à Dianio ab-
est septingenta stadia, serpentem non habet, utpote cui-
us terra serpentes fuget. Colubraria, quæ Sacronem uer-
sus est, sæta est anguibus. Boccoris regnum Baleares
fuerunt, usq; ad euerfionem Phrygium. Cuniculis ani-
malibus quodam copiosæ in capite Bæticiæ ubi extremus

est notus orbis terminus, insula à continenti septingentis pedibus separatur, quam Tyrij à rubro profecti mari Erythræam, Pœni lingua sua Gadir, idest septem nominarunt. In hac Geryonem ævum agitanisse plurimis monumentis probatur, tametsi quidam putent Herculem boues ex alia insula abduxisse, quæ Lusitaniam continetur. Sed Gaditanum fretum à Gadibus dictum. Atlanticus æstus in nostrum mare dissidium orbis immittit. Non ὠκεανὸς, quem græci sic nominant, à celeritate, ob occasu solis irruumpens, laevolatero Europam radit. Africam dextro, Scissisq; Calpe, & Abila montibus, quos dicunt columnas Herculis, inter Mauros funditur, & Hispaniam. Ac freto isti, cuius XV millia passuum efficit longitudo, latitudo vix septem. Quodam ostio aperit lumen interni æquoris, mistum mediterraneis sinibus, quousq; orientem procellit. Horum, qui Hispanias profundit, Ibericus fertur, & Balearicus. Qui Narbonensem provinciam, Gallicus, Mox Ligusticus, ab eo ad Siciliam Tusculus, quem græci Ionium vel Tyrrhenum, Itali inferum vocant. A Sicilia Cretam usque Siculus, Inde Creticus, qui in Pamphyliam, & Ægyptium protenditur mare. Quæ aquarum moles torto in septentrionem prius latere, anfractibus magnis iuxta Græcias & Illyricum per Hellespontum in angustias stringitur Propontidos, quæ Propontis Europam, Asiamq; discriminans ad Mæotida pervenit. Causas nominum non uniformis dedit ratio. Asiaticum & Phœnicum à provinciis dictum, ab insulis Carpathium, Ægeum, Icaricum, Balearicum, Cyprium, à gentibus Ansonium, Dalmaticum, Ligusticum, Thuscum ab oppi-

dis Adriaticum, Argolicum, Corinthium, Tyrium, à ca-
sibus hominum Myrtoon, uel Hellepontum. A' me-
moriam regis Ionium. A' bonis transitu, uel angustiis,
etiam meatibus bouum peruijs Bosphorus. A' moribus
accolarum Euxinus à Ἰεῖος ante appellatus. Ab ordi-
ne fluenti, Propontis, Ægyptium pelagus Asiæ datur.
Gallicum Europa Africum Libyæ, his ut quæque proxi-
ma sunt, uenerunt in partes partium, hæc in gremijs ter-
rarum. Oras autem extremas Oceanus amplectitur, qui
à litoribus suis Arabicus, Persicus, Indicus, Eous, Seri-
cus, Hyrcanus, Caspius, Scythicus, Germanicus, Galli-
cus, Atlanticus, Lybicus, Æthiopicus dicitur. Cuius ac-
cessus incrementa circa litora Indiæ uehementissime pro-
ruunt, maximosq; ibi exitus faciunt, siue quod sur-
spensus altius sustollatur ui caloris, seu quod in ea par-
te orbis & fontium & fluminum copia sit effusior. Dis-
bitatur etiam nunc quibus ex causis intumescat Ocea-
nus, uel quatenus cum superfluis sibi fuerit, rursus in se
residat. Nec in obscuro est, plura pro ingenijs differen-
tium, potius quàm pro ueritatis fide expressa. Sed omis-
sa ancipiti concurrentium quæstione, has opiniones pro-
batissimas inuenimus. Physici autumant mundum ani-
male esse, eumq; ex uarijs elementorum corporibus con-
globatum, moueri spiritu, regi mente. Quæ utraq; dis-
fusa per membra omnia æternæ molis uigorem exerce-
ant. Sicut ergo in corporibus nostris commercia sunt spi-
ritalia, ita in profundis oceani rareis quasdam mundi
constitutas, per quas emissi anhelitus uel reducti modo
inflant maria, modo reuocent. At ij, qui syderum sequun-
tur disciplinam, contendunt meatus istos cōmoueri Lunæ

curfibus, adeo ut fic uiciffitudines inter maciēni a-
quarum & plenitudinem refpiciant, adauctus eius,
uel defectiones. Neque eodem femper tempore, fed
prout illa, aut mergatur, aut surgat, uariant fe alter
nantes recurfus.

De Libya, hortis Hesperidum, monte Atlante.

Caput XXVI.

E Hispania excurfus in Lybiam. Nam Bel-
d lona progressus, quod Betica oppidum est,
ultra interiacens frenum trium & triginta
millium paffuum Tingi excipit Maurita-
nia nunc colonia, & cuius primus author Anteus fuit.
Porro quia in illo ambitu Aegyptium finitur pelagus, et
Libycum incipit, placuit ut Africam Libyam diceremus.
Quidam tamen Libyam à Libya Epaphi filia, Africam
autem ab Afro Libys Herculis filio potius dictam recepe-
runt. Lix quoque colonia in eodem tractu conftituta est,
ubi Anteiregia, quia implicandis explicandisq; nexibus
humani melius fcienſ, uelut genitus matre terra, ibidem ab
Hercule extinctus est. Nam de hortis Hesperidum, &
peruigili dracone, ne famæ licentia uulneretur fides, ratio
hæc eſt. Flexuoſo meatu æſtuarium è mari ferrur, adeo
ſinuofis lateribus tortuoſum ut uifentibus procul lapſus an-
gneos fracta uertigine mentiantur. Itaque quot hortos
appellauere circundat. Vnde pomorum cuſtodem in-
terpratantes, ſtruxerunt iter ad mendacium fabulandi.
Sed hæc inſula ſinuata finibus aluei recurrentis inquit
budſam æquoris ſpiris, uel ſpatiis ſita præter arbores

oleastri similes, & aram sacram Herculi aliud nihil præfert, quod propaget uetustatis memoriam. Verum ultra frutices aureos & metalla frondentia, illud magis mirum, quod solum inferiore licet libra depressius, nunquam tamen accessus freti superlabitur, sed obstaculo naturalis repaguli in ipsis marginibus hæret unda, & intus orarum supercilijs sponte fluctus in gyrum resistunt. Ita spectaculo loci ingenio nimirum planities manet sicca, quamuis prona superueniant æquora. Sala oppidum imminet Salæ flumini, ab hoc per Autolalum gentē iter ē ad Atlāticas solitudines. Atlas mons ē media arenarum consurgens uastitate, & eductus in uiciniam lunaris circuli. Ultra nubila caput condit, qua ad Oceanum extenditur, cui à se nomen dedit. Manas fontibus nemoribus inhorrescit, rupibus asperatur, squalet ieiunio humo nuda, nec herbida. Qua Africam contra uersus est, optimus nascentibus sponte frugibus, arboribus proceris opacissimus, quarum odor grauis, comæ cupressi similes, uestiuntur lanugine, sericie uell ribus nihilo uilliore. In eo latere & herba Euphorbia copiosa, cuius succus proficit ad oculariam claritatem, & multiplex præsidium sanitatis, nec mediocriter percelli uim uenenoꝝ. Vertex semper nivalis. Saltus eius quadrupedes, ac serpentes feræ, & cum his Elephanti occupauerunt. Si let per diem uniuersus, nec sine horrore secretus est, luce nocturnis ignibus, choris Ægyptanū undiq; personatur. Audiuntur & cantus tibiæ, & tinnitus cymbalorū. Per oram maritimam à Lixa abest quinq; & ducentis millibus passuum. Lix à gaditano fretu centum XII millibus habitans ante, ut indicat loci facies, quondam cul-

in exercita, in quam usque ad huc vitis, & palmae ex-
tant uestigia. Apex Persico, & Herculi peruius, cæteris
inaccessus. Ita fidem ararum inscriptio palam facit.

Qua spectat occasum inter ipsum, & flumen Ananin
quadringenta nonaginta sex millia passuum infames be-
stias sylvæ obsident. Amnes circa eum non tacendi. Qui
licet separentur intervallis amplioribus transferunt ta-
men in quoddam Atlantici montis ministerium. A sana
marino haustu Bambothum Hippopotamis referunt,
ultraq; adhuc amnis qui atro colore exit per intimas et
exustas solitudines, quæ torrente perpeno, & sole nimio
plusq; ignito nunquam ab aestu vindicatur. Hæc de At-
lante, quem Mauri Additum nominant. & Hæmonis
punicæ libri & nostri annales prodiderunt. Iuba etiam
Ptolemæi filius, qui utriusq; Mauritania regno potitus
est, Suetonius quoq; paulinus summam huic cognitioni
imposuit manum, qui ultra Atlantem primus & penè
solus Romana signa circumtulit.

De Mauritania. De Elephantis.

Caput. XXVII.

Provinciis Mauritanis Tingitana, qua so-
stitali plage obvia est, quaq; porrigitur ad
internum mare, exurgit montibus septem,
qui à similitudine fratres appellati freto
imminent. Hi montes elephantis frequentissimi sunt.
Monet à principio hoc animantium genus dicere. Igi-
tur elephanti iuxta sensum humanum intellectum ha-
bent, memoria pollent, syderum servant disciplinam.

*Luna nitescente gregatim amnes petunt, mox aspersi li-
quore, solis exortum motibus, quibus possunt salutant.
Deinde in saltus reuertuntur. Duo eorum genera sunt.
Nobiliore indicat magnitudo, minores nothos dicunt.
Candore dentium intelligitur iuuenta. Quorum alter
semper in ministerio est, alteri paratur, ne hebetatus assi-
duo percussu minus uigeat. si fuerit dimicandum,
cum uenatu premuntur, pariter constringunt, ut ebore
damnato non requirantur. Hanc enim sibi causam in-
esse periculi presentunt. Oberrant agminatim. Natu-
maximus ducit agmen, etate proximus cogit frequen-
tes. Flumen transiuri minimos ante mittunt, ne maiorum
ingressu aluerum alterant, & profundos depressis uadis
gurgites faciant. Venerem ante annos decem foeminae,
ante quinque mares nesciunt. Biennio coeunt. Quinis
nec amplius, in anno diebus. Non prius ad gregarium
numerum reuersuri, quam uiuis aquis abluantur, pro-
pter foeminas nunquam dimicant, nulla enim nouer-
unt adulteria. Inest illis clementiae bonum. Quippe si
per desertum uagabundum hominem forte uiderint, di-
ctus usque ad notas uias praebent, uel si confertis pecoribus
occurserint, itinera sibi blanda, & placida manu faciunt
ne quod obuium animal interimant. At conflictu fortui-
to si quando pugnatur, non mediocrem habent curam
sauciorum. Nam fessos uulneratosque in medium recer-
ptant. Cum captiuitate uenerint in manus hominum
mansuescunt hausto ordeï succo. Maria transmeaturi, na-
ues non prius subeunt, quam de reditu illis sacramentum
luatur. Indicos elephantes Mauritani timent, & quasi
paruitatis suae conscij aspernantur ab his uideri. Non*

annis decem, ut vulgus, sed biennio, ut Aristoteles defini-
 nit, utero grauescunt, nec amplius quam semel gignunt
 nec plures, quam singulos, viuunt in annos trecentos,
 impatientissimi frigoris, truncos edunt, lapides hauri-
 unt, gratissimas in cibatu palmas habent. Odorem mu-
 ris uel maxime fugiunt. Pabula etiam quæ à musculis
 contacta sunt, recusant. Siquis casu Chamæleontem
 deuorauerit, uermen elephantis ueneficum, quia uermis
 ille ueneficus etiam elephantis Oleastro sumpto pesti me-
 detur. Durissimum dorso tergus est uentri mollius. Seta-
 rum hirsutia nullæ. Inter hos et dracones inuis discordia.
 Denique insidiæ hoc astu præparantur, serpentes pro-
 pter semitas delitescunt, per quas elephanti assuetis cal-
 libus euagantur, atque ut prætermisiss prioribus postre-
 mo adoriuntur, ne qui antecesserint, ualeant ultimis opi-
 tulari. Ac primum pedes nodis illigant, ut laqueatis
 cruribus impediunt gradiendi facultatem. Nam ele-
 phanti nisi præuenti hac spirarum mora uel arboribus
 se, uel saxis applicant, ut pondere nitibundo attritos
 necent angues. Dimicationis præcipua causa est, quod
 elephantis, ut aiunt, frigidior inest sanguis, & ob id
 à draconibus auidiissimo torrente captantur æstu. Deniq;
 nunquam inuadunt nisi ponti gramatos, ut uenis pro-
 pensius irrigatis maiorem sumant de oppressis facieta-
 tem. Nec aliud magis quam oculos petunt, quos so-
 los expugnabiles sciunt. Vel interiora aurium, quia is-
 tantum locus defendi non potest proboscide. Itaque cum
 ebiberint sanguinem, dum ruunt belluæ, dracones obru-
 untur. Sic utrinq; fusus cruor terram imbuunt, sitq; pig-
 mentum quicquid soli tinxerit, quod cinnabarim uor-

cant. Elephantes Italia anno urbis conditæ quadragesimo septuagesimo secundo, in Lucanis primum bello epirótico uidit, & Boies Lucas inde dixit. Casariensi Colonia Casaria inest à D. Claudio deducta Bocchi prius regia, postmodum Iuba indulgentia populi Romani dono data. Inest & oppidum Siga, quod habitaculum Siphaci fuit. Nec ab Ichnosio taciti recedamus. Hercule enim illac transeunte uiginti, qui à comitatu eius descuerant locum delignant. Iaciunt mœnia. Ac ne quis imposito à se nomine priuatim gloriaretur, de condentium numero urbi nomen datum.

De Numidia, & in ea de Urbs. Caput XXVIII.

Vod est à flumine Absanga Numidiæ datur huius incolæ quandiu errarunt pabulationibus uagabundis, Nomades dicti sunt, Urbes in ea quam plurimæ nobilesq; sed circa eminent. Dein Cullu Purpurario fucotyrijs uelleribus comparata. Omnis hæc regio finibus in Zeugitanum litem desinit. Qua parte syluestris est, feras educat, quæ iugis ardua equos alit, eximio etiam marmore prædicatur. Numidici ursi forma cæteris præstant, rabie dumtaxat, & uillis profundioribus. Nam genitura parest quo loco editis eam protinus dixero. Coeunt non itidem quo quadrupes alia, sed apti amplexibus mutuis uelut humanis coniugationibus copulantur. Desyderiū ueneris hyemis suscitatur, secreti honore reuerentur mares gravidas, et in ipsdē licet foueis partitis tñ per scrobes secubationibus diuiduntur. Lucinæ illis properatius tēpus est, q̄ppe

iterum trigesimus dies liberat, unde euenit, ut præcipita-
 ta fecunditas in formem creet partus. Carnes paucillas
 edunt, quibus color candidus, oculi nulli, & de festi-
 na immaturitate tantum rudis sanies exceptis unguium
 liniamentis, has lambendo sensim figurant & interdū
 ad pectora fouent, ut assiduo incubatu calfactæ anima-
 lem trahant spiritum. Interea cibus nullus. Sanè diebus
 primis XIII matres in somnum ita concidunt, ut
 nec uulneribus excitari queant. Enixæ quaternis latent
 mensibus. Mox egressæ in diem liberum tantam patiun-
 tur insolentiam lucis, ut putes obsitas cæcitæ. Inuolidū
 ursi caput, uis maxima in brachijs, & lumbis, unde in-
 terdum posticis pedibus insistant. insidiantur aluearibus
 apum, maxime fauos appetunt, nec auidius aliud q̃ mel-
 la captant. Cum gustauere mandragoræ mala moriun-
 tur. Sed eunt obuiam, ne malum in perniciem conuale-
 scat, & formicas deuorant ad recuperandam sanitatem.
 Siquando tauros adoriuntur, sciunt quibus potissimum
 partibus immorentur, nec aliud q̃ cornua, aut nares pe-
 tunt, cornua ut pondere defatigantur, nares ut acrior doi-
 lor sit in loco teneriore. M. Messala COS. L. Domitius
 Aenobarbus curulis ædilis ursos numidicos centum &
 totidem æthiopas uenatores in circo Romano edidit. Idq̃
 spectaculum inter memorabiles titulos annotatur.

De Africa, & de omnibus in ea memoria di-
gnis. Caput XXIX.

Minis Africa à Zeugitano pede incipit, pro-
montorio Apollinis, Sardinia controuersa
promontorio Mercurij, procedens in fron-
tem sicanam, proinde extenta in duas pro-
minentias. Quarum altera promontorium candidum di-
citur, altera, quæ est in cyrenaica regione, Phicontem uo-
cant, ea per sinum creticum opposita Cretæ insulæ, con-
tra Tænarum Laconia excurrit arenis. Catabathmos
Ægypto insinuata, cui proximi Gyrenenses, extenditur
inter duas syrtes, quas inaccessas uadosum, ac recipro-
cum mare efficit, cuius salis defectus, uel incrementa
haud promptum est deprehendere. Ita incertis motibus
nunc in breuia rescindit dorsuosa, nunc æstibus inun-
datur inquietis, ut Varro author est, perflabilem ibi
terram uentis penetrantibus, subitam uim spiritus ci-
tissimus aut reuocare maria aut resorbere. Omnis hæc
plaga ab Æthiopia, et terminis Asiæ, Nigri flumine, qui
Nilum parit ab Hispania freto scinditur, latere, quo
ad meridiem uergit, fontium inops, & infamis siti, al-
trinsecus quam septentrionem patitur, aquarum larga
in agro Byzantino patet, passuum ducentis uel ampli-
us millibus, glebis ita præpinguibus, ut iacta ibi semina
cum incremento centesimæ frugis renascantur. Externos
in ea plurimos conuentasse argumentum de urbibus,
& locis dabimus. Borion promontorium, quod A-
quilone ceditur, græci aduenæ sic uocauerunt, Hippo-
nem Regium postea dictum. Item Hipponem alterum

de interfluente freto Diarrhyton nuncupatum. Nobilissima oppida equites græci condiderunt. Clypeam civitatem Siculi extruunt, & Aspida primum nominant. Veneriam etiam, in qua Veneris Erycinæ religiones transtulerunt. Achæi Tripolim lingua sua signant de trium urbium numero Taphræ, Abrotani, Leptis magnæ, Philenis fratribus à laudis cupidine gratum uocamentarium. Adrymeto, atque Carthagini auctor est à Tyropo pulus. Sed quæ super Carthagine ueraces libri prodiderunt, hoc loco reddam. Urbem istam, ut Cato in oratione senatoria autumat, cum rex Hiarbas rerum in Libya potiretur, Elissa mulier extruxit domo Phœnix, & Carthadam dixit, quod punico ore exprimit nouam civitatem. Mox sermone uerso in uerbum punicum, & hæc Elyssa, & alia Carthago dicta est. Quæ post annos septingentos triginta septem exciditur, quam fuerat extructa. Deinde à C. Gracco colonis italicis data, & Iunonia ab eo dicta. Aliquantisper ignobilis humili, & languido statu. Demum in claritate secundæ Carthaginis interiectis centum & duobus annis, M. Antonio, P. Dolabella COSS. enituit, alterum post urbem Romam terrarum decus. Verum, ut ad Africam redeam, ipsa suo cingitur angulo. Interna eius plurimæ quidē bestię, sed principaliter Leones tenent. Qui, ut Aristoteles perhibet, soli ex eo genere, quod dentatum uocant, uident, profinus atque nascuntur. Quorum trifariam genus scinditur. Nā breuiore, & iubis crispi plerunque ignaui sunt & imbelles. Longiores & coma simplici acres magis, ac potentes. At ij, quos creant Pardi in plebe remanent, iubarum inopes, pariter omnes parant à sagina. Primum

quod alternis diebus potum, alternis cibum capiunt, ac frequenter si concoctio non est insecuta, solita cibationi superponunt diem. Tum quod carnes iusto amplius deuoratas cum grauant, insertis in ora unguibus sponte protrahunt. Sanè & cum fugiendum est, in satietatem idè faciunt. Senectam defectio probat dentium. Nam clementiæ indicia multa sunt, Prostratis parant. In uiros potius, quàm infœminas seruiunt. Infantes non nisi in magna fame perimunt. Nec à misericordia separantur. Assiduus denique exemplis patet eos pepercisse, cum multi captiuorum aliquot Leonibus obuij intacti repatriauerint. Getulæ etiam mulieris nonien Iubæ libris comprehensum est, quæ obtestata occurrentes feras impunis redijt. Auerſi coeunt, nec hi tantum, sed & Lynces, & Cameli, & Elephantij, & Rhinocerotes, & Tigrides. Leanae foetu primocanulos quinque edunt, deinde per singulos partus, numerum decoquunt annis insequentibus. Sed postremo cum ad unum materna fecunditas recidit, ut ultimo singulos procreent, steriles fiunt in aeternum. Animos Leonum frons, & cauda indicant, sicut motus equini de auribus intelligunt. Dedit. n. has duas notas generosissimo cuique natura. Vis summa in pectore est firmitas in capite præcipua. Cum premuntur à canibus contemptim recedunt, subsistentesque interdum ancipiti recessu dissimulant timorem idque agunt, si in campis patentibus, ac nudis urgeantur. Nam syluestribus locis quasi testem ignauiæ non reſtimidantes, quanta possunt se fuga subtrahunt. Cum insequuntur, nisum saltu adiuuant. Cum fugiunt, non ualent salire. Gradientes mucrones unguium uaginis corporum claudunt, ne cacumina atrium tundantur.

Hoc adeo custodiunt, ut non nisi amersis faculis currant. Septi à uenantibus obtutu terram contuentur quominus conspectis uenabilis terreantur. Nunquam * limo uident, minimeq; se uolunt aspici. Cantus Gallinaceorum, & rotarum timent strepitus. Sed ignem magis. Leontophonas accipimus uocari bestias modicas, quæ captæ exuruntur, ut earum cineris aspergine carnes pollutæ, iactæq; per compita concurrentium semitarum Leones necent, si quantumcumq; ex illis sumpserint. Propterea Leones naturali eas premunt odio, atque ubi facultas data est, morsu quidem abstinent, sed dilanitas exanimant pedum nisibus. Spectaculum ex his Romæ primus edidit Scauola P. Filius in curuli ædilitate. Hyenam quoque mittit Africa, cui cum spina riget, cololum continua unitate flecti nequit, nisi toto corpore circumactò. Multa de ea mira. Primum quod sequitur stabula pastorum, & auditu assiduo addiscit uocamen, quod exprimere possit imitatione uocis humanæ, ut in hominē astu accitum noctu sæuiat. Vomitus quoq; mentitur humanos, falsis'que singultibus solictos sic canes deuorat. Qui forte si uenantes umbram eius dum insequuntur, contigerint, latrare nequeunt uoce perdita. Eadem Hyæna inquisitione corporum sepulcorum busta eruit, propterea promptius est mareni capere. Fœminis enim ingenta est callidior astutia. Varietas multiplex inest oculis, colorumq; mutatio. In quorum pupillis lapis inuenitur, Hyænum dicunt, præditum illa potestate, ut cuius hominis fuerit linguae subditus prædicat futura. Verum Hyæna quodcumque animal ter lustrauerit, mouere se non potest. Quapropter magicam scientiam inesse ei pronuntiauerunt

pronunciauerunt. In Æthiopie parte coit cū leæna, unde nascitur monstrum, cui Crocutæ nomen est. Voces hominum & ipsa pariter affectat. Nunquam conuiuet aciem orbium, sed in obtutum sine nictatione contendit. In ore gingiua nulla, dens unus, atq; perpetuus, qui ut nunquam retundatur, naturaliter capsularum modo clauditur. Inter ea, quæ dicunt herbatice, eadem Africa onagros habet, in quo genere singuli imperitant gregibus fœminarum, æmulo libidinis metuunt, inde est, quod gravidas suas seruant, ut in editis maribus, si qua facultas fuerit, generandi spem morſu detrucent. Quod cauentes fœminæ in secessibus partum occultunt. Africa serpentibus adeo fœcunda est, ut mali huius merito illi potissimum palma detur. Cerastræ præferunt quadrigemina cornicula, quorum ostentatione ueluti esca illice sollicitatas aues perimunt. Nam reliqua corporis de industria arenis tegunt, nec ullum indicium sui præbent, nisi ex ea parte, qua inuitatis dolo pastibus necem perpetuam aucupentur. Amphibæna consurgit in caput geminum, quorum alterum in loco suo est, alterum in ea parte, qua cauda. Quæ causa efficit, ut capite uterq; sexus nitibundo serpat tractibus orbiculatis. Iaculi arbores subeunt, è quibus ui maxima turbinati, penetrant animal quodcumq; obuiam fortuna fecerit. Scytale tanta præfulget tergi uarietate, ut notarum gratia uidentes retardet, & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore, hyemales exuias prima ponit. Plures, diuersæq; aspidum species, uerum disparis effectus ad nocendum. Dipsas fin interficat. * Hypnale somno ne-

cat, teste etiam Cleopatra emittitur ad mortem. Aliarum
 uirus, quoniam medelas ad mittit, minus famæ mere-
 tur. Hæmorrhoids morfu sanguinem elicit, & dissolu-
 tis uenarum commercijs, quicquid animæ est, euocat per
 cruorem. * Preter quem percussit distenditur, enor-
 miq; corpulentia necatur exuberatus, ictus sepium sta-
 tim putredo sequitur. Sunt & Hammodita, est & Cē-
 chris, Elephantia, Chersydri, Chama, Dracones, postre-
 mo quantus nominum, tantus mortium numerus.
 Nam Scorpiones Scythici, lacertiq; uermibus, non ser-
 pentibus ascribuntur. Monstra hæc sibilant, clementius
 feriunt, habent affectus, temere nisi coniuges euagani-
 tur. Capto altero, uel occiso uter supersuerit, efferatur.
 Subtiliora sunt capita fœminis. Alii tumidiores, pestis
 nocentior. Masculus æqualiter teres est, sublimior etiā,
 mitiorq; . Igitur anguibus uniuersis hebes uisus est. Raro
 in aduersum contuentur, nec frustra, cum oculos non
 in fronte habeant, sed in temporibus, ad uisum citius au-
 diant quam quid aspiciant. De gemma Heliotropio in-
 ter Æthiopiam, Africam, Cyprium certamen fuit, quā-
 mitteret generis huius eminentissimam, deprehensumq;
 est documentis plurimis Æthiopicam, aut Libycam
 palmam tenere. Viridi colore est, non ita acuto, sed nu-
 bilo magis, & represso stellis puniceis superspersa. Cau-
 sa nominis de lapidis est effectū, & potestate deiecta in
 labris æneis radios solis mutat, sanguineo repercussu
 septa, extraq; aquam splendorem aeris abiicit, & auer-
 tit. Etiam illud posse dicitur, ut herbae eiusdem nomi-
 nis musta, & præcantationibus legitimis consecrata, eum
 à quocumq; gestabitur, subtrahat uisibus obuiorum. In

ter Syrtis quannis terra pergentibus iter Syderibus desti-
natur, nec aliter cursus patescit. Nam putris soli faciem
aura mutat, & minimo licet uento tantam diuersita-
tem flatus efficit, ut subinde peruersis, Syrtibus loco-
rum nulla indicia agnitioni relinquantur, cum, mo-
do quæ fuerant tumultis ardua, in ualles residunt, mo-
do quæ uallibus præssa, congestu pulueris aggerantur.
Ita etiam continens maris naturam uī patitur, nec in-
terest ubi potius sint procellæ, cum ad exitum uiantis
um elementis congruentibus in terris flabra sæuiant,
in mari terræ. Vtræq; Syrtis ducentis quinquaginta mil-
libus passuum separantur, aliquando clementior, quæ
minor est Cn deniq; Seruilio, Cn. Sempronio COS S.
inter hæc uadosa Romanam Classē impune accipi-
mus perfretasse. In hoc sinu Meninx insula post Myn-
turnenses paludes C. Mario fuit latebra. Supra Garai-
mantas Osylli fuerunt contra noxium uirus muniti in-
credibili corporis firmitate. Soli morsibus anguium non
interibant, & quannis dente letali appetiti, incorru-
pta durabant sanitate. Recens etiam editos serpentibus
offerebant. Si essent parricis adulterini matrum crimis
na plectebantur interitu paruulorum. Si pudici, pro-
bos ortus à morte paterni sanguinis priuilegium tueba-
tur. Sic originis fidem probabant uenenis indicantibus.
Sed hæc gens interiit à Nasamonibus capta. Neque quic-
quam aliud præter opinionē de uestigio nominis sui Psyl-
li reliquerūt. Nasamoniten lapidem Nasamones dant san-
guineum uniuersum nigris uenulis adumbratum. In in-
timo recessu Syrtis maioris circa Philenorum aras Loto-
phagos fuisse didicimus. Nec incertum est, à Philenorū

aris non procul palusest, quam Triton amnis influit.
 Vbi speculatam se artium deam crediderunt. Maior
 Syrtis ostentat, oppidum Cyrenas uocant, quod Bathus
 Lacedæmonius olympiade quinta & quadragesima
 Rege Martio res Romanas tenente, anno post Troiam
 captam quingentesimo octogesimo sexto condidit. Quæ
 domus Callimachi poetæ fuit patria. Inter hoc oppidum
 & templum Hammonis millia passuum trecenta sunt,
 templo fons proximat soli sacer. Qui humoris nexibus
 humum stringit, fauillam etiam in cespitem solidat.
 In qua gleba non sine miraculo lucus uiret undiq; secus
 agris arenâbus, illic & lapis legitur, Hammonis uo-
 cant cornu. Nam ita tortuosus est, & inflexus, ut effi-
 giem reddat cornu Arietini. Fulgore aureo est. Prædi-
 uina somniare præsentare dicitur subiectus capiti inca-
 bantium. Et arbor est Melopos nomine, ex qua profluit
 lentus humor, quem à loco Hammoniacum nominau-
 mus. Apud Cyrenenses præterea Syrpe gignitur odora-
 tis radicibus, uirgulto herbido magis, quàm arbusco.
 Cuius è culmo exudat æstatis tempore pingue roscidû,
 idq; pascentium Hircorum inhaeret barbulis. Vbi
 cum arefactum inoleuit guttis styriacis legitur ad u-
 sum mensarum, uel medelæ magis. Dictum est pri-
 mum Lac Syrpicum, quoniam manat in modum la-
 ctis, deinde usu deriuante Laser nominatum. Quæ
 geramina initio barbaricæ impressionis uastatis agris,
 postea ob intolerandam uectigalis nimietatem, ferme
 penitus ipsi accolæ eruerunt. Cyrenis ab læua Africa
 est, ab dextra Ægyptus, à fronte sæuum, & importu-
 sum mare, à tergo Barbarorum uariæ nationes, & soli-

undo inaccessa, incultaq; & squalens, quæ Basiliscum
creat malum in terris singulare. Serpens est penè ad se-
mipedem longitudinis, alba quasi mitrula, lineatus
caput, nec hominum tantum, uel aliorum animan-
tium exitus datur, sed terræ quoque ipsius, quam pol-
luit, & exurit, & ubicunque ferale sortitus receptacu-
lum. Deniq; extinguit herbas, necat arbores ipsas, etiã
corrumpit auras, ita ut in acra nulla alium impune
transuolet infecta spiritus pestilenti. Cum mouetur, me-
dia corporis parte serpit, media arduus est, & excelsus.
Sibilum eius etiam serpentes alij perhorrescunt. Et cū
acceperint fugam, quæq; quoquo possunt properant.
Quicquid morsu eius occiditur, non depascitur fera, nō
attrectat ales. Mustelis tantum uincitur, quas illinc ho-
mines inferunt cauernis, in quibus delitescit. Vis ta-
men ne defuncto quidem deest. Deniq; Basilisci reliquias
amplo sestertio Pergameni compararunt, & ut ædem
Apollinis manu insignem, nec araneæ intexerent, nec
alites inuolarent, cadauer eius reticulo aureo suspensum
ibidem locarunt. Circa exitum Syrtium illarum. Bere-
nicen ciuitatem alluit Lethon amnis, inferna, ut putant,
inundatione prorumpens, & apud pristinos uates la-
tice memoratus obliuionis. Hanc Berenice munivit,
quæ Ptolemæo tertio fuit nupta, & in maiori Syrti lo-
cauit. Omne autem latifundium, quod inter Ægyptum
Æthiopiam, Libyamq; diffunditur, quacunque lucis
opacum est, uarium impleuit Simiarum genus. Nec
quisquam offensus nominis cognitione grauetur. Enim-
uero operæpretium est nihil omittere in quo naturæ spe-
ctanda sit prouidentia. Plebs Simiarum in ijs est,

quas passim uidemus non sine ingenio amulandi, quo facilius in manus ueniunt. Nam dum auide uenantium gestus affectant, relicta consulto uisci unguilla, quod mendacio factum uident, oculos suos oblinunt. Ita uisu obducto, prouum est eas corripere. Exultant noua Luna, tristes sunt cornuto, & cano sydere. Immoderate fœtus amant, adeo ut catulos facilius amittant, quos impendio diligunt, & ante se gestant, quoniam neglecti penes matrem semper hærent. Cercopitheci caudas habent, hæc discretio est inter prius dictas. Cynocephali & ipsi sunt e numero Simiarum in Æthiopiæ partibus frequentissimi. Violenti ad saltum, ferimorsu, nunquam ita mansueti, ut non sint magis rabidi. Inter Simias habentur, et sphinges uillosæ comis, mammis prominulis ac profundis, dociles ad feritatis obliuionem. Sunt & quas uocant Satyros, facie admodum grata, gesticulatis motibus inquietæ, Callitriches toto penè aspectu à cæteris differunt, in facie barba est, lata cauda. Has capere non est arduum sed proferre rarum. Neque enim uiuunt in altero, quàm in Æthiopico, hoc est suo cælo.

De Nasamonibus.

Caput XXX.

Inter Nasamonas & Troglodytas gens
 i Amantum est, quæ salibus domos extruunt, quos in modum cauium è montibus excitatos ad usum ædium cementicijs neccunt
 struibus. Tanta ibi huiusce uenæ copia est, ut tecta faciant è salinis. Hi sunt amantes, qui commercia cum Troglodytis habent. Carbunculi gemmæ circa Amantes,

propiores Nasamonibus Hasbystræ lasere uiuunt, hoc aluntur, hoc illis dulce est.

De Garamantibus. Caput XXXI.

2 Aramantium oppidum est Debris fonte mi-
ro, qui deniq; alternis uicibus die frigeat,
nocte ferueat, ac per eadem uenarum com-
mercia interdum ignito uapore aestuet, in-
terdum glaciali horrore algescat, incredibile memorant,
ut tam breui tēporis curriculo, natura tam dissonam sui
faciat uarietatem. Idq; qui perconctari uelit, tenebris in-
esse fluori illi æternam faciem credat. Qui timetur die
brumales scatebras, nunquam aliud existimet q̃ perpe-
tuo rigere. Vnde non immerito pergentes Debris incly-
ta est. Cuius aquæ & cœlesti uertigine mutant qualitatē
controuersa syderum disciplina. Nam cum mundum
à calore uesper temperet, ab occasu incipit ita incallescere,
ut ni tactu abstineas. noxium sit contigisse. Rursus cum
ortus solis incanduerit, & radijs feruefacta sint omnia
sic glaciales euomit scaturigines, ut hauriri etiam à sitiētī-
bus non queat. Quis ergo non stupeat fontem, qui
friget calore, calet frigore? Garamantica regionis ca-
put Garamana est, ad quam interdum inextricabile
fuit, & nimium. Nam latrones putros arenis ope-
riebant, ut temporali fraude subductis aquis in fame,
& siti iter submoueret accessus uiantium. Sed Vespasia-
no principe bello, quod cum Oensibus gestum est, diffi-
cultas hæc interijt compēdio spatij breuioris reperto. Ga-
ramantas Cornelius Balbus subegit, et prius ex hac uicto-

ria triumphauit, primus sanè de externis, ut pote qui Gadibus genitus accessit ad gloriam nominis triumphalis. Armenta gentis istius obliquis cervicibus pabulantur. Nam si recta ad pastum ora dirigant, efficiunt. Prona in humum cornua & obnixa. Ex parte, qua Cercina est, accepimus Gaulon insulam, in qua serpens neque nascitur, neque uiuit inuecta. Propterea iactus ex quocumque gentium pulvis arcet anguis. Scorpiones super iactus ilico perimit.

De Æthiopibus & mirabilibus in ea.

Caput XX XII.

a Æthiopes, & Atlanticae gentes Nigri flumine diuiduntur, quam partem putant Nili. Sic Papyro uiret, sic calamo pretextitur. Animalia eadem est, iisdem temporibus exundat, intra ripas tunc quoque redit, cum contentus est alueo suo Nilus. Garamantici Æthiopes matrimonia priuatim nesciunt, sed omnibus uulgo in uenerem licet. Inde est, quod filios matres tantum recognoscant. Nam paterni nominis nulla reuerentia est. Quis enim uerum patrem nouerit in hac luxuria incesti lasciuientis? Ea propter Garamantici Æthiopes inter omnes populos de genere habentur. Nec immerito, quia afflictæ castitatis disciplina successionis notitiam rini improbo perdiderunt. Nomen Æthiopum late patet in parte Africana. Quam à Meroe diuidit Libya plurimæ eorum sunt, et uariæ nationes. Harum è numero Nomades * Cynocephalorum lacte uiuunt. Syrbotæ longi sunt, ad pedes duodecim. Asa

chæi captos uenatibus elephantos deuorant. Apud Sam-
bros nulla est aurita quadrupes, nec elephanti quidem
his proximi, summam regie potestatis eâ tradunt, de
quorum moribus quidam imperitæ augurantur. Mar-
itimos Æthiopus quaternos oculos dicunt habere. Sed fi-
des alia est. illi deniq; quod & uident plurimum, et ma-
nifestissime destinant iactus sagittarum. Occident em uer-
sus Agriophagi tenent, qui solas pantherarum & Leo-
num carnes edunt, rege præditi, cuius in fronte oculus u-
nus est. Sunt & Pamphagi, quibus esca est quicquid mâ-
di potest, et omnia fortuito gignentia. Sunt Antrophapo-
gi, quorum mores uocamen sonat. Cinnamolgos aiunt ha-
bere caninos rictus et prominula ora. Arthabathithæ pro-
ni, atq; quadrupedes nec secus, ac ferae sine sedibus enar-
gantur. Confines Mauritania certo tempore locustas ter-
restres legunt, duratasq; salsugine in præsidium uitæ so-
las habent. Sed ex illis quadragesimum æui annum nul-
lus supergreditur. Ab Oceani aestu ad Meroen, quam in-
sulam amplexu primo Nilus facit, millia passuum sexcē-
ta triginta sunt. Ultra Meroen super exortum solis Ma-
crobij Æthiopes uocantur. Dimidio enim eorum proten-
sior est quàm nostra uita. Hi Macrobij iustitiam colunt
amant æquitatem, plurimum ualent robore, præcipua
decet, pulcritudine, ornaturæ, arto uincula faciunt. No-
xior locus apud eos est. Heliotrapeza opiparis epulis
semper refertus, quibus indiscrete oēs uescuntur. Nam
etiam diuinitus eas augeri ferunt. Est etiam ibi lacus,
quo perfusa corpora uelut oleo nitescent. Ex hoc lacu po-
tus saluberrimus sanè adeo liquidus est, ut ne caducas
quidem uehat frondes, sed ilico folia lapsa ad fundum

dimittat laticis tenuitate. Ultra hos desertæ, inhumas
 naq; solitudines ad usq; arabicos sinus. Deinde in ul-
 timis orientis monstrosæ gentium facies. Aliæ sine na-
 ribus æquali totius oris planitie iformes habent uultus.
 Alijs concreta ora sunt, modicoq; tantum foramine ca-
 lamis auenarum pastus hauriunt. Nonnullæ linguis ca-
 rent, inuicem sermonis utentes nutibus, motibusq;. Quæ-
 dam ex istis nationibus ante Ptolemæum Lathyrum
 regem Ægypti incognitum habuerunt ignis usum.
 Æthiopia omnis ab oriente hyberno ad occidentem hy-
 bernum tenet. Quicquid eius est sub meridiano cardis
 ne lucis nitet. Qui maxime uirent hyeme. A meri-
 diana parte mons editus mari imminet, ingenuo igni
 per æternum feruidus & inquietus iugis flagrantibus.
 Inter quæ incendia iugis æstus draconum magna copia
 est. Porro ueris draconibus ora parua, & ad morsus
 non debiscentia, sed arctæ fistulæ, per quas & trahunt
 spiritus, & linguas exerunt. Quippe non in dentibus
 uim, sed in caudis habent, & uerbere potius, quàm ri-
 ctu nocent. Exciditur è crebris draconibus lapis, sed la-
 pis non est, nisi detrahatur uiuentibus. Nam si obeat
 prius serpens, cum anima simul euanescit durities solu-
 ta. Vsu eius orientis reges præcipue gloriantur, quan-
 quam nullum Leocinium artis admittat soliditatē &
 quicquid in eo nobile est, non manus faciunt, nec alteri-
 us quàm naturæ candor sit, quo reluceat. Author Sota-
 cus gemmam hanc etiam sibi uisam scribit, & quibus
 intercipiatur modis edocet. Præstantissimi audacia uiri
 explorant anguium foveas & receptus, inde præstola-
 ti ad pastum exeuntes, præteruectiq; percitis cursibus

obijciunt germina medicata, quantum post ad incitan-
dum soporem. Ita somno obstitis è capitibus execant
lapides, & de manu præcipitis ausi prædam reuehunt
temeritatis. Quæ locorum Æthiopes tenent, feris plena
sunt, è quibus quam Nabin uocant, nos Camelopardar-
lim dicimus, collo equi similem, pedibus bubulis capi-
te camelino, nitore rutilo, candidis maculis supersper-
sa, hoc animal Romæ circensibus dictatoris Cæsaris pri-
mum publicatum. Iisdem fermè temporibus illinc ex-
hibita monstra sunt Cephos appellant, quorum poster-
iores pedes crure, & uestigio humanos artus mentir-
untur, priores perinde hominum manus referunt, quæ
tamen è nostris non amplius quàm semel uisa sunt. An-
te ludos Cn. Pompeij Rhinocerotæ Romana spectacula
nesciebant. Cui bestia color buxeus, in naribus cornu u-
nicum, & repandum. Quod subinde attritum can-
tibus in mucronem excitat, eoq; aduersus Elephantos
præliatur. Paripis propè longitudine, breuior cruribus
naturali telo aluum petens solam intelligit ichibus suis
peruiam. Iuxta Nigrin fluium Catoblepa nascitur mo-
dica, atq; iners bestia. Caput præ graue, ægre ferens, aspe-
ctu pestilenti. Nam qui in oculis eius offenderint, protin-
us uita exeunt. Formica ibi ad formam canis maxi-
mi, arenas aureas pedibus eruant, quos Leoninos ha-
bent, quas custodiunt, ne quis auferat, captantesq; ad
necem persequuntur. Eadem Æthiopia mittit Licaonem
lupum ceruice iubatam, & tot modis uarium, ut nul-
lum illi colorem dicant abesse. * Mittit & Tarandum
bovm magnitudine, bisulco uestigio, ramosis cornibus,
capite ceruino, Virsino colore, & pariter nullo profun-

do. Hunc Tarandum affirmant habitum metu uertere, & cum delitescat, fieri ad similitudinem cuiusque rei proximauerit, siue illa saxo alba sit, seu frutatu uirens, siue quam aliam præferat qualitatem. Faciunt hoc idem in mare Polypi, in terra Chamæleontes. Sed & Polypus & Chamæleon glabra sunt, & pronius est cutis leuitate, speculi modo proximantia æmulari. In hoc nouum est, & singulare hirsutia pili colorum uices facere. Hinc euenit ut difficulter capi possit. Æthiopicis lupis proprium est, quod in saliendo ita nisus habent alitus, ut non magis proficiant cursu, quam meatu, homines tamen nunquam impetunt. Bruma comati sunt, æstate nudi. Thoas uocant. Hystris quoque inde loci frequentissima. Drinaccis similis, spinis tergum hispida. Quas plerunque laxata iaculatione emitit uoluntaria, ut assiduus aculeorum nimbus canes uulneret ingruentes, illius cœli ales est Pegasus. Sed hæc ales equinum nihil præter aures habet. Tragopa quoque auis maior Aquilæ cornibus arietinis præferens armatum caput. Æthiopes legunt cinnamum. Id frutetum situ breui nascitur, ramo humili, & represso, nunquam ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius prouenit eximium magis ducitur. Quod in crassitudine extuberatur, despectui est. Verum legitur per sacerdotes hostijs prius cæsis. Quæ cum litauerint, obseruatur ut messis nec ortum solis anticipet, nec egrediatur occasum. Quisquis principatum tenet sarmentorum acervos hasta diuidit, quæ sacrata est in hoc ministerium. Atque ita portio manipulorum soli dicatur, quæ fruste diuisa est, sponte incenditur. Inter hæc quæ diximus, nitore cœruleo hyacinthus in

uitur, lapis pretiosus siquidem inculpabilis inueniatur
 est enim uitis non parce obnoxius. Nam plerumque
 aut uiolaceo diluitur, aut núbilo obducitur, aut albi
 cantius in aquaticum eliquescit. Optimus in illo te-
 nor, si nec densiore phuco sit obtusior, nec propensa per-
 spicuitate detectior, sed ut utroq; temperamento lucis &
 purpura moderatum suauiter florem trahat. Hic est, q
 sentit auras, cum cælo facit mutationem, nec æqualiter
 rutilat, cum autem nubilosus est, aut serenus dies, præ-
 terea in os missus magis friget. Sculpturis certe mini-
 me accommodatus, ut qui attritum respuat, nec tamen
 penitus inuictus est. Nam adamante scribitur & notat-
 ur. Vbi Hyacinthus ibi & chrysotapsus apparet,
 quem lapidem lux cælat, prodit obscurum, Hæc enim
 est in illo diuersitas, ut nocte igneus sit, die pallidus. Ex
 ipso sumimus hæmatitem rubore sanguineo, ac propter
 rea hæmatites uocatus.

De intimis Libyæ gentibus mira.

Caput XXXIII.

q Vod ab Atlante ad usq; Canopitarum os-
 tium panditur, ubi Libyæ finis est, & ægy-
 ptiū limen dictum à Canopo Menelai gub-
 ernatore ibi sepulto. In ea insula, quæ ostiū
 Nili facit, gentes tenent dissonæ, quæ in auia solitudinis
 secretum recesserūt. Ex his Atlantes ab humano ritu pro-
 fus exulant, nulli proprium uocabulum, nulli speciale
 nomen. Diris solis ortus excipiunt. Diris occasus prosequ-
 untur. Vsq; undiq; torrentis plagæ sydere oderunt

deum lucis. Affirmant eos somnia non uidere, & absti-
nere penitus ab animalibus uniuersis. Troglodyte spe-
cus excauant, illis teguntur. Nullus ibi habendi amor à
diuitijs paupertate se abdicarunt uoluntaria. Tantum
lapide uno gloriantur, quem Hexecotalithon uocant,
tam diuersis notis sparsum, ut sexaginta genumarum co-
lores in paruo eius orbiculo deprehendantur, omnes
isti carnibus uiuunt serpentium, ignariq; sermonis stri-
dent potius, quàm loquuntur. Augylæ uero solos co-
lunt inferos. Fœminas suas primis noctibus nuptia-
rum adulterijs cogunt patere, mox ad perpetuam pud-
icitiam legibus stringunt seuerissimis. Camphasantes ab-
stinent prælijs, fugiunt commercia, nulli se externo misce-
ri sinunt. Blemio, sed non eos, qui uicina rubro mari in-
colunt credunt truncos nasci parte, qua caput est, Os tai-
men & oculos habere in pectore. Satyri de hominibus ni-
hil aliud præferunt, q̃ figuram. Ægyptanes hoc sunt, quod
pingi uidentur. Hi Mantopodes flexis nisibus crurum re-
punt potius, quàm incedunt, et per gendi usum lapsu ma-
gis destinant, quàm ingressu. Pharusi cum Herculi ad
Hesperidas pergenti forent comites itineris, tædio hinc
resederunt. Hactenus Libya.

De Ægypto, & Nili natura. Caput XXXIII.

Ægyptus à meridie introrsus recedit, quo
ad prætendant Æthiopes. A tergo infer-
riorem eius partem Nilus circumfluit, qui
scissus à loco, cui Delta nomen est, ad insu-
la faciem spacia amplectitur interna, & incerto penè fore

te decurrens proditur, ut loquemur. Originem habet à monte inferioris Mauritaniae, qui Oceano propinquat. Hoc affirmant libri punici. Hoc Iubam Regem accepimus tradidisse. Igitur protinus lacum efficit, quem Nilidem dicunt. Nilum autem iam inde esse coniectant, quod hoc stagnum, herbas, pisces, belluas, nihilo minus procreet, quàm in Nilo uidemus. Ac si quando Mauritaniam, unde ei origo est, aut niuib. densioribus, aut imbribus largioribus irrigatur, inde incrementa exundationis in Ægypto augeantur. Sed effusus hoc lacu arenis sorbetur. Et cuniculis cæcis absconditur. Deinde in Cæsariensi specie prorumpens amplior eadem in iudicia præfert, quæ in exortu notauimus, rursusq; subsidet, nec se prius reddit, quàm post intervalla itineris extenti contingat Æthiopas, ubi exit, nigrum facit fluvium, quem supra diximus esse terminum limitis Africani. Astapum eum indigetes uocant, scilicet aquam è tenebris profluentem. Multas magnasq; ambit insulas. Quarum pleraq; sunt tam diffusæ, uestæq; magnitudinis, ut uix eas dierum quinque cursus prætermeet, quannis concitus ibi feratur. Nobilissima earum est Mevoe, circum quam diuisus dextro alueo Astusapes, læuo Astabores nominantur. Tunc quoq; emensus magna, longinquaq; loca cum primum occurrentibus scopulis asperatur, tantis agminibus extollitur inter obiecta rupium, ut ruere potius, quàm manare credatur. Denique à Cataractæ ultimo uisus est. Ita enim quadam claustra eius Ægyptij nuncuparunt. Relicto tamen hoc ponè se nomine, quo Siris uocatur. Mox inoffensus meat. Septem ostijs cõditur in meridiem uersus, exciditur Ægyptio mari.

Ignari syderum, uel locorum uarias de excessibus eius causas dederunt. Alij affirmant Etesias nubium densitate illò cogere, unde amnis hic auspicatur, ipsumq; fontem superno humore sublatum, tantam inundationis habere substantiam, quanta pabuli ad liquorem nubila subministrarint. Ferunt alij quod uentorum flatibus percussus, cum fluorem solitæ uelocitatis non queat promouere, aquis in arcto luctantibus intumescat, & quanto impensius controuersi spiritus repugnauerint, tanto excelsius sublimari in altitudinis uertices percussam celeritatem, quando nec solitus extenuet cursus alueum, & stipato iam flumine uenis originalibus torrentium pondera superueniant. Ita concordia uolentia hinc urgentis elementi, hinc resistentis undis exultantibus molem colligi, quæ excessus facit. Nonnulli affirmant fontem eius, qui Phiala uocatur, syderum motibus excitari, extractumq; radijs cadentibus cœlesti igne suspendi, non tamen sine certa legis disciplina, hoc est Iunis cœptantibus. Verum omnem excessus originem de sole fieri, primamq; exultantiam tumoris concipi cum per cancrum soluebatur, postmodum triginta eius partibus euolutis, ubi ingressus Leonem ortus Sirios excitauerit propulso omni fluore tantum uis amnis erumpere. Quod tēpus sacerdotes natalē mundi iudicarunt, id est in. xiiij. Calendas Augustas & undecimum diem. Deinde reuocari exitus uniuersos, cum in Virginem transeat, penitusq; inter suas ripas capere cum Libram sit ingressus. Hoc etiā addunt pariter eum nocere siue abundantius exæstuet, siue parcius, quandoquidem exiguitas minimum fecunditatis apportet, Propensior copia diuturno

turno humore culturam moretur. Maximos eius exitus cubitos duodeviginti consurgere, iustissimos sedecim temperari, nec in quindecim abesse proventus fructuarios. Sed quicquid intra sit, famem facere. Dant illi etiam hoc maiestatis, ut portendat futura, argumentantes quando quidem Pharsalico bello non fuerit egressus quinque ulnas. Iam illud palam est, quod solus ex omnibus universis nullas expiret auras. Ditionis Ægyptiæ esse incipit à Syene in qua fines Æthiopum, & inde usq; dum mari intimatur Nili nomen tenet, inter omnia, quæ Ægyptus habet digna memoratu, præcipue bovem mirantur. Apim uocant. Hunc instar colunt numinis, insignem notæ albæ macula, quæ dextro lateri eius ingenta corniculantis lunæ refert faciem. Statutum aui spatium est, quot, ut affuit principio sacri fontis profundo immersus necatur, ne diem longius trahat, q̄ licebit. Mox alter nec sine publico luctu requiritur, quem repertum ceterum antistites Memphim prosequuntur, ut incipiat sacris ibi initiatus, sacer fieri. Delubra, quibus succedit aut incumbat, mystyce thalamos nominant. Dat omnia manifestantia de futuris. Illud maximum, si de consulentis manu cibum capiat. Deniq; aversatus Germanici Cæsaris dextram, prodidit ingruentia, nec multo post Cæsar extinctus est. Pueri Apim gregatim sequuntur, & repente uelut lymphatici uentura præcitant. Bos illi fecmina ostenditur in anno semel, & ipsa non absq; certis insignibus, quæ atq; inuenta & oblata est, eadem die statim neci datur. Apis natalem Memphitici celebrant iactu aureæ pateræ, quam projiciunt in Nili gurgitem. Hac solennitas per septem dies agitur. Quibus diebus

cum sacerdotibus quasdam Crocodili inducias habent,
 nec attrectant lauantem. Verum VIII die cæri-
 monijs iam peractis, uelut reddita sœuendi licentia so-
 litam resumunt atrocitatem. Crocodilus malum qua-
 drupes & in terra, & in flumine pariter ualet, lin-
 guam non habet. Maxillam mouet superiorem. Mors-
 sus eius horribili tenacitate conueniunt, stipante seden-
 titium serie peccinatim, plerumque ad uiginti ulnas ma-
 gnitudinis coalescit. Qualia anseres edit oua. Metatur lo-
 cum nido naturali prouidentia, nec alibi fœtus premit
 quàm quò crescentis Nili aquæ non possunt peruenire. In
 partu fouendo mas, & fœmina uices seruant. Præter
 hiatum oris, armatus est etiam unguium immanitate.
 Noctibus in aqua degit, per diem humi acquiescit. Cir-
 cundatur maxima cutis firmitate, in tantum, ut ictus
 quouis tormento adactos turgore repercutiat. Trochilis
 auis paruula est, ea dum redunias escarum affectat,
 os belluæ huiusce paulatim scalpit, & sensim scalpi-
 rigine blandiente aditum sibi in usq; fauces facit. Quod
 Enydus conspiciat, alterum Ichneumonum genus
 penetrat belluam, populatisq; uitalibus erosa exit al-
 uo. Est & Delphinium genus in Nilo, quorum dor-
 sa serratas habent cristas. Hi Delphines Crocodilos
 studio eliciunt ad natandum, demersuq; astu fraudu-
 lento tenera uentrium subternantes secant, & interir-
 munt. Præterea habitant in insula Nili homines forma
 perexigui, sed audacia eousq; præditi, ut Crocodilis se
 offerant obuios. Nam hæc monstra suffragientes insequi-
 tur, formidant resistentes. Ergo capiuntur, subactiq;
 etiam intra aquas suas seruiunt, & per donum memita

obsequuntur, ut immemores atrocitatis victores suos in
æquitantes dorso uehant. Hanc ergo insulam, & hanc
gentem ubicunque indicio odoris persenserint, procul fu-
giunt. In aqua obtusius uident, in terra acutissime, hye-
me nullum cibum capiunt. Quinetiam quatuor men-
ses à coceptu brumæ inedia exigunt. Scinci quoq; circa
Nilum frequentissimi crocodilis quidem similes, sed for-
ma modica, & angusta, uerum ad opem salutarem
non qualibet necessarij. Medentes quippe ex his pocu-
la inficiunt, quibus & stupor excitetur, & ueneri uis
extinguatur. Hippopotamus in eodem flumine, ac solo
nascitur, equino & dorso, & Iuba, & hinnitu, rostro
resupino, unguis bifidis, aprinis dentibus, cauda tor-
tuosa, noctibus segetes depascitur, ad quas pergit auer-
sus astu dolofo, ut fallente uestigio reuertenti nullæ ei in-
fidie præparentur. Idem cum distenditur nimia satietate
arundines recens cæsas petit, per quas tandiu obuersa-
tur, quoad stirpium acuta pedes uulnerent, ut proflu-
uio sanguinis leuetur sagina. Plagam deinde cæno ob-
linit, usque dum uulnus conducatur in cicatricem. Hip-
popotamos & crocodilos primus Romam M. Scau-
rus inuexit. Circa easdem ripas ales est Ibis, ea serpen-
tum populatur oua graßissimam, que ex his escam ni-
dis suis defert. Sic rarefcunt prouentus foetuum noxio-
rum. Nec tamen aues istæ tantum intra fines Ægy-
ptios profunt. Nam quecunque arabicæ paludes pen-
natorum anguium mittunt examina, quorum tam-
cum uirus est, ut morsum ante mors, quàm dolor
sequatur. Sagacitate qua ad hoc ualent aues exci-
tata in procinctum eunt uniuersæ, & prius quàm

terminos patrios externum malum uastet, in aere occurrunt catervis pestilentibus, ibi agnien deuorant uniuersum. Quo merito sacrae sunt, & illaesa. Ore pariunt. Nigras solum pelusium mittit, reliqua pars candidas. De arboribus, quas sola fert Aegyptus praecipua est ficus aegyptia, folijs moro comparanda, poma non ramis tantum gestitans, sed ex caudice usque adeo fecunditatis suae angusta est, ut uno anno septies fructum efficiat. Unde pomum decerpseris, alterum sine mora protuberat. Materia eius in aquam missa subsidit. Deinde cum diu desederit in liquore leuior facta sustollitur, & uersa uice, quod natura in alio ligni genere non recipit, fit humor sicca. Palma quoque Aegyptia dicenda res est, proprie Adippos uocatur, ut dici oportuit, eaque gustata arcet sitim. Odor eidem qui & malis Cydonijs. Sed demum sitim sedat, si priusquam maturuerit decerpatur. Nam si matura sumatur, sensum intercipit, gressum praepedit, linguam retardat, obsessisque officijs mentis, & corporis uitium ebrietatis imitatur. Aegyptium limitem, qua ad Δ cacumen tendit, incolunt populi, qui momentum, quo reparari mundum ad motus ferunt annuos, hoc studio deprehendunt. Eligunt sacer locus, in quem compellunt animalia diuersissimi generis, ea ubi ad statum modum, caelestis uertigo prouecta est, sensus suos significationibus producit, quibus possunt. Alia ululant, alia mugiunt, quaedam stridunt, quaedam rugiunt, nonnulla si uul confugiunt ad uolutabra. Hoc argumentum illis est magisterium ad indicium temporis deprehendendi. Idem populi celebrant a primis sibi gentis suae auis traditum, ubi nunc occasus, quondam ibi ortum Solis fuisse. Inter

Ægyptiæ urbes numero portarum Thebæ nobiles, ad quas commertia Arabes undique gentium subuehunt. Hic regio Thebaica, Abydos, & ipsa nobilis olim Menonis regia, nunc Osiridis fano exulta. Alexandriam & operis ipsius magnitudo, & author Macedo nobilitant. Quam metatus Dinocrates Architectus, secundum post conditorem inter memorabilia locum sortitus est. Conditæ autem Alexandria est XII centesima olympiade L. Papyrio Spuriij F. C. Pœtelio Pœtelij F. COSS. Romanis, haud longe ab ostio Nili fluminis, quod Heracleoticon, alij Canopicon appellant. Est & Pharos Colonia à Cæsare dictatore deducta, ex qua facibus accensis nocturna dirigitur navigatio. Nam Alexandria in sidioso accessu aditur, fallacibus uadis, cæco mari, tribusq; tantum canalibus admitit navigantes. Tegamo, Possidonio, Tauro. Hinc igitur in portibus machinas ad prælucendi ministerium fabricatas Pharos dicunt. Pyramides turres sunt in Ægypto fastigatæ, ultra excelsitatem omnem, quæ fieri manu possunt. Itaq; mensuram umbrarum egressæ nullas habent umbras. Nunc ab Ægypto promoueamus stylum.

Arabia & omnia, quæ, ad situm, & mores provincie pertinent, quæq; memorabilia in ea uisuntur.

Caput XXXV.

Ultra Pelusiacum ostium Arabia est, ad rubrum pertinens mare, quod Erythræum ab Erythra rege Persei, & Andromadæ filio non solum à colore appellatum Var

ro dicit, qui affirmat in litore maris istius fontem esse, quem si oves biberint, mutant uellerum qualitatem, & ante candida amittant quod fuerint usque ad haustum ac fuluo postmodum nigrescant colore. Rubri autem maris Arsinoe oppidum. Verum hæc Arabia procedit ad usque illam odoriferam, & diuitem terram quam Catabanes & Scenitæ tenent. Arabes nobiles monte Cassio. Qui scenitæ causas nominis inde ducunt, quod tentorijs succedunt, nec alias domos habent. Ipsa autem tentoria Cilicina sunt, ita nuncupant uelamenta caprarum pilis texta suillis carnibus prorsus abstinent. Sanè hoc animalis genus si inuectum illò fuerit, moritur illico, hanc arabiam græci ὀψώνια, nostri beatam nominant. Habitatur colle mansucto inter flumen Tigrin, & flumen Eulæum, quod ortum à Medistampuro fluore inclutum est, ut inde omnes reges non aliam quàm eius aquam bibant. Eudæmona non frustra cognominatam hinc capeffas, quod præter odores, quos creat plurimos, sola thus mittit, nec tamen uniuersa. Nam in medio eius sunt Atramitæ pagus Sabæorum, à quo octo mansionibus regio thurifera determinatur. Arabia appellata est, idest sacra Hoc enim significari interpretantur. Virgulta hæc non sunt publica, sed quod inter barbaros, nouum in ius posterorum per successiones transeunt familiarum. Ergo quicumque dominatum istius tenet nemoris, arabice Sacri uocantur. Iidem illic cum lucos istos, uel metunt uel incidunt, non funeribus intersunt, non congressionibus scæminarum polluantur, hanc arbo rem prius quàm penitus fides proderetur, a iij lentisco, alij magis Teribintho comparabant, usque dum libris, quos

Iubarex scripsit ad Cæsarem Augusti filium, palam fieret, intorto eam esse uimine, ramis ad aceris qualitatem amygdalæ modo, succum fundere, incidi ortu canis flagrantissimis solibus. In iisdem saltibus myrrha provenit, cuius radices ut vitium rastro proficiunt, ablaqueationibus gaudent, nudata pinguiore fluit lachryma, sponte manans pretiosior, ex ea sudor est elicitus, corticis uulnere uilior iudicatur. Codex in uertiginem flexus & spinis hispidus, folium licet crispius oliuæ tamen simile, maxima altitudo extenditur ad quinque cubita proceritatis. Arabes sarmentis eius ignem fouent, quorum fumo satis noxio, nisi odore cremati styracis occurrant, plerumque insanabiles morbos contrahunt. Iidem Arabes legunt cinnamum, quod frutetum situ breui nascitur humili, & represso nunquam ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius provenierit, eximium magis ducitur. Quod in crassitudinem extuberatum sit, inutilius habetur. Verum legitur per sacerdotes hostijs prius caesis, quæ cum litauerint, obseruatur, ut messis, nec ortum solis anticipet, nec egrediatur occasum. Quisquis principatum tenet sarmentorum strues lustrum diuidit, quæ sacra est in hoc munus, atque ita portio manipulorum soli dicatur. Quæ si iuste diuisa sit, radijs inflagrata incendium sponte concipit. Apud eosdem nascitur avis Phœnix Aquilæ magnitudine, capite honorato, in conplumis astantibus, cristatis faucibus, circa colla fulgore aureo, posteraparte purpureus absq; cauda, in quaroseis pennis ceruleus interscribitur nitor. Probatum est quadraginta & quingentis eum durare annis. Rogos suos struit cinnamidis, quos propè Pachaiā pcinnat in solis ira

bem strue altaribus superposita. Cum huius uita ma-
 gni anni fieri conuersionem rara fides est inter outho-
 res. Quauis plurimi eorum magnum annum non qu-
 gentis & quadraginta, sex duodecim millibus. dcccclij.
 annis constare dicant * Plantio itaque Sextio et P. Apro-
 nio COSS. Ægyptum Phœnix inuolauit, captusq;
 anno octingentesimo Urbis conditæ, iussu Claudij prin-
 cipis in comitio publicatus est. Quod gestum præter cen-
 suram, quæ manet, actis etiam Urbis continetur.
 Cinnomulgus perinde Arabiæ auis in excellentissi-
 mis lucis texit nidos è fustibus Cinnamorum. Ad
 quos quoniam non est peruenire propter ramorum altis-
 tudinem & fragilitatem, accolæ illas congeries plum-
 batis petunt iaculis, deiectasq; pretijs uendunt am-
 plioribus, quod hoc Cinnamum magis, quàm alia mer-
 catores probent, Arabes longe, lateq; diffusi, diuersis que
 moribus uiuunt, & cultibus plurimis crines intonsi
 mitrata capita, redimitu pari, pars rasa in cutem bar-
 ba, commercijs student, aliena non emunt, uendunt
 sua, quippe & syluis, & mari diuites. Umbra, quæ no-
 bis dextræ sunt, illis sinistra. Pars eorum, quibus asper-
 uictus est, angues edunt, nulla illis animi, uel corpo-
 ris cura, ac propterea οφιοφόγοι nominantur, Ex isti-
 us litoris sinu, Polycrati Regi aduecta Sardonyx gem-
 ma, prima in orbe nostro luxuriæ excitauit faem. Nec
 multum de ea differendum puto adeo Sardonyx in om-
 nium uenit notitiam. Superficies eius probatur, si me-
 racius rubeat, arguitur si fuerit fœculentior. Medie-
 tas circuitur limite candicante. Optima est, si nec color
 rem suum spargat in proximum, nec ipse ex altero ni-

tuetur. Reliqua nigro finiuntur. Quod si traluceat, vitio vertitur. Si perspicuitatem arceat, proficit ad decorem. Et Malochitem Arabs inuenit, uirentem Crassius, quàm Smaragdus, contra infantium pericula ingenta ui resistentem. Inuenit & Irydem in mari rubro sicut crystallum, sexangulatam, quæ radijs icta solis rutilo aeris percussu cœlestis arcus ex se iacit speciẽ. Androdamantem iudem legunt Arabes, nitoris argentei, lateribus æqualiter quadris, quem de adamante nõ nihil mutuatum putes. Datum illi nomen ex eo censent, quod animorum callentium mollit impetus, & turmentis refrenat iras. Pæderotem etiam arabicum inde sumimus. Arabica spectatu eburnea est, radios abnuat, contra neruorum molestias prodest habentibus. In Padarote congruit quicquid eximium est, quadam decoris prærogatiua, Crystallinum lucet, rubet purpuram. Orarum extimis corona crocea uelut è liquido renitente. At suauitate oculos afficit. Visum illicet, detinet intuentes, hac etiam gratia Indis placet. Hoc arabia sat est, hinc ad Pelusium repatriemus.

De Casio monte, & Iudæa uniuersa, & ijs, quæ in ea sunt admiratione digna, in primisq; de gravitate morũ, qua Esseni commendantur.

Caput XXXVI.

i N Pelusio Casius mons est, & delubrum Iouis Casij, atque ita Obstracine locus Pompeij magni sepulcro inclytus. Edumæa inde incipit palmis opima. Deinde Ioppe

oppidum antiquissimum orbe toto, utpote ante inundationem terrarum conditum. Id oppidum saxum ostentat, quod uinculorum Andromadæ uestigia adhuc retinet, quam expositam belluæ non irritus rumor circumtulit. Quippe ossa monstri illius M. Scaurus inter alia miracula in ædilitate sua Romæ publicauit. Annalibus nota res est. Mensuræ quoque ueracibus libris continentur scilicet quod costarum longitudo excesserit pedes quadraginta. Excelsitas Elephantis fuerit indicis eminentior. Porrò uerticuli spinæ ipsius latitudine semipedem sunt supergressi. Iudæa illustris est aquis, sed natura non eadem aquarum omnium. Iordanis amnis eximie suauitatis Peneade fonte demissus, regiones præterfluit amoenissimas. Mox in Asphaltiten lacummersus stagno corrumpitur, qui Asphaltites bitumen gignit, animal non habet, nihil in eo immergi potest, Tauri etiam Camelique impune ibi fluitant. Est et lacus Censarae extentus passuum XVI, millibus circumscriptus urbibus plurimis, et celebribus, ipse par optimis. Sed lacus Tiberiadis his omnibus anteponitur, salubris ingenuo hauritu, et ad sanitatem usu efficaci. Iudææ caput fuit Hierosolyma, sed excisa est. Successit Iericus, et hæc desijt. Artaxerxis bello subacta. Callirhoe Hierosolymis proximus fons, calore medico probatissimus, et ex ipso aquarum præconio sic uocatus. In hac terra tantum balsamum nascitur. Quæ sylua intra terminos uiginti iugerum usque ad uictoriam nostram claudebatur. At cum Iudæa potiti sumus ita luci illi propagati sunt, ut iam nobis latissimi colles sudent balsama. Similes uitisbus stirpes habent, malleolis digeruntur, rastris nite-

sciunt, aquis gaudent, amant amputari, tenacibus folijs
sempiterno inumbrantur. Lignum caudicis attrectatum
ferro sine mora moritur. Ea propter aut vitro, aut cul
tellulis osseis, uel in solo cortice artifice plaga uulnera
tur. Ex qua eximia suauitatis gutta manat, post lachry
mam secundum in pretijs locum poma obtinent, cortex
tertium, ultimus honos ligno. Longo ab Hierosoly
mis recessu tristis sinus panditur, quem de caelo tactum
testatur humus nigra, & in cinerem resoluta. Duo ibi
oppida Sodomum nominatum alterum, alterum Go
morrum. Apud quæ pomum gignitur, quod habeat li
cet specimen maturitatis, mandi tamen non potest. Nam
fuliginem intrinsecus fauillaceam ambitio tantum exti
mæ cutis cohibet, qua uel leui pressa tactu fumum exi
halat & fatiscit in uagum puluerem. Interiora Iudeæ
quæ occidente continentur Esseni tenent, qui præditi me
morabili disciplina recesserunt à ritu gentium uniuersa
rum, maiestatis, ut reor providentia ad hunc morem
destinati. Nullæ ibi fœminæ, uenere se penitus abdicar
unt, pecuniam nesciunt, palmis uictitant, nemo ibi na
scitur, nec tamen deficit hominum multitudo, locus ip
se addictus pudicitiae est. Ad quem plurimi licet uni
diq; gentium properent, nullus admittitur, nisi quem ca
stitatis fides, & innocentiae meritum prosequatur. Nam
qui reus est uel levis culpæ, quamuis summa ope adipi
sci ingressum uelit diuinitus submouetur. Ita per immen
sum spatium seculorum incredibile dictu æterna gens est
cessantibus puerperijs. Engalda oppidum infra Esse
nos fuit. Sed excisum est. Verum iclytis nemoribus adhuc
durat decus, lucisq; palmarum eminentissimum, nihil uel

de auro, uel de bello derogatum. Iudæa terminus Masada castellum.

De Scythopoli, & Casio monte.

Caput XXXVII.

Ranseo Damascum, Philadelphiam, Rhanan, Scythopolin primos incolas & authores dabo. Liber pater cum humo nutriticem tradidisset, condidit hoc oppidum ut sepulture titulum etiam urbis mœnibus ampliaret. Incolæ deerant è comitibus suis Scythas delegit, quos ut animo firmaret, ad promptam resistendi uolentiam præmium loci nomen dedit. In Seleucia alter Casius mons est Antiochiæ proximus, cuius è uertice uigilia ad huc quarta conspicitur globus solis, & breui corporis circumactu radijs caliginem dissipantibus, illinc nox, hinc dies ternitur. Talis è Casio specula est, ut lucere prius uideas, quàm aspicietur dies.

De Euphratis, & Tigridis ortu ac decursu, & geminis innumerabilibus, quæ in locis aut iisdem fluminibus appositis, aut non multum remotis inueniuntur.

Caput XXXVIII.

Euphratem maior fundit Armenia, ortum supra Zimaram, sub radicibus montis, quæ Capoten accolæ nominant. Scythicis proximum, hinc receptis in se aliquot annibus conualescit, & stipatus conuenis aquis, luctatur cum

*Tauri montis obiectu. Quem apud Eligeam scindit, resistat, licet XII millibus passuum latitudine, longisq; excursibus dextra Comagenem, Arabiam laeva relinquit, deinde praelabens plurimas gentes Babyloniam quondam Chaldaeorum caput diuidit. Mesopotamiam opimat annuae inundationis excessibus, adinstar amnis Aegyptij terris superfusus inuenta solifœcunditate. Iisdem ferè temporibus, quibus Nilus exit sole scilicet in parte Cancris uigesima constituto. Tenuatur cum iâ Leone decurso ad extrema uirginis curricula facit transitum. Quod Gnomonici similibus parallelis accidere contendunt, quos pares & cœli & terrarum positione æqualitas normalis efficit lineæ. Vnde apparet ista duo flumina admodum eiusdem perpendiculari constituta, licet è diuersis manent plagis easdem incrementi causas habere. De Tigride quoque dicere hoc loco par est. In Armenia regione caput tollit mire, quàm in lucido conspicuo fonte in loco edito, qui Elongosine nominatur. Nec tamen ab exordio statim totus est. Primum pigre fluit, nec cum suo nomine. At cum fines Medorum inuectus est. Tigris statim dicitur. Ita enim Medi narrant sagittam. Influit in * Arethusam lacum omnia pondera sustentem. Cuius pisces, nunquam se alueo Tigridis immiscunt, sicut nec amici pisces in stagnum transeunt Arethuse, per quam dissimilis colore & uolucris cursu meat. Mox Tauro resistente in profundum specum mergitur, quem subterlabens in altero eius latere apud Zoroanda emicat uluas, et purgamenta plurima secum trahens, deinde identidem absconditur, rursusq; reditur. Adiabenos, Arabasq; præterfluit, Mesopotamiam*

amplectitur. Amnem nobilissimum Hidaspem accipit, Euphraten desert in sinum Persicum. Quaecunque Euphraten bibunt gentes, diuerso nitent lapide. Zmilaces in ipso Euphratis alueo legitur, gemma ad imaginem marmoris proconnessi, ni quod in medio umbilico lapidis istius, glaucum ut oculi pupilla internitet. Sagda à Chaldaeis ad nos usq; fluit, haud facilis reperi, nisi, ut perhibent, ipsa capeffendam se daret. Namq; ingenta spiritus efficacia supermeantes naues è profundo petit, & carinis ita tenaciter adcorporatur, ut nisi abrafa parte ligni separatur. Ea Sagda apud Chaldaeos propter effectus, quos ex ea sciunt, habetur in loco principis, cæteris propter gratiam magis placet iucundissime uirens. Myrrites Parthis familiaris est, hunc si uisu aestimes, myrrhæ color est, & non habet quod afficiat aspectibus, si penitus explores & attritu incites ad calorem, spirat nardi suauitatem. In Perside lapidum tanta copia est, tantaq; diuersitas, ut longum penè sit ipsis uocabulis immorari. Mitridax sole percussa coloribus micat uarijs. Thecolithos nucleo oliuæ similis spernitur, cum uidetur, sed remedijs bonus uincit aliorum pulchritudinem, solutus quippe & haustus pulsus calculis renum dolores, ac uesicæ lenat. Hammochryses arenis auro immistis, nunc bractearum, nunc pulueris habet quadrulas. Æntes & fulure est, & tereti positione, alarum lapidem intrinsecus cohibens, cuius crepitu sonorus est, cum mouetur, quamlibet tinnitum illum non internum scrupulum facere, sed spiritum sapientissimi dicant. Hunc Æntem Zoroastes præfert omnibus, maximamq; illi tribuit potestatem. Inuenitur aut

in nidis aquilæ, aut in litoribus Oceani. In Perside tamē plumis subnexus spem uteri defendit à fluxibus abortiua. Pyrrhites fulvus est, teneriq; se uehementius non finit, ac si quando arctiore manu premitur, digitos adurit. Chalaxias grandinis, & candorem præfert, & figurā, duritia robustissima, & inuicta. Echites uipereas habet maculas. Dionysias fuscus est, rubentibus notis sparsus. Idem si aqua mistus conteratur, uinum fragrat, & quod in illo odore mirificum est, ebrietati resistit. Glossopetra deficientibus lunis cælo cadit, linguae similis humana, non modicæ, ut magi ferunt, potestatis qui ex ea lunares motus excitari putant. Solis gēma per candida est ad speciem fulgidi syderis, rutilosq; ex se iacit radios, Veneris crines nitet, nigro internis ductibus ostentans rufforum crinium similitudinem. Selenites tralucet fulgore candido, melleoq; continens lunæ imaginē, quē iuxta cursum astri ipsius perhibent diebus singulis uel minui, uel augeri. Meconites papauera exprimit. Myrmictes reptantis formicæ effigie notatur. Chalcoptongos resonat & pulsata æra, pudice seruat uocis claritatem. Syderites à contemplatione ferri nihil dissonat, uerū maleficus quoq; si inspiratur discordias excitat. Phlogites ostentat intra se quasi flammæ aestuantes. Anthracias corruscat uelut scintillantibus stellis. Emlydros exudat, ut clausam in eo putes fontanam scaturiginem.

IULII SOLINI
De Cilicia uniuersa, & Monte Tauro.
Caput XXXIX.

*C*iliciam, de qua agitur, si, ut nunc est, lo-
quamur, derogasse uidebimur fidei uetusta-
tis. Si terminos sequimur, quos habuit olim,
absonum est à contemperatione rerum præ-
sentium. Igitur inter utranq; culpam factu optimum est,
amborum temporum statum persequi, Cilicia antea
usque ad Pelusium Ægypti pertinebat Lidijs, Medijs,
Armenijs, Pamphylia, Cappadocia sub imperio Cilicij
constitutis. Mox ab Assyrijs subacta in breuiorem mor-
dum scripta est, plurima iacet campo, sinu lato recipi-
ens Issicum mare à tergo montium Tauri, & Amanum iun-
gis clausa. A Cilice nomen trahit, quem ætas pristi-
na penè ultra æuum memoria abscondit, hunc Phœni-
ce ortum, qui antiquior Ioue de primis terræ alumnis
habetur. Matrem urbium habet Tarsum, quam Dana-
es proles nobilissima Perseus locauit. Hanc urbem in-
tersecat Cydnus amnis, hunc Cydnum, alij præcipita-
ri Tauro, alij deriuari ex alueo Coaspis tradiderunt,
qui Coaspes ita dulcis est, ut Persici reges quandiu inter
ripas Persidis fluit, soli ibi ex eo pocula uindicauerint,
& cum eundum foret peregre, aquas eius secum ue-
lutarint. Ex illo parente Cydnus miram trahit suauita-
tem, quicquid candidum est Cydnum gentili lingua
Scyri dicunt, unde amni huic nomen datum, tumet au-
tumno & uere, cum nives soluantur, reliquis anni
temporibus tenuis est, & quietus circa Corycum Cili-
ciæ crocum plurimum, optimumq; det licet Sicilia, det
Cirena

Cirena, det & Lycia, hoc primum est. Spirat fragran-
tius, colore plus aureo est. Succiope citius proficit ad
medelam. Ibi Gorycos oppidum est, & specus, qui mon-
tem impositum mari à summo cauat uertice patulus, hia-
tu amplissimo. Nam deiectis lateribus in terræ pro-
fundum, nemoroso orbe amplectitur, media inanitate
uirens, introrsus lucis pendentibus. Descensus in eum per
duo millia, & quingenta passuum non sine largo die,
hinc inde fontium assidua scaturigine. Vbi peruen-
tum ad ima primi sinus, alter rursus specus panditur.
Quod antrum lucis primum patet faucibus, postmo-
dum processu per angustias obscuratur. In eo sacrum
est Iouis fanum, in cuius recessu intimo Typhonis gi-
gantis cubile positum accolæ credunt. Heliopolis anti-
quum oppidum Ciliciæ fuit patria Chrysippi stoicæ sa-
pientiæ potentissimi, quod à Tigra ne Armeniæ suba-
ctum, & diu post Pompeiopolin deuictis Cilicibus
Cn. magnus cognominavit Mons Taurus ab indico pri-
mo mari surgit, deinde à scopulis Chelydonijs inter
Ægyptium, & Pamphylum pelagus obiectus, septen-
trioni dextro latere, lauo meridiane plagæ occidenti
obuersus fronte profusa. Palàm est terras eum continua-
re uoluisse penetrato mari, nisi profundis resistantibus
extendere radices suas uetaretur. Deniq; qui ratiocinan-
tur de naturis locorum, tentare eum omnis exitus pro-
monterijs probant. Nam quoquo uersum mari abluitur,
procedit in prominentias, sed modo intercluditur phœni-
ceo, modo pontico sinu, interdum Caspio, uel Hyrcano,
quibus renitentibus subinde fractus contra mæoticum
lacum flectitur, multisq; difficilibus fatigatus, rhi-

phæis se iugis annectit, pro gentium & linguarum uarietate plurifariam nominatus . Apud Indos Imaus, mox Paropanisus, Cohatras apud Parthos, post Niphates, inde Taurus, atq; ubi in excellentissimam sublimitatem Caucasus . Interea etiam à populis appellationem trahit ab dextro latere Caspius dicitur, uel Hyrcanus, à læuo Amazonicus, Moschius, Scythicus . Ad hæc uocabula habet alia multa, ubi dehiscit hiulcis iugis facit portas, quarum primæ sunt Armenia, tum Caspiæ post Ciliciæ . In Græciam uerticem erexit, ubi *μεγαλυνος* prædicatur, à Ciliciæ finibus Asiaticum litem dispicit . Quantum meridiem uidet, sole inæst, at quicquid septentrioni oppositum est, uento tunditur, & pruina quo sylvæstris est, efferatur multis bestiis, & leonibus immanissimis.

De Lycia, et Chimæra monte, ac Hephæstia, Aquisq;
Regijs. Caput. XL.

q Vod in Campania Vesuvius, in Sicilia Ætna, hoc, Lycia mons Chimæra est. Hic mons nocturnis æstibus fumidum exhalat, Vnde fabula triformis in uulgo data est, quod Chimæram uulgo putarunt, & quoniam natura ibidem subest ignea, Vulcano urbem proximam Lycij dicarunt, quam de uocabulo sui nominis Hephæstiam uocant . Olympus quoq; inter alia ibi oppidum fuit nobile, sed intercidit, nunc castellum est, infra quod aquæ regię ob insigne floris spectaculo sunt uisentibus

De Asia minoris finibus, & Epheso, cum celeberrimo omnium templo.

Daput. XLI.

Equitur Asia, sed non eam Asiam loquor, quæ in tertio orbis diuortio terminos amnes habet, ab Ægyptio mari Nilum, à Mæotico lacu Tanaim. Verum eam, quæ à Telmesso Lyciæ incipit, unde & Carpathius suspicatur finis. Eam igitur Asiam ab oriente Lycia includit, & Phrygia, ab occidente Ægæa littora, à meridie mare Ægyptium, Paphlagonia à septentrione Ephesus in ea urbs clarissima est, Epheso decus templum Dianæ Amazonum fabrica adeo magnificum, ut Xerxes cum omnia Asiatica templa igni daret, huic uni peperit. Sed hæc Xerxis clementia sacras ædes non diu à malo vindicauit. Namque herostratus, ut nomen memoria sceleris extenderet incendium nobilis fabricæ manu sua struxit, sicut ipse fassus est, noto adipiscendæ famæ latioris Notatur ergo eadem die pflagrasse templum Ephesi, qua Alexander magnus Pellæ natus est. Qui oritur, ut Nepos edidit, M. Fabio ambusto, T. Quintio Capitolino COSS. Post Romam conditam anno CCCLXXXV. Id templum, cum postmodum ad cultum augustiorē Ephesum reformarent, faber operi Dinocrates præfuit quē Dinocratem Alexandri iussu Alexandria in Ægypto iam metatum supra exposuimus. Nusquam orbe toto tam assiduos terræ motus, & tam crebras urbium demersiones, quàm in Asia esse cladibus Asiaticis patuit, cum Tiberio principe urbes duodecim simul una ruina occiderint. Ingenia Asiatica inclyta per gentes fuere Poetæ Anacreon, Inde Mimnermus, & Antimachus,

deinde Hipponax, deinde Alcæus, inter quos etiam Saphò mulier. At historiæ cōditores Xanthus, Hecataeus, Herodotus, cum quibus Ephorus, & Theopompus. Nam de septem sapiētia p̄ditis Bias, Thales, Pitthacus, Cleanthes stoicæ eminētissimus. Anaxagoras naturæ indicator, Heraclytus etiā subtilioris doctrinæ arcanis imoratus.

De Phrygia, & Lydia, & Bonaso quadrupede. De monte Minante, & de admirandis omnibus, quæ in iisdem locis uisuntur. Caput. XLII.

a Siam excipit Phrygia, in qua Celene, quæ antiquato priore nomine in Apamea transit oppidum à rege Seleuco postmodum constitutum. Illic Marsyas ortus, illic & sepultus, unde quæ proximat fluvius. Marsyas dicitur. Nam sacrilegi certaminis factum, & audaces in deum tibi as testantur non procul à ualle, quæ euentum geste rei signat, & ab Apamea decē millibus passuum separata Aulocrene usque ad huc dicitur. Ex arce huiusce oppidi Mæander amnis caput tollit, qui recurrentibus ripis flexuosus inter Cariam, & Ioniam præcipitat in sinu, quæ Miletum diuidit, & Priēnē. Ipsa Phrygia Troæ di superiecta est, A glonia parte Galatiæ collimitata, meridiana Lycaoniæ Pysidæ, Mygdoniæque contermina. Eadem ab oriente uicina Lydiæ, à septentrione, Mysiæ, Cariæ, à parte qua dies medius est. Mons Lydiæ Tmolus croco florentissimus, amnis pactolus, quem aurato fluore incitum, aliter χρυσόποταμος uocant. In his locis animal nascitur, quod Bonason dicunt, cui taurinum caput, ac deinceps corpus omne tantum iuba equina, cornua

autem ita in multiplici flexu in se recurrentia, ut si quis in ea offendat, non uulneretur, sed quicquid præsidij monstro illi frons negat, alius sufficit. Nam cum in fugam uertitur proluvie citi uentris finem egerit per longitudinem trium & ingerum, cuius ardor quicquid attigerit egerie noxia summonet insequentes. Miletos Ioniae caput Cadmi olim domus, sed eius, qui primus inuenit prosæ orationis disciplinam. Non longe Epheso Colophon ciuitas nobilis oraculo clarij Apollinis. Vnde haud procul Minas surgit, Cuius uertices de nubibus superuolantibus futura tempestatis significant qualitatem. Caput Maonia Sipylus excipit, Tantalus antea dicta, & in illam uocabuli memoriam orbitatibus data Niobe. Smyrnam Melas circumfluit, inter flumina Asiatica facile præcipuus amnis Smyrnaeos uero campos fluminis Hermus secatur, qui ortus Dorylao Perygiae Phrygiam scindit à Caria. Hunc quoque Hermum fluctibus aureis aestuasse antiquitas credidit. Smyrna, unde præcipue nitet, Homero patria extitit, qui post Ilion captum anno CCLXXII humanis rebus excessit. Agrippa Syluius Tyberini filio Albæ regnante anno ante urbem conditam. CLX. inter quem, & Hesiodum poetam, qui in auspicijs olimpiadis primæ obiit. CXXXVIII. anni interfuerunt. In Rhætæo litore Athenienses & Mitylenæi ad tumultum ducis Thessalij Achilleon oppidum condiderunt, quod propemodum interiit, deinde interpositis. XL. ferme stadijs in altero cornu eiusdem litoris ad honorem Salaminij Aiæ aliterum oppidum, cui Æantio datum nomen, Rhodij extruxerunt. At iuxta Ilium Memnonis stat sepulchrum.

ad quod sempiterno ex Aethiopia catervatim aves ad-
 uolant, quas Ilienses Mēnonias uocant. Crematius au-
 thor est has easdem anno quinto in Aethiopia caterva-
 tim coire, & undiqueuersum quo usquam gentium sint
 ad regiam Mēnonis cōuenire. Mediterranea quæ sunt
 supra Troadis partem Teutrania tenet regio, quæ pri-
 ma Mysrum patria fuit. Perfunditur Teutrania Cai-
 co flumine. Per omnem Asiam chamaleon plurimus,
 animal quadrupes, facie, qualacertæ, nisi crura recta,
 & longiora uentri iungerentur, proluxa cauda, eadēq;
 in uertiginem torta, hamati ungues, subtili aduncita-
 te, incessus piger, & frē idem qui testudinum motus,
 corpus asperum, cutem qualem in Crocodilis deprehē-
 dimus, subducti oculi et recessu concauo introrsum rece-
 pti, quos nunquam nictatione obnubit, uisus denique
 non circulatoris pupillis, sed obtutu rigidi orbis intentat,
 hiatus eius æternus, ac sine ullius usus ministerio, quip-
 pe qui cum neq; cibum capiat, neq; potu alatur, neque
 alimento alio, quàm haustu aeris uiuat, color uari-
 us, et in momēto mutabilis, ita ut cuiusq; rei cōiunxer-
 rit cōcolor ei fiat. Colores duo sunt, quos fingere nequa-
 quā ualet, rubrus, et cādīdus, cæteros facile mētatur, cor-
 pus penē sine carne, uitalia sine liene, nec nisi in corcu-
 lo pauxillum sanguinis deprehenditur, latet hyeme,
 producit uere impetibilis est coraci, à quo cum inter-
 sectus est, uictorem suum perimit interemptus. Nam si
 uel modicum ales ex eo ederit, ilico moritur. Sed corax
 habet præsidium ad medelam, natura manum porrigē-
 te. Nam cum afflictum se intelligit sumpta frōde lani-
 rea recuperat sanitatem. Pythonis come est in Asia lor-

eus in campis patentibus, ubi primo aduentus sui tempore ciconiae aduolant, & eam, quæ ultima aduenerit laniant uniuersæ. Aues istas ferunt linguas non habere. Verum sonum quo crepitant oris potius quàm uocis esse eximia illis inest pietas. Etenim quantum temporis impenderit foetibus educandis, tantum & ipsæ à pullis suis inuicem aluntur. Ita enim impense nidos fouent ut incubitus assiduitate plumas exuant. Noceri eis, omnibus quod locis nefas ducunt, sed in Thessalia uel maxime, ubi serpentum immanis copia est, quos dum inescandi gratia insectantur regionibus thessalicis plurimum mali detrahunt. Galatiam in primis seculis priscæ Galorum gentes occuparunt, Tolistobogi, & Voturi, & Ambiatii, quæ uocabula adhuc permanent, quoniam Galetia, unde dicta sit, ipso sonat nomine.

De Bithynia, & eius capite Prusiade, in qua Annibal sibi ipsi mortem ueneno consciiuit.

Caput. XLIII.

b Ithynia in Ponti exordio ad partem solis orientis aduersa Thraciæ opulenta ac diues urbium, à fontibus Sangarij fluminis primos fines habet, ante Bebrycia dicta, deinde Mygdonia, mox à Bithyno rege Bithynia. In ea Prusiadem urbem alluit Hylas flumen, & perspargit Hylas lacus, in quo resedisse credunt delitias Herculis Hylam puerum nymphis rapinam, in cuius memoriam usque adhuc solenni cursitatione lacum populus circuit, & Hylam uoce clamant, In bithynio quoque agro Libysa, locus Nicomediæ proximus sepulcro

Annibalis famæ datus, qui post Carthaginienſe iudicium trãſfuga ad regem Antiochum, deinde poſt Antiochi apud Thermopilas pugnam tam malam, fractumq; regem fortuna vicibus in hoſpitiũ Pruſiæ devolutus, ne traderetur T. Quintio ob hanc cauſam in Bithyniam miſſo, captiuſq; Romam ueniret, ueneni mali poculo animam expulit, & à Romanis ſe uinculis morte defendit.

De ora pontica.

Caput.

XLIII.

In ora pontica poſt Boſphori fauces & Rheſum amnẽ portumq; Calpas Sagaris fluminis ortus in Phrygia, dictuſq; à pleriſq; Sangarius, exordium facit Mariãdini ſinus in quo oppidum Heraclea appoſitũ Lyco flumini, & Aconæ portus, qui prouentu malorũ germinum uſque eo celebris eſt, ut noxias herbas aconita illinc nominemus, proximus inde Acheruſius ſpecus, quem foraminis caci profundo aduſq; inferna aiunt patere.

De Paphlagonia.

Caput.

XLV.

Paphlagoniã limes à tergo Galaticus amplectitur, ea Paphlagonia Carãbi promontorio ſpectat Tauricam, conſurgit Cytoro monte porrecto in ſpatiũ trium & ſexaginta millium inſignis loco Henato, à quo, ut Cornelius nepoſ perhibet, Paphlagonες in Italiam tranſuecti, mox Veneti ſunt nominati. Plurimas in ea regione urbes Miſeſij condiderunt Eupatoriam Mithridates, quæ ſubacta à Pompeio Pompeopolis eſt dicta.

De Cappadocia, & in ea de equis Cap. XLVI.

Cappadocia gentium uniuersarum, q̄ pontum accolunt præcipue introuersus recedit latere læno utraq; Armenias, & Comagenem simul transit, dextro plurimis Asiæ populis circumfusa. Attollitur ad Tauri inga, & Solis oram, præterit Lycaoniam, Pisidiam. Ciliciam. uadit super tractum Syriæ Antiocheæ pte regionis alterius in Scythiam p̄tendens, ab Armenia maiore diuisa Euphrate amne. Quæ Armeniam unde Pāthydrī montes sunt auspicantur, Multæ in Cappadocia urbes inclytæ, uerum ut ab alijs referamus pedem, coloniam Archelaidem, quam deduxit Claudius Cæsar, Halis præterfluit. Neocæsaream fluvius Lycus alluit Melitam Semiramis condidit. Maŕacam sub Argæo sitam Cappadociam matrem urbium numerant. Qui Argæus nivalibus ingis arduus nec a stiūo quidem torrente pruinis caret. Quemq; indigenæ populi habitari Deo credunt. Terra illa ante alias alitrix equorum & prouēni equo accommodatissima est. Quorum hoc in loco ingenium reor persequendum. Nam equis inesse iudicium documentis plurimis patefactum est. Cum iam aliquot inuenti sint qui non nisi primos dominos agnoscerent obliti mansuetudinis, si quando mutassent consueta seruitia, Inimicos patris suæ norunt, adeo ut inter p̄lia hostes morsu petant. Sed illud maius est, quod rectoribus perditis, quos diligebant, arcessunt fame mortem. Verum hi mores in genere equorum præstantissimo reperiuntur. Nam q̄ infra nobilitatem sunt sati, nulla documenta sui præbuerunt.

Sed nequid uideamur dicendi licentia contra fidem ar-
rogasse, exemplum frequens dabimus. Alexandri ma-
gni equus Bucephalus dictus siue de aspectus toruitate
siue ab insigni, qđ taurinum caput harmo inustum ge-
rebat, uel qđ de fronte eius qđam extantium corniculo-
rum minæ protuberabant. Cum ab equario suo aliās
etiā molliter sederetur accepto regio strato neminē un-
quam aliūm pter dominum uehere dignatus est. Docu-
menta eius in prælijs plurima sunt qbus Alexandrum ē
durissimis certaminibus sospitem opa sua extulit. Quo
merito effectum, ut de sancto in India exeqas rex ducer-
ret, & supremis sepulchrum daret. Urbem etiā conde-
ret, quā in nominis memoriam Bucephalam nominauit.
Equus C. Cæsaris nullum præter Cæsare dorso recapit-
cuius primores pedes facie uestigij humani tradūt fuis-
se, sicut ante ueneris genetricis simulacrum eadem hac
effigie locatum est. Regem Scytharum cum singulari
certamine interemptum aduersarius uictor spoliare uel-
let, ab equo eius calcibus, morsuq; laniatus est. Agrigen-
tina etiā regio frequens est equorum sepulchris, qđ su-
premorum munus meritis datum creditur. Voluptatem
his inesse Circi spectacula prodiderunt. Quidam enim
equorum cantibus tibiarum, qđam saltationibus, quidā
colorum uarietate, nonnullis etiā accensis facibus ad-
cursus prouocantur. Affectum equinum lachrymæ pro-
bant. Deniq; interfecto Nicomede rege equus eius uitam
inedia expulit. Cum prælio Antiochus Galatas subes-
gisset, Cētaretrij nomine ducis, q in acie ceciderat, equū
ouaturus insiluit. Isq; adeo spreuit lupatos, ut de indu-
stria curuatus ruina & se & equitem pariter affligeret.

ret. Ingenia equorum & Claudij Caesaris Circenses
probarunt, cum effuso rectore quadrigæ, cursus æmulos
non minus astu, q̃ uelocitate præuerterent, Et post de-
curſa legitima ſpatia, ad locum palmæ ſponte conſiste-
rent, uelut uictoriæ præmiũ poſtularent. Excuffo quo-
que auriga, quem Ratumenam nominabant, relicto cer-
tamine ad capitolium quadriga præſiluit, nec ante ſubi-
ſtitit, quãlibet obuijs occuſibus impedita, quàm Tarpe-
iũ Iouem terna dextratione luſtraſſet. In huiusce ani-
malis genere ætas longior maribus. Legimus ſanè equũ
aduſq; annos ſeptuaginta uixiſſe. Iam illud non uenit in
ambiguum, quod in annum tertium & trigeſimum
generant, ut pote qui etiam poſt uigeſimum mittantur
ad ſobolem reſciendam. Notatum etiam aduertimus
Opuntẽ nomine equum ad gregariam uenerem dui-
raſſe in annos quadraginta. Equarum libido extingui-
tur iubis tonſis. In quarum partu amoris naſcitur uene-
ficiũ. Quod in frontibus proferunt recensediti, fuluo
colore, caricis ſimile, ἰώωπος αὐτῆς nominatum. Quod
ſi præreptum ſtatim fuerit, nequaquam mater pullo uber-
ra præbet uellitanda. Quo quis acrior fuerit ſpei q̃
maioris, eo profundius nares merſitat in bibendo. Mas
ad bellum nunquam producitur apud Scythas, eo quod
fœminæ leuare ueſicas etiam in fuga poſſint. Edunt
equæ ex uentis conceptos, ſed hi nunquam ultratrieni-
um æuum trahunt.

Assyria, in ea de unguentorum origine, & de arbore medica. Caput. XLVII.

Assyriorum initium Adiabene facit. in cuius
 eius pte Arbelitis regio est, quē locū victoria
 Alexandri magni non sinit pteriri. Nam ibi
 copias Darij fudit, ipsumq; subegit. Ex
 pugnatiscq; eius castris in reliquo apparatu regis cepit
 Scriniū unguētis refertū, unde primū romana luxuria
 fecit ingressum ad odores peregrinos. Aliquantisper tñ
 uirtute ueterum ab illa uitio & illecebra defensi sumus, atq;
 adeo in censurā P. Crassi & Iulij Cæsaris q. edixerunt
 anno urbis conditæ quingentesimo & sexagesimo quinto
 neq; unguēta inueheret pegrina. Post modū uicerunt no
 stra uitia, & Senatus adeo placuit odorū delitiā, ut ea
 etiā in penetralibus tenebris uteretur. Sicut L. Plotium
 fratrem L. Plotij bis consulē proscriptū à triumuiris in Sa
 lernitana latebra unguēti odor prodidit. Hos terrarum
 ductus excipit Medica, cuius arbor inclauit etiā carmi
 nibus Mantuanis. Ingens ipsa, & cui tale fermē, quale
 Cydonijs folium est tantum eo differt, qd aculeatum spi
 nulentis fastigijs hispidatur. Gestat malū inimicū uenet
 nis sapore aspero, & amaritudinis miræ. Odoris autem
 fragrantia plus, q̄ iucundum, longeq; sensibile. Verum
 pomorillius tanta ubertas inest, ut onere proventus sem
 per grauetur. Nam protinus atq; poma eius cecideri
 nt, maturitate alia promberant. Ea q; tantum est opimi
 tati, mora, ut scetus decidāt ante nati. Vsurpare sibi nemo
 ra ista optarūt & aliæ nationes p industriā trahati ger
 minis & inserti, sed beneficium soli Mediæ datum nat

ura resistente terra alia non potuit nuturari..

De portis Caspijs.

Caput. XLVIII.

*Aspiæ portæ panduntur itinere manufacto
c longo octo millibus passuum. Nam latitudo
eius uix est planstro permeabilis. In
his angustijs etiam illud asperum, quod
præcisorum laterum saxa liquentibus inter se salis ue-
nis exundant humorem affluentissimum. Qui mox u-
caloris constrictus uelut in glaciem coit. Ita labes inuia
accessum negat. Præterea octo & uiginti millibus passu-
um tractus omnis quoq; inde pergitur, nullis puteis,
uel fontibus humo arida, sine præsidio sitit. Tunc serpentes
undiq; genitum conueniæ à uerno statim die illuc conflu-
unt. Ita periculi, ac difficultatis concordia ad Caspios nisi
hyeme accessus negatur.*

De Direo, & Margiana regione. Caput. XLIX.

*Caspijs ad orientem uersus locus est, quod
a Direum appellatur. Cuius ubertati non
est, quod uspiam comparari queat. Quem
locum circumsidunt. Tapyri, Anariaci,
& Hyrtani. Ei proximat Margiana regio incluta cœ-
li, ac soli commodis, adeo ut in toto illo latifundio uiti-
bus sola gaudeat. In faciem theatralem montibus circun-
uenitur ambitu stadiorum mille quingetorum penè inac-
cessa ob incommodum arenosæ solitudinis, quæ per
centum & uiginti millia passuum undiq; uersum cir-
cumsa est, Regionis huius amœnitatem Alexander
magnus usque adeo miratus est, ut ibi primum Aler*

driam conderet. Quam mox à Barbaris excisam Antiochus Seleuci filius reformauit, & de nuncupatione domus suæ dixit Seleuciam. Cuius urbis circuitus diffunditur in stadia septuaginta quinque. In hanc Orodes Romanos captos Crassiana clade deduxit. Et aliud in Caspijs Alexander oppidum excitarat, idque Heraclea dictum dum manebat, sed hoc quoque ab iisdem euersum gentibus Deinde ab Antiocho restitutum, ut ille maluit Achaïs postmodum nominatum est.

Oxis amnis ortus, & eius accolæ. Finis itinerum Alexandri, Liberi patris, Herculis, Semiramidos, Cyri, Aliaque conterminæ gentes, ubi etiam multa de Camelis exponuntur.

Caput. L.

Oxus amnis oritur de lacu * Oxo, cuius oras Heniochi, Bateni, Oxystagæ accolunt, sed præcipuam partem Bactri tenent. Bactris præterea est proprius amnis Bactros. Unde & oppidum, quod incolunt, Bactrum. Gentes huiusce, quæ penè sunt Paropamisi iugis ambiuntur, quæ aduersa Indis fontibus terminantur. Reliqua includit Oxus flumen. Ultra hos Panda oppidum Sogdianorum, in quorum finibus Alexander magnus tertiam Alexandriam condidit, ad contestandos itineris sui terminos. Hic enim locus est, in quo primum à Libero patre, post ab Hercule, deinde à Semiramide, postremo etiam à Cyro aræ sunt constitutæ. Quod proximum gloriæ omnes duxerunt, illousque promouisse itineris sui metas, Vniuersi eius ductus duntaxat ab illa terrarum

parte Taxartes fluvius secatur fines. Quem Taxartem soli
vocat Bactri. Nam Scythæ Silyn nominant. Hunc eun-
dem esse Tanaim exercitus Alexandri Magni credide-
runt. Verum Demodamas dux Seleuci & Antiochi sa-
tis idoneus vero author transuectus omnem istum ti-
tulos omnium supergressus est, aliumq; esse, q̃ Tanaim
deprehendit, ob cuius gloriæ insigne, dedit nomini suo
ut altaria ibi statueret Apollini Didymæo. Hoc est collis-
cium, in quo limes Persicus Scythis iungitur, quos
Scythas Persæ lingua sua Sacas dicunt, & inuicem Scy-
thæ Persas Chorsaros nominant, montemq; Caucasum
Craucason, idest nivibus candicantem. Densissima hic
populorum frequentia, cum Parthis legem placiti ab
exordio moris incorrupta custodit disciplina. E quibus
celeberrimi sunt Massagetae, Essedones Ariacæ, et Assæi
Post quos immaniissimis barbaris interiacentibus de ri-
tu aliarum nationum penè inconstanter definitum ad-
uertimus Bactri Canelos fortissimos mittunt, licet Ara-
bia plurimos gignat. Verum hoc differunt, quod Arabi
cibina tubera in dorso habent, singula Bactriani. Nun-
quam pedes atterunt. Sūt enim illis reciprocis quibusdam
pulmunculis uestigia carnulenta. Vnde & contraria est
labes ambulanti, nullo fauente p̃sidio ad nisum insis-
tendi habentur in duplex ministerium. Sunt alij one-
ri ferendo accommodati, Alij ad pernicitatem leues. Sed
nec illi ultra iustum pondera recipiunt, nec isti amplius
quàm solita spacia uolunt egredi. Geniturae cupidine
efferrantur, adeo ut sæuiant cum uenerem requunt, ode-
runt equinum genus. Sitim etiam in quatrimum tole-
rant. Verum cum occasio bibendi data est, tantum im-

plentur, quantum & faciet desideria præterita, & in futurū diu proſit. Lululentas aquas captant, puras reſugiunt. Deniq; niſi cœnoſior liquor fuerit, ipſi aſſidua concuſcatōe limum excitant ut turbetur. Durant in annos centum niſi forte tralati in peregrina, inſolentia mutati aeris morbos trahant. Ad bella fœminæ præparantur. Inuentumq; eſt, ut deſiderium eis coitionis quadam caſtratione execaretur, putant enim fieri ualidiores, ſi à coitibus arceantur.

De Seribus, & ſerico uellere. Caput. LI.

q Va ab Scythico, & oceano, & mari Caſpιο, in oceanum eorum curſus inſectitur, ab exordio huiusce plagæ profunda niues, mox longa deſerta, poſt anthropophagi gens aſperrima, dein ſpatio ſæuiſſimis beſtijs efferata ſermè dimidiam itineris partem impenetrabilem reddiderunt. Quarum difficultatum terminum facit iugum mari imminens, quod Tabim Barbari dicunt, poſt quem longinquæ adhuc ſolitudines. Sic in tractu eius oræ, quæ ſpectat æſtiuum orientem, ultra inhumanos ſitus prius hominum Seres cognoſcimus. Qui aquarum aſpergine inuulatis frondibus uellera arborum adminiculo depectunt, liquoris & lanuginis teneram ſubilitatem humore domant ad obſequium. Hoc illud eſt ſericum in uſum publicum damno ſeueritatis admiſſum, & quo oſtentare potius corpora, q̃ ueſtire, primo fœminis, nunc etiam uiris perſuaſi luxuriæ libido. Seres ipſi quidem mites & inter ſe quietiſſimi. Aliàs reliquorum mortalium cœtus reſugiunt, adeo ut cæterarū gentium commercia

commertia abnuant. Primum eorum fluvium mercatores ipsi transeunt, in cuius ripis nullo inter partes lingua commertio, sed depositarum rerum pretia oculis aestimantes sua tradunt, nostra non emunt.

De Attacis.

Caput. LII.

Equitur Attacenus sinus & gens Attacorum, quibus temperies prerogativa miram aeri clementiam subministrant. Arcent sane afflatum noxiū colles qui salubri apricitate undiq; secus obiecti prohibent auras pestilentes. Atque ideo, ut Amometus affirmat, par illis & hyperboreis genus vitæ est. Inter hos & Indiam gnarissimi Cyconas locarunt.

India, & omnia, quæ ad eam pertinere possint.

Caput. LIII.

Medis montibus auspicatur India, à meridiano mari porrecta, ad eorum, & à septentrione usq; ad montem Caucasum. Terra adeo fauonij spiritu saluberrima, bis in anno æstatem habet, bis legit fruges, vice hyemis etesijs positur auris. Hanc Possidonius aduersam Gallia statuit, sane nec quicquam ex ea dubium. Nam Alexandri magni armis comperta, et aliorum postmodum regum diligentia peragrata penitus cognitioni nostræ addita est. Magasthenes sane apud indicos reges aliquannisper commoratus, res indicas scripsit, ut fidem, quam oculis subiecerat, memoriæ daret. Dionysius quoq; qui & ipse Philadelpho rege spectator missus est grana periculi

tandæ ueritatis paria prodidit. Tradunt ergo in India
 fuisse quinq; millia oppidorum, p̄cipua capacitate, popu-
 lorum nouem millium. Diu etiam credita est tertia
 pars esse terrarum. Nec mirū sit, uel de hominum, uel de
 urbium, copia, cum soli Indi nunq̄ à natali solo recesserint
 Indiam Liber pater primus ingressus est, utpote qui
 Indis subactis primus omnium triumphauit. Ab hoc
 ad Alexandrum magnum numerantur sex millia qua-
 dringenti quinquaginta unus, additis eo amplius tri-
 bus mensibus, habita per reges computatione, q̄cētum
 quinquaginta tres tenuisse medium æuum dephendun-
 tur. Maximū in ea amnes Ganges, & Indus. Quorum
 Gangem quidam fontibus incertis nasci, & Nili modo
 exundare phibent. Alij uolunt à Scythicis montibus ex-
 oriri. Hispasis etiam nobilissimus ibi fluuius, qui Alexan-
 dri magni iter terminauit, sicuti aræ in ripa eius positæ
 probant. Minima Gangis latitudo per. VIII. millia pas-
 suum, maxima p. XX. patet, altitudo ubi uadosissimus
 est mensuram centum pedum deuorat. Gangarides exi-
 timus est Indiæ populus. Cuius rex eq̄tes mille elephā-
 tos septingentos, peditum sexaginta millia in apparatu
 belli habet. Indorum q̄dam agros exercent, militiā plu-
 rimi, merces alij, optimi, ditissimiq; . Rēp curāt reddunt
 iudicia, assident regibus. Quietum ibi eminentissima sa-
 pientiæ genus est. Vitæ repletos incensis rogis mortem
 accersere. Qui uero ferociori sectæ se dediderunt, et syl-
 uestre agunt uitam, elephantos uenantur. Quibus p̄domi-
 tis ad mansuetudinē, aut arant, aut uehūt. In Gāge insu-
 la est populosissimam et amplissimā p̄tinēs gentē. Quo-
 rum peditū quinquaginta millia equitum quatuor mil-

lia in armis habet. Oēs sanè quicquid pediti sunt regi potestate, non sine maximo elephantorum equitū, peditumq; numero militarem agitant disciplinam. Prasía gens ualidissima Palibotram urbem incolunt. Vnde qdam gentem ipsam Palibotras nominarunt. Quorum rex sex cētena millia peditum, equum triginta millia, elephantorū octo millia omnibus diebus ad stipendium uocat. Ultra Palibotram mons Maleus, in quo umbræ hyeme in septentrione, æstate in austro cadunt, uicissitudine hac durante senis mensibus. Septentriones in eo tractu, in anno semel nec ultra quidecim dies apparent, sicut author est Betho, qui perhibet hoc in plurimis Indiæ locis inueniri. Indo proximantes flumini uersa ad meridiem plaga ultra alios torrentur calore. Deniq; uim Syderis prodit hominum color. Montana Pigmæi tenent. At ij, quibus est uicinus oceanus sine regibus degunt. Pandæa gens à fœminis regitur. Cui reginam primam assignant Herculis filiam, et Nysa urbs regioni isti datur. Mons etiam Ioui sacer Meros nomine, in cuius specu nutritū Liberæ patrem ueteres Indi affirmant, ex cuius uocabuli argumento lasciuienti famæ creditur Liberum patrem Fœmine natum. Extra Indiæ hostium sunt insulæ duæ, Chryse & Argyre, adeo fœcundæ copia metallorum, ut pleriq; eas aurea sola prodiderint, et argentea habere. Indis omnibus promissa Cæsaries nō sine fuce cœrulei, aut crocei coloris, Cultus p̄cipuus in gemmis. Nullus funere apparatus. Præterea, ut Iubæ & Archelai regum libris editū est, in quantū mores populorū dissonant, habitus quoq; discrepantissimus est. Alij lineis, Alij laneis peplis uestiuntur, pars nudi, pars obscœna tantum amiculati plu-

rimi & flexibus libris circumdati. Quidā populi adeo
 proceri, ut elephantes uelut equos facillima insultatio-
 ne transiliant, plurimis placet neque animal occidere
 neque uesti carnibus, pleriq; tantum piscibus aluntur,
 & è mari uiuunt. Sunt qui proximos, parentesq; prius,
 q̄ annis aut ægritudine in maciem eant, ante uelut ho-
 stias cædunt. Deinde peremptorium uiscera epulas ha-
 bent, quod ibi non sceleris, sed pietatis loco numerant.
 Sunt qui cum incubuere morbi, procul à cæteris in secre-
 ta abeunt, nihil anxie mortem expectantes. Astiacanorū
 gens laureis uiret syluis, lucis buxeis. Vitium uero, &
 arborum uniuersarum, quibus gratia dulcis est, proueni-
 tibus copiosa. Philosophos habent Indi, Gymnosophistas
 uocant, qui ab exortu adusq; solis occasum p̄tentis oculi-
 lis orbem candētissimi syderis intuentur. In globo igneo
 rimantes secreta quædam, arenisq; feruentibus perpetem
 diem alternis pedibus insistant, Ad montem qui Milo
 dicitur, habitant, quibus auersæ plantæ sunt, & octoni
 in plantis singulis digiti. Megasthenes per diuersos In-
 diæ montes esse scribit, nationes capitibus caninis, arma-
 tas unguibus, amictas uestitu tergorum, Ad sermonem
 humanum nulla uoce, sed latratibus tantum sonantes
 asperis rictibus, Apud Ctesiam legitur quasdam fœmi-
 nas ibi semel parere, natosq; canos ilico fieri. Esse rursum
 gentem alteram, quæ in iuuenta sit cana, nigrescat in
 senectute, ultra æui nostri terminos permanentem. Legi-
 mus monoculos quoq; ibi nasci singulis cruribus, & sin-
 gulari pernitiæ. Qui ubi defendi se uelint à calore res-
 supinati, plantarum suarum magnitudine in umbren-
 tur. Gangis fontem qui accolunt nullius ad escam opis

indigent. Odore uiuunt pomorum syluestrium, longiusq;
per gentes eadem illa in praesidio gerunt, ut olfactu alantur,
quod si tetriorem spiritum forte traxerint, ex animari eos certum est. Peribent esse & gentem foeminarum,
quæ quinquennes concipiunt, sed ultra octauum annum uiuendi spatia non protrahunt. Sunt qui ceruicibus carent,
& in humeris habent oculos. Sunt qui syluestres hirti corpora, caninis dentibus, stridore terrifico. Apud eos uero,
quibus ad uiuendi rationem propensior cura est, multæ uxores in eiusdem uiri coeunt matrimonium,
& cum maritus decesserit apud grauissimos iudices suam quæq;
de meritis agunt causam, & quæ officiosior cæteris sententia uicerit iudicantium, hoc palmæ refert præmium,
ut arbitrati suo ascendat rogam conuigis & supremis eius semetipsam det inferias. Cæteræ nota uiuunt.
Enormitas in serpentibus tanta est, ut ceruos & animantium alia ad parem molem tota hauriant.
Quin etiam oceanum indicum, quantus est penetrent. Insulasq;
magno spatio à continenti separatas, pabulandi petant gratia. Idq;
ipsum palam est non qualibet magnitudine euenire, ut per tantam salis latitudinem ad loca permeent destinata.
Sunt illic multæ, ac mirabiles bestiae, quarum è multitudine & copia partem persequemur.
Leucrocota uelocitate præcedit feras uniuersas. Ipsa asini magnitudine,
cerui clunibus pectore, ac cruribus leoninis, capite camelino, Bisulca ungula, ore ad usq;
aures deliscente, dentium locis osse perpetuo. Hæc quidem ad fermam.
Voce autem loquentium hominum sonos æmulantur. Est & Eale aliàs ut equus,
cauda uero elephanti, nigro colore, maxillis aprinis, præferens

cornua ultra cubitalem modū, longa ad obsequiū cuius
uelit motus accommodata. Neq; n. rigent, sed deflectun-
tur ut usus exigit pliandi. Quorū alterum cum pugnat
protendit, alterum replicat, ut si ictu aliquo alterius acu-
men fuerit obtusum, acies succedat alterius. Hippopota-
mis cōparatur. Et ipsa sanè aquis fluminū gaudet. Indi-
cis tauris color fulvus est. Volucris pernicios, pilus in
contrarium uersus, hiatus omne quod caput. Hi quoq; cir-
cūferunt cornua flexibilitate, qua malint, tergi duritia
omne telū respuunt, & tam immiti ferocitate, ut capti
animas proyiciant furore. Manticora quoq; nomine inter
hæc nascitur, triplici dentium ordine, coeunte uicibus alter-
nis, facie hominis, glaucis oculis, sanguineo colore, cor-
pore leonino, cauda ueluti scorpionis aculeo spiculata.
Voce tam sibila, ut imitentur fistularum modulos tubarūq;
cōcentum, humanas carnes auidissime affectat, pe-
dibus sic uiget, saltu sic pōt, ut morari eā nec extentissi-
ma spatia possint, nec obstacula latissima. Sunt p̄terea
boues unicornes, & tricornes, solidis ungulis, nec bifidi-
dis. Sed atrocissimum est Monoceros monstrū mugitu
horrido, eq̄no corpore, elephantipedibus, cauda suilla, ca-
pite ceruino. Cornu ē media eius fronte protenditur, splē-
dore mirifico, ad longitudinē pedū quatuor. Ita acutū
ut q̄cqd impetat, facile ictu eius p̄foretur, uinū non ue-
nit in hominum potestātē, & interim qdē potest capi
non pōt. Aquæ etiā gignunt miracula non minora. An-
guillas ad tricenos pedes longas educat Ganges, quē Sta-
tius Sebosus inter præcipua miracula ait uermibus abū-
dare, cœruleis nomine, & colore. Hibina habent brachia
longitudinis cubitorum non minus senum, adeo robu-

stis viribus ut elephātos ad potū uentitantes, mordicus
cōprehēses ipsos manu rapiant in profundum. Indica
maria Balænas habent, ultra spatia quatuor iugerum.
Sunt et quos Physēteras nuncupant, q̄ enormes ultra mo-
lem ingentiū colūnarum super antemnas se naviū extol-
lāt, haustosq; fistulis fluctus ita eructant ut nimboſa allu-
uie plerūq; deprimāt alueos nauigantiū. Sola India mit-
tit Psittacū auē colore uiridi, torque pūniceo, cuius rostri
tanta duritia est, ut cum ē sublimi præcipitatur in sa-
zum, niſi se oris excipiat, & quodā quasi p̄sidio utatur
extra ordinariæ firmitatis. Caput uero tam ualēs ut si qñ
ad discendū plagis sit admonendus (nam studet ut quid
homines alloquantur) ferrea clauicula sit uerberandus
dum pullus est, atq; adeo intra alterum ætatis suæ an-
num, quæ monstrata sunt, & citius discit, & tenacius
retinet. Maior paulo ſegnior est, & obliuiosus & indo-
cilis. Inter nobiles & plebeios discretionem digitorum
facit numerus. Qui præstant, quinos in pede habent di-
gitos, cæteri ternos, & lingua lata, multoq; lauior, quàm
cæteris auibus. Vnde perficitur ut articulata uerba pe-
nitus eloquatur. Quod ingenium ita Romanæ delitiæ
miratæ sunt, ut Barbari Psittacos mercem fecerint. In-
dorum nemora in tam proceram sublimantur excelsi-
tatem, ut transiaci ne sagittis quidem possunt. Poma-
ria quidem ficus habent, quarum caudices in orbē spa-
tio sexaginta passuum extuberantur. Romanorum um-
bræ ambitu bina stadia consumunt, foliorum latitudo
formæ amazzonicæ peltæ comparatur, pomum eximie
suauitatis. Quæ plaustria sunt, arundinē creāt ita cras-
sam, ut fissis internodijs lembi uice uectitet nauigan-

tes, è radicibus eius ex primitur humor dulcis ad meli-
 leam suauitatem. Tylos Indiae insula, & ea fert palmas
 oleas creat. Vineis abundat. Terras omnes hoc miracu-
 lo sola vincit, quod quaecumq; in ea arbor nascitur, nun-
 quam caret folio. Mons caucassus inde incipit, qui maxi-
 mam orbis patrem perpetuis iugis penetrat. Idem fron-
 te, qua soli conuersus est, arbores piperis ostentat, quae
 ad iuniperi similitudinem diuersos fructus edere esseuer-
 rantur. Eorum qui primus erumpit, uelut corilorum
 fimbria, dicitur piper longum. Quod incorruptum est
 piper album. Quorum autem rugosam, & torridam
 calor fecerit, piper nigrum. Qui demum caducus tor-
 retur feruido sole, uocamen trahit de colore. At quod ex
 ipsa arbore stringitur, ut est, album piper dicitur. Sed
 ut piper sola india, ita & Hebenum sola mittit, nec ta-
 men uniuersa, uerum exigua sua parte syluis hoc genus
 edit. Arbor est plerumq; tenuis & frequentior. Vimi-
 ne raro in crassitudinem caudicis extuberata, hiulco cor-
 tice, & admodum reticulato, dehiscantibus uenis,
 adeo ut per ipsos sinus pars intima uix tenui libro con-
 tegatur. Lignum omne mediale eadem ferme & facie
 & nitore quae est in lapide gagate. Indireges ex eo sce-
 ptrum sumunt, & quascumq; Deorum imagines non nisi
 ex hebeno habent. Iidem ferunt materia ista liquorem
 non contineri noxium. Et quicquid maleficum fuerit ta-
 ctu eius auerti. Hac gratia pocula ex hebeno habent.
 Ita nihil mirum si peregre sit in pretio, quo etiam ipsi,
 quibus prouenit honorantur. Hebenum ex India Ro-
 mae Mithridatico triumpho primum magnus Pompe-
 ius exhibuit. Mittit india & calamos odoratores, potenti-

tes aduersum intestinæ ægritudinis incommoda. Dat
et multa alia fragrantia mirifici spiritus suauitate gra
ta. Indicorum lapidum in adamantibus dignitas pri
ma, utpote qui lymphationes abigant uenenis resistent,
pauitantium uanos metus pellant, hæc primum de his
predicari oportuit, quæ respicere ad utilitatem uidebamus.
Nunc reddemus quot Adamantium sint species, et quis
color, quique eximius. In quodam crystalli genere inue
nitur materia, in qua nascitur ad aquæ similis splendor
rem liquidissimum in mucronem sexangulum utrin
que secus leuiter turbinatus, nec unquam ultra magnitudi
nem nuclei ouellanae repertus. Huic proximus in ex
cellentissimo auro deprehenditur pallidior, ac magis
ad argenti colorem renitens. Tertium in uenis Cypræ ap
paret propior ad æream faciem, et plurimum ualet in
medicamine, qui Siderites appellatur. Quartus in me
tallis ferrariis legitur, pondere cæteros antecedens, non
tamen et potestate. Nam et hic, et qui in Cypro de
prehenditur frangi queunt plerique etiam adamante
altero perforantur. At illi, quos primos diximus, nec fer
ro uincuntur, nec igni domantur. Veruntamen si diu san
guine hircino macerentur, non aliter, quam si calido uel
recenti, uel malleis aliquot ante fractis, et incudibus
dissipatis, aliquando cedunt, atque in particulas dissili
unt. Quæ fragmenta sculptoribus in usum insigniendæ
cuiuscunque modi gemmæ expetuntur. Inter adamantem
et magnetem est quædam naturæ occulta dissensio,
adeo ut iuxta positus non sinat magnetem rapere ferrum.
uel si admotus magnes ferrum traxerit, quasi prædam
quandam quicquid magneti hæserit adamas rapiat,

atq; auferat. Lychniten deinde fert India, cuius lucis uigorem flagrans ardor excitat lucernarum. Qua ex causa $\lambda\upsilon\chi\nu\iota\tau\eta\nu$ graeci uocant. Duplex ei facies, aut in purpuream emicat claritatem, aut meracius diffunditur cocci rubore per omne intimum sui. Siquidem pura sit inoffensam admittit perspicuitatem, at si excauit radijs solis incita, uel ad calorem digitorum attritu excitata est, aut palearum cassa, aut chartarum folia ad se rapit, contumaciter sculpturis resistens. Ac si quando insignita est, dum signa exprimit, quasi quodam animalis morsu partem cerae retentat. Beryllos in sexangulas formas Indi atterunt, ut hebetem coloris leuitate angulorum percussu excitent ad uigorem. Beryllorum genus diuiditur in speciem multifariam. Eximij interueniente glauci & caeruli temperamento quandam praefertunt maris gratiam. Infra hos sunt Chrysoberylli, qui languidius micantes aurea nube circumfunduntur. Chrysoprasos quoque ex auro, & porraceo mistam lucem trahentes aequae beryllorum generi adiudicantur. Hiacinthi Constat scilicet qui hiacinthos propere referant & ipsos probant. Eos uero qui Chrystallo similes capillamentis intercurrentibus obscurantur. (hoc enim uisio illorum nomen est) scientissimi lapidum plebi dederant. Indici reges hoc genus gemmarum in longissimos Cylindros amant fingere, eosq; foratos elephantorum setis subligantes monilia habent, aut plerumque ex utraq; capite insertis aureis umbilicis, ut marcentem faciem ad nitelam incendunt pinguiorem, quo per industriam metallo hinc inde addito fulgentiorem trahant lucem.

De Taprobane insula. Caput. LIIII.

Aprobanen insulā ante q̄ temeritas huma-
na exq̄sito penitus marifidem pāderet, diu
orbē alterum putarunt, & quidem eum,
quē habitare Antichthones crederētur. Ve-
rū Alexandri magni uirtus ignoratiā publici erroris nō
tulit ulterius pmanere. Sed in hac usq; secreta, propaga-
uit nominis sui gloriā. Missus igitur Onesicritus praefer-
tus classis Macedonicae terrā istam quanta esset, quid gi-
gneret quomodo haberetur exploratam notitiā nostrae
dedit. Patet in longitudinem stadiorum septem milliū. In
latitudinem quinq; milliū. Scinditur amne interfluo. Nā
pars eius bestiis, & elephantis repleta est, maioribus
multo, q̄ quos fert India, ptem homines tenent. Margar-
itis scatet, & gemmis omnibus. sita est inter ortum &
occasum, ab eo mari incipit praetenta India à Prasiar-
na Indorum gente, Dierum uiginti primo in eam fuit
cursus, sed cum papyraceis & Nili nauibus illō peregre-
tur. Mox cursu nauium nostrarum septem dierum
iter factum est. Mare undosum interiacet altitudinis
non amplius senum passuum. Certis autem cana-
libus adeo altum, ut nullae unquam ancoraē ad pro-
funda illius ima potuerint peruenire. Nulla in nau-
igando syderum observatio, utpote ubi septentrio-
nes nequaquam conspiciuntur. Vergiliae nunquam
apparent. Lunam ab octaua in sextam decimam tē,
tum supra terram uident lucet ibi Canopus sydus cla-
rum, & amplissimum. Solem orientem dextra habēt
occidentem sinistra. Observatione itaq; nauigandi nul-

la suppetente, per quam ad destinata pergentes, locum capiant, uehunt alites, quarum meatus terram petentium regendi cursus magistros habent. Quaternis nō amplius in anno mensibus nauigatur. In Claudij principatum de Taprobane hæc tantum noueramus. Tunc enim fortuna patefecit scientiæ uiam latiore. Nam libertus Annici Plocamij, qui tunc rubri maris uectigal administrabat, Arabiam petens, Aquilonibus p̄ter Carmaniam raptus, quinto decimo demum die appulsus est ad hoc litus, portumq; inuectus, q̄ Hipperus nominatur. Septem deinde mensibus sermonē p̄doctus, admissus est ad colloquiaregis. Quæ compererat reportauit. stupuisse scilicet regem pecunia, quæ scalp̄ta erat cum ipso, qđ tam & si signata disparibus foret uultibus, parem tamen haberet modum ponderis. Cuius æqualitatis contemplatione cum romanam amicitiam flagrantius concupisset Rhachia principe legatos adusq; nos misit, à quibus cognita sunt uniuersa. Ergo ydem homines corporum magnitudine alios omnes antecedunt crines fūco imbuunt, cœruleis oculis truci uisu terrifico sono uocis, qbus immatura mors est, in annos centum auum trahunt. Alijs omnibus annosa ætas, & penè ultra humanam extenta fragilitatem. Nullus aut per diem, aut ante dies somnus, noctis p̄tem quieti destinant. Lucis ortum uigilia anteuertunt. Aedificia modice ab humo tollunt. Annona semper eodem tenore est. Viteis nesciunt, pomis abundant. Colunt Herculem. In regis electione nō nobilitas p̄ualet, sed suffragium uniuersorum. Populus. n. eligit spectatum moribus & inueterata clementia, & iam annis grane. Sed hoc in eo quæritur, cui liberi nuli

li sint. Nam qui pater fuerit, etiam si uita spectatus est, nō admittitur ad regendum. Ac si forte dum regnat pignus sustulit, exuitur potestate. Idq; eo maxime custoditur, ne fiat hereditarium regnum. deinde etiam si res maximam præferat æquitatem, nolunt ei totum licere. Quadraginta ergo rectores accipit, ne in causis capitum solus iudicet. Et sic quoq; si displicuerit, iudicatum ad populum prouocatur. A quo datis iudicibus septuaginta fertur sententia, cui necessario acquiescitur, Cultus rex dissimili à cæteris. Vestitur symmate, ut est habitus; quo Liberum patrem amicum uidemus, quod si etiā ipso aliquo peccato argutus sit, ac reuictus, morte mulctatur. Nō tamen ut cuiusq; attrectetur manu, sed consensu publico rerum omnium interdicta ei facultate, etiam colloqui potestas punito denegatur. Cultura student uniuersi. Interdum uenatibus indulgent, nec plebeias agunt prædas. Quippe cum tigrides, aut elephanti tantum requirantur. Maria quoque piscatione inquietant marinasq; testudines capere gaudent, quarum, tanta est magnitudo, ut superficies earum domum faciat, & numerosam familiam non arcte receptet. Maior pars insulæ huius calore ambusta est, & in uastas desinit solitudines. Latus eius mare alluit peruiridi calore fructicosum ita ut iuba arborum plerumq; gubernaculis atterantur. Cernunt latus sericum de montium suorum iugis. Mirantur aurum, & ad gratiam poculorum omnium gemmarum adhibent apparatus. Secant marmora testudianeæ uarietate. Margaritas legunt plurimas maximasq;. Conchæ sunt, in quibus hoc genus lapidum requiritur. Quæ certo anni tempore luxuriante conceptu

fitunt rorem uelut maritum, cuius desiderio hiant. Et
 cum maxime lunares liquefiunt aspergines oscitatione
 quadam hauriunt humorem cupitum. Sic concipiunt,
 grandidæq; fiunt, ac de saginæ qualitate reddunt habi-
 tus unionum. Nam si purum fuerit, quod acciperint,
 candicant orbiculi lapillorum. Si turbidum aut pallo-
 re languescunt, aut ruffo innubilantur, ita magis de
 cælo, q̄ de mari partus habent. Deniq; quoties excipi-
 unt matutini aeris semen, fit clarius margaritum. Quo-
 ties uespere, fit obscurius. Quantoq; magis hauserit, tan-
 to magis proficit lapidum magnitudo. Si repente mi-
 cauerit corruscatio, intempestiuo metu, comprimuntur,
 clausæq; subita formidine uitia contrahunt abortiua.
 Aut enim per paruuli fiunt scrupuli, aut inanes. Cōchis
 ipsis inest sensus, partus suos maculare timent. Cumq;
 flagrantioribus radijs excanduerit dies, ne fuscantur,
 lapides, solis calore subsidunt, & se profundis ingurgi-
 tant, ut ab æstu uindicerentur. Huic tamen providentiæ
 ætas opitulatur. Nā cādor senectū disperit, et grādes-
 cibus conchis flauescūt margaritæ. Lapis iste in aqua
 mollis est unio, duratur euisceratus. Nunq̄ duo simul
 reperiuntur, Vnde unionibus non uen datum. Ultra ser-
 munciales inuentos negant. Piscantium insidias timent
 conchæ. Inde est, ut aut inter scopulos, aut inter mari-
 nos canes plurimum delitecant. Gregatim natant. Cer-
 tus examini dux est illa si captus sit, etiam quæ euaserint
 in plagas reuertuntur. Dat & India margaritas. Dat
 & litus Britanicum, sicut diuus Iulius thoracem, quem
 Veneri genetrici in templo eius dicauit. E' Britanicis
 margaritis factum subiecta inscriptione testatus est. Lo/

liam Paulinam Gaij principis coniugem, uulgatum est habuisse tunicam ex margaritis HS tunc quadringentes aestimatam. Cuius parandæ avaritiæ pater ipsius Manlius spoliatis orientis regionibus offendit C. Cæsarem Augusti filium, interdicta q; amicitia principis ueneno interijt. Illud quoq; exp̃ssit uetus diligentia, quod Syllanis primum temporibus Romam illati sunt uniones.

Itinerarium Indicum.

Caput LV.

B insula Ausæa consequens est ad continentem. Igitur à Raprobane Indiam reuertamur. Conuenit enim res indicas uidere. Sed si indicis urbibus, aut nationibus insisteramus, egrediemur propositæ cōcinnitatis modum. Proximam Indo flumini urbem habuere Capissam, quam Cyrus diruit. Arachosiam * Erimanto amni appositam. Semiramis condidit. Cadrusia oppidum ab Alexandro magna ad Caucasum constitutum est, ubi & Alexandria, quæ patet amplius stadia triginta, multa & alia sunt, sed hæc cum eminentissimis. Post Indos montanas regiones Ichthiophagi tenent, quos subactos Alexander magnus in reliquo abstinere iussit à piscibus. Nā antea sic alebantur. Ultra hos deserta Carmaniae, Persis deinde, atq; ita nauigatio, in qua Solis insula rubens semper, & omni aiantium generi innaccessa. Quippe quæ nullum non animal illatū necet. Ex India reuertentes ab Hytani Carmaniae fluento septentriones primum uident. Achemenidis i hac plaga sedes fuerūt. Inter Carmaniae promontorium, & Arabiam quinquaginta millia passuum interiacent, deinde tres insulæ, circa quas hydri marini

egrediuntur, uicenum cubitum longitudine. Dicendum
 hoc loco quatenus ab Alexandria Ægypti pergatur in
 Indiam. Nilo uehente Copton usq; Etæsijs flantibus cur-
 sus est. Deinde terrestre iter Hydrem tenus post trāsa-
 ctis aliquot mansionibus Berenicen peruenitur, ubi tur-
 bri maris portus est. Inde Ocelis Arabia portus tangi-
 tur. Proximum Indiae emporium excipit, & Muḫitum
 infame piraticis factionibus. Deinde per diuersos por-
 tus Cottonare succeditur ad quam Monoxylis lintri-
 bus piper conueunt. Petentes Indiam ante exortum
 canis, aut, protinus post exortum nauigia media æstate
 solunt, Reuertentes nauigant Decembri mense. Secun-
 dus ex India uentus est Vulturinus. At cum uentum est
 in rubrum mare aut Africus, aut Auster uehunt. Spa-
 tium in die decies septies centena & quinquaginta mil-
 lia passuum proditur. At Carmaniae centum millia,
 cuius pars non caret uitis. Præterea habent genus ho-
 minum qui non alia quàm testudinis carne uiuunt. Hir-
 suti comam facie tenus, quæ sola lenis est. Idem corijs pi-
 scium uestiuntur Chelonophagi cognominati.

Sinus Persicus & Arabicus. Caput.. LVI.

Rumpit hæc litora rubrum mare, idque
 in duos sinus scinditur. Quorum qui ab
 oriente est, Persicus appellatur, quādoqui-
 dem oram illam habitauere. Persidis popu-
 li uicies & sexagies centena millia passuum circuitu pa-
 tens. Ex aduerso unde Arabia est, alter Arabicus uo-
 catur. Oceanum uero, qui ibi influit, Aḫanum nomina-
 runt. Carmaniae Persis adnectitur, quæ incipit ab in-
 sula

sula Aphrodisia uariarum opum diues, tralata quondam in parthicum nomen, litore quo occasui subiaceret porrecta in millia passuum quinquaginta. Oppidum eius nobilissimum Susa, in quo templum Susæ Dianæ A' Susis Babytace oppidum centum trigintaquinque millibus passuum distat, in quo mortales uniuersi odio auri coeunt hoc genus metalli, & abiiciunt in terrarum profunda, ne polluti usu eius auaritia corrumpant æquitatem. Hic constantissimus terrarum modus, nec immerito, cum aliæ circa Persida nationes scænis, aliæ parasangis aliæ incomparata disciplina terras metiantur, & in certam fidem faciat mensuræ ratio discors.

De Parthia & Cyri sepulchro. Cap. LVII.

*Parthia quanta omnis est à meridie rubrū mare, à septentrione Salum concludit Hyrcanum. Regna in ea duo de uiginti disseccantur in duas partes, undecim quæ dicuntur superiora, incipiunt ab armenio litore, & Caspio litore porrecta ad terras Scytharum, quibus concorditer degunt. Reliqua septem inferiora. (Sic enim uocitant) habent ab ortu Arios, * Arianosq; Carmaniam à die medio, Medos ab occidui solis plaga, à septentrione Hyrcanos. Ipsa autem Media ab occasu transuersa utraq; Parthiæ regna amplectitur. A' septentrione Armenia circumdata. Ab ortu Caspios uidet, à meridie Persidem, deinde tractus hic procedit usq; ad castellum, quod magi obtinent Passargada nomine. Hic Cyri sepulchrum.*

De Babylone & maris Atlatici insulis, quæ Corgones
& fortunatæ dicuntur. Cap. LVIII.

Haldeæ gentis caput Babylon est, à Semiramide cōdita tam nobilis, ut propter eam
& Assyrii & Mesopotamii in Babylonia nomen transierint. Vrbs est sexaginta millia passuum circuitu patens, muris circumdata, quorum altitudo ducētos pedes detinet, latitudo L. terminis in singulos pedes digitis ultra, q̄ mēsurā nostra est altioribus. Amne interluitur Euphrate. Beli ibi Iouis templum quem inuentorem cœlestis disciplinæ tradidit etiam ipsa religio, quæ deum credit. In emulationem huius urbis Ctesiphōtem Parthi cōdiderunt. Tempus est ad Oceani oras reuerti, represso in Æthiopiam stylo. Namq; ut Atlanticos æstus occidere ab occidente & Hispania dudum dixeramus, ab his quoq; partibus mundi, unde primum Atlantici nomen induant exprimi par est. Pelagus Azanum usq; ad Æthiopū litra promouetur, Æthiopicum ad Massilicum promōtorium, unde rursus oceanus Atlanticus. Anga igitur uniuersæ partis q̄ plurimī propter solis ardorem peruia negarunt. Facta etiam uel gentium, uel insularum commemoratione ad cōfirmādā fidei argumentum omne illud mare ab India adusq; Gades uoluit intelligi nauigabile, Cori tamē flantibus, cuius spiritus præter Arabiam, Ægyptum, Mauritaniam euehere q̄ uis queant. Classē, dummodo ab eo promōtorio Indiæ cursus dirigatur, qđ alij Lepten Acram, alij Drepanum nominarunt. Addidit etiā stationum loca, & spatioꝝ modū.

Nam ab Indica prominentia ad Malachon insulam affirmant esse quindecies centena millia passuum. Malacho ad Sceneon ducenta uiginti quinque millia, inde ad insulam Sadanum centum quinquaginta millia. Sic conficiens ad apertum mare decies octies centena et septuaginta millia. Idē opinione plurimorum qui ob solis flagrantiam maximam partis istius regionē ferunt humano generi inaccessam sic reluctatur, ut mercantium ibi transitus in festari ex arabis insulis dicant, quas Ascitæ habent, Arabes quibus è re nata datum nomen est. Nam bubulis utriusque contabulatas crates superponunt, ne citiusque hoc rarissimū genere peruenientes imperent sagittis uenunatis. Habitari etiam abdita Æthiopie adusta Troglodytarum & Ichthyophagorum nationibus. Quorum Troglodytæ tanta pernicitate pollent, ut feras quas agitant, cursu pedum assequantur. Ichthyophagi non secus, quàm marinæ belluæ nando in mari ualent. Ita ex quo Athlantico mari usque in occasum etiam meminit insularum. Gorgones insulæ, ut accepimus, obuersæ sunt promontorio, quod uocamus Hesperion curas. Has incoluerunt Gorgones monstra, & sanè usque adhuc monstrosa gens habitat. Distant à continenti bidui navigatione, prodidit denique Xenophon Lapsacenus Hannonem Pœnorum regem in eas permeasse. Repertasque ibi foeminas aliti pernicitate, atque ex omnibus, quæ apparuerant duas captas tam hirtas, atque aspero corpore, ut ad argumentum spectanda rei diuinarum cutes miraculi gratia inter donaria Iunoni suspēderit, quæ durauerunt usque in tempora excidii Carthaginensis. Ultra Gorgonas Hesperidum insulæ, sicut Sebosus affirmat, dierum quadra-

ginta navigatione in intimos maris sinus recesserunt. Fortunatas insulas contra laeuam mauritaniae tradunt iacere. Quas Iuba sub meridie quidem sitas, sed proximas occasui dicit. De harum nominibus expectari magnum mirum reor, sed infra famam uocabuli res est. In prima earum, cui nomen est Ombrion, ædificia nec sunt, nec fuerunt. Iuga montium stagnis madescunt, ferulae ibi surgunt ad arboris magnitudinem. Earum, quæ nigrae sunt, expressæ liquorem reddunt amarissimum. quæ candidæ, succos reuolunt etiam potui accommodatos. Alteram insulam Iunoniam appellari ferunt, in ea paucillæ ædes humiliter ad culmen. fastigatæ. Tertia huic proximat eodem nomine nuda omnia. Quarto loco Caprarie appellatur, enormibus lacertis plus quam referta. Sequitur niuaria aere nebuloso, & coacta, ac propterea semper niualis. Deinde Canaria, plena canibus, forma etiam eminentissimis, inde etiam duo exhibitæ Iubæ regi, in ea ædificiorum durant uestigia. Auium magna copia, nemora pomifera, palmeta cariotas ferentia, multa nux pinea, larga miella. Amnes salubres piscibus abundantes. Perhibent etiam expui in eam undoso mari belluas. Deinde cum monstra illa putredine tabefacta sunt omnia, illinc infici odore tetro, ideoque non penitus ad nuncupationem suam congruere insularum qualitatem.

Finis Polyhistoris Iulij Solinæ

Circuit oceanus sic totum maximus orbem
 Nominibus uarijs celebratus, & æquore tanto
 Hinc atq; inde sinus penetrabilis efficit ille

ITINERARIUM PROVINCIA-
RUM ANTONINI AV-
GVSTI.

PROVINCIAE AFRICAE.

Attingi Mauritaniae idest ubi Baccantes barbari
morantur per maritima loca Carthaginem usq.
Ab exploratione quod Mercurius dicitur, tingi usq.,
millia plus minus. CLXXIII.

Rufader millia passuum CCCXXIX.

Caesariae mauritaniae. M.P. CCCCXXIII.

Saldis M.P. CCXVIII.

Ruficadae M.P. CCXVII.

Hippone Regio M.P. CXV.

Carthagini M.P. CXCIII.

MANSIONIS, HIS

A' Mercurius M.P. CLXXIII.

Salacora M.P. XVI.

Thamufida M.P. XXXII.

Banasa M.P. XXXII.

Frigidis M.P. XXXIII.

Lunxò M.P. XVI.

Tabernis M.P. XVI.

Zili M.P. XIII.

Ad Mercurios M.P. VI.

Tingi Colonia M.P. VIII.

Attingitoribus navigant usq; ad portus diuinos ad se-
 ptem fratres M.P.LX.
 Ad abilem M.P.XXIII.
 Ad aquilam minorem M.P.XXIII.
 Ad aquilam maiorem M.P.XXIII.
 Ad promotoriū barbari M.P.XV.
 Iema lōga M.P.XXIII.
 Cobucla M.P.XXIII.
 Parietina M.P.XXIII.
 Promontorium M.P.XXV.
 Ad sex insulas M.P.XII.
 Promōtorio Cānar M.P.XXX.
 Promōtorio Russaddi M.P.L.
 Rusadder Conalia M.P.XV.
 Ad treis insulas M.P.LXV.
 Flumen malua M.P.XII.

FLVMEN MALVA

dirimit Mauritanices duces.

INCIPIT CÆSARIENSIS.

Lemennis M.P.XXII.
 Poletto flumen M.P.XXX.
 Ad fratres M.P.VI.
 Artifica M.P.XXV.
 Portus cæcili M.P.XII.
 Siga municipium M.P.XV.
 Portus Sigenfis M.P.III.
 Camerata M.P.XII.
 Ad Salum flumen M.P.XV.

- Ad Crispas* M.P.XXV.
Gilua Colonia M.P.VI.
Castra puerum M.P.XXVI.
Portus diuinus M.P.XVIII.
Portus Magnus M.P.XXXVI.
Quiza municipium M.P.XL.
Arsennaria M.P.XI.
Cortenna colonia M.P.XVIIII.
Lar Castellum M.P.XXIII.
Cartili M.P.XII.
Gunucus M.P.XII.
Casaria Colonia M.P.XII.
Tipasa Colonia M.P.XVI.
Casa calbēti M.P.XV.
Icosium Colonia M.P.XXXII.
Ryngonia Colonia M.P.XV.
Rusubbicari M.P.XXIIII.
Cisi municipium M.P.XII.
Rusuccuro Colonia M.P.XII.
Lomnium municipiū M.P.XVII.
Rusaxis mūicipiū M.P.XXXVIII.
Saldis Colonia M.P.XXXV.
Muslubio M.P.XXVIII.
Coba municipiū M.P.XXVIII.
Igile gili Colonia M.P.XXXIX.
Paceanis Matidia M.P.XXIII.
Chulli municipium M.P.LX.
Rusiccade M.P.L.
Parationis M.P.XXV.
Cullititanis M.P.XVIII.

Tacata. M.P.XXII.

Sullico M.P.XXII.

Hippone Regio Colonia M.P.

Addianū M.P.XXXII. (XXXII.

Nalpotes M.P.XL.

Thabraca. M.P.XXX.

Hypnone Zarytho M.P.LX.

Iuneiſa M.P.XX.

Membro M.P.X.

Vtica M.P.VI.

Ad Gallum Gallinaciū M.P.XII.

Carthagine M.P.XXII.

ITEM A' TOCO-

LOSIDA.

Tingi M.P. CXLVIII. sic

Volubilis Colonia M.P.III.

Aquis daicis M.P.XVI.

Gilda M.P.XII.

Viposcianis M.P. XXIII.

Tremulis M.P.XIX.

Oppido nouo M.P.XII.

Ad nouas M.P.XXXII.

Ad Mercurios M.P.XII.

Tingi Colonia M.P.XVIII.

A' CARTHAGINE.

Cyrra M.P.CCCXXII.

SITIFI M.P.C.

Cæsarea M.P. CCGI. sic à Cæs

Vtiaca M.P.XXII. (thagine

125
sicilibrā M.P.VII.

Vallis M.P.XV.

Coreba M.P.XX.

Musti M.P.XXVIII.

Laribus Colonia M.P.XXX.

Alti Euros M.P.XVI.

Admedera Colonia M.P.XXXII.

Thebeste Colonia M.P.XXV.

Altaba M.P.XVIII.

Iusti M.P.XVIII.

Meramen M.P.XXIII.

Macomadib M.P.XXIII.

Signis M.P.XXVIII.

Circa Colonia M.P.XXV.

MILEVM M.L.XXV.

Idiera M.P.XXV.

Cuiculi M.P.XXV.

Sinfi M.P.XXV.

PERDICES M.P.XXV.

Gallas M.P.XXV.

Mari M.P.XXV.

Zabi M.P.XXX.

Aras M.P.XVIII.

Tatilli M.P.XVIII.

Auza M.P.XLVII.

Rapidi M.P.XVI.

Tiranadi M.P.XXV.

Caput Cilani M.P.XXV.

Susafar M.P.XVI.
Aquis M.P.XVI.
Caesarea M.P.XXV.

ITEM ASITIFI

Saldas M.P.LXXIX. sic.
Orrea M.P.XVIII.
Lesbi M.P.XVIII.
Tubus Itchus M.P.XXV.
Saldas M.P.XVIII.

ITEM A' LAMBESE

Sitifi M.P.CII. sic.
Taditrij M.P.XVIII.
Nona sparsa M.P.XXXII.
Gemellas M.P.XXVII.
Sitifi M.P.XXV.

ITEM A' TEVESTE PER
LAMBESM.

Sitifi M.P.CCXII. sic.
Tinfadi M.P.XXII.
Vegisela M.P.XX.
Mascula M.P.XVIII.
Claudi M.P.XXII.
Tamugadi M.P.XXII.
Lamtese M.P.XIII.
Diana M.P.XXXIII.
Lona Petra M.P.XIII.
Gemellas M.P.XXIII.
Sitifi M.P.XXV.

Circa M.P.XL. sic.

Fisigus M.P.XV.

Circa M.P.,XXV.

ITEM A' TAMVGADI LA-

MASDA M.P.LXXII. sic.

Taduditi M.P.XXVIII.

Diana Veteranorum M.P.XVI.

Lamasba M.P.XVIII.

ITEM ALAMASBA SIT-

FI M.P.LXII. sic.

Zarai M.P.XXV.

Perdicibus M.P.XII.

Sinfi M.P.XXV.

ITEM A' CALA RVSVCA

CVRO M.P.CCCXCIII. sic.

Adruba M.P.XX.

Ad Albulas M.P.XXX.

Ad Dracones M.P.XIII.

Ad Regias M.P.XXIII.

Tasaccora M.P.XXV.

Castra Nova M.P.XVIII.

Pellenæ Praesidio M.P.XX,

Mina M.P.XVI.

Cadaum Castra M.P.XXV.

Vagal M.P.XVIII.

Castellum Tingi M.P.XVIII.

Tiganda municipio M.P.XXII.

Oppidono M.P.XXXII.
Tigana castra M.P.II.
Malliana M.P.XVI.
Sufasar M.P.XVIII.
Velisci M.P.XVI.
Taranamusa castra M.P.XVI.
Tramari cito praesidio M.P.XVI.
Rapida castra M.P.XVI.
Rufucuro Colonia M.P.XII.

ITEM ARVSVCVRO
SALDIS M.P.CVII. sic.

Tigifi M.P.XII.
Bidil municipium M.P.XXVII.
Tubus uetus M.P.XL.
Saldis colonia M.P.XXVIII.

ITEM A' SALDIS
Igigili M.P.CLIX. sic
Ad oliuam M.P.XXX.
A' Samamunicipio M.P.XXV.
Sisifi Colonia M.P.XXIII.
Satafi M.P.XVI.
Ad basilicam M.P.XVI.
Ad ficum M.P.XV.
Igigili M.P.XXXIII.

ITEM A' LAMBESE
Circa M.P.LXXXIII. sic.
Tanugade M.P.XIII.

A d Rotam M.P.XXX.

A d lacum Regium M.P.XX.

Circa colonia M.P.XX.

ITEM A' MVSTI

Circa M.P.CXCVIII. sic.

Sicca M.P.XXXII.

Narraggara M.P.XXX.

Thagura M.P.XX.

Tipasa M.P.XXV.

Signus M.P.XXXV.

Circa M.P.XXV.

ITEM A' CYRTA

Hippone Regio M.P.XCIII. sic

Aquis tibilitanis M.P.LIII.

Ad uillam Seruiliam M.P.XV.

Hippona Regio M.P.XXV.

ITEM AB HIPPONE REGIO

Carthagine M.P.CCXXVIII. sic

Onellaba M.P.L.

Ad aquas M.P.XXV.

Simi Colonia M.P.V.

Bulla Regia M.P.VII.

Nouis Aquilonis M.P.XXXIII.

Vico Augusti M.P.XVI.

A' Vicaria M.P.XXX.

Tuburbominus M.P.XVI.

Cigisa M.P.XXVIII.

Carthagine M.P. XVIII.

ITEM ALIO ITINERE

Ab Hippone Regio

Carthagine hicur: sunt

Super M.P. CCXXVIII. sic

Tagaste M.P. LIII.

Naraggara M.P. XXV.

Sicca ueneria M.P. XXXII.

Musti M.P. XXXIII.

Membreffa M.P. XXXV.

Siculibra M.P. XVII.

Vnuca M.P. XIII.

Pertusa M.P. VII.

Carthagine M.P. XIII.

ITEM A' THENIS.

Teneffe M.P. CLXXV. sic

Oniscae M.P. XXV.

Amurdasa M.P. XXV.

Autenti M.P. XXV.

Sufetula M.P. XXX.

Vegefela M.P. XXX.

Menegesem M.P. XX.

Teneffe M.P. XX.

ITEM AB AQVIS

REGIS.

Sufibus M.P. XLIII. sic

Maraſanis M.P. XV.

A' sufibus M.P. XXVIII.

ITEM AB ASSVARAS

Thenis M.P.CXCII.

Tucca Terebēina M.P.XV.

Sufibus M.P.XXV.

Sufetula M.P.XXV.

Nara M.P.XV.

Mada Summa M.P.XXV.

Septiminicia M.P.XXV.

Tabalta M.P.XX.

Macomadibus M.P.XV.

Thenis M.P.XVII.

ITEM A' TVBVRO PER-
VALOSTA.

Capas M.P.CCCV. sic.

Vallis M.P.XIX.

Coreia M.P.XX.

Musti M.P.XXVII.

Assuras M.P.XXX.

Tucca Terebēina M.P.XII.

Sufibus M.P.XXV.

Sufetula M.P.XXV.

Naras M.P.XVI.

Maduffana M.P.XXXII.

Septiminicia M.P.XXV.

Thabalta M.P.XX.

Cellis Picentinis M.P.XXX.

Thacapis M.P.XXX.

ITEM A' CARTHAGINE

In BiZanno.

Sufetula usq; M.P.CLXXII. sic

Vnnica M.P.XX.

Vallis M.P.XXII.

Coreua M.P.XX.

Misti M.P.XXVI.

Affuras M.P.XX.

Tucca Terebentina M.P.XXII.

Sufibus M.P.XXV.

Sufetula M.P.XXV.

ITEM A' CARTHAGINE

Per adrumentum Sufetula usq;

M.P.C.XC. sic.

Vina M.P.XXXIII.

Purput M.P.X.

Horrea Cælia M.P.XXXIII.

Hadrumentum M.P.X.

Vico Angusti M.P.XXV.

Aquis Regis M.P.XXV.

Mascilianis M.P.XVIII.

Sufetula M.P.XXXVI.

TEN A' TVSTRITE

Teneſte M.P.C.XCV. sic

Vico Angusti. M.P.XXXI.

Aquis Regis M.P.XXXV.

Mascilianis M.P.XVIII.

Sufetula M.P.XXXVI.

Cilicio M.P.XXV.

Nenegere M.P.XXV.

Teneſte M.P.XXV.

ALIO

ALIO ITINERE.

A' Teneste Tusdro M.P. CLXXXV. sic

Meneggere M.P. XXV.

Cilio M.P. XXV.

Sufetula M. P. XXV.

Masclianis M.P. XXX.

Aquis regis M.P. XVIII.

Germanitiana M.P. XXII.

Ælices M.P. XIII.

Tusdro millia plus minus XVIII.

A' SVFIBVS A' CARTHAGINE

Hadrumentum M.P. CIX. sic

Narazanis M.P. XXVIII.

Aquis Regis M.P. XX.

Vico Augusti M.P. XXXV.

Hadrumentum M.P. XXV.

A' SVFETVLA

Clipea M.P. CCXVI. sic

Masclianis M.P. XXXVI.

Aquis Regis M.P. XVII.

Vico Augusti M.P. XXXII.

Hadrumentum M.P. XXV.

Horrea M.P. XVIII.

Pupput M.P. XXX.

Currubi M.P. XXVII.

Vel Neapoli M.P. XII.

Clipeis M.P. XX.

271
A' CARTHAGINE

Clipis M.P.LXXXV. sic

Maxula prates M.P.X.

Casula M.P.XX.

Curibi M.P.XXV.

Clipen M.P.XXX.

ITEM A' CARTHAGINE

Thenis M.P.CCXVII.

IDEM Leptimagna M.P.CCCCXXII.

IN Alexandria M.P.DCCCCII.

A' CARTHAGINE

Maxula Cinitate M.P.XVIII.

Purpur Vicus M.P.X.

Horrea Celia Vicus M.P.XXX.

Hadrumentum Colonia M.P.XVII.

Lepti Minus Cinitate M.P.XVIII.

Tusdro Colonia M.P.XXXIII.

Vsula Cinitas M.P.XXXII.

Thenis Colonia M.P.XXVIII.

MACOMADIBVS

Municipium M.P.XXVIII.

Cellas Vicus M.P.XXVI.

Tacapas Colonia M.P.XXX.

Acma sine Fulgurita uilla M.P.XXV.

Giti municipium M.P.XXV.

Ponte Zita municipium M.P.XXXV.

- Villa magna uilla priuata* M.P. XXX.
Fifidauicus M.P. XXI.
Casauilla aniciorum M.P. XXVI.
Sabrata Colonia M.P. XXVIII.
Vax uilla repentina M.P. XXVII.
Ocea Colonia M.P. XXVIII.
Megdia uilla aniciorum M.P. XXV.
Minna uilla amarum M.P. XXIX.
Leptimagna Colonia M.P. XXIX.
SEGGERA M.P. XX.
Berge M.P. XXIII.
Sere M.P. XXV.
Tabunte M.P. XXX.
Auſiqua M.P. XXX.
Anneſel M.P. XXX.
Auſui M.P. XVIII.
Aſtiagi M.P. XXV.
Macomadibus Sirtis M.P. XX.
Iſcina M.P. XXXIII.
Tramariciola M.P. XXXI.
Aubureo M.P. XXV.
Dicdica M.P. XXIII.
Ticulul M.P. XXIII.
Baradedari M.P. XXV.
Anabucis M.P. XXV.
Timoridi M.P. XXV.
Boreo M.P. XII.
Tinci Auſari M.P. XXIII.
Atici M.P. XXV.

Carothus M.P.XXV.

Caminos M.P.XXII.

Beronice M.P.XXX.

Adriane M.P.XVIX.

Theucira M.P.XVIII.

Ptolemais M.P.XXVI.

Semeros M.P.XXXIII.

Lasamices M.P.XXVI.

Cyrene M.P.XXV.

Limnide M.P.XXI.

Darnis M.P.XXXIII.

Hippon M.P.XXVIII.

Mecyra siue helem M.P.XXX.

Batrin M.P.XXV.

Ausufal M.P.XX.

Carabathmon M.P.XXV.

Alexandria M.P.IX.

ITEM ALIO ITINERE.

Ab Ptolemaide in Alexandriam.

Semeros M.P.XXXIII.

Lasamicos M.P.XXVI.

Cyrene M.P.XXVI.

FINES ARMARIÆ.

Limniade M.P.XXI.

Darnis M.P.XXIII.

Hippon M.P.XXVIII.

Papi M.P.XXVIII.

Paniuros M.P.XXX.

Metira M.P.XX.

Lucundiu M.P.XL.

Gereatis M.P.XXXIII.

Catebatimos M.P.XXXV.

FINES ALEXANDRIÆ

Geras M.P.CVIII.

Zacilis M.P.XXXIII.

Aristeu M.P.XX.

Tanabraſta M.P.XXXII.

Paretonio M.P.XXVI.

Euticu M.P.XL.

Pedone M.P.XXVI.

Caportes M.P.XVI.

ITER QVOD LIMITEM

TRIPOLITANVM

Pet turrem Tamallenia Tacapas Leptim magnam diu
ſit M.P.DCV.ſic

A' Tacapis ad Aquas M.P.XIX.

Agarlandas M.P.XXX.

Turre Tamalleni M.P.XXX.

Ad Templum M.P.XII.

BeZereos M.P.XXX.

Auſilendi M.P.XXXII.

Agina M.P.XXII.

Aigemmi M.P.XXX.

Thabalati M.P.XXX.

Themelami M.P.XXV.

Tillabari M.P.XX.

Adamaudum M.P.XXX.

Thramus Dufim M.P.XXV.

Thrabunacti M.P.XXV.

Thamafchaltin M.P.XXX.

Thenteos M.P.XXX.

Auri M.P.XXX.

Vinaza M.P.XXXV.

Talalati M.P.XVI.

Thanadassa M.P.XXV.

Mespe M.P.XXX,

Leptimagna M.P.XL.

ITEM A' CELEPTE

Tacapas M.P.CLII.fic

Gemellas M.P.XXII.

Gremellas M.P.XXV.

Capse M.P.XXIII.

Tafarte M.P.XXXV.

Aquaste capinces M.P.XXVIII.

Tacapas M.P.XVIII.

ITEM SARDINIÆ

Aporni tibulas caralis M.P.CCLXV.fic

Turabolo minore M.P.XIII.

Elephantaria M.P.XV.

Longones M.P.XII.

Vlbia M.P.XXVIII.

Coclearia M.P.XV.

Portu Lignidonis M.P.XII.

Fanocarifi M.P.XXV.

Viniolis M.P.XII.

Sulcis M.P.XXXV.

Porticenses M.P.XXIII.

Sarcapos M.P.XX.

Ferraria M.P.XX.

Caralis M.P.XIII.

ALIO ITINERE

Ab Vibia Caralis M.P. CLXXIII. *fic*

Caput Tyrfi M.P.XL.

Sorobile M.P.XLVI.

Biora M.P.XLVI.

Caralis M.P.XLII.

ATIBVLAS

Caralis M.P. CCXIII. *fic*

Gemellas M.P.XXV.

Lugdunec M.P.XXV.

Nafa M.P.XXIII.

Molaria M.P.XXIII.

Ad medias M.P.XII.

Foro Troiani M.P.XV.

Othoca M.P.XVI.

Aquis Neapollonis M.P. XXXVI.

Caralis M.P. XXXVI.

A' PORTV TIBVLAS

Per compendium

Vibia M.P.XVI.

ITEM A' TIBVLAS

Sulcis M.P.CCLX.*fic*

Viniolis M.P.XII.

Erurio M.P.XXIII.

Ad Herculem M.P.XXII.

Ad turrem M.P. XVIII.

Nure M.P.X.VII.

Carbia M.P.XVI.

Bosa M.P.XXV.

Cornos M.P.XVII.

Tharpos M.P. XVIII.

Othoca M.P. XII.

Neapolis M.P.XVIII.

Metella M.P.XXX.

Sulcis M.P.XXX.

ITEM A' SVLCIS

Nura M.P.LXIX.*fic*

Tegula M.P. XXXIII.

Nura M.P.XXXV.

ITEM A' GARALIS

Nura M.P. XXII.

CORSICAE

Amiriniana Palmas M.P.CXXV*fic*

Aleria M.P. XL.

Præsidio M.P. XXX.

Portu Naroni M.P.XXX.

133
Plalas M.P.XXV.

SICILIAE

A' Traiecto Lilybeo M.P.CCLVII, sic

Messana M.P.XII.

Tamaritio Spalmax M.P.XX.

Per Tauramenium Naxo M.P.XV.

Acio M.P. XIX.

Catina M.P. IX.

Capitonia M.P. XXIII.

Gelasium Philosophianis M.P. XXI.

Petilianis M.P. V XVII.

Agrigentum M.P. XVIII.

Cena M.P. XVIII.

Allama M.P. XII.

Ad Aquas M.P. XII.

Ad Fluvium Lanarium M.P. XXIII.

Mazaris M.P. X.

Lilybeum M.P. XII.

ALIO ITINERE

A Lilybeo Messana M.P. CCCXXX, sic

Aquis Larodis M.P. XLVI.

Agrigento M.P. XL.

Calusiana M.P. XL.

Hible M.P. XXIII.

Agris M.P. XVIII.

Syraculis M.P. XXIII.

Catina M.P. XLIII.

Tauromenio M.P. XXXII.

Messana M.P.XXXII.

A' MESSANA

Tindaridem M.P.XXXVI

ITEM A' LILYBEO. *per maritima loca*

Tindaridem usq; M.P.CCVII. sic

Drepanis M.P.XVIII

Aquis Segestianis siue Pindari-
nis M.P.XIII.;

Pastonico M.P.XII.

Hycara M.P.VIII.

Panormo M.P.XVI.

Capitonianis M.P.XXIII.

Philosophianis M.P.XXI.

Callonianis M.P.XXI.

Corconianis M.P.XXII.

Agriгентum M.P.XIII.

ITEM AB AGRIGENTO

per maritima loca

Syraculis M.P.CXXX. sic

Dedatio M.P.XVIII.

Plintis M.P.V.

Refugiochalcis M.P.XVIII.

Plaga caluifianis M.P.VIII.

Plaga mesopotamio M.P.XII.

Plagereo siue Cymbæ M.P.XXIII.

Refugium Apolline M.P.XX.

Plaga Syraculis M.P.XXXII.

ITEM AB AGRIGENTO

Lilybeo M.P.CLXXV. sic

Picinianis M.P.IX.

Comicianis M.P.XXIII.

Petrine M.P.XXIII.

Pirina M.P.XXIII.

Panormo M.P.XXIII.

Yccaris M.P.XVIII.

Logarico M.P.XXIII.

Ad Oliuam M.P.XXIII.

Lilybeum M.P.XXIII.

ITEM AB YCCARIS per maritima loca

Drepanum usq M.P.XLVI. sic

Parthenico M.P.XII.

Ad aquas perticianenses M.P.XVI.

Drepanis M.P.XVIII.

ITEM A' MEDIOLANO

Per Picenum & Campaniam ad Columnam idem

Traiectum Siciliae ducit M.P.DCCCCLVI. sic

A' Mediolano Laude ciuitas M.P.XVI.

Placentiacium M.P.XXIII.

Fidentiola Vicus M.P.XXIII.

Parme Ciuitas M.P.XV.

Regio Ciuitas M.P.XVIII.

Mutina Ciuitas M.P.XVII.

Bononia Ciuitas M.P.XV.

471
Foro Cornelij ciuitas M.P.XXIII. A CA METI
Fauentia M.P.X.

Cesæna Ciuitas M.P. XXIII.

Ariminum Ciuitas M.P.XX.

Pisaurum Ciuitas M.P. XXIII.

Senegallia Ciuitas M.P. XXIII.

Vltra Anconam milia plus minus quatuor
M.P.XXVI.

Potentia Ciuitas M.P.XVI.

Castello Firmano M.P.XX.

Troento Ciuitas M.P.XXVI.

Castro Novo M.P.XII.

A Terno Ciuitas M.P. XXIII.

INTERPROMIUM Vicus M.P.XXV.

Sulmone Ciuitas M.P.XXIX.

Ausidena Ciuitas M.P.XXIII.

Sernicum M.P. XXVIII.

Bononia ciuitas M.P.XVII.

Super Thamari fluium M.P.XVI.

Ad Equum Tuticum M.P. XXII.

Ad Matrem Magnam M.P.XVI.

In honoratianum M.P.XX.

Venusium Ciuitas M.P.XXVIII.

Opino M.P.XV.

Ad fluium Bradam M.P.XXIX.

Potentia.M.P.XXIII.

Acidios M.P.XXIII.

Grumento M.P.XXIX.

Semunda M.P.XXVII.

Nerulo M.P.XVI.

Summurano M.P.XVI.

Caprasia M.P.XXI.

Consentia M.P.XXVIII.

Ad fluvium Sabbatum M.P.XVIII.

Ad Turris M.P.XVIII.

Ad Fluvium Angitulam M.P.XIII.

Nicotera M.P.XXV.

Ad Mallias M.P.XXIII.

Ad Columnam M.P.XIIII.

ITEM AB VRBE APPIA

Recto Itinere ad Colūnā M.P.CCCCLII. sic

Aricia M.P.XVI.

Tribus Tabernis M.P.XVII.

Apiforo M.P.XVIII.

Terracina M.P.XVIII.

Fundis M.P.XVI.

Formis M.P.XIII.

Minturnis. M.P.IX.

Tinuessā M.P.IX.

Capua M.P.XXVI.

Nola M.P.XXI.

Nuceria M.P.XVI.

In medio Salerno ad Canarium M.P.XXV.

Ad Calorem M.P.XXIII.

In Marcelliana M.P.XXV.

Casariana M.P.XXI.

Nerulo M.P.XXIII.

Summurano M.P.XIII.

251
Caprasis M.P.XX.

Consentia M.P.XXVII.

Ad Sabbatum fluvium M.P.XVIII.

Ad turres M.P.XVIII.

Vibona M.P.XXI.

Nicotera M.P.XVIII.

Ad mallias M.P.XXIII.

Ad Columnnam M.P.XIII.

A' CAPVA

Benevento M.P.XXXIII.

TEM A' Capua Aequo

Tutico M.P.LIII. sic

Vbi Campania limitem habet

Caudis M.P.XXI.

Benevento M.P.XI

Aequo Tutico M.P.XXI.

TEM AB AEQVOTV-

tico per Roscianum.

Regio M.P.CCCCLXXVIII. sic

Sentianum M.P.XXXIII.

Baleianum M.P.XXIII.

Venusia M.P.XII.

Ad Pinum M.P.XII.

Ugnum M.P.XXXII.

Celianum M.P.XL.

Heraclia M.P.XXVIII.

Ad Vicenuntium M.P.XXIII.

Turios M.P.XX.

Roscianum M.P.XII.

Paternum M.P.XXVIII.

Meto M.P.XXXII.

Ticinia M.P.XXIII.

Scylacis M.P.XXII.

Cocinto M.P.XXII.

Subficiuo M.P.XXIII.

Attanum M.P.XX.

Hypporum M.P.XXIII.

De Castadium M.P.XII

Regia M.P.XX.

ITEM AB ÆQ VOTVTY
CO HYDRUNTO

Ad Traiectum M.P.CCXXXV.fic

Escas M.P.XVIII.

Erdomas M.P.XIX.

Canusio M.P.XXVI.

Rubos M.P.XXIII.

Buduntus M.P.XI.

Varia M.P.XII.

Turribus M.P.XXI.

Egnatie M.P.XVI.

Speluncas M.P.XX.

Brundisium M.P.XIX.

Lypas M.P.XXV.

Hydrunto M.P.XXV.

A, BR VNDVSIO

Tarentum ad Lectus M.P.XLIII.

BRVNDVSIO

AVANIA PER COMPENDIVM.

Tarentum M.P.LXX.
Milia plus minus CLXV. sic
Eclano M.P.XXV.
Subromula M.P.XXII.
Pentaufido M.P.XXII.
Venuſto M.P. XXII.
Ad Siluianum M.P. XX.
Sublupantia M.P. XXI.
Canales M.P. XIII.
Ydrunto M.P. XXV.

ITEM A' BENEVENTO

Tarentum M.P. CL. sic
Eclano M.P. XV.
Subromula M.P. XXII.
Ponte aufidi M.P. XXII.
Venuſia M. P. XIX.
Siluium M.P. XX.
Plera. M.P. XIII.
Sublapantia M.P. XIII.
Canales M.P. XIII.
Tarento M.P. XX.

ITEM A' TERRACINA

Beneuento M.P. CXIII. sic
Fundis M.P. XIII.
Formis M.P. XIII.
Minturnis M.P. VIII.

Theano

Theana M.P.XVIII.

Alinas M.P.XVII.

Telefia M.P.XXV.

Beneuento M.P.XVIII.

ITEM A' TERRACINA

Neapoli M.P.LXXXVII.sic

Sinuessa M.P.XLIII.

Linterno M.P.XXIII.

Cumis M.P.III.

Puteolis M.P.III.

Neapoli M.P.X.

A' NEAPOLI NVCERIA

Constantia M.P.XXIII.

A' *Linterno* M.P.XXXI.

Miseno M.P.XII.sic

Cumis M.P.III.

Bais M.P.III.

Miseno M.P.III.

ITEM AB VRBE

Mediolano M.P.DXXVIII.

Inde Aquileia M.P.CCLXX.

Inde Sermio M.P.CCCCI.

Inde Nicomedia M.P.DCCCCXV.

Inde Antiochia M.P.DCLXXXII.

Inde Alexandria M.P.DCCCIII.

Inde in Ægypto Hyerasicaminos usq
M.P.DCCLXII.

Pomp.

f

AB VRBE

Rostrata Villa M.P.XXIII.
Vtricoli Civitas M.P.XXV
Narnia Civitas M.P.XII.
Interamnia civitas M.P.VIII.
Spoliño Civitas M.P.XIII.
Foro Flamini Vicus M.P.XVIII.
Heluillo Vicus M.P.XXVII.
Calle vicus M.P.XXXIII.
Foro Sempronij M.P.XVIII.
Fano forane M.P.XVI.
Pisauro M.P.VIII.
Arimino M.P.XXIII.

AB ARIMINO RECTO ITINERE

Ravenna M.P.XXXIII.
Inde navigatur septem maria Altinum usq
Inde in Concordiam M.P.XXXI.
Aquileia M.P.XXXI.

ITEM AB ARIMINO

Cæsena Civitas M.P.XX.
Faentina Civitas M.P.XXIII.
Foro Cornelij Civitas M.P.X
Bononia Civitas M.P.XXIII.
Mutina Civitas M.P.XXV.
Regio Civitas M.P.XVIII.
Parma Civitas M.P.XVIII

Fidentiola Vicus M.P.XX.
Placentia Civitas M.P.XXIII.
Laude Civites M.P.XXIII.
Mediolanum Civitas M.P.XVI
Bergome Civitas M.P.XXXIII.
Brixia Civitas M.P.XXXVIII.
Sermione mansio M.P.XXII
Verona Civitas M.P. XXXIII.
Vicentia Civitas M.P. XXXIII.
Patauis Civitas M.P.XXVII.
Altinum Civitas M.P.XXXIII
Concordia Civitas M.P.XXXI.
Aquileia Civitas M.P.XXXI.

FLV V IO

Frigido M.P.XXXVI.
Longatico mansio M.P.XXII.
Hennomacium M.P.XVIII
Adraute mansio M.P.XXV
Caleia Civitas M.P.XXIII.
Ragundone M.P.XVIII
Patanione Civitas M.P.XVIII
Aqua uina M.P.XX.
Louia M.P.XVIII.

HIC SINISTRA

Lentulis M.P.XXXII
Serota M.P.XXXII
Marinianis M.P.XX
Vereis M.P.XXII.

Mursa Ciuitas M.P.XXVI.
Cibulas Ciuitas M.P.XXIII.
Vlmos Vicos M.P.XXIII.
Sirmi Ciuitas M.P.XXVI.
Bastanis Ciuitas M.P.XVIII.
Tauruno Classis M.P.XXX.
Singiduno Castra M.P.III.
Aureo monte M.P.XXIII.
Ab aureo monte Vinccia millia plus minus VI.
Marco M.P.VIII.
Echlech M.P.VIII.
Turios M.P.XX.
Inde Euminaco M.P.X.
Viminacio M.P.XXIII.
Serota M.P.XXX.
Municipio M.P.XVIII.
Idimo M.P.XXV.
Horreo Margi M.P.XXI.
Pompeis M.P.XXXIII.
Naijfo M.P.XXIII.
Remisiana M.P.XXV.
Turris M.P.XXVII.
Melipia M.P.XXX.
Serdicca M.P.XXIII.
Begaraca M.P.XVIII.
Helice M.P.XXI.
Lissus M.P.XXI.
Bessapara M.P.XXII.
Philippopoli M.P.XXII.
Cillis M.P.XXX.

Opizo M.P.XXX.
 Asso M.P.XVIII.
 Saſanara M.P.XX.
 Burdipta M.P.XXII.
 Hadrianopoli M.P.XXIII.
 Ofiudiſo M.P.XVIII.
 Buſtudiſo M.P.XVIII.
 Bergule M.P.XVIII.
 Driſiſala M.P.XIII.
 Iſirallo M.P.XVI.
 Heraclia M.P.XVII.
 Cencfrurio M.P.XVIII.
 Melanciada M.P.XXVIII.
 Biſantio qui & Conſtantinopolis M.P.XVIII.
 Calcedonia Traiectus in Bithynia M.P.III.
 Pantico M.P.XV.
 Lybiſſa M.P.XXIII.
 Nicomedia M.P.XXII.
 A^o CONSTANTINOPOLI Vſq; An
 tiochiam M.P.DCCXXVI.

ITE M Libo M.P.XXI.
 Nicia M.P.XXIII.
 Mædo Orientes M.P.XVI.
 Tottzio M.P.XXVIII.
 Dablis M.P.XXVIII.
 Cenon Gallicanon M.P.XVIII.
 Dabaſtana M.P.XXI.
 Iuliopolim M.P.XXVI.
 Bagnæos M.P.XXIII.

Mižino M.P.XXIII.
Mazenardo M.P.XVIII.
Anđira M.P.XXIII.
Cubencica M.P.XX.
Resociaco M.P.XI.
Aspona M.P.XXXIII.
Parnafo M.P.XXIII.
Ožžala M.P.XVII.
Nitazi M.P.XVIII.
Coloniā Arculaidā M.P.XXVII.
Nandianullus M.P.XXV.
Safima M.P.XXIII.
Andabilis M.P.XVI.
Tiana M.P.XVI.
Faustinopolim M.P.XIII.
Potando M.P.XXVI.
Nam Sucrone M.P.XXVII.
Egeas M.P.XXI.
Catabolo M.P.XXIII.
Bais M.P.XVI.
Alexandria M.P.XVI.
Pacris M.P.XVI.
Antiochia M.P.XVI.
Platanos M.P.XXV.
Catela M.P.XXIII.
Laudicia M.P.XVI.
Gabalia M.P.XVIII.
Balanea M.P.XXIII.
Antarado M.P.XX.III.
Arcas M.P.XXXII.

Tripoli M.P.XVIII.
 Biblo M.P.XXXVI.
 Berito M.P.XXIII.
 Sidona M.P.XXX.
 Tyro M.P.XXIII.
 ptolemaidam M.P.XXXII
 Sycamina M.P.XXIII.
 Cæsaria M.P.XX.
 Betaro M.P.XVIII.
 Diospoli M.P.XXII.
 Lamnia M.P.XII.
 Ascalona M.P.XX.
 GaZa M.P.XVI.
 Rapa M.P.XXII.
 Rino Corubra M.P.XXII.
 Ostracena M.P.XXIII.
 Cassio M.P.XXVI.
 Pentascino M.P.XX.
 Pelusio M.P.XX
 Heracleus M.P.XXII.
 Thanis M.P.XXII.
 Thunuis M.P.XXII.
 Cyno M.P.XXV.
 Tafa M.P.XXX.
 Androm.P.XII.
 Nichine M.P.XII.
 Hieropcli M.P.XX.
 Cherca M.P.XXIII.
 Alexandria M.P.XX.
 Cherca M.P.XXIII.

Hieropoli M.P. XX
Andro M.P. XXI.
Niciu M.P. XXXI.
Letus M.P. XXIX.
Memphi M.P. XX.
Pene M.P. XX.
Vfui M.P. XX.
Cane M.P. XX.
Icanona M.P. XX
Oxyrincho M.P. XXIII.
Ibiu M.P. XXX.
Hermopoli M.P. XXIII.
Chufis M.P. XXIII.
Lyco M.P. XXXII.
Apollinosmires M.P. XVIII
Hysopis M.P. XXVII.
Ptolemaida M.P. XXII.
Abydo M.P. XXII.
Diospoli M.P. XXVIII.
Tentbira M.P. XXVII.
Contracopto M.P. XII.
Papa M.P. VIII.
Hefmuna M.P. XXX.
Lato M.P. XXIII.
Apollino fupiore M.P. xxxij
Cotra tunuis M.P. XXIII
Contra ombos M.P. XXIII
Contra fuaue M.P. XXIII
Parempole M.P. XVI.
Rizi M.P. II.

Tafis M.P.XIII.
 Thalmis M.P.VIII.
 Tur̄is M.P.XX
 Pselas M.P.XII.
 Coste M.P.III.
 Hierasi Canino M.P.III.

ITEM A' PELVSIO

Memphi M.P.CCXIII.*sic*
 Daphno M.P.XVI.
 Tacasasta M.P.XVIII.
 Thou M.P.XIII.
 Scenas Veteranorum M.P.XXVI.
 Helius M.P.XVII.
 Memphi M.P.XXIII.

ITEM PER PARTEM

Arabicam trans Nilum

Contra Pselos M.P.X.
 Contra Thalmias M.P.XXIII.
 Contra Tafis M.P.X.
 Filas M.P.XXIII
 Syene M.P.III.
 Ambos M.P.XXX
 Cōtra Apollonos millia plus minus XL
 Contra Lato M.P.XL.
 Thebas M.P.XL.
 Vico Apollinos M.P.XXII.
 Copton M.P.XXII.
 Cenobosio M.P.XL.

Thomii M.P.L.
Pano M.P.III.
Selino M.P.XVI.
Anteu M.P.XVI.
Mutbi M.P.VIII.
Isiu M.P.XXIII.
Hieracon M.P.XX.
Pefla M.P.XXVIII.
Antenou M.P.XXIII.
Peusarcemidos M.P.VIII.
Musæ M.P.XXXIII.
Hipponon M.P.XXX.
Alyi M.P.XVI.
Thimonepsi M.P.XVI.
Afrodito M.P.XXIII.
Scenas Mandras M.P.XX.
Babylonia M.P.XII.
Helii M.P.XII.
Scenas Veteranorum M.P.XVIII.
Vico Iudæorum M.P.XII.
Thou M.P.XII.
Hero M.P.XXIII.
Serapin M.P.XVIII.
Lyfmo M.P.L.
ITEM A' Serapio Pelusio M.P.LX.fic
Thaubasio M.P.VIII.
Sile M.P.XXVIII.
Magdolo M.P.XII.
Magdolo M.P.XII

ITEM A' COPTON

Beronicem M.P.CCLVIII.*sic**Pænico Niconon* M.P.XXVII.*Didyme* M.P.XXIII.*Aphrodito* M.P.XX.*Compasi* M.P.XXII.*Ionis* M.P.XXIII.*Aristonis* M.P.XXV.*Phalacro* M.P.XXV.*Apollonos* M.P.XXIII.*Cabalsi* M.P.XXVII.*Canon Didreuma* M.P.XXVII.*Beronicem* M.P.XVIII.

ITER TRACHIAE A' GABILE

*Per compendium Adrianopolim usq̃*LXXIX.*sic**Orudisza ad Burgium* M.P.XXX.*In medio* M.P.XXX.*Adrianopoli* M.P.XXIII.

A' PLOTONOPOLI

Heraclea M.P.XCII.*sic**Trianopoli* M.P.XXII.*Apris* M.P.XXIII.*Æfisto* M.P.XXXII.

A' SEBASTIA

Cocuso per Meliten M.P.CCXCIII.*sic*

Blandos M.P.XXIII.
Euphoena M.P.XXVIII.
Aranis M.P.XXIII.
A' prætório M.P.XXVIII.
Pisonas M.^P.XXXII.
Malecena M.P.XXXII.
Arcas M.P.XXVI.
Dandaxina M.P.XXIII.
Ofdara M.P.XXIII.
Pandari M.P.XXI II.
Cocuso M.P.XXXVIII.

ITEM A' SEBASTIA

Cocusa p^rCasareā M P.CCLVIII. sic
Saranatu M.P.XXVIII.
Malandara M.P.XXX
Armaxa M.P.XXVII, I
Eulapa M.P.XXI II.
Casarea M P.XVI.
Artaxata M.P.XXVII.
Coduçalaba M.P.VIX
Comana M.P.XXI II.
Ptandari M.P.XXIII
Concufo M.P.XXXVIII.

ITEM A' SEBASTIA

Cocuso per cōpendiū M.P.CCVI.
Tonola M.P.L.
Triarachia M.P.L.
Coduçalbabla M.P.XX.

Comane M.P.XXIII.
 Ptandari M.P.XXIII.
 Cocufo M.P.XXXVIII.

ITEM AB ARABISSO *per compendium*

Satalam M.P.CCXVIII.*sic*
 Tonoso M.P.XXVIII.
 Zoana M.P.XXV.
 Gwndosa M.P.XXIII.
 Eunneis M.P.XXX
 Sara M.P.XVIII.
 De Galaffo M.P.XX
 Ricopoli M.P.XXIII.
 Olitto Eulariça M.P.XXIII.
 Ad dracones M.P.XXVI.
 Haça M.P.XXIII.
 Satalaleg. M.P.XV
 Apollinaris M.P.XXVII.

A' CEMANICIA

Per dolicum & Zeuma

Ædissam usq; M.P.LXXXVII.*sic*
 Sicos Bisilices M.P.XX
 Dolica M.P.X
 Zeuma M.P.XII
 Bemmaris M.P.XX
 Ædissa M.P.XXV

ITEM A' GEMANICIA'

Per samostrā Ædissa M.P.LXX.*sic*

In Catana M.P.XV.

Nisus M.P.XV.

Tharſe M.P.XIII.

Samosata Leg. VII. MP.XIII.

Ediſſa M.P.XII.

ITEM AB ANTIOCHIA

Hemeſa M.P.CXXXIII.fic

Niacuba M.P.XXVI.

Caperturi M.P.XXIII.

Apania M.P.XX.

Lariſſa M.P.XVI.

Epithania M.P.XVI.

Arethufa M.P.XVI.

Hemaſa M.P.XVI.

ITEM A BARABISSO

Muſana M.P.XLVIII.fic

In medio M.P.XXVI.

Muſana M.P.XXVI.

ITEM A GERMANICIA

Ædiſſa M.P.LXXXIII.fic

Sicobafiliffes M.P.XV.

Dolica M.P.XV.

Zeuma M.P.XIII.
 Canabba M.P.XIII.
 In medio M.P.XII.
 Ædissa M.P.XV.

ITEM A' CYRRO

Ædissa M.P.
 Ciliāsi M.P.
 Veurnia M.P.
 Gigando M.P.
 Ab arara M.P.
 Ziurma M.P.
 Bemnuri M.P.
 Canna M.P.
 Bathenas M.P.
 Reri M.P.
 Ædissa M.P.

ITEM A' NICOPOLI,

Ædissa M.P.XXXVIII.*sic*
 Aliaria M.P.XIII.
 Gerbedisso M.P.XV.
 Dolica M.P.XX.
 Zeuma M.P.XXIII.
 Canaba M.P.XXV.

In Medio M.P.XXII.

Ædissa M.P.XVIII.

ITEM A' GALLECOMA

Ædissa M.P.LXXXV.sic

Bathnas M.P.XXIII.

Hierapoli M.P.XXI.

Thilatocomum M.P.X.

Bathas M.P.XV.

Ædissa M.P.XV.

ITEM A' CARRIS

Hierapoli M.P.LXXXIII.sic

Bathas M.P.XXX.

Thilatocomum M.P.XXII.

Hierapoli M.P.XXXI.

ITEM A' CYRRO

Emisa M.P.CLI.sic

Minicam M.P.XX.

Beroa M.P.XXII.

Calcida M.P.XVIII.

Arta M.P.XX.

Cappareas M.P.XXIII.

Epiphania M.P.XVI.

Arethuas M.P.XVI,

Hemisa M.P.XVI.

ITEM A' DOLICA

Seriane M.P.GXXXVIII.sic

Hannaea

Hannonea M.P.XXV.

Cyro M.P.XXIII.

Minniça M.P.XXIII.

Borea M.P.XX.

Androna M.P.XXVII.

Seriane M.P.XXVIII.

ITEM A' CALLICOME

Larissa M.P.LXXVIII.sic

Chalcida M.P.XVIII.

Temmeliso M.P.XX.

Epamia M.P.XXV.

Larissa M.P.XV.

ITEM A' BEVMARI

Neapolim M.P.CCXXVII.sic

Geroda M.P.XL.

Thelsea M.P.XVI.

Damasco M.P.XXIII.

Ære M.P.XXXII.

Neue M.P.XXX.

Capitoliada M.P.XXXVI.

Gadara M.P.XVI.

Scythopoli M.P.XVI.

In medio M.P.X.

Neapoli M.P.VII,

ITEM A' SERIANE

Scythopolioccora M.P.CCCVIII.sic

Salaminiada M.P.XXXII.

Pomp.

Hemisa M.P.XVIII.
Laudicia M.P.XVIII.
Lybo M.P.XXXII.
Heliopoli M.P.XXXII.
Abila M.P.XXXVIII.
Damasco M.P.XVIII.
Ære M.P.XXXII.
Neue M.P.XXX.
Capitoliada M.P.XXXVI.
Gadara M.P.XVI.
Scythopoli M.P.XVI.

ITEM A' CÆSAREA

Eleuteropolim M.P.LXXVII.fic
Betaro M.P.XXXI.
Diospoli M.P.XXVIII.
Euleuteropolim MP.XVIII.

ITEM A' DAMASCO

Hemisa M.P.CLII.fic
Ab alia M.P.XXXVIII.
Heliopoli M.P.XXXII.
Conna M.P.XXXII.
Laudicia M.P.XXXII.
Hemisa M.P.XVIII.

ITEM A' NEAPOLI

Ascalona M.P.LXXIII.fic
Elia M.P.XXX.
Eleuteropoli M.P.XX.

Aſcalona M.P.XXIII.

ITEM A' CLAVDIOPOLI

Angyra M.P.CXXXIII.*ſic*

Gratia M.P.XXIII.

Garns Vicus M.P.XXX.

Legna M.P.XXIII.

Grentius M.P.XXXII.

Angyra M.P.XXIII.

ITEM A' PESSINVENTO

Ancyra M.P.XCIX.*ſic*

Germa M.P.XVI.

Vinda M.P.XXIII.

Papira M.P.XXXII.

Ancyra M.P.XXVII.

ITEM A' TAVIA

Cæſarea usq; M.P.CIX.*ſic*

Therma M.P.XVIII.

Soanda M.P.XVIII.

Saonna M.P.XXXII.

Ocras M.P.XVI.

Cæſarea M.P.XXIII.

ITEM A' DORILAO.

Ancyra M.P.CXLI.*ſic*

Arcelaio M.P.XXX.

Germa M.P.XX.

Vindia M.P.XXXII.

Papyra M.P.XXXII.

Ancyra M.P.XXVII.

ITEM AB ANCYRA

Tabiam M.P.CXVI.*fic*

Bolegalgus M.P.XXIII.

Sarmalius M.P.XXIII.

Ecobrogis M.P.XX.

Ad Apra M.P.XXIII.

Tania M.P.XXIII.

ITME A' TAVIA

Sebastiam M.P.CLXI.*fic*

Corniaspa M.P.XXI.

Parbosena M.P.XXV.

Sobora M.P.XXV.

Agriane M.P.XX.

Smos M.P.XXX.

Sebastia M.P.XL.

ITEM A' TADIA

Per Sebastopolim Sebastiam

usq; M.P.CLXVI.*fic*

Mogaro M.P.XXX.

Darano M.P.XXIII.

Serastopoli M.P.XL.

Verisa M.P.XXIII.

Fiarasi M.P.XII.

Sebastia M.P.XXXVI.

ITEM AB ANCYRA

per Nisam Cæsaream usq; M.P.GXCVIII. sic
Grorbeus M.P.XXIII.
Orsologiacò M.P.XVIII.
Aspona M.P.XX.
Parnasso M.P.XXII.
Nisam M.P.XXIII.
Ofiana M.P.XXXII.
Saccasena M.P.XXVIII.
Cæsarea M.P.XXX.

ITEM A' CÆSAREA

Satala M.P.CCCXXIII. sic
Eulapa M.P.XVI.
Armaca M.P.XXIII.
Marandara M.P.XXVIII.
Scanatus M.P.XXXIX.
Sebastia M.P.XXVIII.
Camisa M.P.XXVII.
Zara M.P.XVIII.
Dagolasso M.P.XX.
Nicopoli M.P.XXIII.
Olotedariça M.P.XXIII.
Dracontes M.P.XXVI.
Haia M.P.XXIII.
Satala M.P.XXVI.

ITEM A' SATALA

Melitena per ripam Samusfatam usq;
M.P.CCCXLI. sic
Suifa M.P.XVII.

Afauracas M.P.XVIII.
Arausaucos M.P.XXVIII.
Sarsagis M.P.XXIII.
Sinervas M.P.XXVIII.
Analiba M.P.XXVIII.
Zimara M.P.XVI.
Tucila M.P.XVI.
Sabus M.P.XXVIII.
Dascusa M.P.XVI.
Chiaca M.P.XXXII.
Melitena M.P.XVIII.
Miasena M.P.XII.
Hacotina M.P.XXVIII.
Perre M.P.XXXI.
Sanusata M.P.XIX.

ITEM A' CÆSAREA

Melitena M.P.CCXXVIII.*fic*
Artaxata M.P.XXIII.
Codoçalaba M.P.XXIII.
Cornana M.P.XXVI.
Siricis M.P.XXIII.
Ptandaris M.P.XVI.
Arabisso M.P.XXII.
Ofdara M.P.XXIX.
Dandexena M.P.XXIII.
Arcas M.P.XXII.
Melitena M.P.XXIX.

ITEM A' CÆSAREA

AnaZarbo M.P.CCXII. sic

Artaxata M.P.XXIII.

CodoZalaba M.P.XXIII.

Comana M.P.XXVI.

Siricis M.P.XXIII.

Cocussso M.P.XXV.

Laranda M.P.XVIII.¹

Badimo M.P.XVIII.

Prætorio M.P.XXII.

Flamiada M.P.XXII.

AnaZarbo M.P.XVIII.

ITEM A' SEBASTIA

Cocussso M.P.CCVI. sic

In medio M.P.XXV.

Tonosfa M.P.XXV.

In medio M.P.XXV.

Ariarathia M.P.XXV.

DoduZalaba M.P. XX.

Comana M.P.XXIII.

Tandari M.P.XXIII.

Cocussso M.P.XXXIX.

ITEM A' NICOPOLI

Ariabisso M.P.CCXXVI sic

Dagalasso M.P.XXIII.

Zara M.P.XX.

Camisa M.P.XVIII.

Sebastia M.P.XXIII.

In medio M.P.XXV.

Ariarathia M.P.XXV.
CoduZalaba M.P.XX.
Comana M.P.XXIII.
Candari M.P.XXIII.
Arabisso M.P.XXII.

ITEM A' SEBASTOPOLY

Casaream usq; M.P.CCXVII.*sic*
Verisa M.P.XXIII.
Siara M.P.XII.
Sebastia M.P.XXXVI.
Scanais M.P.XXVIII.
Miandara M.P.XXXIX.
Armaxa M.P.XXVIII.
Eulepa M.P.XXIII.
Casarea M.P.XXVI.

ITEM COCVSSO

Arabisso usq; M.P.LII.*sic*
Ptandari M.P.XXVIII.
Arabisso M.P.XXIII.

ITEM A' COCVSSO

Melitenam M.P.CXLII.*sic*
Ptandari M.P.XXIX.
Arabisso M.P.XXII.
Asdara M.P.XXVIII.
Dandecena M.P.XXIII.
Arcas M.P.XXII.
Melitena M.P.XXVIII.

149
ITEM A' MELITENA

Senusata M.P.XCI. sic

Mesana M.P.XII.

Locotza M.P.XXVIII.

Perre M.P.XXVII.

Samusata M.P.XXVII.

ITEM A' NICOPOLI

Satalam M.P.CXXII. sic

Olotho Edariça M.P.XXVII.

Carfat M.P.XXIII.

Arauracos M.P.XXIII.

Soiffa M.P.XXIII.

Satala M.P.XXVI.

ITEM A' TRAPEZVNTA

Satalam M.P.CXXXV. sic

Adnicissimum M.P.XX.

Zigana M.P.XXIII.

Thia M.P.XXIII.

Sediffa *Riponti* M.P.XVII.

Domana M.P.XXIII.

Satala M.P.XVIII.

ITEM PER RIPAM A' Fiminacio

Nicomediam M.P.MCXXXII.

Cuppe M.P.XXIII.

Nouas M.P.XXIII.

Talia M.P.XII.

Agata M.P.XXI.
Aquis M.P.XVI.
Dortico M.P.X.
Bononia M.P.XVII.
Ratharia leg.XIII.gg.M.P.XVII.
Almo M.P.XVIII.
Cebro M.P.XVIII.
Augustis M.P.XVIII.
Variana M.P.XII.
Oesceo Legi mag. M.P.XV.
Vto M.P.XIII.
Securisca M.P.XII.
Dimo M.P.XII.
Novas legibal. M.P.XVII.
Scaidana M.P.XVIII.
Triammio M.P.VII.
Sexanta pristis M.P.XII.
Tigra M.P.VIII.
Appiaria M.P.XIII.
Transmariscam M.P.XVI.
Candidiana M.P.XIII.
Teclitio M.P.XII.
Dorosdoro leg.XXI.CL. M.P.XII.
Sucidana M.P.XVIII.
Axiupoli M.P.XII.
Capidana M.P.XVIII.
Carso M.P.XVIII.
Cio M.P.X.
Beroe M.P.XIII.
Trosnis M.P.leg. L.

Idest Louia M.P.XVIII.

SCYTHICA

Arrubio M.P.IX.

Dinigtia M.P.IX.

Novioduno Lec.II.

Hercules M.P.XX.

Ægiso M.P.XXIII.

Salsonia M.P.XVII.

Salmorude M.P.IX.

Vale Domitiana M.P.XVII.

Ad Salices M.P.XXVI.

Historio M.P.XXV.

Tomos M.P.XXXVI.

Callatis M.P.XXX.

Timogitia M.P.XVIII.

Dionysopoli M.P.XXIII.

Vdisso M.P.XXIII.

Marcianopoli M.P.XVIII.

Soatrix M.P.XXVI.

Anchialis M.P.XXIII.

Debeleo M.P.XXIII.

Sadame M.P.XVIII.

Parpodizo M.P.XVIII.

Ostodizo M.P.XXXII.

Burtudizo M.P.XVIII.

Bergule M.P.XVIII.

Driřipala M.P.XIII.

Iřirallo M.P.XVI.

Heracليا M.P.XVIII.
Canofrurio M.P.XVIII.
Melanciada M.P.XXVII.
Biſantio M.P.XVIII.
Panthetio M.P.XV.
Lybiſſa M.PXXIII.
Nicomedia M.P.XXII.

A' BEROA

Adrianopolim M.P.LXXXVII.ſic
Caſtralarba M.P.XXX.
Burdipſa M.P.XXV.
Adrianopolim M.P.XXII.

ITEM DE PANNONIIS

In Gallias per mediterranea Loca ideſt

A S I R M I

Per Sopianas Trimeros uſq;

A' S I R M I

Lauriaco M.P.CCCCXXXVII.

AUGUSTA VINDELEC.

AD FINES M.P.CXXVI.

AD TREVEROS M.P.CCXXI.

Vlmos M.P.XXVI.

Cinſalis M.P.XXIII.

Murſa M.P.XXII.

Antianis M.P.XXIII.

Suppianis M.P.XXX.

Limusa M.P.XXII.

Silicenis M.P.XVI.

Valco M.P.XXVIII.

Mogetiana M.P.XXX.

Sabaria M.P.XXXVI.

Scarabantia M.P.XXXIII.

Moteno M.P.XII.

Vindomana M.P.XXV.

Comagenis M.P.XXIII.

Cenio M.P.XXII.

Arlape M.P.XXII.

Loco felices M.P.XXVI.

Lauriaco M.P.XX.

Onilabis M.P.XXVI.

Ladiaco M.P.XXXII.

Louani M.P.XXVIII.

Bidaio M.P.XXXVI.

Ponte Æni M.P.XVIII.

Infinisca M.P.XX.

Ambre M.P.XXII.

Augusta Vindelic M.P.XXVII.

Rostromania M.P.XXV.

Campoduno M.P.XXXII.

Vermania M.P.XV.

Brigandia M.P.XXIII.

Arbore felice M.P.XX.

Ad Fines M.P.XX.

Vindones Leugas M.P.XXX.

Arialbino M.P.XXIII.
Monte Brisiaco M.P.XXX.
Argentorata M.P.XXXIX.
Tabernis M.P.XIIII.
Decūpagis M.P.XX.
Diuodoro M.P.XX.
Treueros M.P.XVI.

ITEM PER RIPAM PANNONIAE

A' Dauruno in gallis ad leg,XXX.

A' DAVRINO

Lauriaco M.P.DLXXXVII.
Catusiacum M.P.VI.
Minaticum M.P.VII.
Muenna M.P.XVIII.
Duro Cordoro M.P.X.

ITEM A' GARACOTINO

Augusto bonam M.P.CLIII, sic
Iulio bona M.P.X.
Lotum M.P.VI.
Latomago M.P.XIIII.
Ritu mago M.P.IX
Petromantalum M.P.XVI.
Luticia M.P.XVIII.
Medeto M.P.XVIII.
Condate M.P.XV.
Agredicum M.P.XIII.
Clanum M.P.XVII.

Augusta Bona M.P.XVI.

Catusiacum M.P.VI.

Minaticum M.P.VII.

Muenna M.P.XVIII.

Durocordo M.P.

ITEM A' RATOMACO

Luticiam usq; M.P.LXXVII. sic

Vggade M.P.IX.

Mediolano Aulerorum M.P.XIII.

Durocasus M.P.XVII.

Dinduro M.P.XXII.

Luticia M.P.XV.

ITEM A' CÆSEROMACO

Luticiam usq; M.P.XLVII. sic

Petromantalium M.P.XVIII.

Briua Isare M.P.XIII.

Luticiam M.P.XV.

ITEM A' IVLIO BONA

Mediolanum M.P.XXXIII.

ITEM A' IVLIO BONA

Durocasus M.P.LXXVII. sic

Breni odorum M.P.XVII.

Nozio Mago M.P.XVII.

Condate M.P.XXIII.

Durocasus M.P.X.

TEM AB ANTEMANTVNNNO

Iullo leucorum usq; M.P.XLIII sic

Mosa M.P.XII.

Salimariaca M.P.XVI.

Iullum M.P.XV.

ITEM AB ANTEMANTVNNNO

Gambetem M.P.CII.sic

Barcia M.P.XVI.

Vesentione M.P.XXIII.

Epamanduo duro M.P.XXXIII.

Cambate M.P.XXXI.

ITEM A' BALAVNA

Cobdate M.P.LXXVII.sic

Consedie M.P.XX.

Fano Martis M.P.XXXII.

Ad fines M.P.XXVII.

Condate M.P.XIX.

DE ITALIA

In Hispanias

A' MEDIOLANO

Vapinquo Transalpes Cottias Mansionibus su-
pra scriptis M.P.CCLV.

Inde ad Galliam ad Leugas VII geminam
DCCCCLXXV.

Alamonte M.P.XVII.

Registorone

Registorone M.P.XVI.
 A' Launio M.P.XXIII.
 Abtenilia M.P.XXVIII.
 Canellione M.P.XXII.
 Arelate M.P.XXX.
 Nemansum M.P.XIX
 Ambrussum M.P.XV.
 Sextatione M.P.XV.
 Forodomni M.P.XV.
 Araura siue Tescrone M.P.XVIII.
 Beterras M.P.XII.
 Narbone M.P.XVI.
 Salsulis M.P.XXX. *Tunis*
 Ad Stabulum M.P.XLVIII. *per.*
 Ad Pirencium M.P.XVI. *per.*
 Luncaria M.P.XVI.
 Gerunda M.P.XXVII. *gerunda*
 Barcenone M.P.LXVI. *barcenone*
 Stabulo nouo M.P.LI.
 Tarracone M.P.XXIII. *tarracone*
 Ilerda M.P.LXII. *ilerda*
 Tolous M.P.XXXII. ~~fol~~
 Percusa M.P.XXVIII.
 Osca M.P.XXIX. *osca*
 Casarea Augusta M.P.XLVI. *casarea*
 Cascanto M.P.L. *cascanto*
 Calagorra M.P.XXIX. *calagorra*
 Verala M.P.XXVIII.
 Aritio M.P.XVIII.
 Libya M.P.XVIII.

Segasa Munclo M.P.VI.
Veronesca M.P.XI. *brabica*
Segesamone M.P.XLVII.
Lacobrica M.P.XXX.
Camala M.P.XXIII.
Lance M.P.XXIX.
Ad Leugas.VII.geminam M.P.IX.

ITEM AB ARELATO

Narbone M.P.CI.
Inde Tarracone M.P.CCXXIII.
Inde Carthagine Spartaria M.P.XXXIX. / *carthagine*
Inde Castulone M.P.CCCIII.*sic*
Nemausum M.P.XIIII.
Ambrussum M.P.XV.
Sextantione M.P.XV.
Foro domiti M.P.XV.
Caferone M.P.XVIII.
Beternis M.P.XII.
Narbone M.P.XII. *narbone*
Ad Vigisium M.P.XX.
Combusta M.P.XIIII.
Ruscine M.P.VI. *Ruscino*
Ad Centuriones M.P.XX.
Summo Pyreneo M.P.V. *chertox*
Iuncaria M.P.XVI. *imjux*
Cinniana M.P.XV.
Aquis Voconis M.P.XXIII. *alday*
Secerras M.P.XV.

Pratorio M.P.XV.
 Barcenone M.P.XVII. *barcelon*
 Fines M.P.XX.
 Antistiana M.P.XXVII.
 Palsuriana M.P.XII.
 Terracone M.P.XVII. *tarragona*
 Oleastrum M.P.XXI.
 Traia Capita M.P.XXIII.
 Derdosa M.P.XVII. *terzosa*
 Intibili M.P.XXIII.
 Ildum M.P.XXIII.
 Sepelaci M.P.XXIII.
 Secundum M.P.XXII.
 Valentia M.P.XVI. *valencia*
 Sucronem M.P.XX. *sucron*
 Ad statuas M.P.XXII.
 Ad Turres M.P.IX.
 A' Dello M.P.XXIII.
 Aspis M.P.XXIII.
 Ilici M.P.XXIII. *eliche*
 Thiar M.P.XXVII.
 Carthagine Spartharia M.P.XXV. *cartagena*
 Eliocrata M.P.XLIII.
 Ad morum M.P.XXIII.
 Basti M.P.XVI. *basta*
 Acci M.P.XXV. *acci*
 Acanucci M.P.XXVIII.
 Viniolis M.P.XXIII.
 Mente Sebastianam M.P.XX.
 Castulone M.P.XXII.

ITEM A' CORDVBA

Castulone M.P.XCIX.sic

Calpurniana M.P.XXV.

Vircaone M.P.XX.

Iliturgis M.P.XXXIII.

Castulone M.P.XX.

a corduba per allia via.

Castulone M.P.LXXVIII.sic

Epora M.P.XXVIII.

Vciense M.P.XVIII.

Castulone M.P.XXXII.

ITEM A' CASTVLONE

Malacam M.P.CCXCI.sic

Tugia M.P.XXXV,

Fraxinum M.P.XVI.

Hactara M.P.XXIII.

Acci M.P.XXXII.

Alba M.P.XXXII.

Vrgi M.P.XXIII.

Turaniana M.P.XVI.

Murgi M.P.XII.

Saxetanum M.P.XXVIII.

Cauicium M.P.XVI.

Menona M.P.XXXIII.

Malaca M.P.XII.

ITEM A' MALACA

Gadis M.P.CXLV.sic.

Sinel M.P.XXI.

Cilniana M.P.XXIII.

Barbariana M.P.XXXIII.

Carpe Carceiam M.P.X.

Posto Albo M.P.VI.

Mellaria M.P.XII.

Belone Claudia M.P.VI.

Barbesul M.P.XXXIII.

Calpe M.P.X.

Tartheim M.P.X.

Besippone M.P.XII.

Mergablo M.P.VI.

Ad Herculem M.P.XII.

Gadis M.P.XII.

ITEM A' GADIS

Corduna M.P.CCXC.V. sc

Ad Pontem M.P.XII.

Portu Gaditano M.P.XIII.

Hasta M.P.XVI.

Vgia M.P.XXVII.

Orippe M.P.XXIII.

Hispali M.P.IX.

Basilippo M.P.XX.

Carula M.P.XXIII.

Ilipa M.P.XVIII.

Ostippo M.P.XIII.

Barba M.P.XX.

Anticaria M.P.XXIII.

Angellas M.P.XXIII.

In Pagro M.P.XX.

Vlia M.P.X.

Corduba M.P.XVIII.

ITEM AB HISPALI

Corduba M.P.XCIII.

A' Buccula M.P.XLII.

Astigi M.P.XVI.

Adaras M.P.XII.

Corduba M.P.XXIII.

AB HISPALI

Italicam,

ITEM AB HISPALI

Emeritam M.P.CLXV. sic

Carmone M.P.XXII.

A' Buccula M.P.XX.

Astici M.P.XV.

Celti M.P.XXXVII.

Regiana M.P.XLIII

Emerita M.P.XXIII.

ITEM A' CORDUBA

Emeritam M.P.CLXI.

Equa bona M.P.XII.

Catobrica M.P.XII.

Ciciliana M.P.XII.

Malceca M.P.XXVI.

Salacia M.P.XII.

Ebora M.P.XLIII.

Ad Adrium Flumen M.P.IX.

Euandriana M.P.XVII.

Emerita M.P.IX.

A' SALACIA

Ossio Bona M.P.XVI.

ALIO ITINERE AB OLISITONE

Emeritam M.P.CXLV. sic

Aritio prætorio M.P.XXXVIII.

Ab Elteri M.P.XXVIII.

Metusaro M.P.XXVII.

Ad Septem Aras M.P.VIII.

Budua M.P.XII.

Plagiari M.P.VIII.

Emerita M.P.XXX.

ITEM ALIO ITINERE ab Olis in Pone

Emeritam M.P.CCXX. sic

Gerabrica M.P.XXX.

Scallabin M.P.XXXII.

Tubucci M.P.XXXII.

Fraxinum M.P.XXXII.

Mundobrica M.P.XXX.

Ad Septem Aras M.P.XIII.

Plagiaria M.P.XX.

Emerita M.P.XXX.

ITEM AB OLIS

IN PONE

Bracara Augustam M.P. CCXLIII.

Ierabricam M.P. XXX.

Scalabin M.P. XXXII.

Cellium M.P. XXXII.

Conembrica M.P. XXXIII.

Eminio M.P. X.

Talabrica M.P. XL.

Langobrica M.P. XVIII.

Calem M.P. XIII.

Bracara M.P. XXXV.

ITEM A' BRACARA

Asturicam M.P. CCXLVII. sic

Salacia M.P. XX.

Præsidio M.P. XXVI.

Caladuno M.P. XXVI.

Ad Aquas M.P. XVIII.

Pinetum M.P. XX.

Roboretum M.P. XXXVI.

Compleutica M.P. XXIX.

Vernacia M.P. XXV.

Petauonum M.P. XXVIII.

Argentolium M.P. XV.

Asturica M.P. XIII.

ITEM PER LOCA MARITIMA

A' Bracara *Vsturicam* M.P. CCVII.

Aquis Celenis Stadia CLXV.

Vico Spacerum Stadia CXCIV.

Ad duos pontes Stadia CL.

Grandi Miro Stadia CLXXX.

Trigundo M.P.XXII.

Brigantium M.P.XXX.

Caranico M.P.XVIII.

Luco Augusti M.P.XVIII.

Tinalimo M.P.XXII.

Ponte Neuie M.P.XII.

Vittari M.P.XX,

Bergido M.P.XVI.

Asturica M.P.L.

ITEM DE ESVRI

Pace Iulia M.P.CCLXVII. sic

Balsa M.P.XXIII.

Ossonova M.P.XVI.

Aranni M.P.LX.

Rararia M.P.XXXV.

Eboram M.P.XLIII.

Serpa M.P.XIII.

Fines M.P.XX.

Arucci M.P.XXV.

Pace Iulia M.P.XXX.

ITEM ALIO ITINERE A BRACARA

Asturicam M.P.CCXV. sic

Salaniana M.P.XXI.

Aquis Originis M.P.XVIII.

Aquis Querquennis M.P.XIII.

Geminas M.P.XVI.

Salientibus M.P.XVIII.

Præsidio M.P.VIII.

Nemotobrica M.P.XIII.

Foro M.P.XIX.

Gemeftario M.P.XVIII.

Belgido M.P.XIII.

Inter Eraconio Flavio M.P.XX.

Asturica M.P.XXX.

ITEM A' BRAGARA

Adsturicam M.P.CCXCIX.*fic*

Limia M.P.XIX.

Tude M.P.XXIII.

Burbida M.P.XVI.

Turoqua M.P.XVI.

Aquis Celinis M.P.XXVII.

Pria M.P.XII.

Assëcoma M.P.XXIII.

Brenis M.P.XII.

Martie M.P.XX.

Loco Augusti M.P.XIII.

Timalino M.P.XXII.

Ponte Nenie M.P.XX.

Vt Caris M.P.XX.

Bergido M.P.XVI.

Interamnio Flavio M.P.XX.

Asturica M.P.XXX.

ITEM AB ESVR, I PER COMPNDIVM

Pace Iulia M.P.LXXVI.*fic*

Mystili M.P.XL.

Pace Julia M.P.XXXVI.

ITEM AB OSTO FLVMINIS ANI

Emeritam usq M.P.CCCXIII.

Præsidio M.P.XXIII.

Ad Rubras M.P.XVII.

Onoua M.P.XXVIII.

Ilipa M.P.XXX.

Tucci M.P.XXI.

Italica M.P.XVIII.

Montem Ariorum M.P.XLVI.

Curica M.P.XLIX.

Consributa M.P.XXIII.

Perceiana M.P.XX.

Emerita M.P.XXIII.

ITEM AB EMERITA

Cæsarea Augusta M.P.DCXXXII. *sic*

Ad Sorores M.P.XXVI.

Castris Celicis M.P.XX.

Turmulos M.P.XX.

Rusticana M.P.XXII.

Capara M.P.XXII.

Cealioni M.P.XXII.

Ad Lippos M.P.XII.

Sentice M.P.XV.

Salmatice M.P.XXIII.

Sabariam M.P.XXI.

Ocelo Duri M.P.XXI.

Albucella M.P.XXII.

Amallobrica M.P.XXVII.
Septimanca M.P.XXIII.
Niuaria M.P.XII.
Cauca M.P.XXII.
Secouia M.P.XIX.
Miacum M.P.XXIII.
Tulcia M.P.XXIII.
Complutum M.P.XXX.
Arriaca M.P.XXII.
Cesata M.P.XXIII.
Segondia M.P.XXIII.
Arcobrica M.P.XXIII.
Aqua Bilbacenerum M.P.XVI
Bilbili M.P.XXIII.
Nitobrica M.P.XXI.
Secontia M.P.XIX.
Caesarea Augusta M.P.XVI.

ALIO ITINERE AB EMERITA

Casaream Augustam M.P.CCCXLVIII.sic
Lacipeda M.P.XX.
Leudiana M.P.XXIII.
Augustobrica M.P.XII.
Tolonen M.P.IV.
Tulciam M.P.XXIII.
Complutum M.P.XXX.
Arriaca M.P.XXII.
Cesica M.P.XXIII.
Secontia M.P.XXIII.
Arcobrica M.P.XXIII.

Aqua Bilbitanorum M.P.XVI.

Bilbili M.P.XXIII.

Nertobrica M.P.XXI.

Secontia M.P.XIIII.

Cæsarea Augusta M.P.XVI.

ITEM AB ASTVRICA

Cæsarea Augusta M.P.CCCCXCVII. sic

Betunia M.P.XX.

Bricico M.P.XX.

Vico Aquario M.P.XXX.

Oceso Duro M.P.XXI.

Titulciam mansionibus superscriptis M.P.CXCIII.

Cæsarea Augusta mansionibus superscriptis
M.P.CCXV.

ITEM AB ASTVRICA per Cantabria

Cæsarea Augusta M.P.CCCL. sic

Brigeco M.P.XL.

Intercatia M.P.XX.

Tela M.P.XXII.

Pintiam M.P.

Raudacluniam M.P.XXVI.

Vanam M.P.XXIII.

Voluce M.P.XXV.

Namantia M.P.XXV.

Augustobriga M.P.XXVII.

Turiasstone M.P.XVI.

Carauis M.P.XVIII.

Cæsarea Augusta M.P.XXXVII.

ITEM A' TYRASONE

Cæsarea Augusta M.P.LVI.*fic*

Balsione M.P.XX.

Allobone M.P.XX.

Cæsarea Augusta M.P.XVI.

PER LVSITANIAM A'B EMERITA

Cæsarea Augusta M.P.CCCCLVIII.*fic*

Contosolia M.P.XII.

Mirobrica M.P.XXXVI.

Sisalone M.P.XXII.

Carcunium M.P.XX.

Ad Turres M.P.XVI.

Mariana M.P.XXIII.

Lanum M.P.XXX.

Alces M.P.XL.

Vico Cominario M.P.XXIII.

Timulciam M.P.XVIII.

Cæsarea Augusta mansionibus suprascriptis

M.P.CCXV.

ITEM A' LIMINIO

Toletum M.P.XCV.*fic*

Murum M.P.VII.

Consabro M.P.XXVIII.

Toletum M.P.XLIII.

ITEM A' LIMINIO ALIO ITINERE

Cæsarea Augusta M.P.CCXIX.

Capite Fluminis Ane M.P.VII.

Libisofia M.P.XIII.

Parientinis M.P.XXII.

Saltici M.P.XV.

Ad putea M.P.XXXII.

Valeponga M.P.XL.

Vrbiaca M.P.XXV.

Albonica M.P.XXV.

Agiria M.P.III.

Care M.P.XX.

Sermone M.P.IX.

Cæsarea Augusta M.P.XXVIII.

ITEM A' BASTVRICA

Terracone M.P.CCCCLXXXVI. sic

Vallata M.P.XVI.

Interamnio M.P.XVI.

Palantia M.P.XIII.

Viminacio M.P.XXXI.

Lacobricam M.P.X.

Deffobrica M.P.XV.

Legisamone M.P.XV.

Deobricula M.P.XV.

Tricium M.P.XXI.

Viro Venna M.P.XI.

Atiliana M.P.XXX.

Barbariana M.P.XXXII.

Cracuris M.P.XXXII.

Bellissone M.P.XXVIII.

Cæsarea Augusta M.P.XXXVI.

Callicum M.P.XV.

Bosline M.P.XVIII.

Oscam M.P.XII.

Caum M.P.XXIX.

Mediculaia M.P.XIX.

Ilerda M.P.XXII.

Ad nouas M.P.XVI.

Ad Septimum M.P.XIII.

Tarrocone M.P.XVII.

ITEM A' CÆSAREA AVGVSTA

Benearno M.P.CXII. sic

Foro Gallorum M.P.XXX.

Ebellano M.P.XXII.

Summo Pireneo M.P.XXIII.

Foro Ligneo M.P.V.

Asparluca M.P.VII.

Ilurone M.P.XII.

Benearnum M.P.XII.

DE HISPANIA IN AQVITANIA AB
ASTVRICA

Burdicam M.P.CCCCXXI. sic

Vallata M.P.XVI.

Interamnio M.P.XIII.

Peralancia M.P.XIII.

Viminacio M.P.XXX.

Lacobricam M.P.XV.

Legisamone M.P.XV.

Theobricula M.P.XV.

Triduum M.P.XXI.
 Virouesca M.P.XI.
 Vindeleia M.P.XII.
 Deobrica M.P.XIII.
 Beleia M.P.XV.
 Suiffatio M.P.VII.
 Tullonio M.P.VII.
 Alba M.P.XII.
 Araceli M.P.XXI.
 Inde Augusta Vindelicum M.P.CCXXI.
 Argentorato M.P.CCCXXII.
 Ad leg. M.P.XXX.
 A' Laurio M.P.XXV.
 Ritti M.P.XXXII.

IN MEDIO

A' Timinti M.P.CXII. sic
 Cusi M.P.XXXIII.
 Bononia M.P.XVI.
 Cucci M.P.XVI.
 Cornaco M.P.XVI.
 Tentiburgio M.P.XVI.
 Murfa M.P.XVI.
 Ad nouas & aureo monte.
 Antianis M.P.XXIII.
 Altino in medio Legione M.P.XXV.
 Ad statuas in medio Alisca ad latus Ripa al-
 ta M.P.XXXIX.
 Lussunio M.P.XVIII.
 Anamatia in medio intercisa M.P.XXIII.

Vetus Salinas in medio Matrica M.P. XXVI

Campania in medio à Quinquo legu. adiu.

M^o P. XXIII.

Alaco Felicis in medio M.P. XXXIII.

Crimero Aſſao in medio Bregitione leg. ad Vit

M.P. XVIII.

Ad muros & ad statuas in medio ad Ro

bona M.P. XXX.

Quadratis in medio Flexo M.P. XXII.

Gerulata in medio Carnunto M.P. XXX.

Leg. XIII. gg. gemina

Æquinoſtio & Alanova in medio Vindobona

M.P. XXV II.

Leg X. gem.

Comagenis M.P. XXX.

Cecio M.P. XXX.

Arlape M.P. XX.

Laco Fælicis M.P. XXV.

Lauriaco M.P. XXV leg III.

Onilanus M.P. XVI.

Louiaco M.P. XXVII.

Stanaco M.P. XVIII.

Dolodoro M.P. XX.

Quintianis M.P. XXIII.

Augustis M.P. XX.

Regio M.P. XXII.

Abuſina M.P. XX.

Vallato M.P. XVIII.

Sumuntorio M.P. XVI.

Augusta Vindelicum M.P. XX.

Cunita M.P.XII.
 Calio monte M.P.XVI.
 Campoduno M.P.XIII.
 Venania M.P.XV.
 Brigentia M.P.XXIII.
 Arbore Felice M.P.XX.
 Finibus M.P.XX.
 Vitudoro M.P.XXII.leg.
 Vindonissa M.P.XXII.
 Rauracis M.P.XXVII.,
 Artalbinno M.P.XVII.
 Vrinzis M.P.XXII.
 Monte Brisiaco M.P.XXIII.
 Helueto M.P.XXVIII.
 Argentorato M.P.XXIX.
 Brocomago M.P.XX.
 Concordia M.P.XVIII.
 Noviomago M.P.XX.
 Bingio M.P.XXV.
 Anturnaco M.P.XVIII.
 Boudobrica M.P.XIX.
 Bonna M.P.XXII.
 Colonia Agrippina leg.
 Durnomago leg.VII.Ala.
 Burunco leg.V.Ala.
 Neuenfio leg.V.Ala.
 Gelduba leg.IX.Ala.
 Calone leg.Ala.
 Veteris leg.XXI.
 Castra Vlpia leg.XXX.

Burcunatio leg. VI. Ala
Aranatio leg. X. Ala

ITEM A' L'AVRIACO

Veldidena M.P. CCLXVI sic
Onilauis M.P. X
Laciaco M.P. XXXII.
Louani M.P. XXVIII.
Bidaio M.P. XXIII.
Ponte Æni M.P. XVIII.
Isinisco M.P. XX.
Ambre M.P. XXXIII.
Ad Pontes Testmos M.P. XL.
Partano M.P. XX.
Veldidena M.P. XXIII.

ITEM A' LARIACO

Per medium Augusta Vindelicum sine brigantia M.P. CCCX. sic
Onilauis M.P. XXVI.
Laciaco M.P. XXXII.
Louani M.P. XXVIII.
Bidatio M.P. XXXIII.
Ponte Æni M.P. XVIII.
Isinisco M.P. XX.
Ambre M.P. XXXII.
Augusta Vindelicus M.P. XXXVII.
Roſtro Nemanie M.P. XXV.
Campoduno M.P. XXXII.

Vermania M.P.XV.

Brigentia M.P.XXIII.

ITEM A' PONTE ÆNI

Ad castra M.P.CL.sic

Turo M.P.XLIII.

Louifura M.P.LXIII.

Ad castra M.P.LXII.

ITEM A' PONTE ÆNI

Veldidena M.P.XC.sic

Albiano M.P.XXXVIII.

Masciaco M.P.XXVI.

Veldidena M.P.XXVI.

ITEM AB HAMONIA

Per Sisciam Sirmi usq; M.P.CCCXI.sic

Prætorio Latonicorum M.P.XXXIIII.

Novioduno M.P.XXXI.

Quadrata M.P.XXVIII.

Siscia M.P.XXIX.

Varianis M.P.XXIII.

Menneianis M.P.XXVI.

Inzero M.P.XXVIII.

Sed mansio Augusti in prætorio est

Pecentino M.P.XXV.

Leucono M.P.XXVI.

Cirtisa M.P.X.

Cinalis M.P.XXII.

Vlmos M.P.XXXII.

Sirmi M.P.XXVI.

ITEM A' VINDEBONA

Pætonione M.P.CLXXXIII.*fic*

Aquis M.P.XXVIII.

Scarabantia M.P.XXI.

Sabaria M.P.XXXIII.

Arrabona M.P.XX.

Alicano M.P.XI.

In medio Curta Pætonione M.P.XXXI.

I TEM A' POETOVIONE

Carnunto M.P.CLXXXIII.

Halicano M.P.XXXI.

Salle M.P.XXX.

Sauaina M.P.XXXI.

Scarauntia M.P.XXXIII.

Carnunto M.P.XXXVIII.

A' SABARIA

Bregitione M.P.CII.*fic*

Bassiana M.P.XVIII.

Mursella M.P.XXXIII.

Arrabona M.P.XX.

Bregitione M.P.XXX.

A' SABARIA

A' *Quinquo* M.P.CLXIX.*fic*

Mestranis M.P.XXX.

Mogentianis M.P.XXXV.

Cæsarea M.P.XXX.
Osonibus M.P.XXVIII.
Floriana M.P.XXVIII.
Acinquo M.P.XXX.

ASOPIANAS

Acinquo M.P.CXXXV. sic
Ponte sciorum M.P.XXV.
Valle Cariniana M.P.XXX.
Corfio siue *Hercul* M.P.XXX.
Lafulonibus M.P.XXV.
Acinquo M.P.XXV.

ITEM ASOPIANAS

Bregitione M.P.C sic
Loxia M.P.XXXII.
Gustiana M.P.XV.
Herculia M.P.XX.
Floriana M.P.XV.
Bregentione M.P.VIII.

DE ITALIA PER HISTRIAM

In Dalmatias

ITEM A' SICIA

Mursam M.P.CXXXIII. sic.
Varianis M.P.XXIII.
Aquis Balissis M.P.XXX.
Inicero M.P.XXV.
Stravianis M.P.XXIII.

Mursa M.P.XXX.

A' POETA VIONE

Siscia M.P.C. sic

Aquaiua M.P.XIX.

Pyrrhi M.P.XXX.

Dautona M.P.XXIII.

Siscia M.P.XXVII.

A' SABARIA

Vindobona M.P.LXXXVIII. sic

Scarabantia M.P.XXXIII.

Muteno M.P.XVIII.

Vindobona M.P.XXXVI.

ITEM A' BICINQV'O

Crumeroq; castra constituta Sino M.P.XLII.

Vlciscia Castra M.P.VIII.

Cirpi mansio M.P.XII.

Ad Herculem Castra M.P.XII.

Solua mansio M.P.IX.

ITEM A' SIRMI

Carnuto M.P.CCCXI. sic

Vlmo M.P.XXVI.

Cibalis M.P.XXIII.

Mura M.P.XXII.

Ancianis M.P.XXIII.

Sopianis M.P.XXX.

Ponte mansuetina M.P.XXV.

Tricfiana M.P.XXX.

Cimbrianis M.P.XXV.

Crispiana M.P.XXV.

Arrabona M.P.XXV.

Flexo M.P.XXV.

Carnunto M.P.XXX.

ITEM A' SIRMIO

Solonas M.P.CCLXXVI.*fic*

Budalia M.P.VIII.

Hispaneta M.P.VIII.

Vlmos M.P.X.

Cibalis M.P.XXII.

Cirtifia M.P.XXIII.

Urbata M.P.XXV.

Servitti M.P.XXIII.

Ad Ladios M.P.XXIII.

Æmate M.P.XVIII.

Leufana M.P.XIII.

Sarnade M.P.XVIII.

Silua M.P.XXIII.

Pelua M.P.XVIII.

Æquo M.P.XVII.

Salonas M.P.XXI.

ITEM AB AQVILEIA PER HISTRIAM

Extra mare Salonas M.P.CXCIX.*fic*

Fonte Timani M.P.XII.

Tegeſte M.P.XII.

Ningum M.P.XXVIII.

Parentium M.P.XVIII.

Pola M.P.XXI.

Traiectus ſinus Liburnici

Iader uſq; ſtadia CCCCL.

Blandona M.P.XV.

Arauſa M.P.XX.

Prætorio M.P.XXX.

Tragurio M.P.XVI.

Salonas M.P.XIII.

Per Lyburniam Siſciam M.P.CCXIII. ſic

Fonte Timani M.P.XVI.

A Veſica M.P.XII.

Ad malum M.P.XVIII.

Ad timulos M.P.XVIII.

Tharſatico M.P.XVIII.

Ad Turres M.P.XX.

Senia M.P.XX.

Auendone M.P.XVIII.

Arupio M.P.X.

Bibium M.P.X.

Romula M.P.X.

Quadranta M.P.XIII.

Ad ſines M.P.XIII.

Siſcie M.P.XXI.

ITEM A' BAV' CIA VINDELICVM

Verona M.P.CCLXXII. ſic

Abuſato M.P.XXXVI.

Parthano M.P.XXX.
 Veldudena M.P.XXX.
 Vipiteno M.P.XXXVI.
 Sublamione M.P.XXXII.
 Endidei M.P.XXIII.
 Tridento M.P.XXIII.
 Ad Paladium M.P.XXIII.
 Verona M.P.XXXVI.

AB AQILEIA

Lauriaco M.P.CCLXXII. sic
 Viam Beloio M.P.XXX.
 Larice M.P.XXIII.
 Santico M.P.XXVII.
 Viruno M.P.XXX.
 Candalicas M.P.XX.
 Montana M.P.XXX.
 Sabatina M.P.XVIII.
 Gabrumago M.P.XXX.
 Tutatione M.P.XX.
 Onilavis M.P.XX.
 Lauriaco M.P.XXVI.

A' BRIGANTIA PER LACVM

Mediolanum usq; M.P.CXXXVIII. sic
 Curia M.P.L.
 Tinnetione M.P.XX.
 Muro M.P.XV.
 Summo Lago M.P.XXX.
 Como M.P.XV.

Mediolano M.P.XVIII.

ALIO ITINERE

A Brancia Comon M.P.CXCV.*fic*

Curia M.P.L.

Teruofede M.P.LX.

Calauena M.P.XV.

Ad Lacum Comacenum M.P.X.

Per Lacum Comam usq; M.P.LX.

ITEM AB AQVILEIA

Per compendium Veldidena M.P.CCXV.*fic*

Ad Tricesimum M.P.XXX.

Iulia Carnico M.P.XXX.

Loncio M.P.XVI.

Agunto M.P.XVII.

Littano M.P.XXVI.

Sebato M.P.XXIII.

Vipitno M.P.XXXIII.

Veldidena M.P.XXXVI.

AB VBITERGIO

Tridento M.P.CX.*fic*

Ad Cepasias M.P.XXVIII.

Feltria M.P.XXVIII.

Ausugo M.P.XXX.

Tridento M.P.XXIII.

ITEM AB AQVILEIA

Bononiam M.P.CCXVI.*fic*

Concordia M.P.XXXI.

Altino M.P.XXXI.

Patauis M.P.XXXII.

Ateste M.P.XXV.

Anuiano M.P.XX.

Vico Variano M.P.XVII.

Vici Sernino M.P.XX.

Mutina M.P.XXIII.

Bononia M.P.XVIII.

A' VERONA

Bononia M.P.CV.sic.

Hostilia M.P.XXX.

Colicaria M.P.XXV.

Mutina M.P.XXV.

Bononia M.P.XXV.

A' VERGELLAS

Laude M.P.LXX.sic.

Lammello M.P.XXV.

Ticino M.P.XXII.

Laude M.P.XIII.

A' CREMONA

Bononia M.P.CXII.sic.

Brixello M.P.XXX.

Regio M.P.XL.

Mutina M.P.XXVII.

Bononia M.P.XXV.

ITEM A' FAVENTIA

Luca M.P.CXX. sic
In Castello M.P.XXV.
Anagnino M.P.XXV.
Florentia M.P.XX.
Pistores M.P.XXV.
Luz M.P.XXV.

ITEM A' PER ME LOCA M.P.C.

VIA CLODIA

ITEM A' LVCA

Romam per Clodium N.P.CCXXXVIII.
Pistores M.P.XXV.
Florentia M.P.XXV.
Ad fines siue Casas Caesarianas M.P.XXV.
Arreio M.P.XXV.
Ad statuas M.P.XXV.
Clusio M.P.XII.
Vulsinis M.P.XXX.
Foro Cassi M.P.XXVIII.
Sutrio M.P.XI.
Bacchanes M.P.XII.
Roma M.P.XXI.

ITEM A' ROMA

Foro Clodij M.P.XXXII.

ITEM AB ARIMINO

Dertona M.P.CCXXIX.fic

Cura Caesena M.P.XX.

Foro Livi M.P.XIII.

Faventia M.P.X.

Foro Cornelij M.P.X.

Clacerina M.P.XVI.

Bononia M.P.X.

Mutina M.P.XXV.

Regio M.P.XXVIII.

Tannetum M.P.X.

Parma M.P.IX.

Fidentia M.P.XV.

Florentia M.P.X.

Placentia M.P.XV.

Cumillo M.P.XXV.

Iria M.P.XVI.

Dertona M.P.X.

ITEM A' LVCA

Pisis M.P.XII.

ITEM A' LVCA

Lune M.P.XXXIII.

VIA AVRELIA A' ROMA PER
TVSCIAM ET Alpes Maritimas

Arelatum usq; M.P.DCCXCVI.fic

Loria M.P.XII.

Ad Turres M.P.X.
Pyrgos M.P.XII.
Castro novo M.P.VIII.
Centum cellis M.P.V.
Martha M.P.X.
Forum Aurelij M.P.XIII.
Cosam M.P.XXV.
Ad Lacum Aprilem M.P.XXII.
Saleprone M.P.XII.
Manliana M.P.IX.
Populonia M.P.XII.
Vadis Volaterris M.P.XXV.
Ad Herculem M.P.XVII.
Pisæ M.P.XIII.
Papiriana M.P.XI.
Tune M.P.XII.
Boaceas M.P.XII.
Bodecia M.P.XXVIII.
Ticolata M.P.XII.
Delphinis M.P.XXI.
Genua M.P.XII.
Libanum M.P.XXXVI.
Dertona M.P.XXXV.
Aquis M.P.XXVIII.
Crixia M.P.XX.
Canalico M.P.X.
Vadis sabbatis M.P.XII.
Pollupice M.P.XII.
Albingauno M.P.VIII.
Locobormani M.P.XV.

Costa Ballene M.P.XVI.

Albintimilio M.P.XVI.

Lumone M.P.X.

Alpe Summa M.P.VI.

VSQVE HVC ITALIA.

HINC GALLIA

Cemenelo M.P.IX.

Varum flumine M.P.VI.

Antipoli M.P.X.

Ad Horrea M.P.XII.

Forum Iuli M.P.XVIII.

Forum Voconij M.P.XII.

Mantuaonio M.P.XII.

Ad Turrem M.P.XIII.

Tetolata M.P.XVI.

Aquis Sextis M.P.XV.

Massilia M.P.XVIII.

Calcaria M.P.XIII.

Fossis Marianis M.P.XXXIII.

Arelate M.P.XXXIII.

A' LITE RA

Romacoso M.P.LXI. sic

Cereias M.P.XV.

Aquis Apollinaris M.P.XIX.

Tarquinius M.P.XII.

Cosam M.P.XV.

Pomp.

y

ITEM A' ROMA PER PORTVM

Centum Cellis M.P. LXIX. sic

In Porum M.P. XIX.

Fregenas M.P. IX.

Alfio M.P. IX.

Ad Turres M.P. III.

Pyrgos M.P. XII.

Castro Nouo M.P. VIII.

Centum Cellis M.P. VIII.

AB VRBE

Hostis M.P. XVI.

Laurento M.P. XVI.

Lauinio M.P. XVI.

PRÆNESTINA AB VRBE

Beneuento usq; M.P. CLXXXVIII. sic

Gabrios M.P. XV.

Prænestæ M.P. XI.

Sub Anagninæ M.P. XXIII.

Ferentino M.P. VI II.

Frusione M.P. VII.

Fregelano M.P. XIII.

Fabrateria M.P. XIII.

Aquino M.P. VIII.

Casino M.P. VII.

Venafro M.P. XVI.

Theano M.P. XVIII.

170
Alifas M.P. XVI.

Telefia M.P. XXVI.

Benevento M.P. XVIII.

LAVICANA AB VRBE

Benevento usq; M.P. CLXX. sic

Ad Quintanas M.P. XV.

Ad pictas M.P. X.

Compitum M.P. XV.

Ferentino M.P. XVIII.

Fruſione M.P. VII.

Fregelano M.P. XIII.

Benevento mansionibus quibus & in Prae,
neſana M.P. CI.

LATINA AB VRBE

Ad derinum M.P. X.

Roboraria M.P. III.

Ad pictas M.P. XVII.

Compinum M.P. XV.

INTRAT IN LAVICANAM SALARIA AB VRBE

Atrio usq; M.P. CLVI sic

Ereto M.P. XVIII.

Vico Novo M.P. XIII.

Reate M.P. XVI.

Cutillas M.P. XVIII.

Inter Ocrio M.P. VI.

Falacrino M.P.XVI.

Vico Badies M.P.IX.

Ad centesimum M.P.X.

Aselo M.P.XII.

Castro Tuentino M.P.XX.

Castro nouo M.P.XII.

Alantone M.P.XVI.

Pompelone M.P.VIII.

Turissa M.P.XXII.

Summo Pyreneo M.P.XVIII.

Imo Pyrenuo N.P.V.

Carasa M.P.XII.

Aquis terræ Bellicis M.P.XXXIX.

Mosconnum M.P.XVI.

Segusa M.P.XII.

Losa M.P.XII.

Boios M.P.VII.

Burdigalam M.P.XVI.

ITEM AB AQVIS TER-
REDELLICIS

Burdigalam M.P.LXIII.sic

Coequosa M.P.XVI.

Telonnum M.P.XVIII.

Salomaco M.P.XII.

Burdicala M.P.XVIII.

ITEM AB AQVIS TERRE
DELICIS

Tolosam M.P.CXXX.sic

Beneaurum M.P.XIX.
Oppido novo M.P.XVIII.
Aqui Conuenarium M.P.VIII.
Lugdunum M.P.XVI.
Calagorgis M.P.XXVI.
Aquis Siccis M.P.XVI.
Vernosole M.P.XII.
Tolose M.P.XV.

DE AQUITANICA IN
GALLIAS

ITEM A' BURDIGALA

Augustodunum M.P.LXXIII. sic
Blauito M.P.XIX.
Tamnum M.P.XVI.
Novio Regum M.P.XII.
Mediolanum Santonum M.P.XVI.
Aunedonacum M.P.XVI.
Rauranum M.P.XX.
Lomonum M.P.XXI.
Fines M.P.XXI.
Agrantomaco M.P.XXI.
Ernodorum M.P.XXVI.
Auaricum M.P.XIII.
Tincentium M.P.XX.
Deccede M.P.XXII.
Alfincum M.P.XIII.
Augustodunum M.P.XXII.

DE AQVITANIA IN GALLIAS

ITEM A' BYRDIGALA

Argontomago M.P.CXCVII. sic

Sirione M.P.XV.

Vssubium M.P.XX.

Fines M.P.XXIII.

Aginnum M.P.XV.

Ercisum M.P.XIII.

Trancus M.P.XXI.

Vesenna M.P.XVIII.

Fines M.P.XXI.

Augustoricum M.P.XXVIII.

Argentomago M.P.XXI.

ITEM AB AGINNO

Lugdunum M.P.LXV. sic

Lactura M.P.XV.

Climberrum M.P.XV.

Bersino M.P.XII.

Lugdunum M.P.XIII.

ITEM BRITANIARVM

A' GESSORIIACO

De Gallis Rimpis in portu Britaniarum Stadio nu-
mero CCCCL.

A' LIMITE IDEST

A Vallo Pratorio usq; M.P. CLVI.

Ab Remaenio Corstopilum M.P. XX.

Vindomora M.P.IX.
Vinovia M.P.XIX.
Cataractoni M.P.XXII.
Isurium M.P.XXIII.
Eburacum Leug.VI.
Victrix M.P.XVII.
Deruentione M.P.VII.
Delgonitia M.P.XIII.
Pratorio M.P.XXV.

ITEM A' VALLO

Ad portum Ritupis M.P.CCCCLXXXI.^{sic}
Ablato Bulgio Castra exploratorum M.P.XII.
Lugu Vallo M.P.XII.
Voreda M.P.XIII.
Brouonacis M.P.XIII.
Verteris M.P.XIII.
Lamatrix M.P.XIII.
Cataractone M.P.XVI.
Isuriam M.P.XXIII.
Eburacum M.P.XVIII.
Cacaria M.P.VIII.
Camboduno M.P.XX.
Mamucio M.P.XVIII.
Condate M.P.XVIII.
Deua leg.XX. uici M.P.XX.
Bonio M.P.X.
Mediolano M.P.XX.
Rutinio M.P.XII.
Vrio Conio M.P.XI.

Vxacona M.P.XI.
Penno Crucio M.P.XII.
Etoreto M.P.XII.
Manduesedo M.P.XVI.
Venonis M.P.XII.
Bennauenta M.P.XVI.
Lactodoro M.P.XII.
Magio uinto M.P.XVII.
Duro Cobrius M.P.XII.
Vero Lamio M.P.XII.
Sullonacis M.P.IX.
Londinis M.P.XII.
Noniomago M.P.X.
Vagniacis M.P.XVIII.
Duropronis M.P.IX.
Duroleuo M.P.XVI.
Durot Verno M.P.XII.
Ad portum Rimpis M.P.XII.

ITEM A' LONDINIO

Ad portum Dubris M.P.XIII.
Dubobrus M.P.XXVII.
Duraruenna M.P.XV.
Ad portum Dubris M.P.XIII.

ITEM A' LONDINIO

Ad portum Lemanis M.P.LXVIII. sic,
Durobrius M.P.XXVII.
Duraruenna M.P.XXV.
Ad portum Lemanis M.P.XVI.

ITEM A' LONDINIO

Leguualio ad Vallum M.P.CCCCXLIII.*sic*
 Cesaromago M.P.XXVIII.
 Colonia M.P.XXIII.
 Villa Faustini M.P.XXXV.
 Icianos M.P.XVIII.
 Camborico M.P.XXXV.
 Duroliponte M.P.XXV.
 Durobrinas M.P.XXXV.
 Causennis M.P.XXX.
 Lindo M.P.XXVI.
 Segeloci M.P.XIII.
 Dano M.P.XXI.
 Lege Olio M.P.XVI.
 Eburaco M.P.XXI.
 Isubricantium M.P.XVII.
 Cataractioni M.P.XXIII.
 Leuattris M.P.XVIII.
 Verteris M.P.XIII.
 Brocono M.P.XX.
 Lugualio M.P.XXV.

ITEM A' LONDINIO

Lindo M.P.CLVI.*sic*
 Verolami M.P.XXI.
 Duro Cobrius M.P.XII.
 Magioninio M.P.XII.
 Lactodoro M.P.XVI.
 Isanna; Vatia M.P.XII.

Tripontio M.P.XII.
Venonis M.P.IX.
Ratas M.P.XII.
Veroneto M.P.XIII.
Margiduno M.P.XII.
Ad Pontum M.P.VII.
Croco Calana M.P.VII.
Lindo M.P.XII.

ITEM A' REGNO

Londinio M.P.CXV.sic
Clausentum M.P.XX.
Venta Belgarum M.P.X.
Gellena Atrebanum M.P.XXII.
Pontibus M.P.XXII.
Londinio M.P.XXII.

ITEM A' BERVACO

Londinium M.P.CCXXVII.sic
Lagecio M.P.XXI.
Dano M.P.XVI.
Ageloco M.P.XXI.
Lindo M.P.XIII.
Croccalana M.P.XIII.
Vernanetto M.P.XII.
Ratis M.P.XII.
Vennonis M.P.XII.
Bennauanto M.P.XIX.
Magio Vinio M.P.XXVIII.
Durocobrinis M.P.XII.

Verolamo M.P.XII.

Londinio M.P.XXI.

ITEM A' VENTAICINORYM

Londinio M.P.CXXVIII.*fic*

Sitomago M.P.XXXI.

Combretonio M.P.XXII.

Ad Ansam M.P.XV.

Camoloduna M.P.VI.

Canonio M.P.IX.

Cesaromago M.P.XII.

Durolito M.P.XVI.

Londinio M.P.XV.

ITEM A' CLANO VENTA

Mediolano M.P.CL.*fic*

Galana M.P.XVIII.

Alone M.P.XII.

Galacium M.P.XIX.

Brenetonaci M.P.XXVII.

Coccio M.P.XX.

Mancunio M.P.XVIII.

Condate M.P.XVIII.

Mediolano M.P.XIX.

ITEM A' SEGONTIO

Deuam M.P.LXXIII.*fic*

Conouio M.P.XXIII.

Varis M.P.XIX.

Dena M.P.XXXII.

ITEM A' MYRIDONO

Viroconiorum M.P.CLXXXVI. sic
Vindomi M.P.XV.
Venta Belgarum M.P.XXI.
Brige M.P.XI.
Soruioduni M.P.IX.
Vindogladia M.P.XIII.
Durnouania M.P.XVI.
Myridono M.P.XXXVI.
Scadum Muntiorum M.P.XII.
Leucaro M.P.XV.
Nido M.P.XV.
Bomio M.P.XV.
Iscaeleia Augusta M.P.XXVII.
Burrio M.P.IX.
Gobannio M.P.XII.
Magnis M.P.XXII.
Braunio M.P.XXIII.
Viroconio M.P.XXVII.

ITEM A' BISCA

Calleva M.P.CIX. sic
Burrio M.P.IX.
Blestio M.P.XI.
Ariconio M.P.XI.
Cleuo M.P.XV.
Durocornio M.P.XIII.
Apinis M.P.XV.

175
Callena M.P.XV.

ITEM ALIO ITINERE

A' BISCA

Callena M.P.CIII. sic
Venta Silurum M.P.IX.
Abone M.P.IX.
Traiectus M.P.IX.
Aquis Solis M.P.VI.
Verlucione M.P.XV.
Cunetione M.P.XX.
Spinis M.P.XV.
Callena M.P.XV.

ITEM A' CALLEVA

Isca dum numorum M.P.CXXXVI. sic
Vindomi M.P.XV.
Velta Velgarum M.P.XXI.
Brige M.P.XI.
Sorbiodoni M.P.VIII.
Vindocladia M.P.XII.
Durnouaria M.P.VIII.
Moxiduno M.P.XXXVI.
Isca dum Nuniourum M.P.XV.

Quæ loca tangere debeas cum nauigare cæperis ex prouincia Achaia per Siciliam ad Africam usq;

Ab Isthmo Naupactum usq; prouinciæ Achaia Stadia DCCL.

A' Naupacto Oxeas prouinciæ Opiri Veteris Stadia CCCC.

Ab Oxeis Nicopoli prouinciæ suprascriptæ Stadia DCC.

A' Nicopoli Butroto prouinciæ suprascriptæ Stadia D.

A' Butroto sessionis Insula prouinciæ suprascriptæ super Acroceraunia & relinquit Aulonam in dextro interius Stadia C.

A' Bassonis Insula traiectus Hydrunto prouinciæ Calabriae Stadia CCCC.

Ab Hydrunti Litoraria Leucas prouinciæ suprascriptæ Stadia CCC.

A' Leuci Crotona prouinciæ Stadia DCCCC.

A' Crotona Naus prouinciæ Stadia C.

A' Naus Stilida prouinciæ suprascriptæ Stadia DC.

Ab Stilida Syphiro prouinciæ Stadia CCCXX.

A' Ziphiro Regio Ciuitatis prouinciæ suprascriptæ Stadia CCCCXX.

A' Regio Traiectus in Sicilia Ciuitas Messana Stadia LXX.

A' *Messana Taurominio Civitas* provincia *supra*scriptæ stadia CCL.

A' *Tauriominio Catina Civitas* provincia *supra*scriptæ stadia CCC.

A' *Catina Syracusas Civitas* provincia *supra*scriptæ stadia DCCC.

A' *Syraculis Pachino* provincia *supra*scriptæ stadia CCCC.

Ab *Agrigento Lylibeum Civitas* provincia *supra*scriptæ stadia CCL.

A' *Lylibeo Insula* quæ appellatur *Maritima* provincia *supra*scriptæ stadia CCC.

A' *Maritima Insula traiectus in Africam* idest stadia DCCCC.

Idest & *Gumurrum Insulam* voluerit provincia *supra*scriptæ stadia DCCCC.

Si *Missuam Civitatem* provincia *supra*scriptæ stadia Mille.

A' *Missua Corpus* stadia CCC.

A' *Corpus Carthagine* stadia CL.

Si autem non *Carthagine* sed *superius ad Lybiam* versus volueris *applicare* debes *venire de Sicilia* ab *Insula Maritima* in *promontorio Mercurij* stadia DCC.

Si *Clipea* stadia DCC.

Si *Corubi* stadia DCCC.

Si *Neapoli* stadia numero mille C.

Si *Hadrumeto* stadia mille DXL.

Item à *portu Augusti Urbis* est *traiectus in Africa* *Carthaginem* stadia V. CCL.

A' Lilybeo de Sicilia Carthaginem Stadia mille D.

A' Caralis Stadiana traiectus in portum Augusti Stadia III.

A' Caralis traiectus in Africam Carthaginem Stadia I.D.

A' Caralis Galatam usq; insulam Stadia DCCCCXXV.

A' Galata Tabracam in Africam Stadia CCC.

Inter Corsicam & Sardiniam fretum Gallicum Stadia XC.

De Hispanijs à Bellonæ traiectus in Tingi Mauritaniā Stadia CCXX.

A' Carthagine spartaria traiectus Casaria Mauritaniam Stadia III.

A' Portu Gesorigiensi ad portum Ritupium Stadia CCCCL.

A' Pola Iader in Dalmatias Stadia I.DL.

Ab Ancona Iader in Dalmatias Stadia I.D.

A' Baterno Salones in Dalmatias Stadia I.D.

A' Brundisio de Calabria siue ab Hidrunte Aulone Stadia I.

A' Brundisio Durachi in Macedoniam Stadia I.

A' Salona Sipunte Stadia I.D.

TINERARIUM PORTVS VEL POSITIONVM NAVIVM.

Ab urbe Arelato usq; ad portum Augusti M.P. XXXVIII.

A' Pyrgis Panapione millia plus minus III.

A' Panapione Castronovo posicio M.P. VII.

A' Castro

- A' *Castro novo centum Cellis positio* M.P.III.
 A' *Centum Cellis Algas positio* M.P.III.
 Ab *Algis Rapioni positio* M.P.III.
 A' *Rarinio grauiscapositio* M.P.VI.
 A' *grauiscis Maltana positio* M.P.III.;
 A' *Maltano Quintiana positio* M.P.III.
 A' *Quintiana Regas positio* M.P.VI.
 A' *Regas Arnine fluius habet positionem* M.P.III.
 Ab *Arnine portu Hrculis* M.P.XXX.
 A' *portu Herculis in Citaria portus* M.P.IX.
 Ab *Incitaria Domitiana positio* M.P.III.
 A' *Domitiana Almiana fluius habet positionem* M.P.
 Ab *Almiana portus Talamonis* M.P.
 A' *Portu Talamonis Vmbronis* M.P.II.
 A' *Portu Talamonis Laco Aprili positio* M.P.

XVII.

- A' *Lacu Aprili in Almo flumen habet positionem* M.P.

XVIII.

- Ab *Alma flumen Scapris portus* M.P.VI'
 A' *Scapris Salefia portus* M.P.XVIII.
 A' *Falefia populonio Vadis portus* M.P.XXX.
 A' *portu Pisano Pisis fluius* M.P.VIII.
 A' *Vadis portu Pisano* M.P.XVIII.
 A' *portu Pisano Pisis fluius* M.P.VIII.
 A' *Pisis Lunæ fluius Macra* M.P.XXX.
 A' *Lunæ segeste positio* M.P.XXX.
 A' *portu Veneris portu Delphini* M.P.XVIII.
 A' *portu Delphini Genua portus* M.P.XII.
 A' *Genua Vadis portus* M.P.XXX
 A' *Vadis Suadis Albingano positio* M.P.XVIII.

Ab Albinganno portum Maurici M.P.XXV.

A' Vindimilia Plagia M.P.XV.

A' Vintimilio Herclemannico portus M.P.XVI.

Ab Herclemannico à Visione portus M.P.XII.

A' Visione Anaone portus M.P.III.

Ab Anaone ad Oliuula portus M.P.XII.

Ab Oliuula Nicia Plagia M.P.V.

A' Nicia Antinopoli portus M.P.XVI.

Ab Antinopoli Lero & Lerinus Insulae M.P.XI.

A' Lero & Lerino Foro Iulij portus M.P.XXVIII.

A' Foro Iulij sinus Sambracitanus Plagia M.P.XXV.

A' Sinu Sambracitano Heraclia Caccabaria portus
M.P.XVI.

Ab Heraclia Caccabaria Alconis M.P.XII.

Ab Alconis Pompeianis portus M.P.XXX.

A' Pompeianis Telonem Marcio portus
M.P.XVIII.

A' Telone Marcio Taurento portus M.P.XII.

A' Taurento Carficis portus M.P.XII.

A' Carficis Citariſta portus M.P.XVIII.

A' Citariſta portu Mines positio M.P.VI.

A' Portu Mines in Matras positio M.P.XII.

Ab Immatris Massilia Graecorum. In caro positio
M.P.XII.

Ab Icaro Dilis positio M.P.VIII.

A' Dilis fossis Marianis M.P.XII.

A' Fossis ad Gradum Nassilinatorum Fluvius Rhodanus
M.P.XVI.

A' Gradus per Fluvium Rhodanum à relatu
M.P.XXX.

178

IN MARI OCEANO QVOD GAL/
LIAS ET BRITANIAS

INTER LVIT

*Orcades, Glota, Himerione, Etta, Iduna, Armia, Æsaria,
Barfa, Ifiandium, Icdelis, Xantisma, Indelis, Sia
ta. Ga.*

INTER HISPANIAS ET TINGI
MAVRETANIAM

Insula, Diana, Lesbos, Eruscs.

Ab hac Insula Carthagine spartaria Stadia CCCC.

Et à suprascripta Insula ad Baleares Stadia CCC.

Insula Columba Balearis maior.

Insula Nura Balearis minor.

Inter se habent Baleares Stadia DG.

ITEM INTER CARTHAGINEM
SPARTARIAM ET CÆSA/
REAM MAVRETANIAM

Insula Erroris & Auria Inter se habent Stadia LXXV.

*Ad has suprascriptas Insulas Acalenia de Mauretania
Amecas Stadia LXXV.*

Insula Erinis. Et stocadis.

ITEM INTER SARDINIAM
ET ITALIAM.

Insula Ilba de Tuscia Appulonio stadia DC.

Insula Planasia. Inter Ilbam & Planasiam sunt stadia
XC.

Insula Igilum à Cosa stadia XC.

ITEM INTER SARDINIAM ET AFRICAM.

Insula Calatha

A' Caralis de Sardinia stadia DCCXXX.

Et à Braca ex Africa stadia CCC.

Insula palmaria Inter hanc & Galatam stadia XLV.

Insula Phalaris. Insula Vulturna. Ante promontorium
Apollinis.

Egimurum Insula à Carthagine stadia CCXXX.

INTER ITALIAM ET SICILIAM

Insulæ numero III. Pontiae

A' Terracina stadia CCC.

Insula Pandaterira.

A' Terracina stadia CCC.

Insula Aegina

Insula Aenaria.

A' Cumis de Campania stadia XLV.

Insula Capraria

De puteolis stadia CCC.

Aegira. Et Celsina.

Item Insulæ numero III.

Aegina, Heracliores, & Didyma

Insula Strongylos.

A' *Messana Stadia CCCXX.*

Insula Lipara

A' *Strongylos Liparis sunt Stadia CCC.*

Insula Heraclia

Insula Arethusa & Tapsus. Distat ab oppido Meiera id est Castello Syracusanorum Stadia XI.

ITEM INTER SICILIAM ET AFRICAM

Insula Cossura

A' *Lylibeo sunt Stadia CLXXX.*

A' *Clipea ex Africa Stadia DXC.*

Insula Maltacæ Fest, & Phalacron

Insula Cerenna. Hac à Tacapis distat Stadia DCXXII

Insula Girba Agutà Distripoli stadia XC.

Insula Traieia Cephalenia.

Syrota, Ithaca, Asteris, Propaxos, Paxos, Oxia,

INTER DALMATIAS ISTRIAM

Insula, Apseros, Brattia, Issa

Lyssa Corcyra, Melta,

A' *Melta Epidaros Stadia CC.*

Insula Sato.

A' *Durrachio Stadia CCC.*

Insula Cassiope.

Insula Coreiro.

Ab Hydrunti Cassiope

Insula Stadia mille.

Hæ suprascriptæ duæ insulae Stadia XX.

INSVLA Piridis in Mare quod Trachiam & Cete-
rum intrluit.

Insula Erythra. Delessa Eubœa.

Caria, Calchis Lemnos

Sigros, Samothracia.

Anacola, Calippia.

Cea, Andros

Hios, Tenedos, Tenos, Boia, Balefos, Andros, Icos, Cale,
Calchia, Scyros, Icaria.

INSVLÆ Strophades quæ ante Plotæ dictæ sunt in
Ionio mari quo Græcia alluitur

In hac Harpyæ marabantur.

INSVLÆ Cephalania Zacynthos & Dulichia:

Hic est mons Ithacus ubi est patria Vlyssis.

Insula Parnasi montis Dyopes.

INSVLA Samos in mari Ægeo, in hac Iuno nata est,
insula Buxotæ. Aulis, in hac Græci aduersus Troia-
nos conspirauerunt.

INSVLA Pallene Antracia, in hac Minerva mortua
est.

Insula Cyprus siue Paphos Veneri consecrata

In Carpathio mari

Item in Hellespontum

Insula Cyclades

Inter Ægeum & Mallienum mare constitue. Circundan-
tur etiam Pelago Myrteo.

Delos in hac Apollo & Diana ex Latona nati sunt. Hæc
insula Ortyx dicta est.

*Ab Eſteria ſorore Latonæ quæ cum uim Iouis fugeret in
Conturnicem conuerſa illuc delata eſt.*

Mygonos à Delo diſtat Stadia D.

Icaſia à Myconon diſtat Stadia CCC.

Dionyſa, Edenedia, Scyros.

*IN SVLA Paros, in hac lapis candidiſſimus naſcitur
qui dicitur parius.*

*Naxos in hac Ariadne à Theſeo relictæ à Libero patre ad
amata eſt.*

*Foce, Leuci, Gynthos, Aſcaphos, Scriphos, Siphonos,
Cimelos, Coos, Olearos, Andros, Gyaros. ſupraſcri
ptæ inſulæ in mari natæ ſolitæ erant. Has Apollo
colligauit & ſtabilis fecit.*

SEPTEM MONTES VRBIS ROMÆ.

*Tarpeius, Eſquilinus, Palatinus, Cælius, Auentinus, Qui
rinalis, Viminalis.*

*Nunc nomina aquarum, quæ uſibus æternæ urbis forma
rum conſtructionibus aduectæ ſunt, indicemus*

*CLAVDIA inuenta & adducta eſt à Claudio Cæ
ſare.*

Martia inuenta eſt à Marco Agrippa.

Traiana inuenta adductaq; eſt à Traiano Auguſto.

Tepula item à Marco Agrippa inuenta deductaq; eſt.

Julia inuenta ab Aureliano perductaq; eſt.

Aſiatina item inuenta perductaq; eſt à Claudio Cæſare.

Alexandrina inuenta perductaq; eſt ab Alexandro.

Virgo inuenta deductaq; eſt ab Agrippa Cæſare.

Drusia inuenta deductaq; à Druso.

Præter hæc repletur etiam Indigenis nymphis.

Quæ uirgo admirata Æneam in Italia talia dixit.

Nymphæ Laurentes Nymphæ genus amnibus unde est.

IN ITALIA PROVINCIÆ XVII.

Campania in qua est Capua

Tuscia cum umbria Æmilia Flaminia in qua est Ra-
uenna.

Liguria in qua est Mediolanum

Venetia cum Iſtris in qua est Aquileia

Alpes Cotticæ Samnium. Apulia cum Calabria in qua
est Tarentum. Brutia cum Lucania. Retia prima. Retia
secunda. Sicilia Sardinia Corsica, Alpes, Cotticæ.

GALLIARVM PROVINCIÆ XVI.

Viennensis Narbonensis I. Narbonensis II.

Aquitania I. Aquitania II.

Novem populania, Alpes maritimæ

Bellica I. Bellica I. in qua transitus.

Ad Britanniam, idest Remus.

Germania prima super Renum in qua est Magonia.

Germania II. in qua est Agrippina.

Provincia Maxima Sequanorum in qua est Vesontia-
censis

Provincia Alpium gratarum & Penninarum in qua
est Tarantasia.

Provincia Viennensis idem Metropolis, Aquitania I. in
qua est Beturicum.

Aquitania II in qua est Burdegala

Novem Populania in qua est Ausua.

Narbonensis I. in qua est idem Metropolis.

Narbonensis II. in qua est Aquensis

Lugdunensis I. in qua est Lugdunum.

Lugdunensis II super Oceanum in qua est Rotomagus

Lug. III. in qua est Turonis.

Lug. IIII. in qua est Sennis.

METROPO. PROVIN. LVG. I.

CIVI. LVGD. Numero IIII.

Ciu. Eduorum

Ciu. Lingonum

Cast. Caballionensis

Cast. Matifconense

METROP. PROVIN. LVGD. II.

Numero VII.

Ciu. Rotomago

Ciu. Baiocassium

Ciu. Abricantium

Ciu. Ebroicorum

Ciu. Salarum, idest Saiorum

Ciu. Lexouiorum

Ciu. Constantia

PROVIN LVGD. III. CIVI.

Numero IX.

Meter. Ciu. Turonum

Ciu. Cennomanorum

Ciu. Redonum

Ciu. Andicamorum

Ciu. Namnetum

Ciu. Corisopitum

Ciu. Cianctium, idest Venetum

Ciu. Ossismorum

Ciu. Diablinum

PROVIN. LVGD. IIII.

CIV. nume. VII.

Met. Ciu. Senonum

Ciu. Carnorum

Ciu. Antioderum

Ciu. Tricassium

Ciu. Aurelianorum

Ciu. Parisiorum

Ciu. Melduorum

BELLICA. I. CIVI. nume. IIII.

Met. Ciu. Treuerorum

Ciu. Mediomatricorum, idest Metris

Ciu. Leucorum, idest Tulio

Ciu. Veredonensium

BELLICA. II. CIVI. nume. XII.

Met. Ciu. Remorum

Ciu. Suessianum

Ciu. Catalaunorum

Ciu. Veromannorum

Ciu. Atramatum

Ciu. Cameracensium

Ciu. Turnacensium

Ciu. Siluanectum

Ciu. Bellouacorum

Ciu. Ambianensis

Ciu. Morinum, idest Ponticum

Ciu. Bononensium

PROVINCIA GERM. I. CIVI. nume. IIII.

Metro. Ciu. Magontiacensis

Ciu. Argentoracensium

Ciu. Nemetum, idest Spira

Ciu. Vangionen, idest Vuormen

PROVIN. GERM. II. CIVI. nume. II.

Metr. Ciu. Agrippinensis, idest Colonia

Ciu. Tungrorum

PROVIN. MAXIMA SEQUA-

norum Ciu. nume. X.

Metr. Ciu. Vesontiensis

Ciu. Equestrium, idest Neviduno

Ciu. Eluntiorum, idest Auenticum

Ciu. Noidenolex Auenticus

Ciu. Basiliensium, idest Basilia

Cast. Vindonise

Cast. Ebrodunense

Cast. Argentariense

Cast. Rauracense, idest portus Abucina

PROVIN. ALPIVM GRATIA-

rum Et penninarum Ciu. nume. II.

Metr. Ciu. Centronium, idest Tarantasia

Ciu. Valentium idest Octodorus

ITEM IN PROVINCIA

Provin. Viennensis Ciu. nume. XIII

Metr. Ciu. Viennensium

Ciu. Gennanensium

Ciu. Gratianopolitano

Ciu. Albensium Ciu. Viario

Ciu. Decensium

Ciu. Valentinorum

Ciu. Auenicorum

Ciu. Arelatensium

Ciu. Carpentoracensis numero. VII. Ndausca

Ciu. Masiliensium

Ciu. in Ricartinorum

Ciu. Vasionensium

Ciu. Arausinorum

Ciu. Cabellicorum

PROVINA QVITANIA. II. CIV. num. IX.

Metr. Ciu Bitaricum

Ciu. Aruernorum

Ciu. Rotenoram

Ciu. Abigenium

Ciu. Cadorecorum

Ciu. Lemanicum

Ciu. Gabalum

Ciu. Vellanorum

PROVIN. A Q V I T A N I A

II. CIV. nume. VI.

Metr. Ciu. Bardegalensium

Ciu. Agennensium

Ciu. Etolisnensium

Ciu. Santonum

Ciu. Pictavorum

Ciu. Petrogoriorum

PROVIN. NO V E M

Populonia Ciu nume. XII.

Metr. Ciu. Ausciorum

Ciu. Aquensium

Ciu. Astoracium

Ciu. Conuennarum

Ciu. Consantianorum

Ciu. Boatium quod est Bot.

Ciu. Beranensium, idest Benainas

Ciu. Aturensium

Ciu. Vafatica

Ciu. Tursaubica Traligotta

Ciu. Ellonensium

Ciu. Ellosaticum

PROVIN. N A R B O N E N .

CIV. nume. VIII.

Metr. Ciu. Narbonensium

Ciu. Tolosatium idest Tolosua

Ciu. Beterrensiu.

Ciu. Agatensium.

Ciu. Nemaufensium
Ciu. Magalonensium
Ciu. Lutuenfium, idest Lutana Caſtrum
Caſt. Vccienſe.

PROVIN. NARBONEN. II. CIVI,
numero VII.

Metr Ciu. Aquenſium
Ciu. Abtenſium
Ciu. Retenſium, idest Reias.
Ciu. Foroiulienſium
Ciu. Appencenſium
Ciu. Segeſtorum
Ciu. Antipolitana.

PROVIN. ALPIVM M'ARITIMA
rum Ciu. nume. VIII.

Metr. Ciu. Ebreduno
Ciu. Dinienſium, idest Dina
Ciu. Rigomagenſium
Ciu. Sollinienſium
Ciu. Sanicienſium, idest Sanicio
Ciu. Glannatenna
Ciu. Cemelenenſium
Ciu. Venſicienſium, idest Ventio.

NO FILIO SALVTM.

V'ANTO Ingenio, ac studio fili ca-
 rissime apud plerosq; poetas fluminū
 mentio habita est, tanto labore sum se-
 quitus eorum & regiones, & uocabu-
 la, & qualitates in litteras dirigens,
 quod tibi ipsi non inutile factū scio fore, Fontium,
 & Lacuum, paludumq; & Montium, nemorumq;
 & gentium, quas tamen prosequi potui sicut ami-
 nium huic libello in litteras digesta nomina subici,
 quo lecto non minimum consequeris notitiæ, & pre-
 fertim cum professioni tuæ sit necessarium, & ne plu-
 ribus epistola oneretur, incipiemus ab eo flumine,
 quod etiam litteram & nomen obtinet primum.

FLVMINVM.

- Achelous Ætolia primus erupisse terram dicitur, in Ma-
 liacum sinum effluit.
 Arar Germania flu. è Vogese monte miscetur Rhoda-
 no, qui ita lene decurrit, ut vix possit intelligi decur-
 sus eius.
 Amphrysus Thessalia ubi Apollo Admeti regis pecus fer-
 tur pauisse.
 Alphæus Elidis, qui per mare decurrens in Siciliam in-
 sulam Arethusæ fontis miscetur.
 Ascanius Mysia fluminis est.

Acheron inferorum.

Achates Siciliae ubi pari nomine lapillos generat, unde gemmae fiunt.

Anien lacus uelinorum infunditur per Tyburtinorum fines ab Aniene filio Apollinis. In Tyberim defluit.

Allia salaria uia ad mil. XIII. à Roma, ubi galli uictoria sunt potiti de Romanis.

Araxes Armeniae Arabiam à medis diuidit.

Athesis ueronensium in Padum decurrit.

Amesenus priuernatium.

Aufidus Apuliae proximus Canusio.

Alynthos Lucaniam à Veliensibus diuidit.

Asinius Catinae in litore Taurominitanorum defluit.

Anecus Siciliae qui per duo millia passuum sub terra mergens Syracusis miscetur mari, appellaturq; anopost anopocenos, superior anotiphoros.

Alachin megarensium, cuius fontem Dædalus dilatauit, agrumque reddidit, et regionem, quam idem flu. deuastat.

Acis ex monte Aetna in mare decurrit ex cuius ripis Polyphenus saxa in Ulysssem egisse dicitur.

Atax Pyreneorum circa Narbonam decurrit in Tyrrhenum.

Atyr Tarbedæ Ciuitatis Aquitaniae in Oceanum fluit.

Almon Romæ ubi mater Deum. VI. Cal. Aprilis lauat.

Albis Germania Sueuos à ceruecijs diuidit mergitur in Oceanum.

Aus Apolloniae in Meoniam decurrens.

Alto Dyrrhachij decurrit in Illyricum.

Aamasipa

Aumafipa gentis Scytharum unde aux Scythæ legunt.

Aras Macedonia decurrit in Ioniwm mare

*Achelous ex Pindo monte per Ebeorum fines in Malia
cum mare decurrit, qui Ætoliā ab Arcadia diuidit.*

*Anaurus Thessalia ita denominatus quia ex se neq; au-
ram, neq; nebulam emittat.*

*Apidanos Thessalia in Epidamnon fluit, in quo Emica-
sus, Melas, Phœnix niscetur, ipse in Peneon decurrit.*

Asopos Thessalia in Epidamnon fluit

*Antiger qui ex cruore centaurorū quos Hercules interfecit
odore suo uenientes fugat, cum fuerit dulcissimus.*

*Apud Cicones flu. est cuius liquor epotus præcordia uer-
tit in silicem, & rebus actis marmora inducit.*

*Aternus Adriæ decurrens per Marses ubi & ostia Ci-
uitas*

Aminone lyciæ non longe à Thebis

Abscyrtus flu. Colchorum

Alis Asiæ flu.

Absus Palestinae

BENACVS Gallia ex quo nascitur Mantuanorum
Mincius

Bethys Hispania unde Bethica.

*Bagrada Africa iuxta oppidum Musti ubi regulus ser-
pentem longum P. CXX. exercitū adhibito inter-
fecit.*

Barbenna Illyrico miscetur.

Batros Scythia fines Hyrcanos abluit.

Briſtates ex Timato monte Arino miscetur.

Cayſinos, per Iperam decurrit proximus paludi Asiæ.

Pomp.

&

Camicos siciliæ ex quo urbs camiceos diuidit Agrigentinos.

Calos Mæsiæ.

Cocytos inferorum ex quo styx palus.

Crunisos siciliæ Ciuitati Atilac.

Calor beneuenti oppido iunctus.

Crysas Syracusis ex monte Hereo.

Cydnus per mediam urbem Tarson Ciliciæ decurrit.

Cyrta Massiliensium secundum Agatham urbem.

Crustumium, à quo oppidum in Adriaticum mare fluit

Casilium Campaniæ ex quo oppidum.

Cephyros in urbe phocidos descendit & circa Eubœam
flectitur.

Cyrus Arabiæ in quo plurima genera gemmarum inueniuntur, & camelis portantur in oppidum Tybrestum.

Crathys confinis Sibari capillos facit auri coloris.

Clytunnus umbræ ubi Iupiter eodem nomine est.

Danubius qui & Ister Germaniæ decurrit in pontum.
per VII. ostia

Drinus e palude lignisti abluens Scodram oppidum Illyricorum.

Enipheus è monte othri Thessaliæ.

Esper qua nessus centaurus Deianira à Herculis traiecit

Euphrates Parthiæ.

Eurotas Laconia.

Eridanus galliæ Cisalpinæ qui & Padus ubi Heliades
mutantur in populos

Erasmus Lyciæ.

Esia galliæ in sequanam fluit.

Euenus Calydoniæ ubi Hercules sagittis neffum centaurum interfecit.

Epidanus Theffaliæ.

Euphrates Mesopotamiæ in padisso oriens. Porro Salustius author certissimus asserit tam Tygris q̃ Euphratis in Armenia fontes monstrari

Faneus & qui siris beneuenti.

Fabaris Sabinorum, is faber corrupte dicitur.

Ganges in oriente Indiam cingens latissimus, quem Alexander post Oceanum navigare tinnit, qui solus aduersus orientem fluit.

Galeffus Tarentinorum quinq; nullibus à ciuitate distans Linius author.

Gallus in phrygia unde qui bibit insanit more Fanatico.

Gela Siciliæ à quo oppidum.

Gelagienfus Dyrrhachium ab Apollonia diuidens decurrit in Epeiro.

Genesis palestinæ.

Hebrus Thraciæ proximus Æno oppido.

Hermus Lydiæ pasto confunditur.

Hiberus Hispaniæ à quo Hiberia dicitur.

Hydaspes Indiæ urbis mediæ defluit indo & caucasio.

Hypanis scythiæ, qui, ut ait Gallus, uno tellures diuidit amne duas. Asiam enim ab Europa separat.

Halys Lydiæ Chrysos transit.

Helyrus Syracusarum à quo ciuitas.

Himela Sabinorum propè Casseram urbem.

Hermus Lydiæ

Herbesos qui & **Endrius** oppido **Alluria** decurrit per fines **Helori**.

Himera Oppido **Taurotaminitanorum** dedit nomen **Himera**, hoc flumen in duas findi partes ait **Stasichorus** una in **Tyrrhenum** mare, Altera in **Libycum** decurrit parte.

Hypsa secundum **Irecon** urbem **Hispaniæ** decurrit gratam **Herculi**.

Hypanis quem & **Hictarim** uocant ex quo **camerinis** aqua inducta est.

Hermus Lyciæ.

Halsusa ibidem finibus **Apolloniæ** decurrens in sinum **Ionium**.

Indus **Indiam** definit ab occasu à quo **India** dicta hic descendente **Hydaspem** recipit.

Isara **Galliæ** decurrit in **Rhodanum**.

Icanus iuxta **Urbachy** ab **Isano** castello dictus.

Ilerda **Hispaniæ** à quo **Ilerda**.

Inachus **Thessaliæ**.

Ider iuxta **Salonas** mare influit **Adriaticum**.

Kaycus **Mysiæ**.

Licesius **Thraciæ** cuius aquam bibentes ebrii fiunt.

Lethe inferorum quod sit obliuij causa.

Lyris non longe à **Marsis** **Vestinisq;** cuius in ripa **nymphæ** **Marinæ** **Minturnensis** templum est.

Lycus **Asiæ** unde **Lycis**.

Liger **Galliæ** diuidens **Aquitanos** & **Celtas** in **Ocea-**

- num Britannicum euoluitur.*
Lycastris coa, à quo Lyca Ciuitas.
Lethecus insulae Cretae ita dictus quod Hermione Veneris filia Cadmi uiri ibi oblita dicitur.
Mincius Galliae Cisalpinae proximus Mantuanis agitur ex Benato.
Mosella Belgicae defluit in Rhenum.
Minion Hetruriae.
Metaurus umbrinae in sinum Adriaticum decurrens.
Maandros cariae gentis Asiae hic tam flexuosus est ut in sese recurrat.
Meiera liguriae secundum lunam urbem.
Mathis Dyrrhachij non longe à lyssso.
Maras Phrygiae urbis celer.
Melas Thessaliae in Epidanum fluens.
Nilus Aegypti ex Aethiopia decurrens.
Nar sabinorum ex Apenino in Tyberim per Narniam fluit.
Numicus in agro laurenti.
Niphates Armeniae ex monte Niphate.
Oaxes Cretae à quo Ciuitas Oaxia Varro hoc docet.
Quos Magna Anchiæ partus adducta dolore.
Et geminis capiens tellurem Oaxida palmis
Orethus Panormi Siciliae.
Orontes Syriae ex monte Casio apud Antiochiam, labitur.
Padus Galliae Cisalpinae qui & Eridanus dicitur.
Permessas Boeotiae.

Penæus Thessaliæ ubi sylvæ quas Tempe vocant hunc
bebryces possiderunt.

Phasis in colchide; qui de monte Garamante fluit.

Panthagiæ siciliæ ita dictus, quod sonitus eius decurren-
tis per totam insulam auditus est usq; eo, donec ceres
querens filiam comprimeret eum.

Pitornius qui per medium lacum fucinum Marforum
ita decurrit, ut aqua eius non misceatur stagno.

Pactolus Lydiæ qui decurrens aurum trahit.

Phæthleirus Siciliæ iuxta Peloridē p̄finis templo dianæ.

Pisaurus, qui & Isaurus, ut Lucanus à quo ciuitas Pisan-
rum de qua Cæcilius moribunda sede Pisauri, decur-
rit in Adriaticum.

Phocias Thessaliæ in Epidaurum fluit.

Pachisos Siciliæ ubi sex. Pom. Iuuenis interfectus est.

Phœnix Thessaliæ fluuius est.

Rhenus germaniæ belgas à germanis segregans.

Rubicon galliæ iuxta Ariminum olim diuidens galliā
ab Italia.

Rutuba ex Arenino in Tyberim fluit.

Rhodanus galliæ Lugdunum & Auenionem decurrens,
atq; Arelatem mari Tyrrheno miscetur.

Stymo Thraciæ plurimo gelu strictus.

Sequana Galliæ Lutetiam Parisiorum circumfluit, uel
insulam facit.

Sperchios Thessaliæ in meliacum mare decurrens usq;
ad oram Locridis.

Syraps Lucaniæ.

Selinus messaliorum à quo ciuitas Selinis dicta, quod

Apium ibi plurimum nascitur.

Sagaris Phrygiæ ad castellum Berecynthium.

Sebethos Neapolis in Campania.

Sarnus nuceria ex Sarone flu. Adriæ per Campaniam decurrens.

Sinetos Siciliae vicinus Palicis.

Silea in Lucania oppido Alburno.

Saron Adriæ.

Sycoris Hispania iuxta Ilerdam.

Tygris Parthiæ, qui sub terra means rubro mari miscetur
Taurominus inter Syracusas & Messenam à quo oppi-
dum Taurominium quod oppidum aliter Euseboneo
ra dicitur.

Tagus Hispania.

Taras Epeiri

Tanager Lucania.

Tybris uel Tyberis idem albula, qui ex radicibus montis
Apenini ex Hetruria Romam decurrit quondam tu-
scos diuidens.

Tanaïs Scythiæ Asiam ab Europa diuidit.

Trasymenos Lydia.

Tassus Africa iuxta Rusicadem.

Triopala qui & Assorus iuxta albo negurensum.

Turmus umbria.

Taygeta Laconices ubi filios suos moris habent durare fri-
gore aquæ.

Titareffos Thessalia qui & orcus in Peneum decidit,
nec ei miscetur quia super eum funditur quem stygia
palude crescere quidam affirmant.

*Vulturnus Campaniæ à quo oppidum iuxta puteolos
vulturnum.*

*Virbius Laconices ubi Hippolitum æsculapius arte medi-
cinæ reddidit uitæ, unde & Virbius dictus.*

Vfens Tarracina proximus

Varus. Hic nunc Galliam ab Italia diuidit ante Rubicon

*Vlulens Dirrhachij est ex quo Dxrrehachio ministrantur
aquæ.*

*Vestinus Campaniæ qui & aquis suis Sarnum im-
pellit.*

*Xanthus Troiæ Ilio proximus ex Ida monte defluens Sy-
meonti iunctus in Propontidem funditur hunc sca-
mandrum incolæ uocauerunt. Xantus & Xanthus
scribitur flauus latine dicitur. Xanthus. Item nomen
est Equi Hectoris, & Achillis.*

Xanthus Liciæ, unde & ciuitas.

FONTES.

Aganippe fons Bæotiæ.

Acidalia in Orchomeno.

Arethusa Siciliæ apud Syracusas.

Clitumnus Meuaniæ.

*Clanius est apud Acerras in Campaniâ qui cum creue-
rit meditatur pestem terræ.*

Castalius Delphis.

Clitor Arcadiæ, qui potus uinum in odium ducit.

Camænarum Romæ.

Dircens Bæotiæ.

Eſus, Rhodi.

Garga Eubœa ubi Actæon laceratus eſt à canibus.

Hippocrene Bœotiæ in Arcadia

Ineſſa Rhodi à quo Sicilia Civitas ineſſa.

Libethros Bœotiæ.

Lynce ubi Narcifus ſe conſpexit.

Largia fons eſt in Nemea ſylva, quem penes agon annuus celebratur Archemoro Lygurgi filio à quo poſt Archemorus denominatus eſt.

Menais Leontinorū per quē cines eius loci timentur are.

Spandens in inſula Coa Aſiæ.

Salmacis cariæ, ex quo qui bibit molleſcit idem, & obſcœnus fit.

Timavus Aquileiæ Galliæ.

Virvius apud Laconas fons eſt.

LACVS.

Auernus immenſæ altitudinis cuius ima pars deprehen-
di non poteſt.

Acheron qua ad inferos creditur iri.

Gygæa lacus Lydiæ.

Æcitus Apolloniæ

Ampſanctus Lucaniæ cuius halitus volucres necat.

Benacus Galliæ unde Mincius fluit.

Cyanæ Syracuſis per quem Anopes tranſit per ſtygiam
paludem.

Cocytos, inferorum.

Cimini Hetruſiæ

Ferronia Terracinae

Fucinus Marſis.

Hammonis Africae qui ortu solis & occasu incandescit reliquo tempore gelidus est.
Inatamana Lacus lunæ tenera ligna accendit ex quo qui bibit aut in insaniam uertitur, aut in soporem.
Larius Galliae Cisalpinæ.
Lucrinus Campania.
Lemanus Gallia.
Mareotis Ægypti, unde uites Mareoticæ.
Trinia Lacus Ariciæ.
Velinus inter nar labentem.
Venatius Galliae unde Mincius fluit.

NEMORA.

Anguiae, uel Anguitiae Lucaniae
Clarius Colophoniae.
Dodone Epeiri.
Lualium in insula Cypro.
Molorchos in nemea à molorcho hospite Herculis
Marica in Campania ubi Marica nymphea sepulta est Sylva Brutiorum.
Tymbraphrygiae ab herba nomine q̄ lat, cyane dicitur.
Tempe Thessaliae.

DE PALUDIBVS.

Ambracia Achaiae
Asia Asiae cui Caistros propè est
Camerina nunc ante Hesperie dicta. Syracusis propinqua.
Lerna Arcadiae, unde hydra centum capitum, quam Hercules occidit.

Maotis Scythiae.

Pontina Terracina foro appi.

Paduse galliae à Pado dicta

Styx inferorum à Styge Oceani filia

Sathura inter Anthium & Cyrceos eadem statura.

Salpina in Adriatico.

Tryton Thraciae in quo qui se nauis immerferit in auem
conuerfitur.

Tyraca Syracusis.

DE MONTIBVS.

Aracynthus in Attica, quidam in Arcadia dicunt.

Arui in infula chio unde uinum aruium.

Atlas in ultima Africa cingens Mauritaniam.

Ascreus unde uicus in Boeotia unde Hesiodus.

Auentinus Romae ex VII. mont.

Alburnus Lucaniae.

Alpes gallia togatam à comata diuidunt.

Aetna Siciliae flammam emittens.

Agragas Siciliae iuxta Gelam

Athos Thraciae.

Apeninus Italiae usq; ad Anconam porrectus.

Albanus in Latio

Auentinus in quo ciuitas Praenestae.

Amanus Capadociae

Aganippe Boeotiae ante Enippe dictus

Berecynthus Phrygiae, unde mater Deum Berecynthia

Bebius Campaniae fluium emittens.

Boreas Dyrrhachij.

Cyturus in Ponto Paphlagoniae buxo potens.

Cybelus Phrygiae.

Celius Rom. ex VII.

Clarius Colophonæ à quo Apollo Clarus

Cyllenius Arcadiæ unde Mercurius.

Catyllus Tyburti, Coras ibidem

Cynirus Pyrenæ

Chimera Lyciæ

Calpe Siciliæ freto imminet

Ciminus Hetruriæ

Calpe Hispaniæ

Corycos Ciliciæ ubi optimum crocum nascitur.

Castalius in Delphis.

Dictæus Cretæ.

Dodone Chaoniæ Epeiri

Dyndima Phrygiæ.

Eryx Siciliæ.

Eximanthus Arcadiæ.

Exquilinus, Rom. ex VII. montibus unus

Eridanus Dyrrachij

Gargarus in Phrygia Idæ montis cacumen.

Gaurus Campaniæ.

Helicon Aoniæ Bœotiæq; musis sacer

Hyperborei Thraciæ ultra pl. gam Aquiloniam.

Hemus Thraciæ.

Haminia Dymnus Iberiæ ponticæ

Ismarus Thraciæ insignis oleo & uino

Ida in Troade alius in Creta.

Liceus Arcadiæ ubi Pan præcipue colitur

Menalius Arcadiæ in Tegæa

Massicus Campaniæ in Falerno

Marpessus in insula Paro

Monæchus Illyridos

Mæulus qui & Vesuvius Campaniæ

Niphates Armeniæ in Perside.

Neritos Ithacæ à quo & portus

Nysa Indiæ.

Nemeus Deonensum.

Olympus Macedoniæ altissimus qui altitudine sua plu-
vias & nubes excedit.

Ossa Thessaliæ,

Oeta Thessaliæ ubi Hercules combustus est.

Othrys Thraciæ

Oemphyle Dyrrachij

Parnassus Phocidis duobus verticibus surgens

Pindus Thessaliæ

Parthenius Arcadiæ

Phaneus Chij vino insignis

Palatinos Ro. Ex VII unus.

Pelios Thraciæ, in quo lapithæ populi morantur, ubi cen-
tauri nat.

Pangæus Thraciæ in Thessalia

Pyrenæus Galliam ab Hispania dividit.

Pylartes Dyrrachij.

Petra Dyrrhachij, Castra Pompeij magni

Quirinus Ro. ex VII unus.

Rodope Thraciæ

Riphæi Scythiæ

Rhamnusium Scodra

Saturnus Ro qui & capitolinus idem, & Tarpeius,

Soraetes Faliscorum.

Sarnus Nuceriæ.

Sypilus Lydia.
Stefianus Molossia,
Tarpeius Rom. ex VII.
Tanarus Laconices.
Tmolus Lydia uino insignis.
Taburnus Samnitiū oliuifer.
Taygeta Laconices.
Tettica Sabinorum.
Tenitrus Macedonia proximus Apol
lonia in conspectu Dhyrrhachij.
Velinus Ro. ex. VII
Vesulus Apulia

DE GENTIBVS.

Agathyrsi Scythia partis Europa
Acaruari Epeirota Europa
Apuli Italici partis Europa
Æthiopia Indi, Asia
Ægypti, partis Asia.
Baroei Mauri Libyes.
Chalybes in Ponto Europa
Daci Scythia
Cicones Thracia.
Getuli Afri Libya
Germani Europa.
Getæ Thraces, Asia,
Geloni Thracia picti corporis parte.
Garamantes parte Libya.
Gangarida India.
Hispani Europa.

Indi Arabes Asia.
 Ithyrei Syrii usu sagittæ periti.
 Cares Asia
 Lydi partis Asia in Ægypto
 Lapithæ Thessali Europæ.
 Leleges Caria Europæ.
 Lucani Italici Europæ.
 Lycij Asia.
 Massyli Afri.
 Mauri Lybiæ proximi
 Magempuri Libya.
 Marfi Italici Europæ.
 Medi Thraciæ proximi.
 Morini Oceano iuncti Europæ
 Numidæ Mauri Libya.
 Osci Samnites Italici Europæ.
 Parasi Arcadiæ Europæ
 Pannonij Illirici Europæ
 Phylliridæ Europæ in Venetia
 Rutili idem Dauri
 Seres Asia sub oriente
 Sabai Arabes.
 Sauromatæ Europæ.
 Theutones Germani Europæ.
 Tusci Itali Europæ.
 Thraces Thessali Europæ.
 Thessali Mædones Europæ.
 Umbri Italia, Europæ.
 Volsci Italia Europæ.

511
P. VICTORIS, DE REGIONIBVS
VRBIS ROMÆ LIBER.

REGIO PRIMA POR-
TA CAPENA.

ICVS & *Ædes camcenarum*

Vicus Drusianus

u Vicus Sulpiti ulterioris

Vicus Sulpiti citerioris

Vicus fortunæ absequentis

Vicus puluerarius

Vicus honoris, & virtutis

Vicus Trium ararum

Vicus Fabriti

Ædes Martis

Ædes Minervæ

Ædes tempestatis

Area Apollinis

Area spei

Area galli, sine thalli, sine galliæ.

Area pinaria

Area Carsuræ

Lacus Promethei

Lacus Vespasiani

Balineum Torquati

Balineum Vectij Bolani

Balineum Mamertini

Balineum Abscantiani

Balineum

Balineum Antiochiani
 Thermæ Seuerianæ
 Thermæ commodianæ
 Arcus D. Veri parthici
 Arcus D. Traiani
 Arcus Drusi
 Mutatorium Cæsaris
 Almo fluius
 Vici, I X.
 Ædiculæ. X.
 Vicomagistri XXXVI.
 Curatores. II.
 Denuntiatores. II.
 Insulæ. IIII. Mil. CCL.
 Domus CXX.
 Horrea. XIII.
 Balineæ priuatæ. LXXXII.
 Lacus LXXXIII.
 Pistrina XX.
 Regio in ambitu ptinet per
 des XII. Mil. CCXXII.

REGIO SECUNDA
 CÆLIMONTIVM.

Templum Claudij
 Macellum magnum
 Campus Martialis
 Lupariæ
 Antrum Cyclopi
 Castra peregrina
 Pomp.

Caput Africae

Arbor sancta

Domus Philippi.

Domus uesiliana.

Regia Tulli hostilij templumq; , quod is in curiam rede-
git ordine à se aucto. idest patribus minorum gentium.

Mansiones Albanae.

Mica aurea

Armamentarium

Spolium Samarium

Ludus matutinus

Ludus gallicus

Cohortes quinque uigilum

Vici. VII.

Aediculae. VIII.

Vicomagistri. XXVIII.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulae. III. Mil.

Domus. CXXXIII.

Horrea. XXIII.

Balinea priuatae. XX.

Pistrina. XII.

Regio in ambitu continet pedes. XII. Mil. CC.

REGIO III.

ISIS ET SERAPIS MONETA.

Amphitheatrum, quod capit loca. LXXXVII.
Mil.

Ludus magnus
 Ludus Dacicus
 Domus bryttiana
 Samium choragium
 Prætura præsentissima
 Therma Titæ Casa Aug.
 Therma Traiani Casa Au.
 Therma Philippi Casa. Au.
 Lacus pastoris
 Schola quæstorum
 Schola capulatorum
 Porticus Linia
 Castra Misenapum
 Suburra
 Vici. VIII.
 Aedicula. VIII.
 Vicomagistri. XXIII.
 Curatores. II.
 Denunciatores. II.
 Insula. II. MDCCLVII.
 Domus. CLX.
 Horrea. XVIII.
 Balineæ priuatæ. LXXX.
 Lacus. LXV.
 Pistrina. XII.
 Regio in ambitu cōtinet pe
 des. XII. Mil. CCCCL.

REGIO. I. III.

Templum pacis

Templum Remi

Templum Veneris

Templum Faustinae

Templum Telluris

Via Sacra

Basilica Constantini

Basilica Pauli Aemilij

Sacri Portus

Forum transitorium

Balineum Daphnidis

Porticus Asidata

Area Vulcani cū Vulcanali ubi lotos romus

lo, in qua Area sanguine p biduū pluit.

Buccina Area, uel Buccinum aureum.

Apollo sandalaris.

Horea Cartharea uel tastaria uel testaria.

Sororium tigillum

Colossus altus. CII. semis, habens in capite

radios. VII. singuli pedum. XXII. Semis.

Meta sudans

Carinae

Domus Pompeij

Anita Ciceronem Domus

Vici VIII.

Ædiculae. VIII.

Vico Magistri XXXII

Curatores II.

Denunciatores II.

Insulae II. Mil. DCC. LVII.

Domus CXXXVIII.

Horrea . V I I I .

Balinea priuata . L X X V .

Lacus . L X X V I I I .

Pistrina . X I I .

Regio i ambitu p̄inet pedes . X I I I . M .

REGIO . V .

EX QVILINA CVM TVRRI
ET COLLE VIMINALI .

Lacus Promethei

Macellum Liuiani

Nymphæum D. Alexandri .

Cohortes . V I I . Vigilum

Ædes Veneris Erycinæ ad portā Collis

Horti Planciani, uel Plantiani (nam.

Horti Meccenatis

Regia Serui Tulli

Hercules Sullanus

Amphitheatrum Castrense

Campus Exquilinus & Lucus

Campus uiminalis sub aggere

Lucus petelinus

templum Iunonis Lucinæ

Lucus fagutalis .

Domus Aquilij Iureconsulti Q. Catuli

& M. Crassi

Ara Iouis uiminei

Minerva Medica

Isis Patricia

Lanacrum Agrippinæ .

Therma olympiadis

Vici. XV.

Ædiculæ totidem

Vicomagistri. LX.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulæ. III. Mil. DCCL.

Domus. C. LXXX.

Lacus. LXXIX.

Horrea. XXIII.

Balneæ privatae. LXXV.

Pistrina. XII.

Regio ambitu continet pedes. XV. Mil. DCCGC.

REGIO VI.
ALTA SEMITA

Vicus Bellonæ

Vicus mamuri

*Templum salutis in colle
Quirinale.*

Templum Serapeum

Templum Apollinis & Clatræ

Templum Floræ, & Circus

Floralia

Capitolium Venus

Diuus Fidius in colle

Forum Sallusti

Fortuna publica in Colle

Statua Mamuri Plumbea

Templum Quirini

Domus Attici

Malum punicum. ad qđ Domitianus. DD.

Templum gentis flaviae & erat domus eius

Horti Sallustiani

Senatulum mulierum

Thermæ Diocletianæ

Thermæ Constantinianæ

Balinea Pauli

Decem Tabernæ

Ad Gallinas albas

Area Calidij

Cohortes. III. Vigilum

Vici. XII.

Ædiculæ. XVI.

Vicomagistri. XLVIII.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulæ. III. Mil. D. V.

Domus. C. XLV.

Horrea. XVIII.

Balinea priuata. LXXV.

Lacus. LXXVI.

Pistrina. XII.

Regio in ambitu continet pedes XV. Mil. DC.

REGIO. VII.

VIA LATA.

Lacus Ganymedis

Cohortes. VII. Vigilum aliter primo

rumvigilum.

Arcus novus

Nymphæum Iouis

Ædicula capraria

Campus Agrippæ

Templum Solis

*Caste Gentia * na , aliter Gipsiana*

Porticus Constantini

Templum novum spei.

Templum novum fortune

Templum novum Quirini

Sacellum genij Sangi

Equi Ænci Tiridatis

Forum Suarium

Forum Archemorium

Horti Argiani

Pila Tyburtina

Ad mansuetos

Lapis pertusus

Vici . X .

Vicomagistri . XL .

Curatores . II .

Denunciatores . II .

Insulæ . III . M . CCCLXXXV .

Domus . CXX .

Horrea . XXV .

Pistrina . XVI .

Bilineæ privatae . LXXV .

Lacus . LXXVI .

Regio in ambitu continet Pedes . XII . M . DCC .

REGIO . VIII .

Rostra populi Romani

Ædes uictoriae, cum alia Ædícula uictoriae uirginis. DD. Portio Catone.

Templum Iulij Caesaris in foro
Victoriae aurea statua in templo Iouis Opti. Maximi.

Ficus ruminalis & Lupercal uirginis.

Columna cum statua. M. Ludij

Græcostasis

Ædes opis, et Saturni in uico Ingurio

Miliarium aureum

Senatulum aureum

Pila oratio, ubi Trophæa locata nuncupantur curia.

Templum Castoræ ad Lacum Iuturnæ

Templum concordia

Equus Æneus Domitiani

Atrium Mineruæ

Ludus Æmilius

Julia Porticus

Arcus Fabianus

Puteal Libonis

Iani duo celebres mercatorum locus.

Regia Numæ

Templum Vestæ

Templum Deum Penatium

Templum Romuli

Templum Iani

Forum Cæsaris

Stationes municipiorum

Forum Augusti cum aede Martis ultoris.

Forum Traiani cum templo & equo aeneo & columna
cochlide quæ est alta pedes. CXXVIII. habetq; intus
gradus. CLXXXV. fenestellas. XLV.

Cohortes sexvigilum

Ædícula Concordiæ supra Græco stasin

Lacus Curtius

Basilica argentaria

Vmbilicus urbis Romæ

Templum Titî & Vespasiani

Basilica Pauli cum Phrygijs columnis.

Ficus ruminalis in comitio ubi & Iupercal

Ædes Veionis inter arcem & capitoliwm pro
pè asylum

Vicus ligurum

Apollo translatus ex Apollonia à Lucullo.

XXX. cubitum.

Delubrum Minervæ

Ædícula Iuventæ

Porta carmentalis uersus circum flaminium

Templum Carmentæ

Capitolium ubi omnium deorū simulacra celebrantur

Curia calabra, ubi Pontifex minor dies pronunciabat

Templum Iouis Opt. Max.

Ædis Iouis tonantis ab Aug. DD. in cliuo capitolino.

Signum Iouis imperatoris à prænestæ deuectum. Asylum.

Templum uetus Minervæ

Horrea germanica

Horrea Agrippina

Aqua cernens quatuor scuntos

Forum boarium

Sacellum pudicitiae patritiae

Aedes Herculis victoris duae altera ad portam trigemina
na altera in foro boario cognomine rotunda et parua.

Forum piscarium

Aedes Matutae

Vicus ingarius, idem & thurarius, ubi sunt aera opis,
& cceris cum signo Vertumni.

Carcer imminens foro à Tullo Hostilio edificatus
media urbe.

Porticus margaritaria

Ludi litterarii

Vicus unguentarius

Aedes, uortumni in uico thusco

Elephantus herbarius

Vici. XII.

Aediculae totidem

Vicomagistri. XLVIII.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulae. III. Mil. DCCCLXXX.

Domus. CL.

Balinae priuatae. LXVI.

Horrea. XVIII.

Lacus. CXX.

Pistrina. XX.

Regio in ambitu continet pedes. XII. Mil.

DCCCLXVII.

REGIO. IX.

CIRCVS FLAMINIVS.

Stabula IIII. factionum

Ædes antiqua Apollinis cum lamacro

Ædes Herculi magno custodi Circislar

Porticus Philippi (minij.

Ædis Vulcani in Circoflaminio

Mimitia uetus

Mimitia frumentaria

Porticus Cornthia. CN. Octauij, quæ
prima duplex fuit.

Crypta Balbi

Theatrum Balbi. Capit loca XXX. Mil.

XCV. CL. Cæsar dedicauit & ap-
pellatur à uicinitate.

Iupiter Pompeianus

Theatrum Marcelli. Capit loca. XXX.

Mil. Vbi erat aliud templum Iani.

Delubrum . C . Domitij

Carcer. CLX. uirum

Templum Bruti Callaici

Villa publica ubi primum propuli cen-
sus est actus in Campo Martio.

Campus Martis

Ædis Iurnæ ad aquam uirginem

Septa trigaria

Equiria

Horti Luculani

Horti Luculani

Sepulchrum Augustorum

Ciconia nixa

Pantheon

Theatrum Pompei

Basilica Macidij

Basilica Martiani

Templum Divi Antonini cum Cochlide Columna quæ
est alta pedes. CLXXV. habet intus gradus CCVI.
& Fenestellas¹. VI.

Therma Adriani

Therma Neroniana, quæ postea Alexandrina

Therma Agrippæ

Templum boni euentus

Aedes bellonæ uersus portam Carmentalem, ante hanc
eadem Columna index belli inferendi.

Portus Argonautarum

Meleagricum

Iseum

Serapeum

Mineruium

Minerva Chalcidica

Insula Phelidij, siue Phelidis

Vici XXX.

Aedicula totidem

Vicomagistri. CCXX.

Curatores II.

Denunciatores. II.

Insulæ. III. Mil. DCCLXXXVIII.

Domus. CXL.

Balineæ priuata. LXIII.

721
Horrea. XII.

Pistrina. XX.

Regio in ambitu habet pedes. XXX. Mil. D.

REGIO. X. PALATIVM.

Vicus padi

Vicus Curtarum

Vicus fortunæ respicientis

Vicus Salutaris

Vicus Apollinis

Vicus insusq; diei

Roma quadrata

Ædes Iouis statoris

Casa Romuli

Prata bacchij ubi fuerunt Ædes

Vitruuij Fundani

Ara febris

Templum fidei

Ædes Matris Deum, huic fuit conterminum delubrum sospitæ Iunonis.

Domus Ceioniorum

Suelia.

Iouis cœnatio

Ædis Apollinis ubi glychni pendeabant
instar arboris mala ferentis.

Ædis deæ uiriplacæ in palatio

Bibliothecæ

Ædis Rhamnusiæ

Pentapylon Iouis arbitratoris

Domus Augustana

Domus Tiberiana

Sedes Imperij Romani

Auguratorium

Ad Mammæam, hoc est Diætæ Mammææ.

Ara palatina

Aedes Iouis Victoris

Domus Dionysi

Domus. Q. Catuli.

Domus Ciceronis

Aedes Dionis

Velia

Curia vetus

Fortuna respiciens

Septizonium severi

Victoria Germaniciana

Lupercal

Vici VI.

Aediculæ totidem

Vicomagistri. XXIII.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulæ. II. Mil DC. XLIII.

Domus. LXXXVIII.

Lacus. LXXX.

Herrea. XLVIII.

Pistrina. XX.

Balnearia privata. XXXVI.

*Regio in ambitu habet per
des. XII. Mil. DC.*

REGIO XI.

CCIRVS MAXIMVS

Circus maximus qui capit loca. CCCLXXXV.

Mil. XII. Portæ.

Templum Mercurij

Ædes ditis patris

Ædes Cereris

Ædes Veneris opus Fabij Curgitis

Ædes Portumni ad pontem Amili, olim Sublicæ

Porta Trigemina.

Salinæ

Æpollo Cælis pex

Ædes Portumni

Hercules oliuarius

Ara maxima

Templum Castoris

Ædes Cereris

Ædes Pompeij

Obelisci. II. iacet alter, alter erectus

Ædes Murcia

Ædes Consi subterranea

Fori Olitorij in eo Columna est lactaria

ad quā infantes lacte alēdos deferūt

Ædes Pietatis in Foro Olitorio

Ædes Iunonis Matutæ

Velabrum maius

Vici. VIII.

Aediculæ totidem

Vicomagistri XXXII.

Curatores. II.

Denuntiatores. II.

Insulæ M. DC.

Domus. XXXIX.

Balneæ priuatæ. XV.

Horrea. XVI.

Lacus. LX.

Pistrina. XII.

Regio in ambim continet pedes.

XI. Mil. D.

REGIO. XII.
PISCINA PVBLICA.

Vicus Veneris almæ

Vicus piscinæ publicæ

Vicus Dianæ

Vicus Ceios

Vicus Triari

Vicus aquæ salientis

Vicus lacû tecti

Vicus Fortunæ mammosæ

Vicus Colapeti pastoris

Vicus portæ Radusculanæ

Vicus portæ Nenianæ

Vicus Victoris

Horti Asiniani

Area radicularia

Caput viæ nouæ

Fortuna Mammosa

Isis Antenorioria

Ædes bonæ deæ subsaxanæ

signum Delphini

Thermæ Antonianæ

Septem domus Parthorum
Campus lanatarius
Domus Chilonis
Cohortes. III. uigilum
Domus Cornifici
Prinata Adriani
Via. XII.
Aedicula totidem
Vicomagistri. XLVIII.
Curatores. II.
Denunciatores. II.
Insulae II. Mil. CCCCLXXXVI.
Domus. C. XIII.
Balneae privatae. XLIII.
Lacus. LXXX.
Horrea. XXVI.
Pistrina. XX.
Regio in ambitu habet pedes.
XII. Mil.

REGIO. XIII.

AVENTINVS.

Vicus fidi
Vicus frumentarius
Vicus triumuiarum
Vicus Cesei.
Vicus Valerii
Vicus lacu miliarij
Vicus fortunati
Vicus capitis Canteri
Vicus trium alium

Vicus nouus
 Vicus loreti minoris
 Vicus armilustri
 Ædes Consi
 Vicus columnæ lignæ
 Minerva in auentino
 Vicus materius
 Vicus mundicie
 Vicus loreti maioris ubi erat Vertu
 Vicus Fortunæ dubiæ (mnus
 Armilustrum
 Templum Lunæ in auentino
 Templum commune Dianæ
 Thermæ Varianæ
 Templum Libertatis
 Doliolum
 Ædes bonæ deæ in Auentino
 Priuata Traiani
 Remuria
 Atrium libertatis in Auentino
 Mappa Aurea
 Platanon
 Horrea Aniceti
 Scalæ Gemoniæ
 Porticus Fabratia
 Schola Cassi
 Templū Iunonis reginæ à Camillo.
 DD. Veij's capis.
 Forum pistorium
 Vici, XVII.

Ædiculæ totidem

Vicomagistri. LXXIIII.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulæ. II. M. CCCCLXXXVIII.

Domus. C. III.

Balineæ priuatæ. LXIII.

Lacus. LXXVIII.

Horrea. XXVI.

Pistrina. XX.

Regio in ambitu habet pedes. XVI.

Mil. CC.

REGIO. XIIII.

TRANSTIBERIM.

Vicus Censori

Vicus Gemini

Vicus Rostrati

Vicus longiaquilæ

Vicus Statuæ siccianæ

Vicus quadrati

Vicus Raciliani maioris

Vicus Raciliani minoris

Vicus Ianniclenfis

Vicus Bructanus

Vicus larum ruralium

Vicus Statuæ ualerianæ

Vicus Salutaris

Vicus Pauli

Vicus Sex. Lucei

Vicus Simi publici

Vicus patratilli

Vicus lacirestanti

Vicus Soufei

Vicus Sergi

Vicus Ploti

Vicus Viberini

Gaianium

In Insula Ædes Iouis, et Æscula

Ædes Fanni.

(pij, &

Nammachia

Cornisce

Vaticanus

Hortus domitij

Ianiculum

Mama Sacellum

Balineum Ampelidis

Balineum Prisciliane

Statua Valeriana

Statua Sicciana

Sepulchrum Numæ

Cohortes. VII. uigilum

Caput Gorgonis

Templum. fortis fortune

Area Septimiana

Ianus Septimianus

Hercules cubans

Campus Bruttanus

Campus Codetanus

Horti Getæ

202
Castra lecticariorum

Vici. XXII.

Ædiculæ totidem

Vicomagistri. LXXXVIII.

Curatores. II.

Denunciatores. II.

Insulæ. III. Mil. CCCCV.

Domus. CL.

Balineæ priuatæ. LXXXVI.

Lacus. CLXXX.

Horrea. XXII.

Pistrina. XXII.

Regio in ambitu habet pedes XXXIII. Mil.

CGCCLXXVIII.

SENATVLATRIA Vnum inter capitolium,
& forum ubi magistratus cum senioribus delibe-
rant. alterum ad portam capenam. tertium citra
Ædem Bellonæ in circo Flaminio ubi dabatur Se-
natus legatis, quos in urbem admittere volebant.
Quartum senatulum matronarum in quirinali An-
toninus Pius Bassiniani filius fecit.

BIBLIOTHECAE Vnde triginta publicæ, ex ijs
præcipuæ duæ. Palatina & Vlpia.

OBELISCI. Magni. VIII. in circo maximo.
maior est pedū. CXXXII. Minor pedum. LXXXVIII.
semis. unus in Vaticano pedū. LXXII. unus in cæ-
po Martio ped. LXXII. duo in mausoleo Augusta
pares singuli ped. XLII. semis

OBELISCI parui. XLII. in plerisque sunt notæ
Ægyptiorum.

PONTES. VIII.

Miluius. Aelius, Vaticanus. Lanuclensis, Fabricius, Ceesius, Palatinus, Aemilius, qui ante sublicius.

CAMPI. VIII.

Viminalis, Exquilinus, Agrippæ, Martius, Codetanus, Bructanus, Lanatarius, Pecuaris, Vnus ultra Tyberim campus Vaticanus extra numerum.

FORA. XVII.

Romanum, quod dicitur magnum. Cæsaris Augusti, Boarium, Transitorium, Holitorium, Pistorium, Traiani, Aeneobarbi, Suarium, Archemorium. Diocletiani. Galorum. Rusticorum, Cupedinis, Piscarium, Sallusti.

BASILICAE. XI.

Vlpia, Pauli. Vestini. Neptuni, Macidij. Mariana. Vestellaria. Floselli. Sicimini. Cōstantiniana. Basilica portia à Portio Catone facta.

THERMAE. XII.

Traiani Titij, Agrippæ Syriacæ. Commodianæ. Senerianæ. Antonianæ. Alexandrinæ, qua Neronianæ. Diocletianæ. Decianæ, Cōstantiniana. Septimiana.

IANI. Per omnis regiones incrustati, & adornati signis duo præcipui ad arcum Fabianum superior, inferiorq;.

Appia. Martia. Virgo. Claudia. Herculea. Tepula.
 Damnata. Traiana. Annia. Halsia, siue Halsien-
 tena quæ. Augusta. Cærulea. Iulia. Argentiana. Cimi-
 nia. Sabbatina. Aurelia. Septimiana. Severiana. Anto-
 niana. Alexandrina.

VIAE. XXIX.

Appia Latina, Labicana, Campana. Prænestina, Tibur-
 tina. Collatina. Nomentana, quæ Figulensis. Salaria,
 Flaminia, Æmilia, Claudia, Valeria, Ostiensis. Lan-
 rentina, Ardeatina, Setina, Quintia, Gallicana, Tri-
 umphalis, Patinaria, Ciminia, Cornelia. Tiberina,
 Aurelia, Cassia, Portuenfis, Gallia, Laticulensis.

Capitolia. II. uetus & nouum Amphitheatra. II. Col-
 losse. II. Columnæ cochlides. II. Macella. II. theatra
 III. ludi. V. naumachia. V.

NYMHPAEA. XI. Equi ænei inaurati. XXIII.
 equieburnei. XCIII. tabulæ signa sine numero. Ar-
 cus marmorei. XXXVI. lupanaria. XLV. latrina pui-
 blica, CXXIII. cohortes prætorie. X. cohortes urba-
 nae. IIII. cohortes uig. VI. excubitoria. XIIII. vexilla
 II. communia castra peregrina castra miscenatum
 castra tabellariorum. castra lecticariorum. castra ui-
 ctimariorum. castra salgamariorum. castra salica-
 riorum. castra equitum singulorum. II. Mensæ olea-
 riæ. XXIII. M.

FINIS.

205

DIONYSII AFRICI POEMA DE
ORBIS SITV PRISCIANO
INTERPRETE.

Aturæ genitor, quæ mundum con-
tinet omnem

Annæ rex cæli, posui telluris &
undæ

In quas imperium, mortalibus ipse
dedisti,

Materiæ tantæ me promere carmine digno.

INCIPIENS *Terræ tractus pontiq; meatus*
Et fluuios canere, atq; urbes, populosq; per orbem
Discretos. late refluxum immorare parabo
Oceanum, tellus quo cingitur æquore tota.
Insula cœse diffundens littore uasto
Non tamen assiduo, teres undiq; margine circum
Clauditur hæc bifido. sed brachia littore pandens
Arctatur rapidos cursus ad solis utrinq;
Adsimilis fundæ, sed quamuis corpore toto
Vna sit hæc homines tres dicunt esse diremptas.
Et primam Lybien, post Europen, Asiamq;
Sed Lybiam Europæ discernit finibus amplis
Linea, quam obliquant Gades, atq; Hostia Nili.
Qua boreæ excurrit Memphitica terra sub axes
Atq; locum nouit Spartano fama Canopo
Sed terras aquilo, qua frigore damnat iniquo
Europen Asiæ Tanais diiungit ab oris
Sauromatas linquens, Scythiam qui gurgite uasto

Præstringit, præcepſq; ruit mæotida poſcens
At medius finis iam iam declivis ad auſtrum eſt
Quas hellespontî fauces dixere priores
Sed magis australis ſunt terminus hoſtia Nili
Per mare ſic fluuiosq; patens diſcernitur orbis.

Aſt alij terris malunt diſcernere terras
Finibus eſt Aſiæ latus arcum, lingua ſupernis
Caſpia, quam mediam faciunt, atq; æquore ponti
Euxini locus hic diſcrimen dicitur eſſe
Europæ, Atq; Aſiæ diſiungens ruribus arua.
Aſt alius finis longiſſimus exit in auſtros
Qui ſecat Aegypti terras, æquorq; Sabæum.
Separat hic Libyen Aſiæ cõfinia rumpens
Talia mortales peribent diſcrimina terræ.

Circuit oceani gurges tamen undiq; vaſtus,
Qui quavis unus ſit plurima nomina ſumit
Finibus heſperijs Atlanticus ille uocatur
At boreæ qua gens ferens Arimaſſa ſub armis
Dicitur ille piger nec non Saturnius idem.
Mortuus eſt alijs, minimo poſt lumine ſolis.
Perfruitur, tarde radios nam ſuſcipit orbes
Nubibus & craſſis premiatur, nimbisq; granatur.
Vnde tamen primo conſcendit lumine Titan
Eorumq; uocant, atq; indum nomine pontum
Sed qua de uexus calidum poſt excipit auſtrum
Aethiopumq; ſimul pelagus rubrumq; uocatur
Qua deſerta patet tellus ardore peruſta.
Circuit oceanus ſic totum maximus orbem
Nominibus varijs celebratus, & æquore tanto
Hinc atq; inde ſinus penetrabilis efficit ille

Exiguos multos dirimens mare quatuor amplas
 Persecat Hesperiam primus qui porgitur undis
 Pamphylumq; latus Lybyæ pertendit ab oris
 Hic minor est reliquis, maior quem caspia tellus
 Suscipit intrantem vastis aquilonis ab undis
 Nomine Saturni quod tethys possidet æquor.
 Caspius iste sinus simul Hyrcanusq; vocatur.
 At duo qui veniunt australis ab æquore ponti
 Hic supra currens mare perfidos efficit altum
 E regione situs, qua caspia uoluitur unda.
 Fluctuat est alter, Panchæaq; littora pulsat
 Euxini contra pelagus, protensus in austros
 Hosce sinus perhibens, quos tethyos efficit unda
 Maiores nam sunt alij, multiq; minores.
 Nunc maris hesperij lustrabo carmine tractus
 Flexibus in varijs quo frangitur æquore pontus
 Astringens pelago terras circumfluit illis
 Montibus & radens suppositas urbibus oras.
 Adsis ó numen studiorum præsul & artis
 Ordine principium capiens Atlantis ab unda
 Herouleo celebrant quam metæ munere Gades,
 Cœliferasq; tenet stans Atlas monte columnas
 Est primus vastis qui pontus hibericus undis
 Diuidit Europen Libya communis utriq;
 Hinc atq; hinc Stellæ sunt, amba littora cernunt
 Hæc Libyes, hæc Europes aduersa mendo.
 Gallicus hunc gurgis, qui Celtica littora pulsat
 Excipit, hunc sequitur Ligurum cognomine dictus
 Qua domini rerum terris creuere latinis
 Ad petran leucen aquilonis ab axe ductus

Quæ freta Sicania concludit littore curuo
Insula sed Cynos proprijs pulsatur ab undis,
Intra Sardoum pelagus celtumq; refusus.
Inde salis tumidus tyrrheni uoluitur æstus
Ad partes uergens australis excipit illum
Sicania gurgis solis deflexus ad ortus
Qui procul effusus Pachyni tenditur oris
Ad Creten, summam, qua prominet æquore rupem,
Qua Gortyna potēs medijs qua Phaestos in aruis
Arietis hanc rupem simulantem uertice frontem
Pro merito graij κρητῶν dixere μέτωπον
Hoc mare Gargani concludit iapygis ora
Illinc incipiens extenditur adrianaestus
Ad boream penetrans pelago, solemq; cadentem
Ionius pariter sinus hic perhibetur ab orbe.
Diuidit & geminas diuersas partibus oras
Quas tamen extremas coniungit terminus unus.
Ad dextram partem protenditur Illyris alma.
Post hanc Dalmatiae populorum maris tellus.
Ad leuam Ausonia porrectus continet isthmus
Quem tria circundant maria undiq; littore curuo
Tyrrhenum Siculum nec non simul Adrianaestus

FINIBVS At proprijs exceptant singula uentos
Tyrrhenum Zephyro siculum sed unditur ausiro.
Adria succurrense eo frangitur euro.
Ast post sicaniam tractu diffunditur alto
Ad syrtin pelagus libycis quæ cingitur oris
Maiorem postquam minor excipit, æquora longe
Atq; sinu gemino resonantia littora pulsan
Finibus à Siculis Cretæum tenditur æquor,

Ad solis ueniens ortus salmonida poscens.

Dicitur eous qui Cretæ terminus esse.

Post hanc & geminum mare uastum fluctibus atris

Flatibus his marici boreæ quod tenditur atris

Quod ruit aduersus celsæ de partibus arcti

Quod prius est pharium perhibent, hoc littora tangit

Præcipitis Casij montis. Post unda secunda

Sidonium est pelagus, penetrat qua gurgite pontus

Issicus arctos ad partes æquore uergens.

Non longe rectus, Cilicum nam frangitur oris.

Hinc zephyros poscens ueluti draco flectitur undis

Quod iuga montiu agnus uastat, syluasq; fatigat,

Partibus extremis pamphylia clauditur isto,

Atq; chelidoniæ rupes cinguntur eodem

At procul hunc zephyrus finit patareide summa.

Post hæc arctos ad partes aspice rursus

Ægeum, superat qui fluctibus æquora cuncta

Dispersas uasto cycladas qui gurgite cingit

Terminat hunc Imbros pariter, Tenedosq; coercens

Angusta trahitur quæ fauce propontidis unda

Asia, quam supra populis distenditur amplis

Ad notiam partem, qua latus ducitur isthmus.

Threicius sequitur post bosphorus hostia ponti,

Hoc nullum perhibent terris augustius orbis

Esse fretum dirimens. hic sunt symplegades arctæ.

Panditur hic ponti pelagus titanis ad ortus

Quod petit obliquo boream, solemq; meam

Hinc, atq; hinc medio percurrunt æquore colles,

Vnus qui ueniens Asiæ de parte Carambis

Dicitur australi, sed contra sinibus alter

Prominet Europæ hunc nobis dixere μέτωπον
Ergo conueniunt aduersi gurgite tanto
Distantes quantum ternis transire diebus
Eualeat nauis, bimarem sic æquore pontum
Aspicias similem cornu quod flectitur arcus
Neruo curuati distento dextera neruum
Assimulat, recto trahitur nam lineæ ductu
Extra quam boream quo scandit sola carambis
Sed formam cornu geminatis flexibus edit
Litus quod pontum cingit sub parte sinistra
In quam mæotis penetrans aquilonis ad axes
Quam Scythicæ gentes circundant undiq; ripis
Et matrem ponti perhibent mæotidis undam.
Scilicet hic ponti uix exit gurgite multo
Cimmerium torrens per bosphoron, hic ubi taurum
Cimmerij gelidis habitant sub finibus unum.
Hæc maris est species, splendens, hæc forma profundi.

Nunc tibi telluris regiones carmine pandam,
Vt cernas animo non uisas lumine terras.
Atque docens alios lauderis pectore docto.
Incipiens libyæ tenuisq; à tethyos undis
Oceanus tyrias qui pulsat gurgite gadis
Tenditur ad notias partes, & solis ad ortus.
Et mensæ formam reddit mensuris artis
Quam tradunt terræ non æqua margine cinctam.
Terminat hæc fines rubri propè littora ponti
Latos æthiopum populos, quos possidet alter
Quem calidis iuxta terris pascuntur Erenibi
Hos pelli similes pardi dixere priores.
Nanq; solum squallens urbes distinguit opacas.

Hac sitis hac humor latos uariatur in agros
Sed summam Libyen habitant ad tethyos undas
Alcidæ qua sunt statua maurusia plebes.
Post hos immensa nomadum de semine gentes
Atq; masæsylii nec non masylia proles,
Saltibus hos duris asper, syluisq; uagantes
Victus alit sæua quæsitus cæde ferarum
Scilicet ignaros terras proscindere aratris
Agricolæq; boues plaustris domitare sonoris,
Nanq; errant nemorum per dumos more ferarum.
Quos propè tenduntur fines Carthaginiæ altæ
Perpetuas tyrijs celebrat quæ condita laudes
Quæ regnans felix Didò per secula uiuit,
Atq; pudiciam non perdit carmine ficto.
Hanc minor insequitur Syrtis, maiorq; secunda
Quæ tumor immensus tyrrheni pellitur ætus,
Accessuq; furit, siccisq; receptus arenis.
Ast inter Syrtis urbs est, quam nomine dicunt
Esse Neapolin, hanc supra iussissima fertur
Hospitijs gaudens gens degere lotophagorum
Hos licet ad fines desertas cernere terras
Extinctis populis nasamonum Marte latino.
Asbystæ post hos terrarum rura tenentes
In medio summis libycis & gentibus hammon
Nec non cyrene clarorum mater æquorum
Vrbis amyclææ proles quam condidit olim.
Marmaridæ, post hos ægyptia flumina uertunt
Gentiliq; super sunt, viciniq; Nigretes,
Continuo post hos sequitur quæquæ uis tellus.
Hanc habitant iuxta Garamantes debite clari

Quæ superat cunctas urbs miro munere fontis,
Frigore qui noctis fernet calefactus & umbris
At solis friget radijs glacialis, & igni.
Omnibus extrema populis clauduntur in ora
Æthiopes, libyes ubi finit littore cerne
Oceanum nimio, quæ pulsat sole calentem.
Nec longe feruent blemiorum collibus agri
Hinc memorant pinguis descendere flumina nili
partibus à libycis, qui currens solis ad ortus
Siris ab æthiopum populis cognomine fertur,
Versum cultores Nilum dixere Syenes,
Hinc Boreæ currens ad partes flumine pingui
Fertilis ægypti terras fecundat opimas,
Septenoq; ferit pellæum gurgite pontum,
Non alius tantum fluuiorum ditat arenas,
Atq; trahens limum complectitur ubere campos,
Hic latis Libyen Asiæ desternat oris,
Hæc ortus cernit, uidet austros illa calentes.
Hunc habitant iuxta sapientum corda uiro-
rum
Disposuere uias qui uitæ mente potenti,
Et primi dederant sulcos & semina terris,
Obliquos solis tractantes pectore cursus,
Horum telluris fines nunc carmine dicam
Et formam celebrat, quam gloria magna per orbem
Hæc igitur laus diffusa patefcit in aruis
Fertilis, & superans alias pinguedine glebæ,
Marginibus laterum formatur, at undiq; ternis
Late quidem boreæ sub litore tenditur oris
Ast ortus angusta petit, summamq; Syenem,
Quam celsi media montes utrinq; coercent,,
Irrigui

Irrigui per quam descendunt flumina Nili,
 Hanc habitant homines multa pariterq; opulenti
 Qui ueteris claræq; colunt sub moenia thebes
 Quam perhibent centum portas habuisse priores,
 Filius auroræ Memnon qua regna tenebat
 Hic sunt, & septem medijs in finibus urbes,
 Quas celebrat totum discurrens fama per orbem.
 Et quicumq; maris uiuunt propè littora uasta.
 Qua lacus est in gens liquida serbonidos undæ,
 Ad cuius Zephyrum Macedum sunt moenia regis.
 Et Pharos idothees scopuli pallenis altæ.
 Post urbs sub casio petlusi uergit ad ortus.
 Navijs populus duris quam possidet apus.
 Non tamen est Libyes ponendus finibus iste,
 Scilicet eas Nili qui continet oras,
 Nili quem circum floret mirabilis arbor.
 Extinguit quæ sitim pomo, cui nomen A dipso
 Hæc facies libyes, hic claudit terminus illam.
 Sunt tamen hic aliæ gentes, quæ litore summo
 Cethyos aut medijs habitant telluris in aruis
 Et gratas circum ripas tritonidis undæ.
 Hic lapis heliotropius est, qui nomene uero
 Dicitur inuertit radios nam solis in unda,
 Si quis eum fusa labris immergat ahenis
 Sanguineiq; rubens resplendet luce coloris
 Purior at soli renitet nudatus ab undis.

Si placet Europes quoq; me nunc dicere formam
 Haud taceam, similis Libyæ est sed uergit ad arctos.
 Finibus & pariter distensis pergit ad ortus.
 Linea namq; Asiæ similis disiungit utranq;
 Hæc noctias spectat, partes aquilonis at illa,

Ast ambas unam si terras esse putemus
Assimulent conum lacertum compagibus æquis,
Cuius ad occasus est summum, lata sub ortu.
Sic Europa tibi facili dignoscitur arte.
Ad cuius summum propè metas Herculis alti
Magnanimæ gentes dederat quæ nomen Iberus
Ad spatium multum terrarum rura colentes
Oceanium boreo contingunt frigore durum
Scrutaturq; decus pulchrum sapientibus auri.
Quos tamen haud maculat præsens, nec deijcit absens
Qua sunt germani bellaces, atq; Britani
Salibus Hercynijs Germania subiacet atrox.
Hæc tergo similis taurino dicitur esse.
Et pascit volucres mirum fulgentibus alis,
Quæ ducibus noctu cernuntur flexa viarum.
Pyrrhenes sequitur mons, post hunc est celtica tellus
Eridani fontis contingens rauca fluentia.
Hic Phaethonta suum caræ luxere sorores,
Hic electra legunt alnis jillantia celtæ
Succina quæ memorant mellis vini ue colore,
Quæ paleas rapiunt tractu, frondesq; caducas.
Post hos tyrrheni, quos iuxta solis ab ortu
Incipiunt alpes, quibus exit gurgite vasto
Oceanum rumpēs glacialis littora Rhænus.
Hunc propè consurgit fons istri flumine longo
Qui poscens ortum, Euxini percurrit in undas
Irriguam penem amplexus gurgite quino,
Cuius in arctoas est partes barbara tellus
Innumeras gentes gremio complexa reducto,
Cui finem faciunt mæotidis hostia vastæ.
Hinc sunt Germaniq; truces, & sarmata bellæ

Atq; getæ, nec non basternæ semina gentis,
 Dacorumq; manus & martia pectora alani.
 Atq; δ' ῥόμωυ Tauriretinentes fortis Achilli.
 Angustum & longum mæotidis hostia iuxta.
 Hos equites supra celeres funduntur Alani.
 Atq; melanchlænum populus metuendus in arcu.
 Post Hippomolgi sunt, hippopodesq; potentes,
 Atq; Gelonus cum Neuris, pictiq; Agathyrsi.
 Hic ubi descendit porrecta Borysthenis unda
 Euxinumq; subit ἡ πλοῦ propè tracta μέτωπον
 E' regione iacet locus hic Symplegados arctæ
 Hic sunt Aldesci quoq; Panticapiq; fluenta,
 Diuidui currunt Riphæis montibus ambo
 Immiscet qua se ponti glacialibus undis,
 Nascitur electrum præfulgens luce nitenti,
 Mense solet primo qualis splendescere luna
 Hos adamantale gunt iuxta algetes Agathyrsi.
 Tot dirimit gentes Aquilonis partibus Ister.
 Huius ad australes terras, geræq; feroces
 Noricijq; colunt, bellaces Pannorijq;
 Et Mæsi Thracum boreis in finibus oræ
 In quorum terris quas ponti perfluit unda
 Ignipotens oleo commisto gignitur herba
 Medica cui nomen cuius compescere flammam
 Si quis aqua cupiat, plus ignem pascit in illa.
 Pulveris hunc iactus potis extinguere solus.
 Thraces arant post hos latissima rura tenentes
 Quæ Torrens stringit, finitq; Propontidis unda,
 Atq; Helleponti fauces ægeus, & altus
 Nascitur hic scopulus pallenes gemma resurgens
 Asterium perhibent, stellis certare putant.

Et flammæ similis splendenti lumine lichnis,
Hic ripas istri porrectas undiq; stringunt.

Europæ reliquas nunc partis aspice ternas
Phœbeos uergens, quibus eminet illa sub ortus.
Prima est Hispanum, quæ frangit littora pontum
Altera tyrrhenum quæ pulsat molibus æquor
Tertia quæ graios circumflua gurgite pascit.
Sed tamen oceanum contingit iberica tellus.
Occiduum calpe, quæ summam sustinet unam
Herculis è stellis, quam supra diues Et alta
Tartessus tempsiq; sedent qui collibus imis
Pyrrhenes, cœlum qui tangit uertice summo.
Ast ambas intra tellus iacet ausonidarum,
Lunite quam recto mediam secat Apenninus
Qui mons incipiens boreis ex alpibus altus
In freta sicaniæ porrectas terminat oras,
Hunc urbes circum populi, gentesq; frequentant.
Quos breuiter retegam nostro tibi carmine cunctos
Tyrrheni primum fortes, iuxtaq; pelsagi
Cyllenes quondam propria qui sederelicta
Tyrrhenis socias petierunt nauibus arces.
Hos propè sunt omni superantes laude latini,
Quorum per terram discurret in æquora tybris,
Ante alios Tybris fluuios præstantior omnes
Regius irriguo dirimit qui gurgite Romam,
Romam quæ genitrix regum dominatur in orbem,
Post hos pingue solum sequitur Campania diues
Hic ubi Parthenopes domus est castissima, frugum
Fertilis, hanc pontus proprijs exceperat undis
Ad noton est longe supra sirenida rupem
Peucentiæ silari gurges spectabile flumen.

Hunc habitant propè Lucani brutijq; coloni
 Ad Leucopetra longissima rura tenentes
 Hinc est ad Boream Zephyri quæ summa uocatur,
 Sub qua sunt Locri celeres, qui tempore prisco
 Illuc reginam propriam uenere secuti
 Ausoniamq; tenent, qua currit flumen halecis.
 Mœnia cernuntur Metaponti, deinde, Crotonq;
 Quam pulcher gratam præterfluit Æsarus urbem
 Vtlerius pergens hinc templa lacinia cernens,
 Post hæc est Sybaris, perijt quæ numinis ira
 Præponens hominum tumultos cœlestibus aris
 Ponere qui priscis ausi certamina soli
 Samnitis medio complectitur itala tellus
 In gremio, marscsq; simul, tunc deinde Tarentum
 Tangitur æquoribus, quod munire Lacones.
 Continuo Calabræ telluris rura sequuntur
 Vsq; hyrii summam se tendit Iapygis ora,
 Qua salis adriaci trahitur uastissimus æstus,
 Atq; sinum penetrans aquileiæ colligit undas.
 Alta tegestræon postremæ mœnia terræ
 Qua sinu sionius finitur gurgite lasso,
 Hi sunt Ausoniae populi, gentesq; potentes.
 Flexilis hinc pontus conuertens uergit ad ortus
 Atq; Liburnorum terras hyllæq; feroceis
 Bulimeon pariter præstringens littora currit.
 Et uenit illyrias late porrectus ad arces.
 Quas tollunt montes excelsa Ceraunia summas.
 Cernitur hic tumultus qui Cadmi dicitur esse
 Harmoniaq; simul, nanq; hic serpentibus illi
 Corpora post tempus longum mutasse feruntur
 In senio postquam patriam thebasq; relinquunt

Hinc illos aliud posuerunt numina monstrum.
Nanq; duo tumuli concurrunt peste futura.
Significat quoties saeuissima damna colonis.
Hæc regio fontem mirandæ incipit undæ
Quem merito ueteres dixerunt nomine sacrum,
Nam gelidus superat cunctarum frigus aquarum,
Accensasq; faces si quis propè duxerit undam
Extinguit flammæ, recipit sed rursus easdem
Admoneat dextra cum extinctam lampada fonti.
Sed supra Thracen, quaq; Oricon concipit austros
Principium terræ doctissima græcia sumit
Ascendens multum, geminatoq; æquore cincta
Ægeo, siculoq; mouent quæ flamine uenti
Diuerso, Siculum Zephyrus tenet, eurus ad altum
Ægeum, sequitur Pelopis post insula lata
Consimilis folio platani, quod muris acutam
Æquiperat caudam. cuius iacet Isthmos imago
Hellados ad boream sibimet confinia iungens,
Latior at tellus folium cæ. flexile circum
Cingitur æquoribus Zephyrumq; triphyllidis arua
Excipiunt, per quam descendit flumine pulchro
Alpheus, qui messeni discinditur undis
Eurota, terris ambo nascuntur afeis
Hic tamen Eleos, at diuidit ille Laconas.
Hic medijs habitant Lata telluris in aruis
Arcades Apidanees sub scopulos Erymanthi
Quæ Melas atq; Crathis fluij quæ currit idon
Tenditur atq; uetus, quæ longo gurgite ladon
Hic merulos perhibent albos mirabile dictu,
Hic nasci linum, qui tacto accensus ab igni
Extingui nequitur, quem graij nomine uero

Α' ο β ε ς ρ υ memorant, ferri nitet ille colore.
 Iuxta est arginum tellus, pariterq; Laconum
 Ortus argui uergunt, Lacones ad austros.
 Æquoribus geminis Isthmos pulsatur utrinq;
 Hoc Ephyren contra est Zephyrus, sed uerberat illud
 Eurys in immensum quā mergitur unda profundum
 Nomine, quam danai dixere Saronida, prisco
 Attica sed tellus post Isthmon solis ad ortum est.
 Hinc orithyam Boreas rapuisse puellam
 Traditur. hic Ilisos aquis deuoluitur amnis.
 Boeotum sequitur finis, qua dicitur unda
 Esse potestatis diuersæ, nanq; duobus
 Fluminibus uerāt uerne cum lana colorem,
 Hoc fuscatur niveas, hoc albat gurgite nigras,
 Locridis inde solum sequitur regionis, & ora
 Thessalis & tellus Macedum cum mœnibus alis
 Sub cuius scopulos tangentes uertice cœlum
 Speluncæ ueteris seruant insignia cladis,
 Finibus in medijs terrarum nanq; uidentur
 Ostrea muricibus siccata latentibus esse,
 Diluvium latebras dederat quod piscibus illas.
 Concipit & parit hic naturæ munere gemmam
 Quam pœaniten perhibent, prægnantibus ista
 Auxilium confert facilis releuamine partus.
 Cernitur hinc niveas attollens uertice rupes
 Aemus threicius, quem contra tenditur agris
 Ad Zephyrum regio Dodones lata feracis
 Ad cuius notias partes sub rupe aracynthi
 Aetolæ gentis sunt belli laude potentes
 Campi quos medius acheloia persecat unda,
 Et mare trinacrium perumpit echinadas intra

Regna Cephallenæ propè sunt sapientis Vlyssi
Ista Galactiten ripis ostendit in altis
Vberibus prodest, nec non infantibus idem
Et si quis terat hunc, albescit lacte liquescens.
Hunc fluvium iuxta præclaros solis ad ortus
Phocis ad arctos uentos extenditur ingens
Donec contingat calida hostia thermopylarum
Sub iuga parnasi cephissos gurgite magno
Quam mediam dirimit descendens murmure uasto
Qua templum Phœbi memorabile, delphica sedes.
In felix tenuit python per arua tirandus
Traiectusq; gemit squamosæ membra Draconis
Liuida: phœbeæ transgit arundo pharetræ.
Hic aræ iripodesq; dei & uocale foramen
Hic cortina monens uenientia secula pandit
Et præsentè canit simulatus apolline uates.

Nunc ò musa iouis sunt insulæ ore canendæ
Quas homines toto dispersas æquore cernunt.
Est igitur ponto tellus circumflua prima
Qui nomen Gadis, stellas hæc Herculis inter
A' Tyrijs colitur Cotinusa uocata uetustis.
Continuq; iacent gymnasiæ, has baleares
Romani memorant, hinc frangitur æquore Ebusas
Sardinia, post quam pelago circumflua tellus
Fontibus è liquidis præbet miracula mundo,
Quot sanant ægros, pandunt, damnantq; nefando
Periueros furto, quos tacto flumine cecant,
Postquam non longe cernuntur littora cyrni,
Corsida quam pariter geminato nomine dicunt,
Hanc solam perhibent catochiten gignere terram
Corporibus lapis hic ceu glutine testus adhæret.

Nulla tamen tellus latissima robora Sylva
 Sic habili generat, dehinc rupes æolidarum
 Quas septem numero perhibent cognomine plotas.
 Quippe uiam ratibus pelago dant undiq; uasto.
 Illinc iure suo spirantia flamina uentos
 Incutit hippotades libuit cum uertere pontum
 Atq; idem cohibet uinclis & carcere tetro.
 Trinacriæ post hos moles distenditur ampla
 Cardinibus ternis, laterum quam terminat ætus
 Procurrès Pachyno longe castrisq; Pelori
 Exterrensq; rates lilybæi cauitibus aspris
 Emùnet ad Zephyrum lilybe, pachynusq; sub ortum.
 Aspicit Ausoniam, boreaq; pelorus ad axes
 Qua mare uix superant haud æquum mille periclis
 Angustum rapido quod frangit gurgite saxa.
 Traditur hic pelagi diruptas uiribus olim
 Excepisse fretum terras cogente ruina.
 Plurima sunt istic totum memoranda per orbem
 Dianæ fons est, camerina gignitur unda,
 Quem si quis manibus non castis hauserit unquam,
 Letifico tristis non miscet pocula baccho.
 Hæc eadem montem mirandam sustinet Aetnam
 Vertice qui summo rigida niue temperat ignem,
 Nec superant flammæ frigus, nec frigora flammæ
 At salis hic Acragas miracula possidet unus
 Naturas in quo proprias mutare uidetur
 Ignis & unda, salem nanq; illum soluere flammæ,
 Vna solet crepitus illi coniuncta mouere.
 Hic & Halefinus fons est mitissimus undis
 Tibia quem extollit cantu saltare putatur
 Musicus & ripis latans excurrere plenis.

Cernitur egregius lapis hic, cui nomen achates,
Hoc dederat fluius, cuius generatur ad undas
Hanc simulacra uides uenis ostendere gemmam.
Aequoris ad siculi, quod uastis funditur undis
Ad noton est pontus libyæ, sirtisq; uadosa
Maior, at ulterius si pergas, cerne minorem
Occiduam iuxta quam Meninx insula fulget,
Et Cercina simul libyca statione patentes
Adria quas penetret, uenias si parte sinistra
Atq; legas calabrum littus, tunc insula magni
Ostendit sese Diomedis nomine dicta,
Quo profugus quondam uictor concesserat ille
Coniugis incestæ per fraudes ægialæ.
Ionium pergens absyrtidas æquor ad ortus
Circuit, has olim colchi tenere feroces.
Lassi dum frustra Medæ furta sequuntur.
Continuo post hasce liburnidas aspicias altas.
Ad notias partes, hinc saua ceraunia nautis,
Insula ambraciæ contra ceruntur in alto.
Et Corcyra potens. Ithaces atq; aspera tellus
Et quas oblimat riuis Acheloius amnis.
Flumine torrenti præcelsam Chalcida linquens
Sed multæ Amnisij Boreæ sub parte uidentur
Aegilæq; inde Cythera Calabria dura colonis.
Ad notias uergit, sed Carpathus, hanc propè Cretæ
Pinguis & umbrosis extendens collibus Idan
Ante ortus solis perhibent quam fulgere sole.
Gignitur hic alimos, quam si quis mordeat herbam,
Compescit damnumq; famis, rabieni q; diurnam.
At Rhodos Ægyptum contra iacet insula diues,
Nubila quam nunquam uerterunt lumina solis,

Nam purus care potitur telluris ad ortus.
 Posthac sunt ternæ citra Patareide summa.
 Fama Chelidonias celebrat, quas nomine terras
 Suniados contra qua summum rupis. Abantas.
 Supra sunt salamis, nec non Ægina. Sed ortus
 Cernentem Cyprum pontus Pamphylius ambit.
 Nec procul est Arados phœnices æquore cincta,
 Ægæi uero diuersis partibus alii.
 Ad fauces arctas multæ sunt Sestos Abydos
 Confines Asiæ dextra, Europesq; sinistra.
 Ad Boream quæ se pertendunt ordine longo
 Europes macris contingit abantias oram
 Et celsam scyru peparethus, sacraq; Lemnos.
 Fertilis atq; Thasos, simul Imbros post Corybantum
 Mœnibus antiquis Samothracia cernitur alta.
 Ast Asiæ partem, qua tangunt æquora primam
 Delon circumdant, has dicunt cycladas esse,
 Continuo sporadas, ceu stellas aspicias almas,
 Ionidasq; simul, quas inter cæurnus & altæ
 Sunt Samus, atq; Chius celebratæ nomine claro.
 Æolica post, & Lesbos Tenedusq; sequuntur.
 Et sinus inde Melas helles prorumpit in æquor.
 Panditur hinc pelagus, timidaq; propontide feruet
 Ad Boream, saxisq; uiget proconensus in illa.
 Est etiam levis Euxini in partibus una
 Quam Ἰουκὴν perhibent, aduersa Borysthenis amnis,
 Pascit aues quoniam multas candore nivali.
 Hic animas perhibent heroum laude potentes
 Degere securas uirtutis munere pulchro.
 Cimmericum recta, sed si quis bosphoroni ibi,
 Cernitur hinc dextra, uasta mœotidis undæ,

Insula mole graui trans alopece a lata.
Postquam Phanaagoren, Hermonassamq; nepotes,
Egregie quondam coluerunt gentis Ionum
Insula hæ celebres pelagi sunt nomine claro.
Ast alias refluxum circumdat tethyos æquor
Quarum demonstrum possum regionis ad oras
Athiopes habitant erythiam pectore iusti
Atlantem iuxta longæui scilicet illos
Μακροβίου, græci dixerunt finibus olim
Venit Hyperboreis quæ gens post fata perempti
Geryonis domuit, quem uirtus Herculis in gens.
Sed summam contra sacrum cognomine, dicunt
Quam caput Europæ, sunt stanni pondere plenæ
Hesperides, populus tenuit quas fortis Iberi.
Ast aliæ oceani iuxta boreetidas actas
Sunt geminæ rheniq; britanides hostia cernunt.
Hic etenim lasso perumpit tethya cursu.
Has tamen haud habeat spatio superare per orbem
Insula, perfulget nigro splendore gurgates,
Hic lapis ardescens austri persusus aquarum,
Ast oleo perdens flammæ, mirabile uisu.
Attritus rapit hic teneras ceu succina frondes
Nesci adum spatio nec distant littora longo
In quibus uxores anni tum bacchia sacra
Concelebrant, hederæ folijs, trætæq; corymbis
Non sic Bistonides absinthii ad flumina Thraces
Exertis celebrant clamorib. Εἰσαφίετον
Non sic prærupto, qua currit gurgite Ganges
Indi solemneis epulas peragunt Dionysio.
Oceani tranans hic namibus æquor apertum
Ad Thulen uenies, quæ nocte dieq; relucet.

Titanis radijs, cum curru scandit ad axes
 signiferi Boreas succedens^q lampade partes
 At nauem pelago flectenti a quilonis ab oris
 Ad solem calido referentem lumen ab ortu
 Aurea spectetur tibi pinguibus insula glebis.
 Hinc tepidos proram conuertens navis ad austros
 Taprobanem ueniet, generatq; magna elephantes,
 Per fines Asiae, iacet hæc sub sydere cancri
 Littoribus cuius saliant densissima cete,
 Quæ pascit uastum mare rubrum montibus æqua
 Tenditur horribilis, quorum per terga per armos
 Spina ferens cladem fatumq; sub ore feroci
 Quippe solent pariter nauem sorbere uirosq;
 Nam mala tam pelagus q̃ terra merentibus offert.
 Vltius pergas si post Carmanida summam
 O gyris occurrat, qua dicitur esse sepulchrum
 Regis Erythraei, dederit qui nomina ponto.
 Perficus inde sinus penetratur, Et Icaron offert
 Insula, quæ fertur nimium placare Dianam.
 Hic ubi odoratos spirant altaria fumos
 Tot sunt ingentes quas cingit tethyos unda
 Insulae, ast aliae diuersis partibus orbis,
 Dispersæ plures, fama latuere minores
 Auris difficiles nautis uel portibus aptæ.
 Quarum non facile est mihi promere nomina uersu.

Ast Asiae fines amborum linea monstrat
 Et formam contra positarum in imagine coni.
 Paulatim trahitur tamen hæc orientis ad oras
 Oceanus stellas bacchi qua tangere fertur
 Finibus indorum postremis gurgite torrens
 Qua Ganges liquido nyssæos irrigat agros

Non tantum est spatium similis telluris apertæ
Scilicet ambabus penetralibus unus in illis
Finitur oceani sinus, & determinat ambas
Ast Asiæ gremio triplex mare confluit undis
Hircanum pariter persum summatq; Sabæum
Hæc noton, At boreos Hircanum uergit ad axes.
Gurgitis euxini uicinum multa uirorum
Millia, quod circum degunt per littora ponti.
Amborum medius campis discernitur Isthmos.
Ast Asiam qui mons excelsus diuidit omnem
Incipit à medijs terræ pamphylidis oris
Et longis sese spatijs producit ad indos,
Nunc obliqua means, nunc recto limite currens
Vertice, quem toruo perhibent cognomine taurum.
Cornua nam summus scopulis imitatur acutis,
Multifidusq; suos huc colles spargit, & illuc.
Ex hoc innumeri descendunt fontibus amnes
In partes Euri Zephyri Boreæq; uel Austri.
Quis memorare queat fluminum nomina uincta?
Non tamen est unum montis cognomen ubiq;
sed uarij flexus uariantur nomine multo.
Singula sed proprijs sunt nomina nota colonis.
Nunc igitur gentes illum populosq; tenentes
Expeditam celebres, sed felix numen adesto
Mæotæ primi tangunt Mæotidis undas.
Sauromatæq; truces gens aspera Martis in armis
Sanguis Amazonicum fortis, quos promittit olim.
Sauromatis mixtæ quæ Thermodonte relicto
Ingentes genuere uiros, belloq; potentes
Innumeras habitant qui syluas gurgite uasto,
Inter quas Tanais Mæotidis intima pulsar

Europen fluvio dirimens Asiamq; reflexo.
 Europen Zephyro, Asiam sub partibus ortus
 Caucasys exit cuius fons montibus altis
 Murmure cum vasto Scythiae per plana refusus.
 Hunc tamen immenso torrentem flumine uertit
 In glaciem Boreas horrendo flamine saeuis.
 Heu miseros homines, habitant qui finibus illis
 Aere damnati tristi, nimioq; rigore,
 Quo pereunt pecudes pariter, populiq; uirorum
 Ni propere linquant sua rura furentibus euris.
 Ni curru impositi caspi propè littora ponti
 Deueniāt hyemis linquentes rura procellis
 Quae terras perflāt, simul aspros undiq; montes.
 Hi Tanaim habitant fluvium propè Sauromatarum
 Cui sunt uicini Sindī quoq; Cimmerijq;
 Post hos Cercetij iuxta quos Axenus altis
 Fluctuat aequoribus, necnon Oretæq; feroces
 Et qui Troianæ post praelia gentis Achæi
 Ascalpi regis, uictricia signa sequentes
 Dispulsi uentis istas uenire sub oras.
 Post hos Eniochi, genuit pelagica tellus.
 Et Zygij iuxta uiuunt regione sub una.
 Intima sed ponti post fines Tyndaridarum
 Aegypto missi colchi tenere coloni,
 Caucasij montis propè collem & caspia ponti
 Littora, qua celeres descendunt Phasidos undæ
 Circaeosq; secant campos, atque aequora ponti,
 Nascitur Armenij fluminis, qui uertice montis,
 Ad cuius partes Boreas & solis ad ortus
 Euxinum dirimens, & caspia littora late.
 Diffusus spatium per longum panditur Isthmos

Quem iuxta terras habitant orientis Iberes,
Pyrrhenes quondam, celso qui monte relicto
Huc aduenerunt Hyrcanis bella ferentes.
Hic Camaritarum gens est satis hospita baccho,
Huc remeans uictor, uictis diuertit ab indis
Post pingues mensas et pocula grata lyens,
Ostenditq; suos præcingi nebride ritus,
Inde canunt populi sacris iterantibus Euan
Heu heu bacche fremunt et bacchica templa coronant.
Fluctibus hanc propter persequitur caspius æstus.
Vndiq; quem tereti concludit margine tellus.
Scribere p facile est animo uel mente profundi
Hyrcani spatium, uisu penetrare per orbem
Haud equidem potui nigris aut nauibus undas
Ista petat maiora cupit qui premere gaza
Mercator, lucroq; uagus cadit inscius æui,
Venales animæ; quæ primæ credere ponto
Tentauistis opes, dubiæ luctamina uitæ,
At mihi musarum tradit chorus inclyta dona
Conspicere unde licet, terras mare, sidera, cælum,
Non casura pijs sunt hæc bona pignora natis.
Sed mare non ualeat tribus illud mensibus ulla
Scilicet immensum nauis transire profundo.
Non tamen exacuit pars una sub axibus æquor
Qua tractim refugæ miscetur tethyos undæ.
Multa quidem generat uiuis miracula rerum,
Gignit enim egregiam crystalli pondere gemmam,
Atq; malos lenirees quod pellit munus Iaspis
Nocturni manes fugitant, quem membra tuentem.
Hoc igitur pelagus, quæ gentes undiq; cingunt
Incipiens numerum primis aquilonis ab oris

Quæ uergunt Zephyro, quas Cassia littora claudunt,
 Primi sunt Scythiæ populi Saturnia iuxta
 Æquora uiuentes hyrcaniq; hostia ponti,
 Quos supra Gripeſ diſſima rura ſmaragdo,
 Qualem non alius terrarum poſſidet orbis,
 Atq; aurum ſibi net defendunt pondere puro,
 Omnia, ſed duri ſuperans audacia lucri,
 Aduerſus uolucres heu commouet arma uirorum,
 Prælia nam faciunt armoſſi grypibus hoſtes.
 Hic & cryſtalli perlucet maxima moles.
 Et ſcytha miratur gracialis tethyos undas.
 Hinc unus ſequitur, poſt fortis caſpia proles.
 Hinc ſunt Albani bellaces Marte feroci,
 Vnde canes natî ſuperant genus omne ferarum,
 Magnus Alexander miſſum ſibi uiderat inde
 Viſtorem Barriq; canem, rabidiq; Leonis.
 Poſt hos calcantes duriffima rura Caduſi,
 Et propè ſunt Mardi, ſequiturq; Hyrcania plebes.
 Hinc Apyri, per quos Mardos deuoluitur amnis.
 Dercebius bibit hunc præter bac̄rusq; fluentem,
 Per quos Hyrcanum currens deſcendit in æquor
 Sed Bac̄rii medijs habitant telluris in aruiſ
 Parnæſim late propè montem rura tenentes.
 Dercebrii uero ſub Caſpia littora uergunt.
 Poſt hos Maſſagetae, trans flumen Araxis ad ortum
 Hoſpitibus ſæui cunctis belloq; feroces
 Non bacchi donum, cereris nec munera norunt,
 Sed lac commixtum potant cum ſanguine equino.
 Hos iuxta boream uerſus Choraſmia proles
 Sugdias hanc ſequitur rapidus quam diuidit Oxus
 Emodum montem, qui linquens Caſpida rumpit.
 Ind' Bacæ nimum certis gens nira ſagittis

Flumen Taxartem iuxta, quibus arua coluntur,
Et Tochari, Phruriq; & gens hinc barbara Serum
Quæ est nulla bouum pecoris nec pascua cura,
Vestibus uiuunt, texunt quas floribus ipsi
Quos tenuant lectos discretis finibus ipsi.
Pratenfis similes herbæ uiniq; coloris.
Illis non tenui filo certaret Aragne
Confinis scythiæ gens est extrema per arua
Quos propè sunt tristes uentis & frigore terræ
Nanq; hyemes semper conturbant grandine mixtæ,
Caspia his populus lustratur pontus & oris.
Caspia tot rigidæ trans degit littora gentes.
Aspice post colchos nunc, & post Phasidis undas
Occasum uersus populos in littore ponti
Euxini qua se præbent Chalcedonis oras
Bosphorus angustat scopulis quæ Thracius urguens,
Byzæres primi quos iuxta terra Becchirum.
Macyones post hos pariter, Phyliresq; sequuntur.
Mossyniq; domos præben, quæ lignea tecta.
Turribus arboreis habitantes unde uocantur.
Hinc peccorum est diues nimirum gens Tibarenum.
Hanc propè sunt Chalybes durissima rura colentes.
Quos labor exercet sæuus, ferriq; metalla.
Vicinos istis campos, terramq; patentem
Assyrii complent populi, qua gurgite uasto
Inter Amazônidas Thermodon martius amnis
Armenium linquens montem descendit in æquor.
Aetherium non passa Iouem iussaq; resedit.
Asopi huc quondam deuenit alumna Synope
Ab qua perpetuum cæperunt mœnia nomen.
Illius fluij rigidas propè frigore ripas
Inuenies lapidem crystalli pondere puro

Conſimilemq; gelu, nec non ſplendore nitenti
 Gemma micans illic perlucet I aſpidis albæ.
 Iris continuo liquidis percurrit in æquor.
 Poſt halys eſt fluminis Boreæ qui currit in ortus,
 Atq; Carambidis irrupit propè littora pontum,
 Armenijs primas qui montibus accipit undas.
 Ad quorum terras horrendo Cerberon ore
 Herculeæ traxere manus acheruſidos antro
 E' cuius ſpirumis nocitura uenena reſurgunt,
 Paphlagonες poſt hos, Mariandyniq; ſequuntur
 Bythyniq; uiri pinguiſſima rura colentes,
 Qua Rhebas pulcher gratiſſima flumina uoluit
 Rhebas qui rapidi decurrit ad hoſtia ponti.
 Rhebas cuius aquæ potu uitæq; ſalubres
 Tot uarij populi degunt ad littora ponti
 Quos plus oſtendi ſcythiæ ſunt nomina gentis.
 Nunc dicenda mihi ſuper eſt illa aſidos ora
 Quæ tepidi partes callidas decurrit ad Auſtri
 Atq; Helleſpontum tranſit Syriæq; reſſus
 Atq; arabum optatas non uno munere glebas
 Sunt Chalcædonij primi poſt hoſtia ponti
 E regione uident qui moenia byzantæa,
 Bebrycij poſt hos, & Myſia montibus alta
 Qua cius egregia decurrens murmurat unda,
 Qua Nymphas comitem perhibent rapuiſſe potentis
 Alcydæ puerum triſtiſſima fata gementis.
 Hinc Helleſpontum pertenditur angulus ingens
 Qua breuior Phrygiæ pars eſt, nam latior intus
 Sangarij ripis fluij uicina rapacis,
 Tenditur hæc potius titanis pinguis ad ortus
 Nutrit equos ualidosq; fonet ad prælia niſus.
 Alia ad occaſus altæ ſub montibus Idæ

Hæc habuit priami neptunia pergamæ regis
In quibus arcitenens nimium sudauit Apollo
Herodas gremio tenuit carissima sedes
Illion ac Xanti nec non Simoentis ad undam,
Cum iunone simul sub uertis palladis ira,
Post hæc eolidis tellus prætenditur oræ
Fluctibus Ægai Phryxi ad monimenta sororis,
Inde tenet terras pelagus propè sanguisionum,
Per quas Mæander pinguis descendit in æquor
Inter miletum currens, & spatiosa Prienes,
Mœnia quæ boream uersus stat magna dianæ
Vrbs Ephesus sacræ trunco memorabilis ulmi,
Termodoontis opus clarum posuere cohortes,
Post has mæonia, tellus quæ uergit ad ortus,
Et Tmoli colles, fluius, quibus aurifer exit
Pactolus, cuius præpè ripas tempore uerno
Si sed eas, dulcè capiaris pectora cantu
Cygnorum, pascunt quos herbæ flumine circum,
Nam florent Asiæ per campos plurima prata,
Sed magis ad fluium Mæandri gurgite miti,
Quem iuxta uoluens se, murmurat unda Caystri,
Hic succinta suos præcingees fœmina lumbos
Insilit in choreas perfulgens diuite Zona
Hinc chorus ad numeros Dionysi numina cantu,
Tollit & ad saltus circûsonat ore pia nam,
Non minor amotis denulcet uestibus aura,
Sic inulus mitis puerilem transigit annum
Lidorum cura est traducere tēpora lusu
Post hos sunt lycij, quos Xanthus diuidit amnis,
Ad mare uergentes qui tauri cornua cernunt,
Vsq; ad Pamphylios peribent quem nomine cræcum
Illic aspiciēs aspendi, mœnia cuius

Eurymedon amnis radit vicina profundo.
Hic hominum immiti placatur cede dione
Continuoq; iacent aliae pamphylidis urbes
Corycus & Perge & nimum uentosa Phaselis.
Hos supra medijs habitant telluris in aruis.
Ad partes ortus, gens clara Lycaonis armis.
Tū Pisida ferox præpingues commouet agros
Telmissus, Lyrbe nec non clarissima Selge
Gentis amyclæe producit ad æra muros.
Hinc sinus est longus cilicium, qui uergit ad ortus
Euxini penetrans uicinas æquoris oras.
Hunc Asiæ perhibent, angustis partibus esse,
Cui tamen immenso fluxu se gurgite miscent
Per longum Pyramus spaciū pinarēq; uoluti
Flexilis, et Cydnus, dirimitq; flumine Tarson.
Dicitur huic olim petiturus sydera nomen,
Bellerophon donasse urbi, namq; arduus æthram
Dum scandit uictor semustis pegasus alis
Decidit et notæ pressit uestigia terræ
Degerat hic dominus uulgo remotus ab omni,
Vngula produxit uentura in secula tarsum,
Hinc Asiæ cilicium sunt celsis mœnibus urbes
Lyrnessus malosq; simul uicina profundo
Atq; Soli medio terrarum sine locati
Commagena de hinc regio. Syriaq; sequuntur
Urbes dispositæ per longi littora flexis.
Nam Casij montis, qua prominet ora per æquor
Vergit in occasus diffusis tractibus unda.
Nunc reliquas Asiæ partes tibi carmine pandam
Nec tu post habeas stabilis ed percipiente
Me duce qui possis alijs ostendere solers
Quadrati lateris qua clauditur undiq; forma
Et latius campos longis protendit in ortum

Sic etenim memorasse tibi. quod collibus altis,
Per totam medius mons ingens tenditur actus,
Qui fines Asiae nigros producit ad indos.
In latus unde aquilo spirat tibi, Nilus ad oras,
Hesperies finit, sed tethys solis ab ortu
Indica concludit, rubrum mare terminat austrum.

Aspice nunc igitur dum ad finem uersibus ortus
Peruenio retegens tibi ueris omnia rebus.
Incipiens Syriae terris, qua parte reliqui
Quae pelagus supra sub solem uergit ad austrum,
Vrbibus & multis habitatur nomine prisco
Quae caua uulgatur, quam $\chi\omicron\iota\lambda\eta\upsilon$ nomine graeco
Dixerunt, ueteres media est quae collibus altis.
Aster humilem Lybanus claudit protentus in ortum
Occasumque petens Casius, multisque uirorum
Incolitur populis locupletibus ubere pingui
Namque alij medijs habitant telluris in aruis,
Hosque syros proprie perhibent, sed littora iuxta
Phoenices uiuunt ueteri cognomine dicti,
Quos misit quondam mare rubrum cladibus actos
Chaldeo nimium decoratam sanguine gentem,
Arcanisque dei celebratam legibus unam,
Quod pelagus primi tentantes nauibus altis
Disiunctas gentes docuerunt iungere mercem
Et primi stellis numeros nomenque dedere,
Atque oculis mirum uoces sentire figuris.
Hi muros Iopes, Gazam atque Elaida complent
Antiquamque Tyrum, Beryti & moenia gratae
Vicinamque mari Byblon, Sydonamque pulchram
Quam iuxta liquido Bostrenus gurgite currit,
Et pinguem Tripolim, atque Orthosin, Maratonque
Laodicen pariter, positam prope litus amœnum

Et possidi turres, & sacra tempea Daphnes
 Hic etiam Antiochus nomen dedit Antiocheæ
 Terrarum medijs Apamea mœnia clara
 Ad cuius partes eoads currit Orontes
 Antiochi medius dirimit qui gurgite regna.
 Hæc omnis pinguis tellus est ubere lata,
 Arboribus pariter, pecoriq; & commoda uiti,
 Ad cuius fines ueniens, quo terminat Auster
 Arabij cernes extremi littora ponti
 Qui Syriam medius determinat Arabiamq;
 Et tangit uer gens orientem uersus Elanos.
 Dives arabs post quos latissima possidet arua
 Quæ protenta diu cinguntur ab æquore Perso
 Arabioq; ferit Zephyrus quod flamine sæuo
 Persica nam flatus eo littora turbant
 Ora, sed hæc austro tendit subiecta per ortus
 Fluctibus oceani pulsatur & undiq; Rubri,
 Hanc quoq; describam tenui ratione recensens
 Pascere nam populos felices diuite terra
 Floribus & uarijs miracula prebet odoris
 Nanq; Thyo Myrrhaq; uiget cum thuris odore
 Et casia, nec non calamo dulci ladanoq;.
 Cinnama prætereaiocunda naribus auræ
 Fertilis hæc generat tellus, auriq; metalla,
 Vestibus auratis quare gens utitur illa.
 Hac regione ferunt eductum fœmore bacchum
 Prædulcis patriæ memorem tribuisse beatas
 Ruris opes, ut nulla dies tam ditia dona
 Deleret proprios & ridens munere tellus
 Vidit oves molli contextitas corpora lana
 Carpentem lætæ felicia pascua terræ.
 Idem dens gravidis præfulgens ora corymbis

Pampineos quatiens p̄senti numine thyrsos
Nebride suffultus corijs pludit amicis
Iuppiter ut proprio detraxit fœmore natum
Dives arabs aris innatos sensit odores,
His pueros seruans molochites splendet arenis
Androdamasq; lapis compescens pectoris iras
Sed Libani montis sunt post declinia primi
Felices opibus Nabatai nomine dicti.
Caulasq; post hos atq; Agrees, inde propinquāt
Chatramis, atq; Sacæ, contra sunt persidis æquor
Minnei q; maris propè Rubri littora uiuunt.
Atq; Sabe post hos, nec non habitant Cletabeni
Arabie Populicelebres hi nomine claro.
Sunt tamen & plures alij, nam maxima tellus.
Hos ultra, Zephyri sub partes degit Erebum
Speluncis genus infelix & rebus egenum
Qui solis radijs nigrescunt corpus adusti
Dispersiq; dolent lustrâtes more ferarum.
Non arabis similes opulentis, scilicet æqua
Omnibus esse potest nunquam fortuna bonorum.
Post Libani montis populi sunt solis ad ortus
Alterius, Syria, quæ tendit adusq; Synopen,
Cappadoces medijs habitant in sinibus huius
Terminus assyrios, sed claudit ponticus ille
Thermodon, pelagi qua pulsat gurgite fluctus,
Cuius ab eo decurrit limite uastis
Fluxibus Euphrates descendens montibus aspris
Armeniae, longusq; noton pertendit, & inde
Ad solem flexus Babylonis diuidit urbem,
Littora deinde ruens perumpit persidis undæ
Extrema fluuij sub parte tæredona radens.
Huius ad auroram ripis deuoluitur altis

Tigris, aqua superat, quem flumina nulla rapaci
Sed tantum superat, quantum uix septimus ortus
Conficiat pedibus spatij properantibus ire.
Atq; lacum medius thonites intrat & exit
Nec uiolatur aqua, quamuis penetrabilis illa,
Ocyor, atq; uadis emergens cedit amaris.
Hoc tamen omne solum fluminis quod cingit utraq;
Indigenæ populi pro re dixere medamnem,
Quodq; duos inter posita est spatiosior amnes
Agricolis pariter pastoribus atq; feracem.
Florida semper habet nascentia pascua tellus
Herbarumq; thoris & gramina læta uiriscunt,
Et uarijs rami complentur fructibus omnes
Gens quoq; præfulget clavis in laudibus illa
Nam peperit multos celsa uirtute potentes
Atq; adeo similes, licet immortalibus æste
Armenij iuxta quam sunt aquilonis ad axes
Commixtus et fortes quo nouit uis Matieni
Hos propè concludit Euphraten collibus alijs
Montes diuitijs pariter, belloq; potentes,
Ad partes austri babylon, quam mœnibus olim
Mirandis posuit firmisq; simyramis urbem
Cuius in arce domum plendentem fecerat auro
Dilecto belo sacram quæ munera cõiunx
Contulit argento & laminis decorauit eburnis
Hoc quoq; pingue solum palmarum diuix sylua,
Quod fert berylli munus pretiosus auro
Berilli lapidem liquidum, glauciq; coloris.
Berillus tollit nascens Ophietida petram.
At supra babylona uides si prospicis arcton
Cissos massabatasq; chalonitasq; feroces.
Armeniosq; montes si linquens ibis ad ortus
Medica noscetur tibi tellus, cuius ad axes

Geli sunt mar diq; uiri simul Atropatani
Ad noton inde habitant medorum rura tenentes.
Oeta dedit huic cognomen filia terra,
Hinc medi uarios usus nouere ueneri,
Quorum per multas spatium diffunditur oras.
Huc pandionidae postq; data pharmaca nato
Vesta draconi genis acteis exul ab oris
Peruenit Medea ferens mansitq; per omne
Tempus in experti linquens uestigia succi,
Non petijt colcos meritas metuens patris iras,
Hac generat narcissiten oriente sub ipso,
Qui lapis est fuscus, complent hanc undiq; syluae
Inter quas homines pecuaria ditia pascunt.
Casspiadas tangunt portas, qui solis ab oris
Rupibus hac celsis Asiae sunt claustra potentis.
Qua uia sub Boream duplex se scindit, & austrum
Hac regio persas, hyrcanos ducit, atilla,
Sub colles imos habitant, post casspia claustra
Mardia gens parthitelis arcuq; potentes
Viueret qui spolijs gaudent, & aptuq; nefando.
Quae propter bellis homines uexantur in orbe,
Atq; optata perit multo pax sanguine mundi.
Parthus non discit tellurem uertere aratro
Nauibus aut pontum sulcare haud mercis amore,
Externas nescit gentes pretiumq; requirit,
Non custos pecoris, studiorum sed spretor honoris,
Incipit à teneris hastas iacularier annis
Et non mentitis hostem defigere telis
Et nunquam uanas ictu tractare sagittas,
Fertur equis curamq; gerit studiosus equorum
Non alimenta cepit nisi fuso sanguine uictor
Hostili meruit, uel si uenatus adegit.

Inuictum quamuis telis belloq; ferocem
Viribus exhaustis contundit rotunda cuspis
Scire cupis magnam solers si perfida terram
Describam uarios colles flumines lapidesq;
Hæc regio floret regnis & diuite censu
Ex quo perdomuit lydorum mœnia sardis
Mœniaq; simul, simul aurea stemmata Chresi
Accumulauit opes, & equorum chrysea frena
Et fuluas uestes clypeisq; micantibus arma.
Deniq; subtexit preciose uincula plante
Cingitur excelsis hæc undiq; collibus omnis
Ad uergens austros post caspia claustra petensq;
Quod proprio pelagus celebrat cognomine latum
Atq; tripartitis habitatur finibus illa.
Nanq; colunt alij rigida sub partibus arcti
Terras quas medi nemorosis montibus umbrant,
Ast alij mediæ uiuunt regionis in aruis
Littora postremi tangunt australia persæ
Prima parte Gabe, medius Pasargada, post hunc
Tascorum telis habitat gens fortis & arca.
Quinq; tenent populi diuisos perfidis agros
Amnibus hæc multis recreatur & ubere pingui
Hinc choros immensus profunditur inde Ghoaspes
Fonte cadens indo, qui stringit gurgite Susa
In cuius ripis præclarus fulget Achates
Pondere consimilis quem proterit unda Cyndris
Fertilis hæc tellus fœcundis pascitur aruis,
Nam uentis semper florescunt rura secundis,
Hæc eadem gemmis nimium decoratur honestis
Quarum quis uarias uires? quis nomina dicat?
Te colytum memorem uero cognomine dictum
Qui lapides renum trinus, potusq; resoluit

Myrrhitenq; bonum nardi cum reddat odorem,
Hic est Aetites sonitum cui spiritus addit
Arcanum crepitans praegnantibus utilis agris,
Nec non Pyrrhites, digitos qui strictus adurit
Gemmaq; quae radios emittit candida solis
Atq; selenites lunaris imagine lucis,
Quod decus & minuit proprii splendoris & auget.
Respice nunc reliquas Asia sub finibus oras.
Persidis ad pontum Carmani solis ab ortu
Littora pars habitant, mediae pars limina terrae,
Gedrosi post hostendunt orientis ad ignem
Oceanum iuxta radijs propioribus inde
Est scythiae tellus australis flumen ad indum,
Qui ponto rapidus rubro contrarius exit.
Gurgite nam celerirectus decurrit ad austrum,
Caucasys oriens primum de montibus altis,
Diuidua cuius Patalene cingitur unda
Separat innumeras & vasto gurgite gentes.
Ad partes rapidi qua uerunt lumina solis
Oritas Aribasq; simul limq; arachotas
Utentes Clenis, atque Atridas simul omnes
Parnasi montis sub celsa rupe Ariannos
Nomine communi, qui terras ubere nullo
Florentes habitant, squallent nam sentibus aspris
Cui alij lapidem, qui rubrum li tore carpunt.
Sapphiriq; decus nigri, flauiq; coloris
Saxorum cadunt uenis, ac merce beati,
Indorum terras hinc tethyos aquora claudunt
Quas primo Titan ascendens lumine cernit,
Vnde color populis niger est flagrantibus ortus
Atq; gerunt similis hyacintho fronte capillos.
Effodiunt alij terras, auriq; metallum
Ast alij texunt tenuissima tegmina lini,

Vel dentes stringunt Elephantis ab ore reuulsos,
Scrutantur ripis alij torrentibus imbri,
Berylli gemmas glauci, nitidumq; ad amant a.
Atq; amara uiridi legitur, quæ splendet Iaspis.
Foditurq; assiduo glaucescens uena topaci
Purpureoq; amethystos inest suffusa colore.
Diuitias magnas sic tellus illa ministrat.
Assiduus rigant hanc totam fontibus amnes
Arboribusq; uiget uarijs milioq; feraci
Et prætio rubrae perfulget arundinis illa.
Præbet erithræas calamos satis india tellus,
Hinc alij superant procero copore tantum
Insiliant ut more equitum faciles Elephantis,
Ast alij uiuunt sapienti pectore nudi
Luminibusq; uident rectis mirabile solem
Et radios oculis & sacra mente retractant
Signaq; concipiunt arcana luce futuri.
Psitacus hic uiridi decoratus torque rubenti
Nascitur, humanæ simulat qui uerba lingua.
Nunc age te fluuios montes formamq; docebo,
Ipsius terræ populos, gentesq; beatas.
Margine quaterno tellus hæc clauditur omnis
Obliquatq; latus per cunctas lineas partes,
Hesperios fines immanis terminat Indus,
Ad notios pelagus concludit gurgite rubrum,
Sed Ganges oras & caucasus excipit arcum
Hanc homines habitant multi dicesq; celendam
Nominibus uarijs discreti, & finibus amplis.
Dardanees ripas contingunt fluminis Indi
Hic ubi præcitem scopuli fundunt Acesinem
Huncq; capax classis uenientem excipiat hyda spes
Tertius hos sequitur splendenti gurgite Cophes.
Tercius inter quos habitat cum gente Sabarum

Hinc Scodri post hos sunt syluicolæ Peucane
Gangaridæq; truces auri, quæ pondus onustum
Deuoluens hypanisq; trahit, rapidusq; megaris
Quos capit Emodo missos Gangetica monte
Tellus, porrigitur quæ ad terræ Colydis anstros
Oceani tangens pelagus sub collibus altis
Quos uolucres metuant celeri contingere penna
Vnde locis grai posuerunt nomen Aorren.
Hic uia quæ nomen celebrat Nisæa Lyæi
Ab quo per populos late nisea uocatur,
Ipse coloratos Liber contriuerit indos
Fatali bello thyrsos mutarat ænyo
Idrorum inspiras dirum crepitante flagello
Menades insana pagebant plia dextra
Perdomitis populis ferunt gangetica proles
Cuncta iubente deo celebrasse per oppida bacchum
Et uirides factæ sedata Nebride uites,
Sacramere die placari numinis aras
Orgia magnus adhuc seruat redeuntia ganges,
Finibus Indorum ornatas uictor opimis
Exuijs statuit laudis monimenta columnas
Ceruleo oceanus testatus gaudia uultu
Victricem palmam non indignatus adorat
Emodi roseo labentem uertice montis
Is menum dixit thebani nominis amnem
Hic Tylos est superans uastæ miracula terræ
Insula, namq; uiret cunctis in partibus anni
Nec folijs nudat ramos autumnus in illa.
Assidueq; tenet flores genus arboris omne,
Hic fulget lymphata adamas, qui pectora sanans,
Et prohibens miseris occulti damna ueneri
Quem minime ualeat ferrum superare nec ignis,
Frangitur hyrcino maceratus sanguine tantum,

Sed tepido, fractis multis incudibus ante
Hic iuxta positus Magontini uiribus arcet
Admotum retrahit defendens robore miro,
Hic & odorato fœnix nutritur amomo
Hic Lychnis lucem simulat splendore lucernæ
Hinc inuicit nomen præclaro nomine dignum.
Tot sunt per terras uulgatæ nomine gentes,
Nam reliquas quæ mens ualeat mortalis in orbem
Dispersas, numerare tibi sine numine magno?
Quod bene disposuit terras, pontiq; profundum,
Syderibus uarijs decorans cœlestia templa,
Et multis recreans, uarijsq; coloribus arua,
Munera per populos tribuens diuersa uirorum.
Sed uos terrarum tractus gaudete per æuum,
Et quæcunq; mari circumdatur insula uasto,
Oceanusq; simul nec non penetrabilis unda.
Quam gremio tellus sinuoso suscipit alma,
Et montes, fluuij, atq; lacus, quos continet orbis,
Nam pelagi partes percurrere carmine uastas,
Et terræ pariter regiones suis amplis,
Omnipotens pro quo genitor mihi præmia donet.

FINIS.

REGISTRVM.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y
Z & 2 3 A B.

Omnes quaterniones.

Impressum Florentiæ per hæredes Philippi Iunioris.
Anno. D. XXVI. à Christiana salute
supra mille mense Februario
Clemente. VII. maximo Pontifice.

